

အမရပူရမြို့

ကော်များတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်

အရှင်မန္တကာဘိဝံသ

၅၆

ဘာသာသွေး

(ဘာသာသွေးဂို အခြေခံ၍ သာသမာပြကြရန်
ညန်ပြထားသည်။)

၁၃၆၆-ခုနှစ်

ကဆုနှစ်လ

နယူးဘားမားအော်(၆)ဆတ်ပိုင်ပုံးပိုင်

အမပူရမြို့

အမရပုရမြို့
 မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၏
 ဦးတည်ချက်

စာတမ်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လလာင်းလျှောတူနီးက၊

မနာက်ဆုံးအထိ ပါရမို့

လူနှစ်များစွာ ချမ်းသာဇူးမို့

အသက်ပေးလို့ ဖြည့်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်မို့

ပါပါအသက် ဆုံးခွမည်။

မနာက်မဆုတ်ပေါင် ခုလုံးတွေးလို့

ကုသိုလ်ဇူးမို့ ကြိုးစားမည်။

မို့လဲ ကြိုးစားမည် -----။

အမရပူရမြို့
ကော်လူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၅။

အမှုထိ(၂၀)ကျမ်းမာ

ဘာဘာဘာဘွဲ့

(ဘာသာသွေးကို အခြေခံ၍ သာသနပြုကြရန်
ညွှန်ပြထားပါသည်။)

၁၃၆၆-၉၄၆

ကဏ္ဍ၏၈

နယ်ဘားမားအော့ဒီ(ဒ)ဆယ်ပို့စုပို့နို့
အမျှော့ဒီ

အချိန်ဒါန်း

သဇ္ဈာဒီတော ကာရုညော၊
နာထော ပရတ္တာမာဝဟော၊
ကရောပယာတနိဗ္ဗာနဲ့၊
ဉာသဇ္ဇာ ဒုတ္ထရဲ ကရဲ။

နာထော—ငါ၏ကိုးကွယ်၊ ငါကို ကယ်၍၊ ငါနှယ်မခြား၊ လူနတ်များ၏၊ ကိုးစားရာသခင်၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ ကာရုညောန-သတ္တဝါခပင်း၊ ဆင်းခြင်းကြောင့်၊ ပြင်းပြုလွှာ၊ မဟာကရုဏာတော်သည်၊ သဇ္ဈာဒီတောာ—မရှောင်သာအောင်၊ ခါခါထပ်ထပ်၊ နှီးဆော်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ ကရောပယာတနိဗ္ဗာနဲ့—လက်တွေ့နှီးလောက်၊ အနီးရောက်လျက်၊ မျက်မျှောက်ပြုရန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာနဲ့ကို၊ ဉာသဇ္ဇာ—အလွယ်တကူး၊ လုမ်းမယူဘဲ၊ မိုလ်လူတွေက်တာ၊ စွန့်လွှာတ်ခွာ၍၊ ဒုတ္ထရဲ—သာမန်လူများ၊ မကြံအားအောင်၊ ထူးခြားလွန်ကဲ၊ ပြုနိုင်ခဲသောပါရမီဖြည့်မှုကို ကရဲ ကရောဇ္ဈာ—လေးသချိုကိန်း၊ ကပ်တစ်သိန်းမျှ၊ ထိန်းသိမ်း ဆင့်ဆင့်၊ ပြုကျင့်တော်မူလျက်၊ ပရတ္တာ—လူနတ်အာများ၊ ချမ်းသာပွားဖို့၊ တရားဖြင့်အေး၊ ကြီးပွားရေးကို၊ အာဝဟော—ကိုယ်ဆင်းခဲ့မှု၊ လျှပ်လျှော်၍၊ အမူပါအောင်၊ ဆောင်တော်မူခဲပါသတည်။

ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရာသည် သုမေဓရရသောဝါဒီပက်ရာရှုဏာတော် မြတ်ဘုရားကို ဖူးတွေ့ရပ် နိဗ္ဗာနဲ့ကို မြင်နိုင်လောက်အောင် ဉာဏ်ပါရမီ ရှင့်သန်ပြီး ဖြစ်နေလျှော့ သို့သော် သတ္တဝါအများကို သနားတော်မူသော မဟာကရုဏာ၏

၁

အချိန်ဒါန်း

နှီးဆော် တိုက်တွန်းမှုကြောင့် လက်လှမ်း၍ မိုလောက်အောင် နှီးကပ်နေသော နိဗ္ဗာန်ကို ယူတော်မမှုခဲ့ပါ၊ ထိမျှလောက် နှီးကပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို စွန့်ခွာတော်မှု၍ ကိုယ်အဂ်ကို စွန့်လှူခြင်းစသော သာမန် လူတို့ ကြရုံးမှ မကြရဲသော ဒါနပါရမိ စသည်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်၍ ပြည့်စုံ လုံလောက်မှ သဗ္ဗာညာတဗ္ဗာတော်ကို ရသော ဗုဒ္ဓအစစ် ဖြစ်တော်မှုခဲ့ပါသည်။

ချမ်းသာပေးနိုင်မှ ဤသို့ ဆင်းရဲသူများကို သနားချုပ်၍ ဘုရား တာရှည်ခံမည် ဖြစ်အောင် အဆင်းရဲ ခံတော်မှုခဲ့သော ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာသည် ကိုးကွယ်သူတို့၏ ဆင်းရဲဖို့ရန် ဖြစ်ပေါ်လာသည် မဟုတ်ပါ၊ ထိုဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်သည် လည်း သာသနာပြု ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၏ ဆင်းရဲနှင့် မဟုတ်ပါ၊ စင်စစ်အားဖြင့် ကိုးကွယ်ကြသူ၊ သာသနာပြုကြသူတို့၏ ဤဘဝ္ပာ လည်းကောင်း၊ နောင်သံသရှုံးလည်းကောင်း စိတ်ချမ်းသာမှု ရှိသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုကြောင့် ဤသာသနာတော်သည် လူအများ၏ ချမ်းသာမှုကို ဆောင်နိုင်မှသာ ဤနိုင်ငံ၍ တာရှည်တည်နိုင်မည်၊ လူအများ၏ ချမ်းသာကို မပေးနိုင်လျှင် အသုံးချလို့ မရ၍ ရွှေးဟောင်း ပစ္စည်းတစ်ခု အနေဖြင့် ပြတိက်၍ ထားရသော ပစ္စည်းကဲသို့ ပိမိတို့ ဘုရားကြီးများလည်း အလွန် မကြောသော နောင်အခါဝယ် ရွှေးဟောင်း ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြရပါလိမ့်မည်။

ရွှေးဆရာတော်များ ဤအချက်ကို ပိမိရွှေးက ဆရာသမားကြီး အမြင် များလည်း မြင်တော်မှုခဲ့ကြပါသည်၊ ထိုသို့ မြင်တော်မှုသောကြောင့် ပြပြင်ရေးများကို ညွှန်ကြားတော်မှုခဲ့ကြပါသည်။

အချိန်ဒါန်း

၁

- ၁။ ဒုတိယရွှေကျင်သာသနာပိုင် မဟာဝိသုဒ္ဓိရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး
သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကလေးများကို ဂဏာန်းသချို့
သင်ပေးကုန်းရာ ရွှေကျင်ဝံသာန့်ရက္ခကျမ်း၌ တစ်ဂိုဏ်းလုံး
အတွက် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့၏။
- ၂။ မန်လည်ဆရာတော်၊ ကျောက်ပန်းတော်ငါးဆရာတော်၊ အရှေ့
မဟာဝိသုဒ္ဓိရုံတိုက်အုပ်ဆရာတော် စသော ဆရာတော်ကြီးများ
သည် သာသနာပြုလိုသော စောဘွားကြီး၏ ပင့်လျောက်ချက်
ဖြင့် သီပေါ်မြှုပြု ဆုံးစည်းတော်မူကြ၏။ ထိုအခါ သာသနာရေး
ဆွေးနွေးကျရာဝယ် ဂဏာန်းသချို့ကို သင်ပေးထိုက် မပေးထိုက်
ပြသာပေါ်လာ၍ ဆရာတော်ပေါင်း များစွာ၏ ရှုံးမှောက်၌
မန်လည်ဆရာတော်က “သင်ပေးထိုက်ပါတယ် သို့သော် အစိုးရ
ထံမှ လာယူ၍ သင်ပေးတာတော့ မကောင်းဘူး”ဟု အမိန့်
ရှိကြောင်းကို မြောင်းမြှုဆရာတော်ထံမှ တစ်ဆင့် ကြားသိရ၏။
- ၃။ ဒုတိယကမ္မာစစ် ဖြစ်ပါနီးအချိန်တုန်းက ပါဋ္ဌာသာပညာရေး
အတွက် စုံစမ်းရေးကော်မတီ ပေါ်လာခဲ့ဖူး၏ (ထိုကော်မတီ၏
အကြံပေးချက်အရ ယခု စာချေတုန်းစာမေးပွဲ ပေါ်လာရသည်)
ထိုကော်မတီ၌ ပါဝင်သော အဘယာရာမဆရာတော်သည်
“အစိုးရ၏ မူလတန်းကို ပါဋ္ဌာသာနှင့်တွဲ၍ သာမဏေများ
အတွက် ပထမဝယ် မဝင်မီ ရှုံးပြေးစာမေးပွဲ လုပ်ပေးသုတေသန”
ဟု အကြံပေးခဲ့ဖူးပါသည်။

၁၁

အချိန်ဒါနီး

- ၄။ မိမိသည် သာသနာတော်အရေးကို မျှော်တွေး၍ လွှတ်လပ်ရေး ရတော့မည်ဟု ကြေးကြော်ချိန်တုန်းကာပင် (လွှတ်လပ်ရေး ရသောအခါ ပြုပြင်စွဲရန်) အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာကို ဆရာသမားများ၏ အယူအဆအတိုင်း ရေးသားခဲ့သပါသည်။
- ၅။ ဆဋ္ဌသံရိဂါယနာ၏ အစပိုင်းမှာလည်း သံရိဂါယနာတင်နှင့် တစ်ပါ တည်း ကျော်စွာသာသနာပြုကိစ္စလည်း ပြီးစီးနှင့်သော နည်းလမ်း ကို ကြေစည်းခဲ့ပါသည်၊ သို့သော် အများက သဘောတူမည် မထင်၍ ထိအကြောက် အချို့အားသာ ပြောပြုခဲ့ပါသည်။

အလုပ်လုပ်စိ. **ယခုအကြော် ဤစာစောင်ဖြင့် သာသနာရေးကို ဆုန်ပြခြင်းကား တကယ်အလုပ် လုပ်ကြဖိနှင့် မိမိလည်း တတ်အားသမျှ လုပ်ကိုင်နေရာဝယ် အားတက်ဖွယ် အကူအညီများ လမ်းစ ပေါ်လာ၍ ဆုန်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ဆက်ပါဉီးမည်—မိမိသည် အနာဂတ်သာသနာရေးကို မရေးသားမိကပင် မိမိတတ်အားသမျှ သာသနာပြုပြင်မှုကို ကြိုးစားပါသည်၊ ယခုအချိန်မှာ ကြိုးစားသလောက် ရောက်တန်သမျှ ခရီး ရောက်ပါ၏၊ သို့သော် “မိမိ ပြုပြင်မှုသည် အများစုသို့ မရောက်လျှင် မိမိ ကွယ်လွန်သောအခါ ပြုပြင်ထားသမျှသည်ပင် ပျက်ပြုယစရာ ရှိ၏”ဟု တွေးတောကာ သာသနာပြုပြင်ရေးကို မကြာ မကြာ ဟောပါသည်၊ ထိုသို့ ဟောတိုင်းပင် များစွာသော ဒါယကာတိုက “ဖြစ်စိ ခဲယဉ်းသည်၊ အစိုးရက ပြုပြင်မှ ဖြစ်မည်”ဟု မှတ်ချက် ချွားကြပါသည်။**

အချိန်ဒါနီး

c

**ငွေ(၅)သောင်း
ဒီယကာ**

တစ်နှစ်သောအပါ ဉာဏ်အချိန်ကား—မင်းကွန်း ရန်ကင်းခြောင်၏ ကျောင်းဒါယကာလည်း ဖြစ်၊ မန္တလေးမြို့၊ ရွှေကျောင်းတိုက်အဝင် ရမည်းသင်း ကျောင်းတိုက်၏ တိုက်ဒါယကာလည်း ဖြစ်၊ မိမိကျောင်း၏ တိုက်ဒကာလည်း ဖြစ်သော ဒကာ မောင်ကိုသည် ပွဲစား ဒကာထွန်းကြည် နှင့်အတူ ကျောင်းသို့ ရောက်လာ၏၊ သူသည် မိမိ၏ သာသနာပြု စကားကို မကြာမကြာ ကြားရသူဖြစ်၍ ထိနေ့ဗြာလည်း ပဲပိုင်ရရှိ သာသနာပြုကိစ္စကို ပြောရင်းက သာသနာကို တိုးခဲ့၊ ပြောပြုရရှိ မိမိတစ်ဦးတည်းက ငွေဝါးသောင်း မဲတည်၍ အခြားမိတ်ဆွဲများ ကိုလည်း တိုက်တွန်းမည်အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။

**ဓာတ်စံးစားဖွံ့ဖြိုးရာ
အဖြာဖြာ**

ထိုသို့ လျှောက်ထားပြီးလျှင် “စာသင်သားများ ကို ခေတ်နှင့် လျှော်အောင် စာသင်မည် ဆိုရေးသို့ပုံသင်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါသလဲ” စသည်ဖြင့် လျှောက်ထား၏၊ ထိုအပါ “သူသည် ငွေများစွာကို အကုန်အကျ ခံမည့်သူ ဖြစ်၍ သာသနာပြုပြုင်ရေးကိစ္စကို အတိကျ နားလည်လို ပေလိမ့်မည်”ဟု သူဘက်က နေ၍ ဓာတ်စံးစားမိ၏၊ မိမိဘက်ကလည်း “ထိုကဲ့သို့သော ငွေများသည် ဝိနည်းတော်နှင့် လျှော်ညီစွာ အပ်အပ် ပေလိမ့်က အသုံးမပြုကောင်းပေ၊ ဝိနည်းတော်နှင့် မလျှော်ဘဲ သာသနာကို ပြုရလျှင်လည်း စ-က-တည်းက ဘုရားအလိုတော်မကျ သောကြောင့် သာသနာတော်ကို ပြုရာမရောက်ဘဲ ဖျက်ရာရောက်၍ နောက်ခုံး၌ အကျိုးမရဘဲ အပြစ်သာ ရစရာရှိ၏”ဟု ဓာတ်စံးစားမိပါ သည်၊ ထိုသို့ ဓာတ်စံးစားမိ၍ “ဘုန်းကြီး ရည်ရွယ်ချက်ကို အပြည့်အစုံ

အချိန်ဒါန်း

ဖော်ပြထားသော စာစောင်ငယ် တစ်ခုကို ရေးသားပေးမည်”ဟု
ပြောလိုက်ပါသည်၊ ထိုနောက် အခြားသူများကိုလည်း ထိုစာစောင်
မပြီးမဲ့ မတိုက်တွန်းဖို့ရန် စာရေး၍ အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။

ဘာသာသွေးအခြေခံ၍ ထိုနောက် ဒါယကာဘက်က သာသနာ
ပြုပြင်ရန် ပြန်င့် စပ်၍ နားလည်ဖွယ် ဟူသမျှကို
နားလည်စေနိုင်၊ မိမိပြုလိုသော အစီအစဉ်
ကို သာသနာပြုလိုသော ဒါယကာတိုအား တင်ကြို၍ အသိပေးနိုင်၊
ပြုမည်အစီအစဉ်ကို နားလည်ပြီးမဲ့ သမော်တူလျှင် ပြု-သဘော
မတူလျှင် ရရှာင်ရှားခွင့်ရနိုင်သော ကြိုစာစောင်ငယ်ကို စီစဉ်ရပါသည်
ထိုသို့ စီစဉ်သောအခါ ဘာသာခြားတို့ကို သွား၍ သတိရပါသည်
အခြားတိုင်းသား အခြားသာသာဝင်များသည် သူတို့၏ ဘာသာကို
လွန်စွာ အရေးပေးကြ၏၊ ဘာသာခြားသုန်းကြီး သို့လှရှင်ဆိုသူတို့ထည်
တားရရှု ဝတ်ရရှုမျှဖြင့် ကျေနပ်ကြ၍ ဘာသာကြီးပွားရေးကို အလွန်
ချက်ဆောင်ကြ၏၊ ထိုသို့ ချက်ဆောင်ကြသောကြောင့်လည်း သူတို့၏
တိုင်းပြည် သူတို့ဘာသာသည် တိုးတက်လျှင် တိုးတက်၊ မတိုးတက်
လျှင် တည်တဲ့၏၊ မိမိတို့ ဘာသာမှာ ကဗ္ဗာများစွာ လွန်သွားပါသော
လည်း ကြုံကြိုက်ဖို့ ခဲယဉ်းလှသော ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်၍ ကွယ်ဖို့
မဆိုထားဘို့ ယခုလို များစွာသော ရုပ်တို့၏ အထင်သေး ခံနေရခြင်း
သည်ပင် ဝမ်းနည်းဖွယ် ကောင်းလှပါပြီ၊ ထိုကြောင့် ဘာသာရေးနှင့်
စပ်သော သွေးကို အခြေခံ၍ သာသနာပြုပြင်ရန် နည်းလမ်းကို
စဉ်းစားသင့်သည်ဟု စိတ်ကူးမိပါသည်။

အချိန်ဒါန်း

၈၀

ဘာသာသွေးနှင့်
သွေးကောင်းသူ
မုဒ္ဒမြတ်စွာ၏ (၄၉)ပါကာလကြာအောင်
ဟောပြတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို
“မုဒ္ဒဘာသာ”ဟု ခေါ်၏၊ ထိမုဒ္ဒဘာသာ၏
အဆိုအနှစ်ဖြစ်သော အကျင့်ကောင်း အကျင့်မှန်ကို “မုဒ္ဒဘာသာသွေး”
ဟု ခေါ်၏၊ [တကယ်သွေး မဟုတ်သော်လည်း မိဘသွေးက သား
သမီးများ၌ ဆက်သွားသကဲ့ထို ထိအကျင့်လည်း မုဒ္ဒဘာသာ သက်ဝင်
ယုံကြည်သူတို့၏ စိတ်၌ ဆက်၍ဆက်၍ လိုက်ပါနေသောကြောင့်
သွေးနှင့်တူရကား (ဉာပစာတင်စား၏) ထိကျင့်စဉ်ကို “သွေး”ဟု
ခေါ်ထားသည်] ထိမုဒ္ဒဘာသာကို ယုံကြည်မူ မုဒ္ဒဘာသာတရားတော်
အတိုင်း ဒါန သီလ ဘာဝနာကို ကြီးစားမူ၊ မုဒ္ဒဘာသာကို ဂဏ်
ရှိအောင် နေထိုင် ပြောဆို ပြုလပ်မူ၊ မုဒ္ဒဘာသာနှင့် ဆိုင်ရာကိစွဲ
(ပိရိုးပလာ မဟုတ်ဘဲ) အကျိုး အပြစ် စိစစ်ဝေဖန်တတ်သောညာ၏
ရှိ၍ အကျိုးရှိကိုသာ ရွှက်ဆောင်လိုမူ၊ ဘာသာထိလျှင် မချိအောင်
နာတတ်မူ ဤအချက်စုနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဘာသာတိုးပွားအောင် ကြီးစားသူ
ကို “ဘာသာသွေးကောင်းသူ”ဟု ဆိုရပေသည့် ထိုကြောင့် မုဒ္ဒဘာသာ
သက်ဝင်သူတိုင်း၌ ဘာသာသွေး အေးစက်စက် မရှိစေဘဲ သာသနာ
ပြုလိုသောစိတ် ထက်သန်ဖို့ရန် “ဘာသာသွေး”ဟုသော ဤ
စာစောင်ကို ရေးသားလိုက်ပါသာတည်း။

၁၃၂၁-ခုနှစ်
တပေါင်းလ

အရှင်နေကာဘိဝံသ

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ

အချိန့်အနှစ်:

ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ကရုဏာတော်	၁
ချမ်းသာပေးနိုင်မှ တာရှည်ခံမည်	၃
ရှေးဆရာတော်များအမြင်	၅
အလုပ် လုပ်ဖို့ အချိန်	၇
ငွေဝါးသောင်း ဒါယကာ	၉
စဉ်းစာဖွယ်ရာ အဖြောဖြာ	၁၀
ဘာသာသွေး အခြေခံ၍ ပြုပြင်ရန်	၁၁
ဘာသာသွေးနှင့် သွေးကောင်းသူ	၁၂

၁။ ပါရမီပြည့်၍ ထိုးနှစ်းစံတော်မူခန်း

ဘာသာအစ ပါရမီက	၁
ဝေသုန္တရာသာဝ	J
ပါရမီဖြစ်ဖို့ သတိထားဖွယ်	J
ပါရမီပြည့်မှ ဘုရားဖြစ်	၃
ဘုရားရှင်၏ ရုပ်အဆင်းတော်	၄
ဘုန်းနှင့်သဗ္ဗာ ပါနေပုံ	၆
ကလေးဘဝ ရုံးနှစ်ရပုံ	၇
ထိုးနှစ်းစံတော်မူပုံ	၈

၂။ ရဟန်းပြု၍ တရားကျင့်တော်မူခန်း

တရားရှာခြင်း	၁၀
ဆရာကြီးက ချီးမြောက်ပုံ ၁	၁၁
တရားကျင့်ဖို့အသေ	၁၂
ဒုက္ခရစ်ရိယာကျင့်တော်မူခြင်း	၁၃

၃။

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

မူးမေ့သွားခြင်း ၁၇

အစာလျော့ခြင်း ၁၈

မာရ်နတ်လာ၍ မကျင့်ဖို့ ပြောခြင်း ၂၀

အကျင့်ပြောင်းပုံ ၂၂

၄။ ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့ အလီအစဉ် ၂၃

ဟောစိုးလျောင်ပင်အောက် ထိုင်တော်မူခြင်း ၂၄

စိတ်အစဉ်၏ ဂဏ်များ ၂၅

ပုံဖွဲ့နှစ်ပါသညှင် ၂၆

ဒီပွဲစက္ခာညှင် ၂၇

အာသဝက္ခယညှင် ၂၉

သဗ္ဗည်းတညှင်တော်အစွမ်း ၂၉

ဘုရားကို အာရုံပြုပါ ၃၁

၅။ သာသန၊ တည်စေတော်မူခန်း

မာရ်နတ်လာ၍ လျောက်ခြင်း ၃၃

ရဟန်းကောင်းများ ၃၆

အရှင်ဦးပါလီ ၃၆

အကျင့်ပောန ၃၈

ညီတော်နှင့်သားတော် ရှင် ရဟန်းပြီ ၃၉

လူ့စည်းစိမ်ထက်ကောင်းလို့ ၄၀

အနာထပ်၏ညီနှင့် သား ၄၁

ဘီက္ခာသာဝက ၄၂

မိတ္ထွေးတော်နှင့် မင်းသမီးပါးရာ ၄၃

ယသော်ရော့၊ ခေမာ၊ ဥပ္ပလဝက ၄၄

မာတိကာခေါင်းစဉ်

၄

အကြောင်းအရာ

		<u>စာမျက်နှာ</u>
ဘိက္ခာနီများ ဝန်ဆောင်ပုံ	...	၄၇
ဥပါသကာပရိသတ်	...	၄၈
အနာထပ်ကျွေး	...	၄၉
စိတ္တသူကြွယ်	...	၅၀
ဥပါသကာများ ဝန်ဆောင်ပုံ	...	၅၀
ဥပါသကာပရိသတ်	...	၅၁
ခုနှဲတွေရာ	...	၅၁
သာမာဝတီ, ဥတ္တရာ	...	၅၃
ပရိသတ် စုညီ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း	...	၅၅
၅။ ရှေးမထောင်များ ကြီးစားခန်း		
ပထမ သဂ္လာနာ စသည်	...	၄၆
ဓမ္မာသာကမင်း၏ ဘာသာသွေး	...	၅၉
ဒုဋ္ဌဂါမဏီမင်း၏ ဘာသာသွေး	...	၆၀
၆။ ဖြစ်မှနိုင်ခ ရှေးပိုင်း သာသနာခန်း		
အရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာ	...	၆၁
မြိုင်မာ ဆရာ ဒကာများ	...	၆၂
သာသနာပြုမင်း ကင်းဝေးချိန်	...	၆၂
ဆာအာသာဖယ်ရာနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း	...	၆၃
ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းများ	...	၆၄
အိမ် စာသင်ကျောင်းများ	...	၆၅
စဉ်းစားဖွယ်	...	၆၆
ရှေးရှိုးကျောင်းများ	...	၆၈
သာသနာ ဆက်ခံခဲ့ကြပုံ	...	၆၉
လောက၏ ဖြစ်တတ်သောသဘာ	...	၇၀

မာတိကာခေါင်းစဉ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်စာ

ဘုန်းကြီးတို့ အပိုး

... ... ၄၃

တိုင်းပြည်များ

... ... ၄၂

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ ဇွာက်ပိုင်းသာသနာ

ဘုန်းတော်ကြီးကော်င်းများ နိမ့်ကျခဲ့ပုံ

... ... ၄၄

မြို့တာသင်ကိုယ်တော်များ

... ... ၄၆

ဘုန်းကြီးကော်င်းထွက်များ

... ... ၄၇

ဘုန်းကြီးကော်င်းကို အားမကိုး

... ... ၄၈

ဒြို့ဒြို့သံနှင့် ပယ်လှန်သံ

... ... ၄၉

သတိရဖွယ်ကောင်းခဲ့သောအချိန်

... ... ၅၉

၆။ သာသနာအန္တရာယ် ကာကွယ်နည်း ပြခန်း

ကော်င်းသားမရှိပြစ်

... ... ၅၀

အန္တရာယ်ကို ဘယ်လိုတားမလဲ

... ... ၅၁

သူနာကြိုက်စာတ်စာ

... ... ၅၁

ကြိုတင်၍ စဉ်းစားဖွယ်

... ... ၅၂

ဘာသန္တရ သင်နေကြပြီ

... ... ၅၃

ဆရာကင်း၍ ပျက်စီးရခြင်း

... ... ၅၃

အခြေခံကောင်းလျှင် မပျက်

... ... ၅၅

ဆရာကောင်းထံ နည်းခံပါ

... ... ၅၈

မွန့်လေးနှင့် ပခုံး

... ... ၅၉

မဟာဂန္ဓာရုံးသရာတော်ထံ

... ... ၆၀

တိတ်ဆိတ်သောတော်ကော်င်း

... ... ၆၀

မိမိကျွန်း

... ... ၆၂

ကြိုးစားပါလျက် အထင်သေး

... ... ၆၃

စာချုပ်ဂိုလ်များ ဉာဏ်နည်းခြင်း

... ... ၆၄

မာတိကာခေါင်းစဉ်

၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
စာသင်သားများ ရည်ရွယ်ချက်	၉၄
ဒကာများ၏ ပကာသန	၉၅
၉။ တာဝန်ကျေပွဲနှင့် ညွှန်ပြခန်း	
အစိုးရ၏တာဝန်	၉၆
ကျေးဇူးဘုန်းတော်ကြီးများ တာဝန်	၉၇
သီလရှင်များတာဝန်	၉၈
ဘာသာခြားသီလရှင်များ	၉၉
သီလရှင်များ၏ ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်	၁၀၉
ကျိုးမာရေးပညာ သင်ပါ	၁၁၉
တာဝန်ဆောင်ရွက်ခြင်းအကိုဗ္ဗား	၁၀၀
ကြံ့ခဲသော သာသနာ	၁၀၁
၁၀။ ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်	
အမျိုးကို အထင်မသေးနှင့်	၁၀၂
ဘာသာကိုလည်း အထင်မသေးနှင့်	၁၀၂
လက်တွေ့မဟုတ်လျှင် မယုံဘူးလား	၁၀၃
အစစ်အမှန်သည် ပယ်စရာမဟုတ်	၁၀၄
အိမ်တော်ဝန် ဦးစံဖော် ကိုယ်တွေ့ဝှုံး	၁၀၆
နိုင်ငံခြားမှာ နောက်ပိုင်းမချမ်းသာ	၁၀၈
တရားတော်၏ သုခ	၁၀၈
နောက်ဘဝမရှိဟု ယူသူ နှစ်ဖက်ရှုံး	၁၀၉
နောက်ဘဝရှိ၏ဟု ယူသူ နှစ်ဖက်အကိုဗ္ဗားရ	၁၁၀
အမျိုးသား သူတော်ကောင်းများ	၁၁၀
ပညာတတ် ထက်မြေက်သူများ	၁၁၁
လူဘဝထက် ဆောင်နိုင်သောဘဝ	၁၁၂

အကြောင်းအရာ		ဓမ္မဂါန္ဓာ
အမျိုးသမီးသူတော်ကောင်းများ	...	၁၁၂
၁၁။ သာသနပြုဒကာများ သိဖွတ်		
ဂေါပကအဖွဲ့	...	၁၁၄
အသုံးဝင်သောပစ္စည်း	...	၁၁၄
မအပ်သောငွေ	...	၁၁၅
ငွေမှုဖြစ်သောပစ္စည်း	...	၁၁၆
သာသနပြု သတိ	...	၁၁၇
ငွေသည် အဆိုင်	...	၁၁၈
ပေးသာပေးကောင်း မတောင်းကောင်း	...	၁၁၈
တောင်းသာတောင်းကောင်း မပေးကောင်း	...	၁၁၉
ပေးလည်းပေး တောင်းလည်းတောင်းကောင်း	...	၁၂၀
ပေးလည်းမပေး၊ တောင်းလည်းမတောင်းကောင်း	...	၁၂၁
ဘုန်းကုရှိသူမှ သာသနပြုနိုင်	...	၁၂၂
၁၂။ သံလာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း		
သာသနကို အထင်မကြီး	...	၁၂၃
သာသနကို မြင့်တင်ကြည့်ပါ	...	၁၂၃
ကျောင်းတိုက်များ	...	၁၂၄
နှစ်တို့ နှစ်ရှည်စိမိနိုင်း	...	၁၂၅
စိမိနိုင်းနှစ်ရှိုး၏ အကျိုးရ	...	၁၂၆
ဖြစ်နိုင်ပါမလား	...	၁၂၇
မိမိကျောင်းတိုက် ပြုပြုပုံ	...	၁၂၈
၁၃။ ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခန်း	...	၁၃၈
၁၄။ နိုင့်းခန်း	...	၁၄၃

ဘာသာသွေး

၁။ ပါရမိဖြည့်၍ ထိုးနှစ်းစတော်မူခန်း

ဘာသာ အစ
ပါရမိက

သာသနာသွေး ဘာသာသွေးကို စဉ်းစားလျှင်
ဘုရားရှင်ကို တွေ့ရမည်၊ ဘုရားရှင်ကို စဉ်းစားပြန်
လျှင် ဘုရားအလောင်းတော်၏ ဘဝပေါင်းများစွာက
ပါရမိ ဖြည့်ခဲ့ရပုံကို တွေ့ရမည်၊ ထို့ကြောင့် “ဘာသာသွေး အစသည်
ပါရမိက”ဟု ဆိုတိုက်ပါသည်၊ “ပါရမိ”ဟူသော စကားသည်
ပါမြိုစကားတည်း၊ မြန်မာလို “မြင့်မြတ်သူတို့၏ အလုပ်”ဟု ဆိုလို၏၊
ဒါနကို ပြုပြု၊ သီလကို စောင့်စောင့်၊ ဘာဝနာကို ပွားမွား၊
ပတ်ဝန်းကျင်က အထင်ကြီးအောင် ဂဏ်ပကာသနကို ရှုံးထား၍
မပြုမလုပ်ဘဲ “လောကတ္ထာစရိယ-လူအများချမ်းသာအောင် ပြုကျင့်မှု၊
ညာတ္ထာစရိယ-အမျိုးသားတို့ ကြီးပွားအောင် ပြုကျင့်မှု၊ ဓာတ်အတွ
စရိယ-မိမိစိတ် ဖြူစွင်အောင် ညာဏ်ပညာရင့်လာအောင် ဒါနပြုမှု၊
သီလစောင့်မှု၊ ဖေတ္ထာစသော ဘာဝနာပွားမှု” ဤအမှုတို့ကို ပါရမိ
(မြင့်မြတ်သူတို့၏ အလုပ်)ဟု ဆိုသည်၊ ထိုမြင့်မြတ်သူတို့၏အလုပ်
(ပါရမိ)ကို စဉ်းစားလျှင် မိမိတို့၏ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာအမှုများ၌
ထိုပါရမိ ဖြစ်/မဖြစ်ကို သီနိုင်ပြီ၊ ပါရမိမဟုတ်သော ဒါန သီလ
ဘာဝနာအလုပ် ဟူသမျှကား (နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် သံသရာမှု
ကျွတ်လွှတ်ရေးကို မမျှော်တွေးနိုင်သောကြောင့်) အမြှုအမြင်
သေးနှင့်သူတို့၏ အလုပ်သာ ဖြစ်သည်။

ဘာဘာသေး

၂၁၀

အများ သိပြီးဖြစ်သော ဝေသုန္တရာမင်း ဘဝကို
စဉ်းစားကြဖို့ (၄) နှစ်သားအချေယ် လူမမယ်ဘဝ
ဘဝ ဦးပင် ဆင်ထားသော တန်ဆာများကို အထိန်းတော်
တို့အား ချွတ်၍ ပေး၏၊ (၈)နှစ်သားအချေယ်၌ မျက်စိမှစ၍ နှလုံးသား
တိုင်အောင် ကိုယ်အဂ်များကို ပေးလိုသောဆန္ဒဖြစ်၏၊ (၁၆)နှစ်အချေယ်
ရောက်သောအခါ မန္တီမင်းသမီးနှင့်အတူ မင်းအဖြစ်ကို ခံယူပြီးနောက်
ဖြူတံ့ခါး လေးပေါက်၊ မြို့အလယ်နှင့် နန်းတော်တံ့ခါး အနီးဝယ်
အလှုံ့ရုံကြီး ခြောက်ရုံ ဆောက်လုပ်၍ ဆင်းရဲသူအများ စားကြ
သောက်ကြဖို့ရန် နေ့စဉ် (၆)သိန်းကုန် အလှုံကြီးကို ပေးလှုံ၏၊
နောက်ဆုံး၌ မိုးခေါင်သော ကလိုက်တိုင်းသူ ပြည်သားတို့သည်
“ဆင်ဖြူတော် ရောက်ရာ၌ မိုးကောင်း၏”ဟု အယူရှိ၍ ပုဂ္ဂိုး
ရှုစ်ယောက်ကို ဆင်ဖြူတော် အလှုံခံဖို့ စေလွှတ်ကြလေသော် ထို
ပုဂ္ဂိုးတို့အား ဆင်ဖြူတော်ကို လှုံလိုက်၏၊ နေ့စဉ် ဒါနနှင့်
ဆင်ဖြူတော် လှုံသောအခါဖြစ်သော စေတနာ စိတ်ဆန္ဒတို့သည်
ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားတို့ စားကြ သောက်ကြနှင့် ချမ်းသာသူခဲ့
ရစေလို့ ကလိုက်တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ ချမ်းသာစေလိုသော
ဆန္ဒပင် မဟုတ်ပါလော့။

ပါရမီဖြစ်ဖို့ ဤသို့ ဝေသုန္တရာမင်း၏ စေတနာဆန္ဒနှင့် အလားတူ
သတိထားဖွယ် စွာ ဆင်းရဲသူများကို ချမ်းသာစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့်
လည်းကောင်း၊ သာသနာတွင်းဖြစ်လျှင် သာသနာ
တော် ထွန်းကား၍ လူအများ တရားသိစေလိုသော ဆန္ဒဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ မိမိတို့ စိတ်၌ နှေမြော ဝန်တို့တတ်သော မဆွဲရ အည်
အကြေးမှ ကင်းဝေး၍ စိတ်စင်ကြယ်စေလိုသော ဆန္ဒဖြင့်လည်းကောင်း၊

ထိုးနှစ်းစံတော်မူခန်း

၃

လောကကို ဌီးငွေ့၍ သံသရာမှ လွှတ်မြောက်လျက် နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မောက်ပြုလိုသော ဆန္ဒဖြင့်လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြံ
ပေးကမ်း
လျှိုဒ်အိန်းမှသာ ပါရမိဒါနဖြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်သား၍ ယခုခေတ်
ဒါနရှင်များသည် စွန့်ကြံ
ပေးကမ်း လျှိုဒ်အိန်းရာ၌ မိမိစိတ်ထားကို
တရားနှင့် ညီ/မညီ၊ ဒါနပါရမိ ဖြစ်/မဖြစ်ကို စိစစ်ထိုက်၊ စဉ်းစား
ထိုက်ကြပေသည် ဒါနပါရမိ မဖြစ်ဘဲ ဂဏ်ပကာသနနှင့် ထိုဒါနမှ
အစားရမည့် လောကီအကျိုးကို မျှော်ကိုးနေပါမှုကား လောဘအောင်
ခြုံရေးနေပည် ဖြစ်သောကြောင့် နောင်သံသရာအကျိုး လုံးလုံးမရဘဲ
လည်း ရှိပေလိမ့်မည်၊ အကျိုး ပြန်လျှင်လည်း အနည်းအပါး
လောကီစည်းစိမ်အကျိုးများသာ ဖြစ်၍ သာသနာတော်ခေတ်ကောင်းနှင့်
တွေ့ကြုံရကျိုး မန်ပိုဘဲ ပတ္တော်းထွက်သော တောင်ကို တွေ့ပါလျက်
ထိုတောင်မှ အညွှားစား ကျောက်ကလေးများကို ရရှိဖြင့် အားရ
ကျေနပ်သူ လူဖျင်း လူအကဲ့သို့သာ ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။

ပါရမိပြည့်မှု ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဒါန၊ သီလ စသော
ဘုရားဖြစ် ကောင်းမှုဆယ်လိုကို ပါရမိစစ်စစ်ဖြစ်အောင် ဖြည့်
ကျင့်ရာ၌ တရားပါရမိကို အသက်စွန့်၍ ဖြည့်ကျင့်
တော်မူခဲ့ရ၏၊ ယခုခေတ် ဒါနရှင်ဆိုသူများသည် “အလျှိုဒ်နှစ်း
ရက်ရက်ရောရော ရှိပါပေါ်”ဟု ချီးမွမ်းခံရသော်လည်း သားသမီးနှင့်
အေးကို လျှိုသောဒါန၊ မိမိအသက်ကို သူတစ်ပါးစားဖို့ စွန့်လျှိုသော
ဒါနကား မရှိချေ၊ ဥပုသံသီလ စောင့်ကြရာ၌လည်းကောင်း၊ သည်စံ
ရာ၌လည်းကောင်း၊ မိမိ အသက်ကို စွန့်၍ စောင့်သော သီလ၊
သည်စံသော ခွဲ့စွဲလည်း မရှိချေ၊ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကို စွန့်၍

တစ်ယောက်တည်း တောထွက်ခြင်းဟူသော နေက္ခမ္မပါရမိ ဖြည့်သူ
လည်း အထင်အရှား မရှိချေ၊ ဘုရားအလောင်းတော်ကား အသက်
စွန့်၍လည်းကောင်း၊ ထိုးနှစ်စည်းစိမ့်ကို စွန့်၍လည်းကောင်း ပြုကျင့်
ရသော သီလ ခဲ့ခြား နေက္ခမ္မ စသောပါရမိတိုကို ဘဝများစွာ ပြုကျင့်
တော်မူခဲ့ပြီးမှ အာများသိပြီးဖြစ်သော သိဒ္ဓတ်မင်းသားဘဝသို့ ရောက်
တော်မူခဲ့ရသည်၊ ထို နောက်ဆုံးဘဝ၍လည်း ထိုးနှစ်းစည်းစိမ့်ကို
စွန့်လွှာတ်၍ တောထွက်တော်မူပြီးမှ သဗ္ဗာသူတဲ့သူက်တော်ကို ရခြား
ပုဒ္ဓတင်စစ် ဖြစ်တော်မူခဲ့ရပေသည်။ [ပါရမိဖြည့်ရာ ဘဝနှင့် အဖြစ်တော်
စဉ်ကို ပုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ စာအုပ်ကလေး၌ အကျဉ်းချုပ် ပြထားပြီ]

ဘုရားရှင်၏ ဘုရားရှင်၏အမျိုးတော်သည် ခတ္တိယမျိုးတံ့သည်း
ရပ်အဆင်းတော် ထို့အတွေ့ယအမျိုးသည် အခြားအမျိုးနှင့်မရောသော
ကြောင့် အသိမြှိုက်အတွေ့ယမျိုးဟု ထင်ရှား၏။ ထို
အမျိုး၌ ဘုရားအလောင်းတော် ပဋိသန္တာနှင့်ချိန်ဝယ် မာယာအော်
မိများခေါင်ကြီးသည် ရှစ်ပါးသီလူပုသ်ကို စောင့်သုံးလျှက် စိတ်စက်
ဖြစ်စင်နေ၏။ [ဤနေရာ၌ အမျိုး၏မြှင့်မြတ်ခြင်း၊ မယတော်၏ဖြို့စင်
ခြင်းကို သတိထားခဲ့ပါ။] ထိုပဋိသန္တာမတည်ခင် ဘုရားအလောင်းတော်
သည် တုသိတာနတ်ပြည့်မှ စုတောခါနီးဝယ် သတ္တဝါတိုအပေါ်၌ မေတ္တာ
ပွားလျှက် ရှိ၏။ ထိုသို့ မေတ္တာရှေ့ထား၍ စုတေသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
ကာမာဝစ်ရပဋိသန္တာစိတ်တို့တွင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်
အယ်တော်ဝမ်း၌ စွဲပိုက်သန္တာ တည်နေခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ပဋိသန္တာ
တည်နေရာဝယ် ဘဝများစွာက ဆည်းပူးခဲ့သော ပါရမိတော်တို့သည်
နောက်ဆုံး အကျဉ်းပေးရမည့်ဘဝ ဖြစ်၍ အသားအရေတော်နှင့်တာကွ

ထိုးနှစ်းစံတော်မူခန်း

၅

မျက်လုံးတော် မျက်ခုံးတော် နှုံးတော် မျက်နှာတော် လက်ခြေတော်မှ
စ၍ တစ်ကိုယ်လုံး အလုဆုံး ဖြစ်အောင် အကျိုးပေးလိုက်ကြသော
ကြာ့င့် ဖွားမြင်လာသောအခါ မင်းသားကလေး၏ ရပ်အဆင်းဝယ်
နှီးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ အပြစ် မပါ၊ တစ်ကဗ္ဗာလုံးတွင် အသာဆုံး
ဖြစ်၍ ဖွားမြင်လာပေသည်။

ပစ္စိမ် ဖလဒါနေန၊ မဟု ပစိတပါရမီ

ယသု ဝေသံ သုမာပေနှီး၊ ကေနာပီ အသမ် သမဲ့

ဗဟို-ဤ၏ ဤမျှ၊ ကဏ္ဍားချုံ၊ မရှိုင်းညို၊ အတိုင်းမရှိုင်းလေအောင်
ပစိတပါရမီ-လေးသချုံကိန်း၊ ကပ်တစ်သိန်းမျှ၊ ထိန်းသိမီးစုဆောင်း၊
ပါရမိတော်အပေါင်းတို့သည်၊ ပစ္စိမ် ဖလဒါနေန-ဖြစ်ပျက်ဟန်ခါ၊
သံသရာဝယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်ရေး၊ အဆုံးစွန်အကျိုးပေးသောအားဖြင့်၊
ယသု ဘဂဝတော့-အကြောင်ရွှေဘုန်းတော်သခင်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
၏ ဝေသံ-ရွှေမျက်နှာတော်၊ လက်ခြေတော်နှင့်၊ ကိုယ်တော်သဗ္ဗာ့နှင့်၊
ပုံဟန်ထင်ပေါ်၊ အသွင်အပြင်တော်ကို၊ ကေနာပီ-လူမင်း နတ်မင်း၊
မြို့ဟာမင်းဝယ်၊ ဘယ်သူတစ်ယောက်နှင့်မျှ၊ အသမ်-လက္ခဏာတော်
ကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ဖြင့်၊ ဘယ်ဝယ်တိုင်းတာ၊ မနှိုင်းသာသည်
ဖြစ်၍၊ သမ်း-တစ်ကိုယ်တော်လုံး၊ ရွှေတုံးရွှေနှစ်၊ မျှော်စုံသိဂီး၊
နာရတီမျှ၊ သာကိုစင်သွေး၊ အယျိုးကျေးဆုံး ဖြစ်ရလေအောင်၊
သုမာပေနှီး-တက်သစ်လဆန်း၊ ပွင့်သစ်ပန်းသို့၊ ဆန်းအပုံဖို့၊ စခန်း
စုံအောင်၊ အစွမ်းကုန် ဖန်ဆင်းလိုက်ကြပေသည်တကား.....။

တုန်းနှင့်သမ္မာ
ပါနော်ပုံ

ဖွားမြင်လာသော ဘုရား အလောင်းတော်ကို
“သိဒ္ဓတ္ထ”ဟု မှည့်ကြုံ၏ [သိဒ္ဓ-ပြီးစီးသော+
အတ္ထ-အကျိုး] အကျိုးအားလုံး ပြီးစီးသော

မင်းသားဟု ဆိုလိုသည်၊ ရှေးရှေးသာဝများစွာတို့က ပြခဲ့သောကောင်းယူ
အဆောက်အအိုးများကို “သမ္မာ(သမ္မာရု)”ဟု ခေါ်၏၊ ထိုကောင်းမှု
သမ္မာရကြောင့် ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ကို လွှမ်းမှုးအုပ်စိုး
နိုင်ခြင်း၊ အကျင့်တရားပြည့်စုစုခြင်း၊ အကြော်အရုံများခြင်း၊ ချစ်ခင်ဖွယ်
ရပ်လက္ခဏာရှိခြင်း၊ အလိုရှုံးသော အရာကို တောင့်တသည့်အတိုင်း
ရနိုင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ အားကိုးလောက်ခြင်း စသော (ဘဂဝါ
ဂုဏ်တော်၌ လာသော) ဂုဏ်များကို ဘုန်း(ဖုန်း)ဟု ခေါ်၏။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဖွားမြင်စကပင် ထို ဘုန်းသမ္မာ
အထိက်အစလျာက် ပါနောလေပြီ၊ ထိုကြောင့်ပင် သူ၏ဒ္ဓာဒနမင်း၏
ဆရာဖြစ်သော အသိတ ရှင်ရသောသည် မင်းသားကို ကြည့်လို၍
နှန်းတော်သို့ လာသောအခါ မင်းသားကလေးကို ခမည်းတော်ကြီးက
ပွဲချီလျက် အရှင်ရသောအား ရှိခိုးရန် လက်ကလေးနှစ်ဖက်ကို
လက်အုပ်ချိန့်ပြင်နေစဉ် ခြေကလေးနှစ်ဖက်သည် အရှင်ရသော၏
ဦးခေါင်းပေါ်သို့ ပြောက်တက်သွားလေသည်။ [ထိုဘဝါ၌ မင်းသားက
ရှိခိုးရမည့်သူ မရှိ။] ထိုအခါ သားတော်ကလေး၏ အုံသွေးယူ
မြင်၍ ခမည်းတော်ကိုယ်တိုင် သားတော်ကို လက်အုပ်ချိမိလေသည်။
[အသိတ အရှင်ရသောကလည်း ကေန်မျချ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်ဟု
မိန့်မြှောက်တော်မူသည်။]

ထိုးနှစ်းစံတော်မူခန်း

၅

ကလေးဘဝ၏
 ရှာန်ရပုံ
 ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဘုန်းနှင့် သမ္မာ
 ပါရိခြင်းကြောင့် ဖွားမြင်စကာပင် မြောက်အရပ်သို့
 ကြ၍ “ငါသည် အမြတ်ဆုံး” စသော စကားကြီး
 သုံးခွန်းကို မိန့်မြောက်ပုံ၊ နတ် ပြဟာအများ ဦးခိုက်ကြပုံကို ဓမ္မဝင်
 အမေးအဖြော် ရေးခဲ့ပြီ၊ အခါတစ်ပါး၌ကား သုဒ္ဓိဒနမင်းသည်
 လယ်ထွန်မဂ်လာ ပြုလုပ်၏၊ ထိုလယ်ထွန်မဂ်လာ ပြုလုပ်ရာဏာန၏
 မနီးမဝေး၌ အရပ်ကောင်းသော မွှေ့သပြောပင်အောက်ဝယ် အကာ
 အရ ပြု၍ မင်းသားကလေးကို အထိန်းတော်များနှင့်တကွ ထားပြီး
 လျှင် လယ်ထွန်မဂ်လာ ပြုရာအရပ်သို့ သွားကြ၏၊ အတော်ကြာလျှင်
 အထိန်းတော်များလည်း လယ်ထွန်မဂ်လာ ကြည့်လို၍ စွေ့ခဏ
 သွားကြလေသော မင်းသားကလေးသည် ထိုင်နိုင်သော အချယ်သို့
 မရောက်သေးသော်လည်း လူသူ တိတိဆိတ်သော ထိုအချိန်မှာ
 တင်ပလွှှင်ခွဲ၍ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အာရုံပြုလေရာ ပထမရာန်
 ကို ရလေသည်၊ (ဤသို့ ရာန်အရမြန်ခြင်းကား ရေးဘဝများစွာ၌
 အထုပ်လာခြင်းကြောင့်ဘည်း) ထိုထို ရာန်ဝင်စားနေစဉ် အထိန်းတော်
 များ ပြန်လာ၍ တင်ပလွှှင်ခွဲကာ ဦးစိုင်သက်စွာထိုင်နေပုံကို တအုံတာသိ
 မြင်ကြရသာဖြင့် ခမည်းတော်ထဲ အမြန်သွား၍ သံတော်ဦးတင်ကြလေ
 သည်၊ ခမည်းတော်လိုက်လာ၍ ဆင်းတုတော်ကလေးသဖြယ်
 ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွဲ ထိုင်နေပုံကို မြင်ရသာဖြင့် လက်အုပ်ချိကာ ရှိရှိးမိရာ
 လေသည်။ (ဤရှိရှိးခြင်းကား ကလေးဘဝ၌ ငါးကြို့မြောက် ရှိရှိးခြင်း
 တည်း၊ ထိုရပြီးသောရာန်လည်း နောက်ထပ် မကြုံးစားသဖြင့် မကြာဖို့
 ကျယ်ပျောက်သွားလေသည်။)

ထိုးနှစ်းစံပုံ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ
လေးအသချဲနှင့် ကဗ္ဗာတစ်သိန်းထက်က စ၍
ပါရမိဖြည့်ဖက်ဖြစ်သော နှမတော်ဘာဝါးကဲ ယသော်ခရာ့မာင်းသမီးနှင့်
အတူ ရာဇ်သိက်ကို ခံယူ၍ အခြေအရုံ များစွာဖြင့် ထိုးနှစ်းကို
စံတော်မူ၏၊ ဆောင်း နေ့ နိုးဟု ဥတုသုံးပါးနှင့် လိုက်လျောသော
နှစ်းသုံးဆောင်တွင် နွောသိစံနှစ်း၌ စံမြန်းပုံကို လွန်စွာ ကြည့်နှုံဖြယ်
ကောင်းပါပေသည်။

၁။ နှစ်းတော်၏ အရပ်ငဲးမျက်နှာဝယ် ကြာမျိုးစုံဖြင့် တင့်တယ်
သော မင်္ဂလာကန်တော်များ ဖန်ဆင်းထား၏၊ ထိုကန်တော်
များ၌ ငှက်မျိုးစုံတို့ လာရောက် ပျော်မြှုံးကြ၏၊ အရှေ့ကန်တော်
မှ ငှက်တို့သည် နှစ်းတော်အထက်ခနီးဖြင့် အနောက်ကန်တော်
သို့ မြှုံးပျော် ကြွေးကြော်လျောက် ပျုသန်းကြ၏၊ အနောက်
ကန်တော်မှ အရှေ့ကန်တော်သို့လည်းကောင်း၊ တောင်မှ
မြောက်သို့လည်းကောင်း ထိုနည်းအားဖြင့် ပုံသွားကြလေသည်။

၂။ နွောသိစံနှစ်းအတွင်းဝယ် စိနိုးပြေပြေပြေ အေးအေးမြှုမြှုအောင်
ရေအပြည့် အိုးအသစ်များကို ကြာည့်ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း၍
လေသောက်ပြတင်းပေါက်တို့၏ အနီးအပါး၌ တည်ထားကြ
ကုန်၏၊ ဘုရားအလောင်း၏ စက်ရာအနီးအပါး၌ကား နှုံသာ
ညွှန်တို့ဖြင့် ပြည့်သော ဧဒုအိုးများကို ထား၍ ထိုထိအိုးများ၌
ကြာည့်ပန်းရုံများကို စိုက်ပြုးထားကြကုန်၏၊ ထိုထိ၍
နေရာတို့၌လည်း ကြေးအိုးကြီးများတွင် နှုံသာညွှန်ထည်၍
ကြာည့်ပန်း၊ ပဒုမ္မာကြာပန်း၊ ပုဏ္ဏရိကြာပန်းပင်တို့ကို

ထိုးနန်းစံတော်မူခန်း

၉

စိက်ပျိုးထားကြကုန်၏၊ နေရာင်ကြာ့င့် ပန်းပင်များ ပွင့်ကြကုန်၏၊ ပျားပိတ္ထန်းတို့သည် နန်းတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ပန်းဝတ်ရည်များကို လှည့်လည် စုတ်ယူကြကုန်၏၊ နန်းတော်တစ်ရပ်လုံးကား ပန်းရန့်တို့ဖြင့် သင်းပျော်နေလေသည်။

၃။ နှစ်ထပ်နံရံတို့၏အလယ်၌ ရေပိုက်လုံးများ တပ်ဆင်ထား၏၊ နန်းတော်၏ အထက်ဆုံးအထပ်နှင့် ညီမျှသော ကောင်းကင်လွှဲပြင်ဝယ် မဏ္ဍာပ်သမ္မယ် အမိုးပြုလုပ်၍ ထိအမိုး၌ အပေါက်ကလေးတွေ ဖောက်ထား၏၊ ထိုမဏ္ဍာပ်၏ တစ်နေရာ၌ ကွဲရောများကို အပေါက်ဖြန့်ကြက်ထား၏၊ ရေစက်ဖြင့် ရေပြိုန့်မှ တက်လာသော ရေတို့သည် မဏ္ဍာပ်ပေါ်ဝယ် ဖြာလျက်အပေါက်တိမှ မိုးရွှာသကဲ့သို့ ကျော်နေစဉ် ကွဲရောများပေါ်သို့ ကျော်ခဲကလေးများကို ပစ်တင်ကာ မိုးရွှာသံများဖြစ်လာစေ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် နွောခါကိုပင် မိုးတွင်းကဲ့သို့ စိတ်ရွှေ့စရာ ဖြစ်စေလေသည်။

၄။ ထိုကဲ့သို့ မိုးအတူများ ရွှာချေနေစဉ် ဘုရားအလောင်းတော်သည် ညီသောကိုယ်ဝတ် ညီသောအပေါ်ပြုကို ဝတ်ရုံ၍ ရေကတားထွက်တော်မူလာ၏၊ ယသော်ဓရာနှင့်၊ အတူ အခြေအရုံမောင်းမတစ်စုလည်း ညီသောအဝတ်များကို ဆင်တူဝေတ်၍ အညီရောင်ပန်းများကို ပန်းဆင်လျက် မဏ္ဍာပ်အတွင်းဝယ် နွောသံ အပူဝေးဖို့ အေးဖြေသောရေစင်ဖြင့် ဘုရားအလောင်း၏ စိတ်တော်ကို ဖြေဖော်ကြလေသည်။

[မဖို့ပဏ္ဍာသ၊ မာဂဏ္ဍာယသုတ္တာဒ္ဓကထား]

၂။ ရဟန်းပြု၍ တရားကျင့်တော်မူခန်း

တရားရှာခြင်း တစ်ဆယ်ခြားကိန်အရွယ်တော်မှ စ၍ ထိုးနှစ်း
စည်းစိမ့်ကို ခံစားလျက် သက်တော်(ပြ)နှစ်
ရှိသောအခါ ဉာဏ်ပညာလည်း ရင့်သန့်လာသောကြောင့် (အများ
ကြားဖူးသည့်အတိုင်း သုဒ္ဓိဝါသပြုဟွာမင်းတို့ ဖန်ဆင်း၍ ပြအပ်သော)
“သူအို, သူနာ, သူသော, ရဟန်း”တို့ကို မြင်ရ၍ ထိတ်လန့်သော
(သံတော်)ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးနှစ်းစည်းစိမ့်ကို စွန့်လျက် တော့ထွက်တော်မူခဲ့
လေသည်၊ ထိုသို့ တော့ထွက်၍ ရဟန်းပြပြီးနောက် မကြာမိပင်
များစွာသော ရသေ့ဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီဆေရာဖြစ်သော အာဇာရ ရသေ့
ကြီးထံ ချိုးကပ်၍ တရားစဉ်ကို နာယူလေသည်။

နာယူပြီးသောအခါ ဤတရားအစဉ်ကို ဆရာကြီးသည် စာသော့
အားဖြင့် ယုံကြည်ရုံသာ့မက, ကိုယ်တိုင်ကျင့်၍ ပြီးသား ဖြစ်ပေသည်
ဟု အယူရှိသောကြောင့် ဖိမ့်လည်း အားထုတ်လို၍ ဆရာကြီးထံ
ချုပ်းကပ်မေးမြန်းလေသည်၊ ဆရာကြီးသည် ဖိမ့်မှာ အာကိုဋ္ဌညာယတ္ထ
ရှာန်ကို ရကြောင်း ပြောပြ၏၊ ထိုအခါ ဘုရားအလောင်းတော်သည်
“အာဇာရဆရာကြီးမှာသာ ဤတရားအပေါ် ယုံကြည်ချက်သဒ္ဓါ
ရှိသည်မဟုတ်, ငါမှာလည်း သဒ္ဓိရှိ၏၊ အာဇာရဆရာကြီးမှာသာ
ရိရိယ, သတိ, သမာဓိ, ပညာ ရှိသည်မဟုတ်, ငါမှာလည်း ရှိ၏”ဟု
ဖိတ်ကို လုံးဆော်လျက် ကြိုးစားအားထုတ်လေရာ ရက်အနည်းငယ်
အတွင်းမှာပင် အာကိုဋ္ဌညာယတ္ထရှာန်တိုင်အောင် တရားပေါက်
လေသည်။

တရားကျင့်တော်မူခန်း

၁၁

**ဆရာတိုးက
ချိုးမြှောက်ပုံ**

တရားပေါက်ပြီးသောအခါ ဆရာတိုးထံ သွား၍
တရားအကြောင်း ပြောပြလေရာ၊ ဆရာတိုး
သည် ရုပ်အဆင်းကို မြင်စကာပင် “မဟာပုစ္စသာ-
ယောက်ဗျားထူး ယောက်ဗျားမြတ်”ဟု အယူရှိခဲ့၍၊ ရက်အနည်းငယ်ဖြင့်
မိမိသိအပ်သော တရားကို သိသောအခါ လွန်စွာအားရဲလသည်၊
ထိုကြောင့် မိမိဂိုဏ်သား တပည့်များကို ခေါ်ပြီးလျင် “တစ်ဝက်သော
အစုသည် ငါအထံ တရားမေး၍၊ တစ်ဝက်သော အစုက မဟာပုစ္စသာ
(ဟောဒီ ယောက်ဗျားထူး ယောက်ဗျားမြတ်)အထံ တရားမေးကြပေတော့
ဤဂိုဏ်းကြိုးကို ငါတိန္ဒုနှစ်ပါး ခေါင်းဆောင်ကြမည်”ဟု ဆို၍ ဘုရား
အလောင်းကို ဆရာတိုးက မိမိနှင့် တန်းတူထားလျက် ပြောက်စား
လေသည်၊ ဆရာတိုး၏ ဒကာ-ဒကာမတို့သည် အလှုံ့ဒါနပြုဖို့
လာကြ၏၊ ထိုအခါလည်း ကောင်းမွန်သော အစားအသောက် အိပ်ရာ
နေရာများကို ဘုရားအလောင်းအား လျှော်၍ မိမိကား အကြောင်းအကျို့
များကိုသာ အလှုံ့ခံလေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဤမျှလောက် အမြောက်အစား
ခံရသော်လည်း ရအပ်ပြီးသော တရားကို စဉ်းစားသောအခါ အရှုပ်
ပြဟွှေ့ဘုံသို့ ရောက်ရှုသာ ပို့ဆောင်နိုင်သော တရားဖြစ်၍ အို နာ
သေရေးက လွတ်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော တရားမဟုတ်သေး
ကြောင်း သိရကား ထိုစျောန်တရားမှ ဌီးငွေ့ကာ ဖွံ့ခြား၍ လာခဲ့လေ
သည်။ [ထိုနောက် “ဥဒုဒကရသေ့”ဟု ထင်ရှားသော ဂိုဏ်းဆရာတိုး
အထံ သွားပြန်၍ အလားတူ အားထုတ်ပြန်ရာ အာကိုဋ္ဌသာယတန်
စျောန်ထက်မြင့်သော နေဝါယဉ်နာသညာယတန်စျောန်ကို ရပြန်၏]

ဉာဏ်ရာကြီးကား ဂိဏ်းကြီးဘိပင် လွှဲအပ်၍ ချီးမြှောက်လေသည်။ သို့သော် ရှေးနည်းအတိုင်းပင် အားမရသေး၍ ခဲ့ခွာခဲ့ပြန်လေသည်။]

မှတ်ချက်။ ၁၁၁၁။ ဘုရားအလောင်း တော့ထွက်လာချိန်မှာ ထိ
ဆရာကြီးနှစ်ပါးသည် အထင်ရှားဆုံး ဂိဏ်းဆရာကြီးများ ဖြစ်ကြဟန်
တူ၏၊ ထိုကြောင့် ထို ဆရာကြီးနှစ်ပါး အထံ ဘုရားအလောင်း
ချုပ်းကပ်တော်မှုခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုဆရာကြီးတို့ ရအပ်ပြီးသော
တရားထူးများလည်း လောကီရာန်တရားတွင် ထိပ်တန်းအကျဆုံး
ဖြစ်၏။ သို့မျှလောက် ထိပ်တန်းရောက်ပြီး ဆရာကြီးနှစ်ပါးသည်
ဘုရားအလောင်းကော်၏အပေါ်၌ (မိမိတို့ထက် သာလွန်၍ တက်လမ်း
ရှိသူ ဖြစ်သောကြောင့်) လူသော၊ မစွဲရှိယ=မနာလို ဝန်တို့ ဖြစ်မည်။
ဆိုလျှင် ဖြစ်စရာ ကောင်းပါပေသည်။ သို့သော် ထိုသို့ မဖြစ်ဘဲ
အားရဝ်းသာ ချီးမြှောက်နိုင်ကြသည်အတွက် ထိုဆရာကြီးနှစ်ပါး၏
စိတ်နေစိတ်ထားကို လေးစား ပူဇော်မိပါသည်။ [ဘုရားအလောင်း
ဘုရားဖြစ်၍ တရားဟောဖို့ စဉ်းစားတော်မူချိန်မှာ ထိုဆရာကြီးနှစ်ပါး
သည် ရပ်ခွဲနာကိုယ် မရှိသော အရှုပြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်နေပြီ
- ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်လည်း တရားဟောသောအားဖြင့် ကျေးဇူးဆပ်ခွင့်
ရတော်မှု။]

တရားကျော်မြို့
ဒေသ ဘုရား အလောင်းတော်သည် ဉာဏ်ရာ ရသေ့ထံမှ
ခဲ့ခွာခဲ့ပြီး နိဗ္ဗာန်တရားမြတ်ကို ရှာလျက် လှည့်လည်
တော်မူလေရာ မဂေဇတိုင်း သေနာနိဂုံးသို့ ရောက်
တော်မူသည်။ ထိုနိဂုံးအနီး၌ သူတော်မြတ်တို့ မွေ့လျှော်ပျော်ဖွယ်
အကောင်းသော မြို့၊ စိတ် ကြည့်နဲးဖွယ် ကောင်းသော တော့အုပ်၊

တရားကျင့်တော်မူခန်း

၁၃

တသွင်သွင် စီးဆင်းနေသော နေရာဇ္ဈာမြစ်၏ အလွန်ကောင်းသော ရေဆိပ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင့်အနီးအပါး၌ ဆွမ်းခံ၍ လွယ်ကူးမည့်ရွာကို တွေ့တော်မူလေရာ့၊ ထိုနေရာ၌ပင် တရားကျင့်နှင့်ရန် စိတ်ကို ပိုင်းဖြတ် တော်မူလျက် ပဏ္ဍာသားလားသစ်ရွှေက်ကျောင်းကလေးကို စီစဉ်တော် မူပါသည်၊ [ထိုအချိန်ဖြူ ရသေ့ ပြန့်နှင့်ကြသော ပဋိဝါဒါ(ပါးပါးအစု)က ဘုရားအလောင်းတော်ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကြသည်။]

ဒုက္ခရစရိယာ ဘုရား အလောင်းတော်သည် အလွန် မကြာ ကျင့်တော်မူခြင်း သေးသော ရက်အတွင်းက ကပိုလဝတ်နေပြည် နေရာသီ စံနှစ်းတော်၌ အခြေအင်ဗျားစွာ၏ အပြုအစု အယုအယ အဖြေအဖျက်ကို ခံယူကာ သလေးဆန်ဖွေးကို သာ သုံးဆောင်တော်မူလျက် အသက်သာဆုံး အချမ်းသာဆုံး သံစား ခဲ့လေသည်၊ ယခုအခါ တော့အုပ်အလယ် သစ်ရွှေက်မိုး သစ်ရွှေက်ကာ ကျောင်းသခံးကလေးဝယ် ရတတ်သမျှ ဆွမ်းအာဟာရဖြင့် မျှတကာ အဆင်းခဲ့ဆုံး ဒုက္ခရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်တော်မူပါတော့မည်။ [ဒုက္ခရ-သာမန်လူတို့ မပြုနိုင် မကျင့်နိုင်လောက်အောင် ခဲယဉ်းလှ သေားစရိယာ-အကျင့် ထိုဒုက္ခရစရိယာကျင့်တော်မူပုံကို မူလပဏ္ဍာသ သစ္စကသုတ် စသည်မှာ လာသည့်အတိုင်း ပြပါမည်။]

၁။ ဘုရားအလောင်းသည် “ကောင်းသော (ကုသိလ်)စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော (အကုသိလ်)စိတ်ကို နှိပ်စက်အဲ”ဟု ကြံတော်မူပြီး လျှင် အကြိုတ်၍ တော်ကော်ကို မကောင်းစိတ် မဖြစ်နိုင်အောင် စိတ်ကို နှိပ်စက်ပေး၏၊ ထိုအခါ ချိုင်းကြားမှ ချွေးများ ယိုကျလာ၏၊ ဥပမာ-အားကောင်းသော ယောက်ကျားတစ်ယောက်က အားနည်းသော

ယောက်ရှားတစ်ယောက်ကို ဦးခေါင်းကိုင်၍ဖြစ်စေ၊ ပခုံးကိုင်၍ဖြစ်စေ ဖိန္ဒိပ်သောအခါ ရျှေ့ဌားမှ ချွေးယိုလာသကဲ့သို့တည်း၊ ထိုအခါ၌ လုံးလုပ်ရိရိယလည်း အလွန်ကောင်း၏၊ သတိလည်း အလွန်စွဲမြှော်၊ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံးကို ထိုးဆွေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ဤမ်းအေးမှုကို မရပါချေ၊ ထိုမှုလောက် တစ်ကိုယ်လုံး ခုက္ခ ဖြစ်နေသော်လည်း အားထုတ်လို သော စိတ်ကား ကုန်ခမ်း၍ မသွားပါ။

၂။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကရာန်ကို ဖြစ်စေအဲ” ဟု ကြံတော်မူ၍က မလျှော့သော လုံးလုပ်င့် ထွက်သက် ဝင်သက် တို့ကို ပါးစပ် နာခေါင်းတို့မှ မထွက် မဝင်နိုင်အောင် ချုပ်တည်းထား လေသည်၊ [အသက် မရ။ မရှိက်ဘဲ နေခြင်းကိုပင် “အပါနကရာန် (အရာ။ အရှိက် မရှိသောရာန်)”] ထိုသို့ မရ။ မရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်းထားသောအခါ လေတို့သည် နားပေါက်တို့မှ ထွက်ကုန်၏၊ ထိုလေထွက်သံသည် ပန်းပဲသမားတို့၏ အားဖို့မှ လေထွက်သလောက် ပင် ပြင်းထန်လှေ၏၊ ထိုအချိန်မှာ လုံးလုပ်ရိရိယလည်း အလွန် အား ကောင်း၏၊ သတိလည်း အလွန်စွဲမြှော်၊ သို့သော် ဆင်းရဲစွာ၊ အား ထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိန်ကာ ဤမ်းအေးမှုကို မရပါချေ၊ ထိုမှု လောက် တစ်ကိုယ်လုံး ခုက္ခဖြစ်နေသော်လည်း အားထုတ်လို သော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခမ်း၍ မသွားပါ။

၃။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကရာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍ ဖြစ်စေအဲ” ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျှော့သောလုံးလုပ်င့် ထွက်သက် ဝင်သက် တို့ကို ပါးစပ်၊ နာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်နိုင်အောင်

တရားကျင့်တော်မူခန်း

၁၅

ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏ ထိုသို့ မရှုမရှိကိုဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသော အခါ အလွန်ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဦးခေါင်းသို့ တက်၍ တိုးဝေ့ကုန်၏ ထိုသို့ လေတို့၏ တိုးဝေ့ပုံမှာ အားကောင်းသော ယောက်ဗျားကာ ထက်စွာသော ရှုံးဖြင့် ဦးထိပ်၍ ဖွေနေသကဲ့သို့ ဖြစ်လေ သည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြှု အားထုတ်၏၊ သတိလည်း အလွန်ခွဲမြှု၏၊ သို့သော ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထို့စွာသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိနိုင်ကာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ဌိုင်းအေးမှုကို မရပါချေ၊ ဤမျှလောက် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါသော်လည်း ကြီးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

၄။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကရာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍ ဖြစ်စေအုံ”ဟု ကြော်မူ၍ မလျော့သော လုံးလဖြင့် ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပါးစပ်၊ နာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်နိုင်အောင် ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏ ထိုသို့ မရှုမရှိကိုဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသော အခါ အလွန်ပြင်းထန်သော ခေါင်းကိုက်ဝေဒနာတို့သည် ပေါ်လာကုန်၏၊ ထိုခေါင်းကိုက်ဝေဒနာ၏ ပြင်းထန်ပုံမှာ အားကောင်းသော ယောက်ဗျားတစ်ယောက်က သားရေကြီးဖြင့် ဦးခေါင်းကို ရစ်ပတ်၍ တင်းကြပ်စွာ စည်းထားသကဲ့သို့ ထင်ရလေသည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော် လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြှု အားထုတ်၏၊ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၏၊ သို့သော ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထို့စွာသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိနိုင်ကာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ဌိုင်းအေးမှုကို မရပါချေ၊ ဤမျှလောက် ကိုယ်ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါသော လည်း ကြီးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

၅။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကရာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍
ဖြစ်စေအဲ”ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျော့သော လုံလဖြင့် ထွက်သက်
ဝင်သက်ကို ပါးစပ်၊ နှာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်နိုင်အောင်
ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏၊ ထိုသို့ မရှုံးမရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်း၍ ထားသော
အခါ အလွန်ပြင်းထန်သော လေတို့သည် ဝမ်းဗိုက်ကို ဖြတ်တောက်
သကဲ့သို့ ထိုးကျင်ကျန်၏၊ ဥပမာ-ကျွမ်းကျင်သော န္တားသတ်သမားက
သို့မဟုတ် န္တားသတ်သမား၏ လက်ထောက် တာပည်ကြီးက ထက်စွာ
သော န္တားသတ်ဓားဖြင့်ဗိုက်ကို ဖြတ်လိုးလိုက်သကဲ့သို့ ကျင်နာလေ
သည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်စေသော်လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ အားထုတ်မြှု
အားထုတ်၏၊ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၏၊ သို့သော် ဆင်းခဲ့စွာ
အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထိုးစွာထားသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့်
တစ်ကိုယ်လုံး ပူရှိနိုက် ဤမြှုပ်းအေးမှု မရပါချေ ဤမှုလောက်
ခန္တကိုယ် ခုက္ခရောက်နေသော်လည်း ကြိုးစားလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား
ကုန်ခန်း၍ မသွားပါ။

၆။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် “အပါနကရာန်ကိုပင် ထပ်မံ၍
ဖြစ်စေအဲ”ဟု ကြံတော်မူ၍ မလျော့သော လုံလဖြင့် ထွက်သက်
ဝင်သက်တို့ကို ပါးစပ်၊ နှာခေါင်း၊ နားပေါက်တို့မှ မဝင် မထွက်
နိုင်အောင် ချုပ်တည်း၍ ထားပြန်၏၊ ထိုသို့ မရှုံးမရှိက်ဘဲ ချုပ်တည်း၍
ထားသောအခါ တစ်ကိုယ်လုံး ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပူလောင်လာ
လေသည်၊ ဥပမာ-အားကြီးသော ယောက်ဗျား နှစ်ယောက်တို့က
အားနည်းသော ယောက်ဗျားတစ်ယောက်ကို လက်မောင်းနှစ်ပက်ကိုင်၍

တရားကျင့်တော်မူခန်း

၁၇

မီးကျိုးအစု၌ ကျက်နေအောင် ကင်သောအပါ ဖြစ်ပေါ်၍လာသော
ကိုယ်ပူးသို့ ဖြစ်လေသည် ထိုသို့ ဖြစ်သော် လည်း နောက်မဆုတ်ဘဲ
အားထုတ်ဖြံ အားထုတ်၏။ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၏ သို့သော်
ဆင်းရဲစွာ အားထုတ်မှုက တစ်ကိုယ်လုံး ထိုးဆွဲသကဲ့သို့ ဖြစ်သော
ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပူရိန်ကာ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပြိုင်အေးမှုကို မရပါချေ။
ဤမှုလောက် ခန္ဓာကိုယ် ဒုက္ခရောက်နေသံလည်း ကြိုးစားလိုသော
စိတ်ဆန္ဒကား ကုန်ခန်း၏ မသွားပါ။

မူးမေ့သွားခြင်း ထိုကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ်၌ ပြင်းပြသောအပူ ဖြစ်လာ
သောအပါ မိုက်ကနဲ့ ဖြစ်၍ စကြံသွားရာမှ
ထိုင်လျက် လဲကျသွားလေသည် ထိုသို့ ထိုင်လျက်နေပုံကို မြင်ကြရ
သော အနီးအပါးက နတ်တိုသည် ထင်မြင်ချက် အမျိုးမျိုးဖြင့်
ပြောဆိုကြကုန်၏။ တချို့နတ်များက “ကာလက်တော့ သမဏော
ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမ သေပြီ”ဟု ပြောကြ၏။ အချို့နတ်များ
ကား “န ကာလက်တော့ သမဏော ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမ^၁
သည် သေ၍ မပြီးသေး အပို စ ကာလဲ ကရောတိ-သေနေတုန်း
ရှိသေးတယ်”ဟု ပြောကြ၏။ တချို့နတ်များကမူ “န ကာလက်တော့
သမဏော ဂေါတမော၊ နာပို ကာလဲ ကရောတိ-ရဟန်းဂေါတမသည်^၂
သေပြီးလည်း မဟုတ်၊ သေနေတာလည်း မဟုတ်၊ အရဟံ သမဏော
ဂေါတမော-ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန္တာဖြစ်ပြီ၊ ဝိဟာရောတွေဝ
သော အရဟာတော့-ဒီနေ့မျိုးဟာ ရဟန္တာ၏ နေပုံသာ ဖြစ်သည်”ဟု
ပြောကြလေသည် ထိုသို့ ပြောသူတို့တွင် သေပြီဟု ထင်နေသော

နတ်က သူဒ္ဓါဒနမင်းထံ သွား၍ “အသင်မင်း၏ သားတော် တရား အားထုတ်ရင်း သေပြီ”ဟု ပြောသည့် သူဒ္ဓါဒနမင်းက “ဗုဒ္ဓဖြစ်ပြီးမှ သေတာလား၊ မဖြစ်ဘဲ သေတာလား”ဟု ပြန်၍ မေးလျှင် “ဗုဒ္ဓ မဖြစ်ဘဲသေတာ”ဟု နတ်က ပြော၏။ “ဗုဒ္ဓမဖြစ်သေးလျှင် သေတယ ဆိတာ မယုံဘူး”ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

အစာသွေးခြင်း: ပြန်၍ သတိရလာသောအခါ “အစာ မစားဘဲ ကျင့်အဲ”ဟု အကြံဖြစ်တော်မှု၏။ ထိုအခါ နတ် တို့က “အစာအာဟာရရှိ လုံးလုံးမစားဘဲ ဖြတ်ထားလျှင် မွေးညှင်းပေါက်တို့မှ နတ်ပြုစာ သွင်းပေးမည်”ဟု ပြောကြသောကြောင့် လုံးလုံး အစာမဖြတ်ဘဲ နည်းနည်းစားတော်မှု၏။ ပဲနောက်, ပဲပိစ်, ပဲလွန်, ပဲကြီးတို့၏ အနှစ်ရည်ကိုသာ တစ်လက်ခုပ်လောက် သောက် တော်မှု၏။ ထိုအခါ၌ အလွန် ပိန်ချုံးသွားလေ၏။ အလွန် ပင်ပန်းနှစ်းနှယ်၏

I. ဘုရားအလောင်းတော်၏ အဂါကြီးယောက်တို့သည် အရိုးဆက် အဆင်နေရာက မောက်၍ အဆင်မဟုတ်သော နေရာတို့၌ ပိန်၍ နေကုန်၏။ ဥပမာ-အာသီတိမည်သောနှစ်ယ်, ကာလ မည်သောနှစ်ယ်တို့၏ အဆင်များနှင့် တူသည်။

J. ဘုရားအလောင်း၏ တင်ပါးတို့သည် ကုလားအုပ် ခွာကြီးများလို ဝစ္စမ် (ကျင်ကြီးစွန်သော)နေရာက အတွင်းသို့ ရှိ၍ဝင်နေကုန်၏။

တရားကျင့်တော်မူခန်း

၁၉

- ၃။ ကျောက်ကုန်း(ကျော)အရိုးတို့သည် အနိမ့်အမြင့် ဖြစ်နေကုန်၏။ ပုတော်အလုံးကြီးတွေကို ကြီးဖြင့် သီကုံးထားသောအခါ ပုတော်လုံးနှစ်လုံး အကြား၌ ချိုင့်နေသကဲ့သို့၊ အရိုးတို့၏ အကြား၌ အသားတွေ နိမ့်နေရကား ပုတော်အလုံးကြီးတွေ သီကုံးထားပုံနှင့် တူ၏။
- ၄။ နံရိုးတို့သည် အကြား အကြား၌ အသားတွေ နိမ့်ကျသွားကုန် ရကား ရေပိအိုက အခြင်ရနယ်များလို မပြောမပြစ် ဖြစ်ကုန်၏။
- ၅။ မျက်လုံးအိမ်အတွင်းရှိ မျက်လုံးတို့သည် အတွင်းသို့ ဝင်နေကြ သဖြင့် ရေတွင်နက်၌ ရွှေကိုကလေးများကဲ့သို့ မြင်ရကုန်၏။
- ၆။ ဦးခေါင်းအရေသည်ကား ဗူးခါးသီးနှံကို ဦး၍ နေလျမ်းထား သောအခါ တွေ့နေသကဲ့သို့ တွေ့၍ ညီးနှံမ်းနေ၏။
- ၇။ ဝမ်းပိုက်တော်သည် ကျော၌ ကပ်နေရကား ဝမ်းရေကို ကိုင်လိုက်လျှင် ကျောရိုးပါ ကိုင်မိ၏။ ကျောရိုးကို ကိုင်လိုက် လျှင်လည်း ဝမ်းရေကိုပါ ကိုင်မိသည်။
- ၈။ “ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်မည်”ဟု ထိုင်လိုက်သောအခါ ကျင်ငယ်ဖြစ်စေနိုင်သော အာဟာရရည်က ဝမ်းထဲ၌ မရှိ သောကြောင့် ကျင်ငယ် လုံးဝမထွက်နိုင်ဘဲ ကျင်ကြီးသော်မူ တစ်စွဲနှင့်စွဲခုံး အလွန်ဆင်းရွှေ့ ထွက်ရ၏။ တစ်ကိုယ်လုံး ခွေးထွက်၍ မူးမိုက်ကာ မောက်လျက် လဲရလေသည်။

- ၉။ ခန္ဓာကိုယ် သက်သာစေလို၍ လက်ဖြင့် ပွတ်လိုက်လျှင် အရင်းက ပုံပေါ်သော အမွှေးပို့သည် ကိုယ့်မှ ကွာ၍ လက်၌ ပြောပိ ပါလာကုန်၏။
- ၁၀။ ဘုရားအလောင်းတော်၏ ပင်ကိုအဆင်းသည် သိဂါရီဇ္ဈာဒာဆင်း ကုသို ဝိဝင်း၏၊ သို့သော ထိတာရားကျင့်ချိန်မှ မြင်ရသူတို့ကား “ကားလွှာ သမဏော ဂေါတော့=ရဟန်းဂေါတော့သာ အသား မည်းကြီးပဲ”ဟု ပြောကြ၏၊ တရီးက “သာမော သမဏော မည်းကြီးပဲ”ဟု ပြောကြ ဂေါတော့=ရဟန်းဂေါတော့သာ အသားညီးကြီးပဲ”ဟု ပြောကြ၏၊ တရီးကမှ “မရှုံးရစွိ သမဏော ဂေါတော့=ရဟန်း ဂေါတော့မဟာ ပါးရှုံး၏ အရေး အရောင်ဖို့ပဲ”ဟု ပြောကြသည်။ [မဟာသီဟနာဒသုတ်၊ ပါဋ္ဌာ အငွေကထာ နှိုကာ။]

မှာရိန်တိလာ၍ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ထိမျှလောက် အပ် မကျင့်ဖို့ပြောခြင်း ပန်းခံ၍ ကျင့်တော်မှသောအခါ မှာရိန်တိလာ၍ သနားဟန်ဖြင့် ဒုက္ခရအကျင့်ကို မကျင့်ဖို့ရန် ပြောသည်မှ—အို သိဒ္ဓထူ.....အသင်သည် အလွန်ပိန်၍ အာနုံး လှပြီ၊ အစိတ်တစ်ထောင်နှင့် တစ်စိတ် စိတ်လျှင် သေဘက်က တစ်ထောင်လောက် ရှိ၍ တစ်စိတ်လောက်သာ ရှင်ဖို ရှိတော့သည် သေဖို့ရန် အလွန်နီးကပ်နေပြီ၊ အသက်တာရှည် နေခြင်းဆုံးတာ အလွန်ကောင်း အလွန်မြတ်ပါသည်၊ အသက်ရှည်လျှင် ကုသိုလ် ကောင်းမှုကို များစွာ ပြုရပါလိမ့်မည်၊ မြတ်သောအကျင့်ကို(ဉာဏ် သီလကို) ကျင့်၍ ယစိုးပူဇော်နေမည်ဆိုလျှင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ များစွာ တိုးပွားဖွယ် ရှိပါသည်၊ ယခု အသင် ပြုနေတဲ့ ပစာနာအလုပ်

တရားကျင့်တော်မူခန်း

၂၁

(ကမ္မာဌာန်းအားထုတ်မှု)ဆိုတာ အလွန်အထပြောက်ဖို့ ခဲယဉ်းပါသည်
ဤသို့ တကယ် အကျိုးလိုလား၍ သနားသည့်ဟန်ဖြင့် ကရဏာသံ
ပါပါ ပြောဆိုလာလေသည်။

တုရားအလောင်း ဒု များနတ်... ဝါသည် သင်ပြောတဲ့ ကုသိုလ်
ကုသိုလ်မလိုချင် ကောင်းမှုကို အဏေမြှုလောက်မျှ အလိုမရှိ
ဘုရားအသင် ယခုပြောတဲ့ စကားမျိုးကို ကုသိုလ်လိုချင်နေသူတို့
ကိုသာ ပြောထိက်သည်၊ ငါမှာ သန္တာကို ယုံကြည်သော သဒ္ဓာလ် ရှိ၊
ကျင့်မှုလဲ ရှိ၊ လွှာလပ်ရှိယလဲ ရှိ၊ ပညာလည်း ရှိ၏။ ငါကိုယ်မှာ
ဖြစ်နေသော စီတွေ့စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော) ဝါယောဓာတ်အပူသည်
မြစ်ရေတွေကိုပင် ပြောက်သွေ့စေနိုင်သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိသော
အသွေးကို အဘယ်မှာ မပြောက်ခန်းစေဘဲ ရှိမှုမှုလဲ။

သွေးသားများ ပြောက်သွားလျှင် သလိုပ် သည်းခြေလဲ ပြောက်
သွားမှာပဲ၊ အသားလဲ ကုန်သွားမှာပဲ၊ ထိုသို့ အသား အသွေးတွေ
ပြောက်ကပ်သွားလျှင် ဝါ၏စိတ်ဟာ တိုး၍ ကြည်လင်စရာ ရှိသည်။
သတိ ပညာ သမာဓိတရားလည်း တိုး၍ ထက်မြေက် တည်ကြည်စရာ
ရှိသည်၊ ဝါဟာ အခုလို အလွန်ပြင်းထန်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံရ
သော်လည်း နောက်သို့ပြန်၍ ထိုးနှစ်းစံလိုသော စိတ်ဆန္ဒ ဖရှိပါ၊
ဝါ၏သဒ္ဓာ (ယုံကြည်ချက်) သန္ဓာရှင်းပုံကို အသင်မာရ်နတ်ပဲ စဉ်းစား
ကြည့်ပါတော့၊ ဤသို့ ပြန်၍ ပြောဆိုပြီးလျှင် မာရ်နတ်၏ ကိုလေသာ
စစ်တပ် အဆက်ဆက် တက်၍ လာကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထိုး
ကိုလေသာစစ်တပ်ကြီးကို အပြီးတိုင် ချေမှုန်းမည့် အကြောင်းကို
လည်းကောင်း၊ စိတ်ထက်သန္ဓာဖြင့် မိန့်မြေက်တော်မူလေသည်။

အတိတ်ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ကြသော ရသေး သို့မဟုတ်
အကျင့်ပြောင်းပဲ ပုဂ္ဂိုလ်းတို့သည် အဆင်းရဲ့ရ၍ ကျင့်ကြရခြင်း
ဤမျှလောက်သာ ကျင့်နိုင်ခဲ့ပေမည်၊ ယခု ငါခံစားရသော ဒုက္ခထက်
ပို၍ကား ဆင်းရဲ့ရ၍ ကျင့်နိုင်ကြမည် မဟုတ်၊ နောင်အနာကတ်ပြုလည်း
ယခုထက်ပို၍ ကျင့်နိုင်ကြလို့မည် မဟုတ်၊ ယခုပစ္စပွဲနေတ်ပြုလည်း
ငါခံစားရသော ဆင်းရဲထာက် ပို၍ မကျင့်နိုင်ကြ၊ ဤမျှလောက်
ဒုက္ခခဲ့၍ ကျင့်ပါလျက် ငါသည် တရားထူးကို မရပါတဗား၊ တရား
ထူးကို ရဖို့ရန် လမ်းကြောင်းမှာ တစ်မျိုးဖြစ်စရာ ရိုက်ပဲ အကြတော်
ဖြစ်ပြီးလျှင် ခမည်းတော်၏ လယ်တွန်မူးလာ ပြုခိုင်က ပထမရာန်ကို
ရ၍ ချမ်းသာပုံကို သတိရသဖြင့် “ထိရာန်သည်ပင် တရားထူးရဖို့
ပုန်ကန်သောလမ်းကြောင်း ဖြစ်သည်”ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊
ထိအခါ ဤမျှလောက်သာ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းနေသော ခန္ဓာကိုယ်ဖြင့်
ထိရာန်ကို ရဖို့မလွယ်ကြောင်း သိတော်မူရကား ရှေးကာကးသို့ ဆွမ်း
အာဟာရကို ပြန်၍ စားသောက်လေသော် မကြာဖိုပင် အားအင်
ပြည့်တင်းလာလေသည်။

မှတ်ချက်။ ယောက်စိုက်သော်လို့တို့သည် ဘုရားအလောင်းတော်၏
အလွန်ဆင်းရဲစွာ ကျင့်စဉ်အခါ၌ “ကောန်တရားထူး
ရတော့မည်”ဟု မျှော်လင့်၍ လွန်စွာအားကြောက်နိုင်၏ ဆွမ်းအာဟာရ^၁
ကို ပြန်၍စားသောအခါ၌ကား “ပစ္စည်းပေါ်အောင် ကျင့်ပြီ၊ ကမ္မားမှ
ပြန်လည်ခဲ့ဖြီ”ဟု အယူရှိကာ ဘုရားဖြစ်ဖို့ရန် မျှော်လင့်ချက် မရှိကြ
တော့ဘဲ ဟရာဏသိမြဲအနီး မိဂဒါဝါန်တောသို့ ရွှေသွားကြလေသည်။

၃။ ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

ဘုရားဖြစ်မည့်နေ့
အစီအစဉ် ပဋိဝင်္ဂါးဦးတို့ (တန်ခူးလက္ခယ်နှေ့လောက်၍)
ခွဲခြား၍ သွားကြသောအခါ ဘုရားအလောင်း
တော်သည် ကိုယ်တော်တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ပြုပြီ
မူ ရသောကြောင့် တရားအားထုတ်ရှုပြ သမာဓိလည်း အထူး
တိုးတက်လေသည်၊ ထိုသို့ ကိုယ်တော်တစ်ပါးတည်း (၁၂)ရက်မျှ
ကြိုးဗောဓိမြေပြီးနောက် ကဆုန်လပြည့်နှေ့ဝယ် သုဇာတာ၏ယနာနှုန်းသွေး
ကို ဘုံးပေးတော်မူပြီးလျှင် နှေ့လည်အချိန်ပြ ထိုအနီးရှိ တော့အုပ်ဝယ်
တရားအားထုတ်တော်မူသောအခါ.....

၁။ ပထမရျာန်ကို ရတော်မူ၏၊ ထိုရျာန်၏ အစွမ်းကြောင့် စိတ်
တော်ဝယ် ကာမန့်စပ်သော တဏ္ဍာလောဘစိတ်ဓာတ်များ
ကင်းကွာနေ၏၊ ဒေါသ မောဟာနှင့်စပ်သော စိတ်ဓာတ်များ
လည်း ကင်းကွာနေ၏၊ အာနာပါန (ထွက်သက်ဝင်သက်)
အာရုံတစ်ခုအပေါ်၍ ရူးစိုက်သော စိတ်အစဉ်သာ ဖြစ်နေ
လေသည်။

၂။ ထိုနောက် ဆက်၍ အားထုတ်သောအခါ ဒုတိယရျာန်ကို
ရတော်မူ၏၊ ထိုရျာန်၏အစွမ်းကြောင့် စိတ်၏လျှပ်ရှားမှုကို
ပြုတတ်သော စိတ်ကို စိစာရတို့သည် ပြိုမ်သက်သွားကုန်၏၊
စိတ်သည် အလွန်ကြည်လင်တော်မူ၏၊ သမာဓိလည်း ပို၍
အားကောင်းတော်မူလာ၏၊ နှစ်သက်မှု ပိတ်၊ စိတ်ချမ်းသာမှု
သုခတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်လာကုန်၏။

၃။ ထိနောက် တိုး၍ အားထုတ်သောအခါ တတိယရာန်ကို
ရတော်မူ၏ ထိရာန်၏အစွမ်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ပီတိ
သည်ပင် ကွယ်ပျောက်၍ သုခချည်းသက်သက် ချမ်းသာ
လျက် ရှိ၏၊ ထိသုခ၏အစွမ်းကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးလည်း
ချမ်းသာ၊ သတိလည်း အလွန်ကောင်း၊ ဉာဏ်ပညာလည်း
အလွန် ထက်မြှက်လာသည်။

၄။ ထိနောက် တိုး၍ အားထုတ်သောအခါ စတုတ္ထရာန်ကို
ရတော်မူ၏ ထိရာန်၏ အစွမ်းကြောင့် ချမ်းသာသုခသည်
လည်း ဌီမ်းသွားပြန်၏၊ စီတိအစဉ်လည်း သုခသောာ
အားဖြင့် သာယာမှု မရှိတော့ဘဲ ဥပေကွာသောာအားဖြင့်
လစ်လျှော့ရှုလျက် ရေးကထက်ပိ၍ ထက်မြှက်လာလေသည်။
ထိနောက် အရှုပရာန်ကိုလည်း ရတော်မူသည်။

ဟောမိသ္ဌာင်ပင်အောက် ဉာနချမ်းအချိန် ရောက်သောအခါ ထိ
ထိုင်တော်မူခြင်း တော့အုပ်မှ ဟောမိသ္ဌာင်ပင် ရှိရာသို့
ကြတော်မူလျှင် လမ်းခရီးတွင် ပုဂ္ဂိုး
တစ်ယောက် လျှော့လိုက်သော မြှက်စိမ်းကလေးများကို ခင်း၍ “ပုဒ္ဓ
မဖြစ်သမျှ ဤနေရာမှ မထတော့အဲ”ဟု အစီဌာနတော်မူလျက်
ဟောမိသ္ဌာင်ပင်အောက်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့စွဲ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ
မာရ်နတ်လာ၍ သမာဓိပျက်အောင် နောက်ယောက်ပြန်၏၊ ထိုသို့
နောင့်ယှက်သည်ကို ဖေတွာတော် အရင်းခံထား၍ ပါရမိများကို
ညွှန်ပြလျက် နေမဝင်မိအချိန်တွင် အေးအေးဆေးဆေး အောင်မြင်
တော်မူလေသည်။

ဘုရားဖြစ်တော်မူခန်း

၂၅

မိတ်အစဉ်၏ ရွှေနှင့်တရာ့ရွှေနှင့်တရာ့၏
အလွန် သမဂ္ဂအားကောင်းသော မိတ်အစဉ်သည်
ရှုဏ်များ (က) ရွှေရောနောက်ပါ ထက်ဝန်ကျင် စင်ကြယ်နောက်၏
(၂) စင်ကြယ်သောကြောင့် အရောင်စွဲကုံးသို့ ဖြူစင်နောက်၏
(၃) ကိုလေသာ မရှိ၊ (၄) ကိုလေသာ မရှိသောကြောင့် ည်စ်နှစ်း
စေတော်သော အညစ်အကြော်မှ ကင်းရှင်း၏၊ (၅) မိတ်အစဉ်သည်
နှီးနှီးညံ့ညံ့ ရှု၏၊ (၆) နှီးနှီးညံ့ညံ့ရှိသောကြောင့် လိုရာအာရုံသို့
ဆွဲဆောင်ဖို့ လွှာယ်ကုံးနောက်၏ [ဥပမာ... အညစ်အကြော် ကင်းရှင်း နှီးနှီး
ပျော်ပျော်သော ရွှေစင် ရွှေကောင်းသည် လိုရာတန်ဆာကို ပြုဖို့ရန်
ကောင်းမွန်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏] (၇) ပြခဲ့သော ရှုဏ်များကို ခဏာခေတ္တ
ခြင်း မဟုတ်၊ ထိရှုဏ်များ၌ နိုင်ပြေတည်တုံးနောက်၏၊ ထိရှုဏ်များ
ပျောက်ပြုယျှော် မဘွားနိုင်၊ (၈) ထိရှုဏ်များ၌ နိုင်ပြေသောကြောင့်ပင်
ထိရှုဏ်များ၏ လုပ်ရားခြင်း မရှိ၊ ဤသို့ ရှုဏ်(၈)ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော
မိတ်အစဉ်သည် မိတ်နှင့် ဆိုင်ရာဝယ် (ဘယ်ကိစ္စမဆို) ညွှတ်လိုက်လျှင်
ထိုဓာတ်လိုက်ရာအာရုံသို့ ရောက်သွားလောက်အောင် ကောင်းမွန်လျက်
ရှိလေပြီ။

ပုံမြေနိုဝင်ဘာ [ပုံမြေ-ရှေးရှေးသာဝများစွာပြု+နိုဝင်ဘာ-နေခဲ့ရ၊ တွေ့ခဲ့
ကြံခဲ့ရသမျှကို+ဥာဏာ-သိသောဥာဏ်။] သာဝများစွာ
ကဗျာများစွာတို့က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ
ကိုလည်းကောင်း၊ ထိသာဝတုန်းက ပတ်ဝန်းကျင်ပြု တွေ့ခဲ့ ကြံခဲ့
ဆုံးထဲမျှသော အာရုံများကိုလည်းကောင်း ပြန်ပြော်၍ အောက်မေ့နိုင်
သော အသိဥာဏ်ကို “ပုံမြေနိုဝင်ဘာနှင့်သိအသိဥာဏ်”ဟု ခေါ်၏
ဘုရားအလောင်းသည် ည်စ်ကြော်မှတင် လွန်သန့်စင်၍ ကြည့်လင်

နှုံးညွှေသော စိတ်အစဉ်ကို ပုံမွေနိဝါသသို့ ဉာဏ်ပေးတော်မူရာ၊ ရှေး
ဖြစ်ဟောင်းကို အောက်မေ့နိုင်သော အဘိညာဏ်(ဉာဏ်ထူး)ဖြစ်ပေါ်
လာလေသည်၊ ထိအဘိညာဏ်ကို ရသောအချိန်မှာ (တစ်ညွှေ့ကို
သုံးပိုင်း ပိုင်း၍ ရှေ့ပိုင်း)ပထမယာမ် ဖြစ်သည် ထိပထမယာမ်အချိန်၌
ထိပုံမွေနိဝါသညာဏ်ဖြင့် လွန်ခဲ့သောဘဝမှစ၍ သုမေဓရရသောဝ
တိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ထိုထက် ရှေးကျသော ကဗ္ဗာများစွာက
ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှတွေကိုလည်းကောင်း သိမြင်တော်မူ၏။ ထိရှေးကျသော
ဘဝတွေမှ ပြန်၍ ဆက်ကာ ဆက်ကာ အောက်မေ့လာခဲ့ရာ ဘုရား
ဖြစ်မည့်ဘဝ မရောက်မီ ဝေသုန္တရာမင်းဘဝနှင့် ထိဘဝမှ စုတော်၍
ဖြစ်ရသော တုသိတာနတ်ပြည်၌ နတ်မင်းဘဝတိကို မြင်တော်မူ
လေသည်။

ဒီပွဲနတ်မျက်လုံးနှင့် တူသော+စက္ခာ-အဆင်းကို
မြင်နိုင်သောဉာဏ်] နတ်မျက်လုံးသည် သေးငယ်
သော အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေးသောအဆင်းကိုလည်းကောင်း
မြင်နိုင်သကဲ့သို့ နတ်မျက်လုံးထက်ပင် ပို၍ မြင်နိုင်သောဉာဏ်ကို
“ဒီပွဲစက္ခာဉာဏ်”ဟု ခေါ်၏။ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ပုံမွေနိဝါသ
ဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီးသောအခါ ဉာစကြေးမတင် လွန်သန္တစ်၏၍
ကြည်လင်နှုံးညွှေသော စိတ်တော်ကို ဒီပွဲစက္ခာ၏ အာရုံသို့ ဉာဏ်ပေး
တော်မူ၏။ ထိအခါ သတ္တဝါတို့၏စုတော်ခါနီးကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသုဇွှ
နေပြီးစကိုလည်းကောင်း မြင်တော်မူ၏။ အမျိုးဂုဏ်စသောအားဖြင့်
အောက်တန်းကျသူ၊ အထက်တန်းရောက်သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လှသူ-
မလှသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုခရောက်သူ-ဒုက္ခရောက်သုတို့ကိုလည်း
ကောင်း မြင်တော်မူ၏။ ထိဉာဏ်ကို“ဒီပွဲစက္ခာအဘိညာဏ်”ဟု ခေါ်၏။

ထိအဘိဉာဏ်ရသောအခါန်မှာ ဉာဏ်၏အလယ်ပိုင်း မဖွံ့ဖြိုးယာမှဖြစ်သည် ထိဉာဏ်ဖြင့် ငရဲကောင်၊ ပြောကောင်တို့ကိုလည်း မြင်တော်မူ၏၊ လူအရပ်ရပ် နတ်အဖြာဖြာ ပြဟ္မာအဖျိုးမျိုးကိုလည်း မြင်တော်မူ၏၊ ထိသို့ မြင်ရ၍ ထိသွေ့ဝါတို့၏ ရှေးကံကို ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ လောဘ ဒေါသ မောဟပါသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲကောင် တိရှာစွာန်ကောင် ပြောကောင် ဖြစ်ရပုံ၊ လူဘုရားမှာ ဖြစ်ရသော်လည်း ထိအကုသိုလ်ကံကြောင့် လူနဲ့ လူမဲ့ လူဆင်းရဲ ဖြစ်ရပုံများကိုလည်း ကောင်း၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟပါသော ကုသိုလ်ကံကြောင့် လူချမ်းသာနှင့် နတ်ပြဟ္မာ ဖြစ်ရပုံ၊ တိရှာစွာန်ဘဝမှာ ဖြစ်ရသော်လည်း ထိကုသိုလ်ကံပါသောကြောင့် လူလှုပ်ပါနှင့် သုခရန်ပုံကိုလည်းကောင်း အစုအလင် သိမြင်တော်မူရလသည်။

အာသဝက္ခယ [အာသဝ-အာသဝီတရားတို့၏+ခယ-ကုန်ကြောင်း
ဘုဏ်] စိမ်ရည်အိုး၌ ကြာမြင့်စွာ စိမ်ထားအပ်သော
ဘုဏ် စိမ်ရည်အရက်ကို “အာသဝ”ဟု ပါ့၏လို ခေါ်၏၊
ခန္ဓာအစွမ်း ကြာမြင့်စွာ ပါ့ရှိနေသော လောဘ ဒီမိုး မောဟတို့ဘိုလည်း
စိမ်ရည်အရက်နှင့်တုသောကြောင့် “အာသဝ=အာသဝီတရား”ဟု ခေါ်၏၊ ထိအာသဝီတရားတို့သည် အရဟာတွေမဂ်ဘုဏ်ကို ရတော်မူသော
အခါ ကုန်သွားသောကြောင့် အရဟာတွေမဂ်ဘုဏ်ကိုပို့ပို့ပါ “အာသဝက္ခယ
ဘုဏ်”ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည် မဖွံ့ဖြိုးယာမှ
လွန်ပြီးသောအခါ ဉာဏ်ကြေးမတင် လွန်သန့်စင်၍ ကြည်လင်နဲးညံ့
သော စိတ်တော်ကို အာသဝက္ခယဘုဏ်တော်သို့ ဉာဏ်ပေးတော်မူ၏။

၁။ ထိအာခါ ပထမ၌ သစ္ာလေးပါးကို မျက်စီဖြင့် မြင်ရသကဲ့သို့
သိမြင်နိုင်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဘုဏ် သောတာပတ္တိဖို့လိုဘုဏ်

ပေါ်လာ၏၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့် နိုင် စိနိကိုယှ ကိုလေသာစုရိ ပယ်၍
အပူမှားမှ ယုံမှားသံသယဖြစ်မှုတွေ အတွင်းဓာတ်ပါ မကျိန်
အောင် ကင်းစင်သွားတော့၏။

- ၂။ ထိုနောက် သစ္စာလေးပါးကို ပထမဉာဏ်ထက် ပို၍ သိမြင်သော
သကာဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်လာ၏၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်
ကိုလေသာ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မပယ်နိုင်သေး၊ သို့သော် ကာမ
ရာဂ ဓာတ်ည်၊ ဒေါသဓာတ်ည်တို့ကိုကား ပါးလှပ်အောင်
ပယ်လိုက်ပြီ။ [တရားအားထုတ်စဉ်ကလည်း ကာမစိတ် ဒေါသ
စိတ်မှား မဖြစ်ပါ၊ သို့မော် ဓာတ်သဘောကား ရှိနေသေး၏။
ရုံနှင့်ရသောအခါလည်း ဓာတ်သဘော ရှိနေသေး၏။ ဟန်ဖြင့်
ယခု ပယ်ခြင်းကား ဓာတ်သဘောပါ မကျိန်ရအောင် ပယ်ခြင်း
ဖြစ်သည်။]
- ၃။ ထိုနောက် သစ္စာလေးပါးကို ဒုတိယဉာဏ်ထက်ပင် ပို၍ သိမြင်
နိုင်သော အနာဂတ်မဂ် ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်လာ၏၊ ထိုဉာဏ်အစွမ်း
ကြောင့် ကာမရာဂဓာတ် ဒေါသဓာတ်မှား လုံးလုံး ကင်းပြတ်သွား
တော့၏။ ရူပဘဝ အရူပဘဝတို့ကို နှစ်သက်သော ဓာတ်၊
အမှန်အတိုင်း အထင်ကြီးတာတ်သော မာနဓာတ်ကလေးမှား
အလွန် သိမ်မွေ့စွာ ကျိန်သေး၏။
- ၄။ ထိုနောက် သစ္စာလေးပါးကို အစွမ်းကုန်သိမြင်နိုင်သော အရဟာတ္ထာ
မဂ်ဉာဏ်နှင့် အရဟာတ္ထာဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်လာ၏၊ ထိုဉာဏ်အစွမ်း
ကြောင့် ကျိန်သေးသော အကုသိုလ် အညှစ်အကြေးဓာတ်မှား
အလုံးစုံ ကင်းပြတ်သွားတော့၏။ ထို အည့်အကြေးဓာတ်တို့

ဘရားဖြစ်တော်မူခန်း

Je

ကင်းပြတ်သွားရာတွင် အရင်းခံဖြစ်သော အာသဝီတရားတို့၏
ဓာတ်များလည်း ပါဝင်သွားရကား ၌ အရဟတ္ထမဂ်ဘု၏ကို
အာသဝီကျယ်ဉာဏ်ဟု ခေါ်ရသည်၊ ၌ အသဝီကျယ်ဉာဏ်
ရပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အရှက်လည်း တက်လာတော့၏။

ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန် ထိအရဟတ္ထမင်္ဂလာက် ရတော်မူပြီးသည်နှင့်
တစ်ပြိုင်နက် သဗ္ဗာဗျာတွေ့ကြောင်း တစ်ပြိုင်နက် သည်
လည်း တစ်ခါတည်း ပြီးဖြစ်တော့၏၊ ထိဘာက်တော်ကြောင့် “ဗုဒ္ဓ”
ဟူသော အမည်တော်ကိုလည်း ရတော်မူ၏၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန်
သည် ကဆုန်လပြည့်သွေ့ကို လွန်၍ အရဏ်တက်မည့်ဆဲအခါန
ဖြစ်ပါသည်၊ ထိအခါန်၌ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ မျက်နှာတော်သည်
အလွန်ကြည်လင်တော်မူသောကြောင့် မျက်နှာတော်ကို အကဲခတ်၍
ထူးမြတ်သော ဥက္ကရာဇ်တော်ကို ရတော်မူပြီဟု သိကြသောနတ်အများတို့
ဝမ်းပြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြလေသည်။ [သဗ္ဗာဗျာတွေ့ + ဉာဏ်တာ-
သိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း ဉာဏ်တော်။]

သဗ္ဗာတုတေသန၏တော်သည် (၁) သိမ္မားပူးတိုင်းဒေသ၊ သဗ္ဗာတုတေသန၏တော်အခွင့် တိုက် အလုံးစုံ အကုန်အစင် သိတော်မူ၏ ထိုသို့ သိရှု၍ တစ်ခုတလမ္မာလည်း အများအယဉ်း မရှိ (၂) သိအပ်သော တရားတိုင်းဝယ် “သူတစ်ပါး နားလည်အောင် မည်သည်နည်းဖြင့် ဟောထိုက်သည်”ဟု တရားတစ်ပါး တစ်ချိုးလျှင် ဟောနည်း (တရားဆင်နည်း) အဖိုးမျိုးကိုလည်း သိတော်မူ၏ (၃) တရားနာမည် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ အလိုဆန္ဒ (စိတ်ကြိုက်)ကိုလည်း နှိုက်နိုက်ချာတ်ချုပ် သိတော်မူ၏ ထိုသို့ အခွင့်သုတေသန သုံးမျိုးရှိသော

ဉာဏ်တော်ဖြင့် ချွဲတ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို တရားဟောပြ၍
သံသရာဝန့်မှ ကျွဲတ်လွှတ်အောင် ချွဲတ်တော်မူလေရာ မရောမတွက်
နိုင်အောင် များမြှောင်သော နတ် ပြုဟွာများနှင့် လူအတော်များများတို့
တရားထူး ပေါက်ရောက်ကာ သံသရာဝန့်ဒုက္ခမှ ကျွဲတ်လွှတ်ကြရ
ပေသည်။ [ဘုရားတစ်ဆူ ပွင့်တော်မူရာ၌ “ကုဋ္ဌလေးဆယ်၊ ဗိုလ်ခြေ
တစ်သိန်း ကျွဲတ်ကြသည်”ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြ၏၊ ထိုစကားသည်
ပါ၌တော် အငြကထာလာ စကားမဟုတ်၊ ပါရမီပြည့်သူတိုင်း
ကျွဲတ်တန်းဝင်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် “ဘုရားတစ်ဆူလျှင် ကျွဲတ်တန်း
ဝင်သူ မည်မျှသာ ရှိသည်”ဟု အတိအကျ သတ်မှတ်ခြင်းလည်း
ယုတ္တိမရှိပါ။]

ဓုတ္ထားပါ ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် ဘုရားရှင်အကြောင်းကို
ပြန်ပြောင်း၍ ဓုတ္ထားစေလိုပါသည်။ ပါရမီကောင်းမူ
များကို ဖြည့်တော်မူစဉ်အခါဝယ် သာမန်လူများ လိုက်၍ မဖိုအောင်
ဒိန်မှ သီလမှ စသည်ကို ပြုခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ ပြုချိန်တန်း
ကလည်း လောဘ ဒေါသ မာန်မာနနှင့် ကူသာ မစွဲရှိယ စသော
ကိုလေသာ အထုအထည်သည် နည်းသည်ထက်နည်း၊ ပါဆည်ထက်
ပါးပြီးလျှင်၊ မေတ္တာ ကရာဏာ ဉာဏ်ပညာတိုကား ကြီးသည်ထက်
ကြီး၊ များသည်ထက် များ၍ လာခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဘုရား
ဖြစ်တော်မူမည် ဘဝို့လည်း ပါရမီတော်များ ရင့်နေပြီ ဖြစ်သော
ကြောင့် နတ်မင်းတမူ စံစားရသည် စည်းစီမံကိုပင် စွန့်စွာနိုင်သည်
မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ စွန့်စွာပြီးသည်နောက် တောတဲ့ ရောက်
သောအပါ အရိုးကြေကြေ အရေခြေရောက်ခြောက် နောက်မဆုတ်ဘဲ

အားထုတ်တော်မူခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော ထိုထို အားထုတ်၍ အဆင့်ဆင့် တရားတက်လာသောအခါ ခန္ဓာအစဉ်မှာ ပါရိုင်သော မကောင်းစာတ် ဟူသမျှတို့ကို တစ်စာတစ်စ ခွာ၍ချုနိုင်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် စိတ်စာတ် စင်ကြယ်လွန်မက စင်ကြယ်လှမှ သဗ္ဗာသူတဗ္ဗာဏ်တော်ကို ရှု၍ ဗုဒ္ဓအစစ် ဘုရားအဖြစ်ကို ဝန်ခံတော်မူသည် မဟုတ်ပါလော။

**ဘုရားကို
အာရုံပြု၏** ဘုန်းကြီးသည် ဘုရားရှင်၏ ပါရမီဖြည့်တော်မူခဲ့ပုံနှင့် တက္က ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြစ်တော်မူသည့်ဝိုင်အောင် ဘုရား အဖြစ်တော်စဉ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အပေါ်၍ ယုံမှားသံသယ လုံးလုံးမရှိပါ၊ အလွန်အမင်း ယုံကြည်ပါ သည်၊ ကြည်ညီပါသည်၊ ဤစာကို ကြည့်ရှုသူများသည် ဘုရား အဖြစ်တော်စဉ်ကို စဉ်းစားပြီးလျင် (၂၉-၄၇ တောထွက်၍, ၆- နှစ်လောက် ကျင့်ပြီးမှ ဘုရားဖြစ်သောကြောင့်) အရွယ်တော်အားဖြင့် (၃၅)နှစ်သာ ရှိတော်မူသေးသော ဖွင့်သစ်စ မြတ်ဘုရား၏ ဟောမီ ညောင်ပင်အောက်ဝယ် အရော့ဘက်သို့ လှည့်သောမျက်နှာတော်ဖြင့် ထိုင်နေတော်မူပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးချိန်ဝယ် အရော့အရပ်မှ နေအရှင် အရောင်ဟပ်နေပုံကိုလည်းကောင်း၊ ကိုလေသာစာတ် ကင်းပြတ်စင်ကြယ်သော စိတ်တော်အစဉ်ဝယ် သဗ္ဗာသူတဗ္ဗာဏ်တော်စာတ်လည်း ကိန်းဝပ်ပါဝင်နေရကား အလွန် ကြည်လင်သော မျက်နှာတော်ဖြင့် သဗ္ဗာယ်တော်မူပုံကိုလည်းကောင်း မိမိစိတ်တွင် ထင်မြင်လာအောင် အာရုံမှာစေလိုပါသည်၊ ဥပုသံသိလာကို စောင့်သုံးလျက် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုနေသော အချိန်သည် သူတော်စင်များအတွက် အလွန် ကျက်သရေမင်္ဂလာရှိသော အချိန်

ဖြစ်ပါသည်။ [နေအရှင်နှင့် တွေ့သောအခါ ပဒ္ဒမ္မာကြာ ပွင့်သကဲ့သို့
အရဟတ္ထမင်ဉာဏ်နှင့်တွေ့၍ သဗ္ဗာဉာဏ် ရတော်မူခြင်းကိုပင်
“ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်း”ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြပါသည်။]

ပါတော် ဖုရှာ့ ပဒ္ဒမေးနှင့် ဖုရှာ့တိ
သောဂန္ဓိက် ဝိရောစွဲ၊ မျိုး ပသာဟို သာဒရု။

ပါတော်-အရှင်ရောင်လင်း၊ ကပ်လာချုပ်၍၊ ဆီးနှင်းရည်မော်၊
နံနက်တော့တော့အခါ၍ ဖုရှာ့-ရန်အေးကြည်း၊ မွေးပျုံး၍၊ ပတ်လည်
စွဲစွဲ့၊ ကားကားပွင့်သော ပဒ္ဒမံ ကူဝ-အထပ်တစ်ရာ၊ ချုပ်အစွား
ဖြင့်၊ လွန်စွာတင့်ဆန်း၊ ပဒ္ဒမ္မာကြာပန်းကဲ့သို့ အဂ္ဂမဂ္ဂနှင့်-ကိုလေသာ
မောင်စက်၊ ပြောင်အောင်ပျက်သည်၊ အရဟတ္ထမင်ဂုဏ်၊ နေအရှင်
ကြာင့်၊ ဖုရှာ့တိ-သဗ္ဗာဉာဏ်တိ၊ ဗောဓိဉာဏ်ဖြင့်၊ ရောင်လျှော့စွဲ့စွဲ့့၊
ပွင့်တော်မူထသော၊ သောဂန္ဓိက်-ကိုယ်တော်ရန်း၊ ဂုဏ်ရန်းဖြင့်၊
သင်းပျုံးမွေးတုံး၊ ရန်းပေါင်းစုံတော်မူထသော၊ ဝိရောစွဲ့-အဆင်းတော်
ရောင်၊ ဉာဏ်တော်ရောင်ဖြင့်၊ ထွန်းပြောင်မြင့်ကြွယ်၊ တင့်တယ်တော်
မူထသော၊ ပုံးမွေး-ဗောဓိဉာဏ်ပြောင်၊ နှုန်းအောင်မြောင်ယောက်၊ ကျက်သရော်
အပေါင်း၊ ခဉာဏ်စုံလင်း၊ ဘုရားရှင်ကို သာဒရု-လေးလေးမြတ်မြတ်၊
စိတ်ဓာတ်ကြည်သို့၊ အလွန်ရှိသေသည် ဖြစ်၍၊ ပသာဟို-ကိုယ်
စိတ် ရွှေ့လုန်း၊ ကြက်သီးဖြန်းမျှ၊ မှန်း၍ ထင်ထင်၊ ဖူးမြင်စမ်းပါတော်
လော်။

၄။ သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

မာရ်နတ်လာ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသောအခါ
လျှောက်ခြင်း ဟောမိပင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်အနီး အရပ်များ၌
ခန်းရက် ခုနှစ်လီ ရုန်သမာဟတ် ဝင်စားတော်
မူပြီးနောက် ရှစ်ကြိမ်မြောက် ခုနှစ်ရက်တွင် မာရ်နတ်လာ၍ အောက်ပါ
စကားကို လျှောက်လေသည်။

“ဒါ အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါတော့၊
သဗ္ဗည့်တည်တော်ကို ရဖို့ရန် ရည်မှန်း၍ ပါရမိဖြည့်လာခဲ့သော
အရှင်ဘုရားမှာ ယာအခါ ရည်မှန်းချက် အထောက်ပါပြီ လောက်၌
လှည့်လည်နေဖို့ မလိုတော့ပါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါတော့” ဤသို့
လျှောက်လာလေသည်၊ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ပြန်၍ မိန့်တော်မူ
သည်မှာ...

၁။ ဒါ မာရ်နတ်...ငါ၏ တပည့်သာဝကဖြစ်ကြသော ရဟန်း
ယောက်ဗျားတို့သည် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြှောက်မြှောက်
မရှိကြသေးသမျှ၊ တရားအရာတွင် အကြားအမြင် ဗဟိသုတေသနား၍
ထိုတရားအတိုင်း ကျင့်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊ ငါဘုရား၏ အယူ
ဝါဒကို သင်ယူတတ်မြောက်၍ သူတစ်ပါးအား မပိုမချိန်တေားသမျှ၊
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန့်ကျင်ဘာက်အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှုပ်နှင့်၍
အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို မဟောပြန်တေားသမျှ ငါဘုရား
ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်။

၂။ ဒါ မာရ်နတ်...ငါ၏ တပည့်သာဝကာမဖြစ်ကြသော
ဘိက္ခာနိတို့သည် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြှောက်မြှောက်
မရှိကြသေးသမျှ၊ တရားအရာတွင် အကြားအမြင် ဗဟိသုတေသနား၍

ထိတရားအတိုင်း ကျွန်ုင်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊ ဝါဘုရား၏ အယူ
ဝါဒကို သင်ယူတတ်မြောက်၍ သူတစ်ပါးအား မပိုမချိုင်သေးသမျှ၊
ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန့်ကျင်သာက်အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်နှင့်၍
အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို မဟောပြနိုင်သေးသမျှ ဝါဘုရား
ပရီနိဗ္ဗာန်စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးသူး မာရ်နတ်။

၃။ ဒို မာရ်နတ်... ဝါဘုရားကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြ၍
ဥပါသကာ(ဒါယကာ)ဖြစ်ကြသော လူဝတ်ကြောင်တို့လည်း(လူ့အလိုက်)
ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြောက်မြောက် မရှိကြသေးသမျှ၊
တရားအရာတွင် (လူ့အလိုက်) အကြားအမြင် ဗဟိသုတများ၍
ထိလူ့တရား လူ့ကျွန်ုင်ဝတ်အတိုင်း ကျွန်ုင်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊
ဝါဘုရား၏ အယူဝါဒကို တတ်သိနားလည်၍ သူတစ်ပါးအား တစ်ဆင့်
ပြောပြနိုင်သူတွေ မများသေးသမျှ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆန့်ကျင်သာက်
အယူဝါဒကို တရားသဖြင့် နှိပ်နှင့်၍ အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို
(လူ့အလိုက်) မပြောနိုင်သေးသမျှ ဝါဘုရား ပရီနိဗ္ဗာန်စံဖို့ မဖြစ်နိုင်
သေးသူး မာရ်နတ်။

၄။ ဒို မာရ်နတ်... ဝါဘုရားကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြ၍
ဥပါသိကာ(ဒါယိကာမ)ဖြစ်ကြသော လူဝတ်ကြောင် ပိန်းမတို့သည်
(လူ့အလိုက်) ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးနှင့် ထက်ထက်မြောက်မြောက် မရှိကြသေး
သမျှ၊ တရားအရာတွင် (လူ့အလိုက်) အကြားအမြင် ဗဟိသုတများ၍
ထိလူ့တရား လူ့ကျွန်ုင်ဝတ်အတိုင်း ကျွန်ုင်နေသူတွေ မများသေးသမျှ၊
ဝါဘုရား၏ အယူ ဝါဒကို တတ်သိနားလည်၍ သူတစ်ပါးအား တစ်ဆင့်
ပြောပြနိုင်သူတွေ မများသေးသမျှ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၃၅

ဆန္ဒကျင်ဘက်အယဉ်ဝကို တရားသဖြင့် နိပ်နင်း၍ အကြောင်းပြလျက် တရားဓမ္မကို (လူအလိုက်) မပြောပြနိုင်သေးသမျှ ဝါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်။

၉။ အို မာရ်နတ်...ဝါဘုရား၏ သီလ သမဂ္ဂ ပညာ သုံးမျိုးလုံး ပါနေသော သာသနာတော်သည် စည်ပင် ပြန်ပွား၍ ပညာရှိသော နတ် လူတို့နယ်တွင် မထင်ရှားသေးသမျှ ဝါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ မဖြစ်နိုင်သေးဘူး မာရ်နတ်...။ ဤသို့ ဘုရားရှင်က ပြန်၍ မိန့်တော် မူခဲ့ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။၂၇၌နေရာ၌ ဘုရားရှင်၏ သာသနာလမ်းစဉ်ကို သတိပြုသင့်၏၊ သာသနာတော် နိုင်ခဲ့၍ အရပ်ရပ် ပုံနှုန်းအောင်...

- (က) သာသနာတာဝန်ဆောင် ဘိက္ခဗောင်းများ
- (ဂ) သာသနာတာဝန်ဆောင် ဘိက္ခဗုဏ်းကောင်းများ
- (ဃ) သာသနာတော်ကို ဆည်းကုပ် ကိုးကွယ်သော တာဝန်ဆောင် ဥပါသကာ (ဒါယကာ)များ
- (င) သာသနာတော်ကို ဆည်းကုပ် ကိုးကွယ်သော တာဝန်ဆောင် ဥပါသကာ (ဒါယကာမ)များ

ဤလေးရပ်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပရိသတ်လေးပါးဟု ခေါ်သည်၊ ထိုပရိသတ်လေးလုံး ပြည့်ပြည့်စုစု ရှိမှသာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် အရည်ခဲ့၍ တည်တန့်နိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပရိသတ်လေးပါးလုံးကို ပြည့်စုအောင် (၄၉)ပါကာလ ပတ်လုံး တရားဟောတော်မူခြင်းဖြင့် သာသနာတော် ပျိန်ခိုင်မြှောင် ချက်ဆောင်တော်မူခဲ့ကြောင်းကို မှတ်သားခဲ့ပါ။

၃၆

ဘာသာတော်

ရဟန်းကောင်းများ “ရဟန်းကောင်း” ဟူရပြု အကျင့်ကောင်းသော ရဟန်းများကို ဆိုလိုသည် ဘုရားရှင်လက်ထက် တော်ပြု တရီ။ ရဟန်းတော်များသည် အမျိုးအားဖြင့် အထက်တန်း ကျ၍ အကျင့်သိက္ခာလည်း ကောင်းကြပေ၏ တရီ။ ရဟန်းတော် များကား အမျိုးအားဖြင့် အထက်တန်းမကျသော်လည်း အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းကြပေ၏ ထိုသို့ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းကြ၍ ဘုရားတရား တော်များကို ကောင်းမွန်စွာ တတ်သိထားသော ရဟန်းတော်များသည် သာသနာတော် အရှည်ခံ၍ တည်တဲ့အောင် ရွှေကြဆောင်တော်မူကြပေသည်။

အများ ॥ဘုရားလက်ထက်တော်မှစ၍ သံယာတော်များ၏ သာသနာတော်ကို ဆောင်တော်မူခဲ့ပုန်င့်တကွ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာကသုပ စသော သာသနာပြု သံယာတော်များ၏ အကြောင်းအရာကို အနာဂတ်သာသနာရေး ကျမ်းစာ သံယာရတနာအခန်း၌ ရေးသားခဲ့ပါပြီ ဤကျမ်း၌ကား ထိုကျမ်း၌ မပါသေးသော အချို့သံယာတော်များကိုသာ ရေးသားပါမည်။

အရှင်ဥပါလိ အရှင်ဥပါလိထေရ်သည် လူဘဝတိန်းက အမျိုးအထိ အောက်တန်းကျသော ဆတ္တာသည်ဖြစ်၍ ဘဒ္ဒိယ မင်းသား၊ အနုရှုခြီမင်းသား၊ အာနန္ဒာ စသော မင်းသားများ၏ ဆံပင် မှတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ပေးရသူ ဖြစ်၏ ထိုမင်းသားများ ရဟန်းပြု သောအခါ အတူလိုက်၍ ဘုရားအထံ ရောက်လျှင် မင်းသားတို့က ဥပါလိကို ရှေးဦးစွာ ရဟန်း ပြုပေးတော်မူပါ။ ထိုသို့ ရှေးဦးစွာ

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၃၇

ရဟန်းပြုမှ ဉာဏ်လိုက ရဟန်းအဖြစ် အလျင်ကျ၍ ဉာဏ်လိုကို တပည့်တော်တို့က အရိုအသေ ပေးရသဖြင့် တပည့်တော်တို့၏ မာန်မာန လျောကျပါလိမ့်မည်ဟု လျောက်ကြလေသည်။ [အလွန် စိတ်ကောင်း ရှုသော မင်းသားများ ဖြစ်ကြပါပေသည်] အရှင်ဉာဏ်လိုသည် ရဟန်း ပြုပြီးသောအခါ တော့ကျောင်းမှာ နေလို၍ ဘုရားရှင်အထံ ခွင့်တောင်းလေသည် (နောင်အခါ သာသနာအကျိုးကို ဖျော်တော်မူ၍) ဘုရားရှင်သည် ခွင့်ပြုတော်မူဘဲ “တော့ကျောင်းနေလျှင် အသုတ္တုမှာ ပိုသော တာဝန် တစ်မျိုးသာ တိုးပွားလိမ့်မည်၊ ငါဘုရား၏အထံမှာ နေလျှင် ဂိပသောတာဝန်၊ ကျမ်းကန်တာဝန် နှစ်မျိုးလုံး ပြည့်စုံလိမ့် မည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အရှင်ဉာဏ်လိုသည် ဘုရားအထံတော်၌ တရားအားထုတ်၍ နေစဉ် မကြာခင် ရဟန္တာဖြစ်၏။ ထိုနောက် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ဝိနည်းတရားတော်ကို ပိုချေပေးတော်မူ၏။ အရှင်ဉာဏ်လိုသည် စကြောင်းလည်း ဝိနည်းအကြောင်းကို စဉ်းစား၏။ ရပ်နေရင်းလည်း ဝိနည်းအကြောင်းကို စဉ်းစား၏။ ဝိနည်းပိဋကသည် အရှင်ဉာဏ်လိုအတွက် အမြဲနေရာ ကျောင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်နေရကား “အရှင်ဉာဏ်လိုနှင့် ဝိနည်း၊ ဝိနည်းနှင့် အရှင်ဉာဏ်လို”ဟု ခွဲခြား၍ မရသလောက်ပင် ဖြစ်တော့၏။ ထိုကြောင့် ဘုရားရှင်သည် “ဝိနည်းအရာ၌ ထိပ်တန်း အရောက်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်”ဟု အရှင်ဉာဏ်လိုကို တောဒဂ် ထားတော်မူသည်။ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ပင် ရဟန်းအများအား ဝိနည်းပိဋကကို ပိုချေတော်မူ၏။ ပထမသံကိုယော တင်တော်မူသောအခါ ဝိနည်းပိဋကကို ရှုံးဆောင်၍ သံကိုယော တင်တော်မူသည်။

အကျင့်ပစ္စ ဤနေရာဝယ် အရှင်ဉာဏ်၏ အမျိုးအတိအားဖြင့်
အထက်တန်း မကျသော်လည်း အကျင့်စာရိဖွံ့
အားဖြင့် အထက်တန်းကျသောကြောင့် သံယာတော်အများ၏
လေးလေးစားစား အားထားဖို့ရာ ဖြစ်၍ သာသနူတာဝန်ကို အရေး
ပါပါ အရာရောက်ရောက် ထပြောက်အောင်ဖြင့်စွာ ထမ်းဆောင်တော်
မူနိုင်ပုံကို သတိပြုကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ကောသလမဟာရာဇာ
အား ဟောတော်မူသော အကြောင်းကို မှတ်သားထိုက်ပါသည်။

ဘုရားရှင်။ “မဟာရာဇာ အသင့်မှာ စစ်တိုက်ဖွံ့ကိုစွဲ ကြုံနေ၍
စစ်သည် စုဆောင်းနေပြီ” ဆိုကြပါစို့၊ ထိုအခါ အတိ
မြင့်သော မင်းသားတို့ယောက်သည် စစ်မှုထမ်းဖို့ အသင့်
ထံ လာရာ၏၊ သို့သော် ထိုမင်းသာသည် စစ်အတတ်ကို
မသင်ဘူးသေး၊ သင်ပူးစေကောမှ အလေ့အကျင့် မရှိသေး၊
ထိုမင်းသားကို အမျိုးကောင်းသည်အတွက်ကြောင့် စစ်မှု
ထမ်းဖို့ ရွှေးချယ်မည်လော်။

မဟာရာဇာ။ မရွှေးချယ်နိုင်ပါ။

ဤနည်းအတိုင်း စစ်အတတ်ကို မတတ်သေးသော အမျိုး
ကောင်း ဗြာဟွာဏေလုလင်၊ အမျိုးညွှေ့ ဝေသု-လယ်သမား
ကုန်သည်အမျိုးအစားလုလင်၊ အမျိုးအောက်တန်းကျသော
သုဒ္ဓ(အလုပ်ညွှေ့ကို လုပ်ကိုင်သော)လုပ်င်များ လာရာ၌
လည်း စစ်မှုထမ်းဖို့ ရွှေးချယ်မည်လော်”ဟု မေးတော်မူရာ၊
မရွှေးချယ်နိုင်ပါကြောင်း လျောက်လေသည်။ ထိုနောက်

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၃၉

စစ်အတတ်ကို တတ်ဖြောက်ပြီးသော လေ့ကျိုးပြီးဖြစ်သော
မင်းသား၊ ပုဂ္ဂိုးသား၊ ကုန်သည်လယ်သမားသား၊
ဆင်းရဲသားတို့ စစ်မှုထမ်းစွဲလာရှု၍ “ရွှေးချယ်မည်လား”
ဟု ပေးတော်မူရာ “ရွှေးချယ်မည်အကြောင်း”ကို လျောက်
ထားလေသည်။ [ကောသလသံယုတေပါဒီတော်။]

မှတ်ချက်။ ၂၅၅ပြဿနာကို ဥပမာသဘောအားဖြင့် ဘုရားရှင်
ပေးတော်မူခြင်း ဖြစ်၏၊ ဟောတော်မူလိုရင်းကား အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်ကို
ရွှေးချယ်ရှု၍ လောဘ၊ ဒေါသစသောမကောင်းမှုကာင်း၍ သီလ သမာဓိ
စသည်နှင့် ပြဿံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွှေးချယ်ရမည်ဟု ဟောတော်မူလိုရင်း
ဖြစ်၏၊ ထိုစကားကို အစဉ်လိုက်၍ စဉ်းစားလျင် သာသနာပြုဖို့ရန်
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွှေးချယ်ရှု၍လည်း နာမည်ကျော်ကြား၍ လူအများ
ကိုးကွယ်—မကိုးကွယ်ကို ပစာနမထားဘဲ “သီလ သမာဓိနှင့် သာသနာ
ပြုလိုစိတ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များကိုယာ ရွှေးချယ်ရမည်”ဟု အောင်ပြတော်မူရာ
ရောက်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပါသည်။

**ညီတော်နှင့်သားတော်
ရှင်ရဟန်းပြုပုံ**

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကိုယ်တော်တိုင် သီမြော
တော်မူအပ်သော တရားတော်၏ မွန်မြတ်
လှသောကြောင့် ထိုတရားတော်ကို သွားတို့အားလည်း သီမြော
ထိုအားလည်း သီစေတော်မူလိုသော ဆန္ဒတော် ပြုးပြလျက်ရှိ၏၊
ထိုကြောင့် လောကီအလိုအားဖြင့် အရင်းဆုံးဟု ဆိုတိုက်သော
ညီတော်နှင့်မင်းသားနှင့် သားတော်ရာဟာလာတို့အား ထိုတရားတော်ကို
သိကြဖို့ရန် ရှင်ရဟန်းပြုပေးတော်မူ၏၊ -ချွဲပါညီးမည်...ဘုရားရှင်သည်

ကပါလဝတိနေပြည်တော်သို့ ပထမအကြိမ် ရောက်တော်မှု၏ သုံးရက်
မြောက်နော် ညီတော်နန္ဒမင်းသားကို ရဟန်းပြုပေးတော်မှု၏၊ ထိနေ့
ကား နှုမတော် အနပဒကလျာဏီနှင့် လက်ထပ်၍ အိမ်ရွှေနန်းအပ်ဖို့
စီစဉ်ပြီးသောနေ့တည်၊ ထိနေ့တော်တော် ဘုရားရှင်သည် ခမည်းတော်
၏ နန်းတော်မှ ဆွမ်းဘုံးပေး၍ ပြန်အကြော်တွင် နန္ဒမင်းသားကို
သပိတ်ကိုင်စေ၍ ကျောင်းတော်ရောက်သောအာခါ “ရဟန်းပြုမည်
လော”ဟု ပေးတော်မူလျှင် မပြုချင်သော်လည်း ထောက်ကပင် အရို
အသေ ပေးရသော နောင်တော်ဖြစ်သောကြောင့် “ရဟန်းပြုပါမည်”
ဟု လျောက်ရတော့သည်၊ နေပြည်တော်ရောက်၍ ခနစ်ရက်မြောက်
နော် လောကီအမွှတောင်းလျှက် နောက်တော်ကပါလာသော (ရ-
နှစ်အချွဲယ် ထောက်ရာသော) သားတော်ရာဟုလာကို “လောကုတ္ထရာ
အမွှ ပေးမည်”ဟု မိန့်တော်မှုကာ ရှင်သာမဏေကလေး ပြုစေတော်
မှုသည်။

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၄၁

မရနိုင်ပါ၊ သိုပါလျက် ရဟန်းပြုပေးတော်မူသည်မှာ ရဟန်းဘဝက ထိအကောင်းထက် ကောင်းသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားရှင်လည်း ထိသာလွန်သော အကောင်းကို မျှော်မူန်းတော် မူနိုင်သောကြောင့်သာ လက်ရှိထိုနှင့် ယသော်ဓရမဲ့ဖုရားစသော အခြေအရံများကို စွန့်လွတ်နိုင်ပါသည်၊ ထိဘုရားရှင်ကို အတုလိုက်၍ သာကိုဝင်မင်း မျှေးမတ်တစ်ထောင်တို့ ရဟန်းပြုကြသည်၊ ထိုနောက် အနုရွှေ့စသော မင်းသားတို့လည်း ရဟန်းပြုပြန်၏ ဤသို့ လူ့ဘောင် မှာ စည်းစီမံနှင့် နေနိုင်သူ အများအပြားပင် ရဟန်းပြုကြခြင်းကား လူ့စည်းစီမံထက်ကောင်းသော အကောင်းကို မျှော်မူန်းနိုင်ကြ၍၍သာ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုကြောင့် ယခုအခါ ရှေးရှေးဘဝက ပါရမဲ့ဓာတ်ခံ ပါလာသော အမျိုးသားများလည်း (တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင် တစ်ယောက်ဖြစ်စေ) ရှိပါလိမ့်းမည်၊ ထိုဓာတ်ခံပါသူတို့သည် ဤ သာသနာသို့ ဝင်ရောက်၍ သာသန့်တာဝန်ကို ထမ်းကြစေလို ပါသည်။

အနာထပိက်၏ အနာထပိက်သူဌေး၏ အဖသည် သုမန္တသူဌေး
ညီနှင့်သား တည်း ထိအနာထပိက်သူဌေးမှာ “သုဘူတီ”မည် သော ညီတစ်ယောက်လည်း ရှိ၏ ထိသုဘူတီသည် တောဝနကျောင်းတော်၌ ရေစက်ချသော နောင်တော်အနာထပိက် နှင့်အတူ လိုက်သွား၍ တရားတော်ကို နာရ၏၊ ထိအခါ သာသနာ တော်ကို ကြည်ညိုလှသဖြင့် ရဟန်းပြု၏၊ ထိုနောက် တောကျောင်း၌ နေပြီးလျှင် မေတ္တာကမ္မာန်းကို အခြေခံလျက် ဝိပသာနာ တက်၍

ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ ဆွမ်းခံကြသောအခါ ဒါမိပေါက်တိုင်း ဒါမိပေါက်တိုင်းထံ မေတ္တာရာန်ကို ခေတ္တခဏာဝ်စားပြီးမှ ဆွမ်းခံကြလေ ရှိ၏။ ထိုကြောင့် အလျှော့ပူနှိုလ်တို့တွင် ထိပ်တန်းအကျော်း တောင် အရာကို ရတော်မှုသည်။ နောက်တစ်ခါ အနာထပ်ကိုသူငြေး၏သားဖြစ်သော “သ္ထာ”အမည်ရှိရသူလည်း ထိုဘဏ္ဍားတော် သုဘာတို့ရဟန္တာ၏အထံဝါယာ ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ [၅၇၀ထူကို ရှု၍ ယခုအခါ ကျောင်းဒကာ ဘုရားဒကာတို့၏ ညီများ သားများလည်း အလျှော့ဒါနပြုရုံဖြင့် အားမရကြဘဲ သာသနာတာဝန်ကို ကိုယ်တိုင် ထမ်းဆောင်ဖို့ရန် ကြီးစားသင့်ကြပါသည်။]

ဘုရားရှင်၏ ဘိက္ခာသာဝက (ရဟန်းတော်တပည့်
များတွင် အနာဂတ်သာသနာရေးစာအုပ်၌ သံယူ
ရတနာအဆန်း၌ ပြခဲ့သော အရှင်သာရိပုထ္ခရာ, အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်,
အရှင်မဟာကသုပ စသော အမျိုးလည်း ကောင်း, အကျင့်လည်း
ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပါဝင်၏၊ အမျိုးအထက်တန်း မကျ
သော်လည်း အကျင့်စာရိတ္ထနှင့် တရားတော်ကို တတ်သိသော ပညာရှိ
အရှင်ညပါလီစသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပါဝင်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များ၏
သာသန္တတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်မှုကြောင့် ဓမ္မမြတ်စွာ၏သာသနာ
တော်သည် လောက်ပညာရှိပဏ္ဍာတိကြီးတွေ ထွန်းကားနေသော
ဒီနှီးယအေသာ, အယူဝါဒ အမျိုးအစား များပြားလှသော ဒီနှီးယအေသာ
ပုရာဏာကသုပ, မာက္ဂလီဂေါသာလ စသော ဘုရားအမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော ဒီနှီးယအေသာဝယ် ထယ်ထယ်ဝါဝါနှင့်
ကျယ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၄၃

**တိက္ခန့်
သာဝိကာမ** ရဟန်းဘဝကို ယူကြသော အမျိုးသမီးများကို “တိက္ခန့် သာဝိကာမ”ဟု ခေါ်ပါသည်၊ ထိုတိက္ခန့်များတွင် အမျိုးရှုဏ်၊ အဆင်းဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်၊ အားလုံးစုံသော အမျိုးသမီးတွေ အများအပြား ပါဝင်ပါသည်၊ ထိုတိက္ခန့်များနှင့် ပွန်းပွန်းတိုးတိုး ဆက်ခံခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးပေါင်း များစွာ လိမ္မာယဉ်ကျေးမှုကို ရကြပေသည်၊ ထိုလိမ္မာယဉ်ကျေးမြို့းသော အမျိုးသမီးများကြောင့် ဒီဇင်ဘာ၏ဘက် အမျိုးသားများလည်း မြတ်ဘုရားသာသနာပြု ဒါယဲကာများ ဖြစ်လာရပေသည်၊ ဤသို့ သာသနာတော်နှင့် အမျိုးဘာသာကို တိုးတှက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ကြသော တိက္ခန့်များတွင် အနည်းငယ် တရီးမျှကို အကျဉ်းချုပ်မျှ ထုတ်ပြပါရီးမည်။

**မိတ္ထွေးတော်နှင့်
မင်းသမီးပါးရာ** မှယာဒေဝီနှင့် ဂေါတမိဟ္မာသော ညီအစ်မ နှစ် ယယာက်သည် ဒေဝဒဟဗြို့ မဟာသုပ္ပါဒ္ဓမာնး၏ သမီးတော်များ ဖြစ်၏၊ ထိုညီအစ်မ နှစ်ဦးလုံးပို့ “စကြာမင်းလောင်း သားရာတနာများကို ဖွားကြလိမ့်မည်”ဟု ပုဂ္ဂိုလ် ဟောကိန်းထုတ်ထားကြကုန်၏၊ ထိုနှစ်ယောက်လုံးသည်ပင် သုဒ္ဓိဒ္ဓမဟာရာဇာ၏ မိဖူရားများ ဖြစ်ကြ၍၊ မှယာဒေဝီမ ဘုရားအလောင်း ဖွား၏၊ ဘုရားအဆလောင်းဖွား၍ (ရ)ရက် ကြာသောအခါ မယ်တော်မှယာ နတ်ရွှေခံသောကြားင့် ဂေါတမိသည် မိဖူရားကြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအခိုန်မှာ နန္ဒမင်းသားကို ဖွားမြှင့်သည်၊ ဘုရားအလောင်း၏ အဒေါ်လည်းဖြစ်၊ မိတ္ထွေးလည်းဖြစ်သော ဂေါတမိသည် သားရှင်းနန္ဒမင်းသားကို အထိန်းတော်များထံ ထား၍ ဘုရားအလောင်(တွေတော်ကလေး)ကိုကား မိမိကိုယ်တိုင် နှီချို့ထိုက်ကျွေး မွေးမြှေ့ခဲ့လသည်။

သုဒ္ဓါဒနမဟာရာဇာသည် အနာဂတ်ပြီးနောက် ထိုးဖြူ။ အောက်မှာပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၏ ထိုအခါ မိတ္ထေးတော် ဂေါတမိသည် ဘုရားအထံတော်သို့ လာ၍ ဘိက္ဗိနိသာသနာ ခွင့်ပြု ပါရန် အကြိမ်ကြိမ် တောင်းပန်ပြီးမှ အခွင့်ရ၍ မိမိကိုယ်တိုင် ဘိက္ဗိနိ ပြုလျက် “ရဟန္တာမ”ဖြစ်လေသည် ထိုအခါန်မှုများ၏ အမျိုးသမီးများစွာ တို၏ ယယ်တော်ကြီးပော အရာရာဝယ် သွန်သင်ပြုသ ဉာဏ်ဒေးလေ သည် မိတ္ထေးတော် ဂေါတမိနှင့်အတူ ဘိက္ဗိနိပြုကြသော သာကိုဝင် အမျိုးသမီးပေါင်း ငါးရာရှိ၏ ထိုငါးရာလုံးပင် နောင်အခါ၍ တရားထူးကို ကြေသည် ထိုနောက် နန္ဒမင်းသား၏ နှုန်တော်လည်း ဖြစ်၊ လက်ထပ်ဖို့ ကြင်ယာလောင်းလည်း ဖြစ်သော နေပဒကလျာဏီမင်းသမီးလည်း ဘိက္ဗိနိမ ပြုလုပ်၍ ရဟန္တာမ ဖြစ်လေသည်။

ယသော်ခရာမိဖုရားသည် ဘုရားအထံ လာ၍ သားတော်ရာဟုလာကို ပြန်ပေးစွဲရန် လျှောက်ထား၏ မိဖုရား၏ ယဉ်ဆူက်ကား “သာကိုဝင်မင်းမျိုးမှ ထက်မြေက်ထား၏ မိဖုရားတွေ ရဟန်ပြုသွားကြသဖြင့် သာကိုဝင်တစ်မျိုးလုံး အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်တော့မည်၊ သားတော်ကို ပြန်တောင်း၍ ရင်ခွင့်ပိုက်လျက် သာကိုဝင်တစ်မျိုးလုံး အဆင့်အတန်း မနိမ့်အောင်ကြီးစားမည်”ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ထည်း၊ အလွန် ထက်မြေက်၍ (လောက်အလိုအားဖြင့်) မိတ္ထေးမြှုံးမြှုံးတော်သောမိဖုရားပေတည်း၊ ထိုထိုသားတော်ကို တောင်းသော်လည်း သားတော်မရဘဲ ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်ဒေးဖြင့် မိမိသာ ဘိက္ဗိနိ ဖြစ်ရလေတော့သည်၊ ယသော်ခရာ၏

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၄၅

ထက်မြက်သော စိတ်ဓာတ်သည် ပါရမီဖြည့်စဉ်ကပင် ပါလာသော ဓာတ်တည်း၊ ထိုထက်မြက်သော စိတ်ဓာတ်ကို စိတ်အားငယ်တတ် သော အမျိုးသမီးတို့ အားကျသင့်လှပေသည်။

ခေမာမိဖုရား ခေမာမိဖုရားသည် မဒ္ဒတိုင်း သာဂလမြို့ဝယ် မင်းမျိုး၌ ဖွားမြင်၍ ရွှေအဆင်းကဲသို့ ဝါဝင်းသော အသားအရေ ရှိ၏၊ အရွယ်ရောက်သောအခါ ပိမ့်သာရမဟာရာဇာ၏ ပိဖုရားဖြစ်၏၊ ရုပ်အဆင်းလှပသလောက် အဆင်းမာန် တက်သော ကြောင့် ရုပ်အဆင်း၏ အပြစ်ကို ဟောပြောလေ့ရှိသော ဘုရားအထံ တော်သို့ မသွားဘဲ ရှောင်လွှာ၍ နေသည်၊ ပိမ့်သာရမဟာရာဇာသည် မိမိက ဘုရားကျောင်းဒါယကာ ဖြစ်ပါလျက်၊ မိမိ ပိဖုရားက ဘုရားအထံတော်သို့ မသွားခြင်းကို မကျေနပ်သောကြောင့် ဘုရား ကျောင်းတော်သို့ သွားချင်လာအောင် “ဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာ ဝေ့ပြုဝန်ဥယျာဉ်၏ သာယာကြောင်း၊ နတ်များသော်မှ ဝေ့ပြုဝန်ဥယျာဉ် ရောက်လျှင် စိတ်အေးချမ်းသဖြင့် နန်ဝန်ဥယျာဉ်သို့ မသွားဘဲ ဝေ့ပြုဝန်ဥယျာဉ်သို့ လာကြောင်းကို” အဆိုတော်ဝိုအား ဖွံ့ဖြိုးသီဆိုစေ လေသည်။

ထိုအခါ ဝေ့ပြုဝန်ဥယျာဉ်ကို ရှုစားလိုသဖြင့် မဟာရာဇာအထံ ခွင့်ပန်၍ ဝေ့ပြုဝန်ဥယျာဉ်သို့ သွားခါနီးဝယ် ပိမ့်သာရမဟာရာဇာသည် နောက်ပါ မင်းမူထမ်းတို့အား ဘုရားကို မဖူးတွေ့ဘဲ မပြန်ခဲ့စေဖို့ရန် မူာလိုက်၏၊ ထိုကြောင့် ဥယျာဉ်ကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှု၍ ပြန်မည် ပြုသောအခါ မင်းမူထမ်းတို့က မဟာရာဇာ၏ အမိန့်ကို သံတော်ဦး

တင်ကြသဖို့ ဘုရားရှိရာသို့ သွားရလေသည် ထိအခါ မြတ်စွာဘုရား
သည် ခေါ်မိဖူရားထက် လျသော သတိသမီး တစ်ယောက်ကို
ဖန်ဆင်းတော်မူ၍ ဘုရားရှင်အား ယပ်ခတ်နေပုံကို ပြတော်မူ၏။
ခေါ်မိဖူရားသည် သူ့ထက် လျသော သတိသမီးကို ကြည့်ရှုနေစဉ်
ထိသတိသမီးသည် တဖြည့်ဖြည်း အို၍ နာ၍ သေသွားဟန်ကို
ပြတော်မူ၏။ ထိအခါ ရှုပ်အဆင်း၏ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိပုံ၊ အနှစ်သာရ
မရှိပုံကို မျက်မြင်တွေ့ရ၍ ရှုပ်အဆင်းအပေါ်၌ ဦးငွေ့စက်ဆုံးလာသော
ခေါ်မိဖူရားအား တရားဟောတော်မူလေသား တရားထူးရ၍၊ မဟာ
ရာဇာထံ ခွင့်ပန်ပြီးလျင် ဘိက္ဗိန္ဒိတိတွင် ပညာညာဏ် အထက်ဆုံး
တော်ရ ရဟန်ဘိက္ဗိန္ဒိ ဖြစ်လေသည်။

ဥပ္ပလ-ကြာညို+ဝဏ္ဏ-အဆင်း] [ကြာညိုပန်း၏
အတွင်းကအဆင်ကဲသို့ အဖြူပေါ်တွင် အနည်းငယ်
ညိုရောင်သန်းသောအဆင်းဖြင့် ထူးခြားတင့်တယ်
သော အဆင်းရှိသောကြာ့င့် “ဥပ္ပလဝဏ္ဏ” မည်သော အမျိုးသမီး
သည် သာဝဏ္ဏမြို့ဝယ် သူငွေ့ဖီး၌ ဖွားမြင်၏။ လှပသောအဆင်းကို
သတ်မှတ်သော မင်းသား သူငွေ့သားတိုင်းလိုပင် ဖောင်သူငွေ့ကြီးထံ
တောင်းမြို့ကြကုန်၏။ သူငွေ့ကြီးသည် သမီးတစ်ယောက်တည်းဖြင့်
အများအလိုက် မလိုက်လျော့နိုင်သောကြာ့င့် သမီးကို “ရဟန်း
မပြုနိုင်ဘူးလား” ဟု မေးရတော့၏။ ကဗ္ဗာတာစ်သိန်းမျှ ကောင်းမှပါရမိ
ဖြည့်လာခဲ့သူဖြစ်ရကား ဖောင်သူငွေ့ကြီး၏ စကားသည် အကြိမ်တစ်ရာ
လောက် အထပ်ထပ် ချက်ပြီးသော ဆီအေးကလေး ဦးခေါင်းပေါ်
လောင်းလိုက်သကဲသို့ အေးမြှုသွားရကား “ရဟန်းပြုနိုင်ပါသည်” ဟု

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၄၅

ချစ်စဖွယ် ပြန်ပြောလေသည်၊ ထို့နောက် ဘိက္ဌာနီပြုလုပ်၍ တန်ခိုး
ကြီးမားသူတို့တွင် ထိပ်တန်းအရောက်ဆုံး (တောဒဂါ)ရသော ရဟန္တာ
ဘိက္ဌာနီဖြစ်လေသည်။

ဘိက္ဌာနီများလည်း ဓမ္မမြတ်စွာ၏ သာဝိကာမ (တပည့်မ) ဖြစ်ကြ
ဝန်ဆောင်ပုံ သော ဘိက္ဌာနီတို့တွင် အမျိုးရှင် အဆင်းရှင်
ပစ္စည်းရှင်သိရှင်အားဖြင့် အထက်တန်းကျ၍
အကျင့်စာရိတ္ထကောင်းသော အမျိုးသမီး အများအပြား ပါဝင်ကြ
သကဲ့သို့ ထိုရှင်အားဖြင့် အဆင့်အတန်းမြင့်သော်လည်း အကျင့်
စာရိတ္ထကောင်းသော အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်ကြပါသည်၊ ထို
အမျိုးသမီးဘိက္ဌာနီအများပင် ဘုရားတရားတော်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်သိ,
လုပ်ကြောင် အမျိုးသမီးတို့အား ဟောပြောပြသ ဉာဏ်ပေးခြင်း၊
ဆန့်ကျင်ဘာက် အယူဝါဒများကို အေးအေးချို့သာစွာ ပယ်ရှားခြင်း
တို့ဖြင့်လည်း ဖော်ဘုရား၏ သာသနာတော်ကြီးတွေ့န်းကား၍ သတ္တဝါတို့
အကျိုးများအောင် ရွှေက်ဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဓမ္မမြတ်စွာသာသနာ
တော်သည် အမျိုးသမီးတို့နယ်မှာလည်း ခုံထည် ဝင်ကြားနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဥပါသကာ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သူသည်
ပရီသတ် “ဥပါသကာ”မည်၏ [ဥပါသကာ-ရတနာသုံးပါးသို့ကပ်၍+
အာသက-နေတတ်သူ] ဘုရား၌ မကြာခဏ စိတ်
ရောက်နေသူ, ဘုရားရှင်တော်ကို မကြာခဏ သတိရနေသူ, ဘုရား
နှင့်စပ်သော ကိစ္စကို မကြာခဏ ရွှေက်ဆောင်နေသူကို “ဘုရားကို
ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သူ”ဟု ခေါ်သည် မဂ်ဖိုလ်ရသူ, မဂ်ဖိုလ်ရအောင်

ကျင့်နေသူ, ဘုရားတရားတော် ပိဋကကျမ်းစာများကို မပျောက်မကွယ်အောင် ပူဇော်သူ, ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူ, ဟောပြောပို့ချသူ, ကြားနာမုတ်သားသူကို “တရားကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သူ”ဟု ခေါ်သည်၊ အရိယာသံယာတော်များကိုလည်းကောင်း၊ အရိယာဖြစ်အောင် ကြီးစားနေသော ပုထိုဒ္ဓိသူတော်ကောင်းများကိုလည်းကောင်း၊ အားပေးခိုးမြောက် ထောက်ပံ့လျှော့ဒိန်းသူ, ထိုသံယာတော်များအား ကောင်းစွာနေနိုင်အောင် စောင့်ရှောက်သူ၊ သူတော်ကောင်းသံယာများ တိုးပွားအောင် ကြီးစားသူကို “သံယာကိုးကွယ်သူ”ဟု ခေါ်သည်၊ ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ထိုကဲ့သို့ ကိုးကွယ်ကြသော ယောက်ဗျား၊ မိန်းမတို့အများအပြားပင် ရှိခဲ့ကပ်ပေါ်သည်။

အနာထပိက်

သူငြေး

အနာထပိက်သူငြေးသည် သာဝစ္စီမြေး၊ သုမန

သူငြေး၏ သားတည်း လွန်ခဲ့သော ကမ္မာ

တစ်သိန်း၌ ပစ္စမှတ်ရှိမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်

တော်ဝယ် အလျှော့ဒိန် ရက်ရောသော ဥပါသကာ တစ်ယောက်ကို

အားကျ၍ ဥပါသကာဒါယကာဆုကို ပန်ခဲ့သူ ဖြစ်၏၊ အနာထပိက်

သည် ရာဇ်ပိုဟ်သို့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စဖြင့် သွား၍ ယောက်ဖ

တော်သော သူငြေးအိမ်ဝယ် တည်းနိလေ့ရှိ၏၊ ထိုသို့ သွားလေ့ရှိရာ

ဝယ် တစ်ချိန်၌သော် အီမံရှင်သူငြေးသည် ဘုရားရှင်အား နက်ဖြန်

ဆွမ်းကပ်ဖို့ရန် ချက်ပြုတ်ရေးကို စီမံနောသောကြာင့် ခါတိုင်းကဲ့သို့

စကားကြားကြား မပြောအားချေ၊ ညွှန်အရိန်ကျမှ စကားပြောခွင့်ပြုကြား

မုဒ္ဒမြတ်စွာ ကြေရောက်တော်မူလာကြာင်းကို ပြောပြလေရာ “မုဒ္ဒ”

ဟူသောအသံကို ကြားလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် နှစ်ယောက်နှုံးပို့တိသည်

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၄၉

သူငြေး၏တစ်ကိုယ်လုံး လွမ်းဖိုးသွားသဖြင့် (မောသလိုဖြစ်သွားရကား) “ဗုဒ္ဓလို ပြောလိုက်သလား”ဟု ထပ်၍ မေးရလေသည်၊ ရာဇြိုဟ် သူငြေးကလည်း “ဗုဒ္ဓလို ပြောပါသည်”ဟု ထပ်၍ ဖြေရလေ၏၊ ဤသို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဖြစ်ပြီးမှ “ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဆိုတာ ဖူးတွေ့ဖို့ မဆိုထားဘို့, “ဗုဒ္ဓ … ဗုဒ္ဓ”ဟူသော စကားသံကို ကြားဖို့ရန်ပင် အလွန် ခဲယဉ်းပါသည်၊ ယခုလို ညှို့အခါမှာ ဗုဒ္ဓကို သွား၍ မဖူးတွေ့နိုင် ဘူးလား”ဟု မေးလေသည်၊ ဒီအချိန်မှာ မဖူးတွေ့နိုင်ကြာင်း ပြောသဖြင့် အိပ်ရာသို့ ဝင့်သော်လည်း ဗုဒ္ဓကို ဖူးတွေ့လိုသောစိတ်က ပြင်းပြန်သောကြောင့် ကောင်းကောင်းအိပ်၍ မပျော်ရာချေ ထိုနောက် မလင်းမီ အိပ်ရာမှထပ်၍ ဗုဒ္ဓအထံတော်သို့ သွားပြီးလျှင် ပထမအကြိမ် တရားနာ၍ အဆုံးမှာပင် သောတာပန်တည်လေသည်။

မှတ်ချက်။ ။အနာထပ်ကြောင်းသည် ကမ္မာတစ်သိန်းလောက် ကပင် ဘုရားကျောင်းဒကာဆုကို ပန်ခဲ့၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးတွေ့လို သော စိတ်က ကမ္မာတစ်သိန်းလောက် အထံရဲ့သောကြောင့် “ဗုဒ္ဓ” ဟူသော အသံကို ကားရုံမျှဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး ပိတိလွမ်းဖိုးသွားလေ သည် ဤဖြစ်ပုံကို မှတ်သွား၍ ဗုဒ္ဓကို ကြည်ညိုသူတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမ ထဲပါဒသာသနာ မကွယ် မပဒေအင် ကြီးစားထိုက် ကြောင်း၊ ထိုကြီးစားမှု အထံရနေပါမှ အနာဂတ်ကာလည့် ဗုဒ္ဓနှင့် လည်း ကျော်လွှာယ်၍, ကြုံသောအခါလည်း အနာထပ်ကြောင်းသို့ တရားထူး ရနိုင်စရာရှိကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး ယုံကြည်တိုက်က ပါသည်။

စိတ္တသူကြော် စိတ္တသူဒ္ဓါသည် မြန်မာလို “တူးဆန်း”ဟု အမိဘာယ် ရ၏၊ ထိုသတိသား မွားချိန်ပြု (ရှေးဆုတောင်း ပါလာ၍) တူးတူးဆန်းဆန်း ပန်းမိုးရွာသောကြောင့် “စိတ္တ”ဟု မိဘ တိုက နာမည်မှည်ကြ၏၊ မစိုကာသဏ္ဌာမည်သော နေပုဒ်မြို့ငယ်၌ သူ့ငွေးမျိုးမှာ ဖြစ်၍ အဖကွယ်လွန်သောအခါ သူ့ငွေးအရာကို ရသူတည်း၊ ရှေးရှေး ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရှုပ်နာမ်သံ့ရအပေါ် ဝယ် အနီစွဲ ခုက္ခ၊ အနတ္တဟု ရှုခဲ့သောကြောင့် ဝါတိဘုရားလက်ထက် တော်ဝယ် မဟာနာမ်ထောင်၏ တရားကို နာရ၍ အလွယ်တကူ အနာဂတ်တည်လေသည်၊ ထိုစိတ္တသူကြော်ယူသည် အေဟေအပြော ကောင်းသော ဓမ္မကထိကဖြစ်၍ သူ၏နောက်၌ ဉာဏ်သကာ ဝါးရာ အမြဲ လိုက်ပါလျက် ရှိလေသည်၊ တိထိုတိနှင့် တရားဆွေးနွေး ဇေားမြန်းသောအခါလည်း တိထိုတိ၏ အယူဝါဒကို အကြောင်းပြ၍ နှစ်ချဖျက်ဆီးနိုင်၏၊ ထိုကြောင့် လူဝတ်ကြောင်ဓမ္မကထိကတို့တွင် တော်ဝယ် ထိုင်တန်းအကျခုံး ဓမ္မကထိက ဖြစ်လေသည်။ [ယခုအခါ သာသနာပြုရန် ဤဉာဏ်သကာမျိုး ပေါ်ထွက်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။]

ဉာဏ်စာရာများ ဉာဏ်မြတ်စွာလက်ထက်တော်အခါဝယ် အနာထပိ၏ ဉာဏ်သကာများ သူ့ငွေးကဲ့သို့ အလျှော့ဒိန်ကို ပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝန်ဆောင်ပုံ စိတ္တသူကြော်ယူသို့ ဉာဏ်မြတ်စွာ၏ တရားတော်ကို ကိုယ်တိုင် သင်ယူ၍ ကျင့်ခြင်း၊ သူတစ်ပီးအား ဟောပြောခြင်း၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အယူဝါဒ ပေါ်လာလျှင် ထိုအယူ ဝါဒကို တရားသဖြင့် နှစ်ခြင်းတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ သာသနာတော်ကို အားပေးသူ၊ ခီးကြောက်သူ၊ ထောက်ပံ့သူ ဉာဏ်သကာ ဒါယကာတွေ

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၉၁

အများအပြား ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါသည်၊ ထိုအပြင် ကျယ်ဝန်းသောနယ်ပယ်
များ၏ အရှင်သခင်ဘုရင်များ ဖြစ်ကြသော မိမိသာရ၊ ကောသလ
မဟာရာဇာတိ၏ အားပေးထောက်ပံ့မှုကြောင့်လည်း သာသနာတော်၏
အရှိန်အပါ လွန်စွာ တောက်ပခဲ့ပါသည်။

ဥပါသီကာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံယုံကြည်ကြည် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်
ပရိသတ် ကြသော ဥပါသီကာ ဒါယိကာမတို့သည် ဘုရား
လက်ထက်တော်၌ အလွန်များကုန်၏၊ ဝိသာခါသည်
သူငြေးသမီး အဖြစ်ဖြင့် (၇)နှစ်အရွယ်က သောတာပန် တည်၍
ဒိမ်ထောင်ပြုပြီးသောအခါ မိစ္စာအယူရှိသော ယောက္ခမန့်တက္က
ယောက်ရာသာက် အမျိုးအားလုံးကို ဗုဒ္ဓဘာသာသာဝင်သူတော်စင်ဖြစ်
အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့၏၊ နောင်အခါ ပုံဗ္ဗရုံကျောင်းတို့ကိုကြုံးကို
တည်ဆောက်၍ ပုံဗ္ဗရုံကျောင်းအမဟု ထင်ရှား၏၊ ဝိသာခါ၏အိမ်၌
ရဟန်းတိုးရာလောက် အမြဲဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြရသည် ထိုကြောင့် အလူ။
ဒါနြုပ်၏ ဓမ္မလျော်သူတို့တွင် ဝိသာခါသည် ထိပ်တန်းအကျဆုံးဖြစ်၍
တောင်ရ ဒါနုရှင် ဖြစ်လေသည်။

ခုဏ္ဏတရာ ကောသုဒ္ဓပြည် ယောသကသူငြေး၏အိမ်၌ ကလေးထိန်း
ပိန်းမမှ ဖွားသော သတို့သမီးပေါ်သည် အနည်းငယ်
ခါးကုန်းသောကြောင့် “ခုဏ္ဏ”ဟုလည်းကောင်း၊ အရာရှု၌ လိမ္မာ
ပါးနပ် မြင့်မြတ်သောကြောင့် “ဉာဏ္ဏရာ”ဟုလည်းကောင်း အမည်၏၍
နာမည်နှစ်ခု ပေါင်းစပ်လျက် “ခုဏ္ဏတရာ”ဟု ထင်ရှား၏၊ နောင်သော
အခါ သာမာဝတီမူရား၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်၍ နောက်းပန်းသည်
ကြီး အိမ်သို့ ပန်းဝယ် သွားရ၏၊ ပန်းဖိုး ရှစ်ကျပ် အမြဲပေးလိုက်ရာ

လေးကျပ်ဖိုးသာ ဝယ်၍ လေးကျပ်ကို မိမိ ယူထား၏။ [နီးထားခြင်း
တည်း] တစ်နေ့ကား ပန်းသည်ကြီးအိမ်ဝယ် ဘုရားအမှုးရှိသော
သံယာတော်များအား ဆွမ်းကပ်ခိုက်နှင့် ကြံးကြိုက်၍ ဘုရားရှင်
မိန့်တော်မူသမျှ စကားတို့ကို အရကျက်ထားလိုက်၏။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး
ပြီး၍ တရားဟောတော်မူသောအခါ သောတာပန်တည်လေသည်။

ထိုသို့ သောတာပန် တည်သောအခါ ပန်းဖိုးလေးကျပ်ကို မိမိ
မယူတော့ဘဲ ရှစ်ကျပ်ဖိုး ဝယ်သွား၏။ ပန်းတွေများနေသောကြောင့်
သာမာဝတီမိဖုရားက မေးသောအခါ ရှေးရှေးက လေးကျပ်ဖိုးသာ
ဝယ်၍ လေးကျပ်ကို မိမိသုံးကြောင်း၊ ယနေ့ ဘုရားတရားတော်ကို
နာရ၍ အမတ(နိဗ္ဗာန်)ကို ရလာသောကြောင့် ထိကဲ့သို့ မတရား
မလုပ်တော့ဘဲ ရှစ်ကျပ်ဖိုးပင်ဝယ်လာကြောင်း ပြောပြလေသိ,
သာမာဝတီမိဖုရားနှင့်တကွ အခြေအရုံအားလုံး သဘောကျသဖြင့်
“အဲဒီ အမတကို ပေးစမ်ပါ၊ အဲဒီ အမတကို ပေးစမ်ပါ”ဟု
ပိုင်း၍ တော်းကြလေသည်။ “အို...အဲဒီ အမတဆိုတာ ပေးလို့
ရကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ ကျပ်က ဘုရားဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း
ဟောပြမယ် ရှင်မတို့က နေရာအနိမ့်က နေ၍ နာယူက”ဟု ပြောပြီး
လျှင် မိမိက အမြင့်ကနေ၍ ဟောပြလေသည်။ ထိုသို့ ဟောပြလျှင်
တရားကို သဘောကျ၍ အားလုံး သောတာပန် ဖြစ်ကြလေသည်။
ထိုအချိန်မှ စ၍ ခုနှစ်ရာသည် မိဖုရား၏ အစေအပါး မလုပ်ရတော့ဘဲ
ကောသမြို့ပြည်ဝယ် ဘုရားရှင် သိတ်းသုံးတော်မူသမျှ ဘုရားအထံမှ
တရားနာ၍ မိဖုရားနှင့် အခြေအရုံတို့အား တစ်ဆင့် ဟောပြရသော
ဓမ္မကထိက ဖြစ်လေသည်။

သာသနာတ္ထည်စေတော်မူခန်း

၅၃

သာမာဝတီ သာမာဝတီမိဇ္ဈရားနှင့် အခြေအခံများသည် မေတ္တာ
 ဖြင့် နေလေ့ရှိကြ၏၊ ထိုသို့ မေတ္တာအလဲ့အကျင့်
 ရနေသောကြာ့င့် မိမိတို့၏ အထင်လွှဲ၍ မြားဖြင့် ပစ်သတိဖို့ ကြေသာ
 မိမိတို့၏ အရှင်သခင် ဥတေန ရှင်ဘုရင်သည် (ပစ်သတ်ဖို့ကို မဆိုထား
 ဘို) လေးမှ မြားထွက်သွားအောင်ပင် မပစ်နိုင်ဘဲ ရှိရလေသည်၊
 ထိုနောက် ဥတေနမင်းက မှားကြာ့င်းကို ဝန်ချုသောအခါ “ဘုရား
 တရား သံယာကို ကိုးကွယ်ပါ”ဟု တိုက်တွန်း၍ ဥပါသကာအဖြစ်သို့
 ရောက်စေနိုင်လေသည်။ [ဤဝတ္ထု၌ ရှင်ဘုရင်၏ ဘုရားကိုးကွယ်ခြင်း
 မှာ သာမာဝတီ၏ အရင်ခံမေတ္တာကြာ့င့် ဖြစ်သည်။]

ဉာဏ်ရာ ဉာဏ်ရာမည်သော သူငွေးကတော်လည်း မေတ္တာဖြင့်
 နေလေ့ရှိ၏၊ သူမကို မနာလို၍ ဆီပူဖြင့် ဦးခေါင်း
 ပေါ်၍ လောင်းချသော သိရိမာအပေါ်၍ မေတ္တာစိတ် ထားနိုင်သော
 ကြာ့င့် ဆီပူမလောင်ဘဲ ဦးခေါင်းမှ လျှောကျသွားစေသည် သိရိမာက
 တောင်းပန်သောအခါ (ဘုရားကို ကိုးကွယ်စေလိုသောကြာ့င့်)
 “ခမည်းတော်ဘုရားကို တောင်းပန်မှ ကျေနပ်မည်”ဟု ပြော၍
 ဘုရားအမှုးရှိသော သံယာတော်ကို ပင့်ပြီးလျင် တောင်းပန်သောအခါ
 ဘုရားရှင်က “ကျေနပ်ပါသည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏ ထိုနောက် ဆက်လက်
 ၍ တရားဟောတော်မူသောအခါ သိရိမာလည်း သောတာပန်
 တည်လေသည်။ [ဤဝတ္ထု၌ သိရိမာ၏ သောတာပန်တည်ရခြင်းမှာ
 ဉာဏ်ရာ၏ မေတ္တာအရင်ခံကြာ့င့် ဖြစ်သည်၊ တစ်ယောက် အပေါ်၍
 တစ်ယောက်က ကောင်းကျိုးလိုလား၍ ကောင်းအောင် ပြောဆို
 ဆုံးမခြင်းကို မေတ္တာအလုပ်ဟု မှတ်။]

အေားအမျိုးသမီးများ ရှင်သီဝလိုက်မယ်တော်ဖြစ်သော “သူပွတ်သာ”
ဝန်ဆောင်ပုံ မည်သော ကောလိယ မင်းသမီးသည်
သောဘာပန် တည်ပြီးနောက် ဆွမ်းကပ်လျှု။
သောအခါ မွန်မြတ်သော အရသာမျိုးစုပါသော ဟင်းကောင်း
ဟင်းလျှာတို့ဖြင့် ကပ်လျှုလေ့ရှု၏။

“သူပွဲယာ”မည်သော ဒါယိကာမကား ဂိုလာနပုဂ္ဂိုလ်အား
သင့်တော်သော အာဟာရကို ချက်ပြုတ် လျှုအိန်းလေ့ရှု၏။

ကာတိယာနီ (ကရွာနီ) မည်သော ဥပါသီကာမသည် ရတနာ
သုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကြည့်ညီရှု၍ လေးလေးနက်နက် ရှိလှ၏။
အခါတစ်ပါး၌ သူ၏သားဖြစ်သော “သောကာ”မထောင်သည် ညည့်
အခါ၍ တရားဟောနေ၏။ အမိ မယ်တော်ကရွာနီသည် တရားနာရင်း
ဒေါ်သွား၍ ပီးချက်ယူဖို့ခန် ဒေါ်စောက်ကို ခိုင်းလိုက်၏။ ဒေါ်စော
သွားသောအခါ သူ၏ဗိုးတွေက ဒေါ်စောဝင်ဖို့ ဥပ်(လိုဏ်)ဖောက်နေပုံကို
မြင်၍ ပြန်ပြီးလာပြီးလျှင် အကြောင်းကို ပြောလေသော်၊ သူ၏ဗိုးတွေ
ယူလျှင် သူတို့တွေ့တာလောက်သာ ယူနိုင်မှာပဲ၊ တိတရားနာ အပျက်
မခံနိုင်ဘူး”ဟု ပြော၍ တရားနာမြဲ နာနေ၏။ ထိုပြောသုံးကို စုံထောက်
လုပ်နေသော သူ၏ဗိုးကြီးကြား၍ နံနက်အခါ “ယူမိသမျှ ပြန်ပေး၍
ကန်တော့တော့ပန်ကြပြီးလျှင် အရှင်သောကာ၏အထုံး ရဟန်းပြောကာ
ရဟန္တာ ဖြစ်ကြလေသည်။ [ကာတိယာနီ၏ တရားနာ လေးနက်ခြင်း
ကြောင့် ခိုးသူများ ရဟန္တာ ဖြစ်ကြရသည်။]

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ သာသနာဂေဇက်
ဝင် ပါရမိရှင် အမျိုးသမီးများ၏ စိတ်ကောင်းထားမှု ကြီးစားမှုတို့
ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်သည် အမျိုးသမီးများ နယ်၍

သာသနာတည်စေတော်မူခန်း

၁၅

ဂုဏ်သိရှိ မငယ်ဘဲ ထည့်ထည့်ပါဝါ ရှိရကား မလိုကာမိဖူရားစသော
မိဖူရားတိနှင့် ဝိသာခါစသော သူငြေးကတော် သူကြွယ်ကတော်များ
ပင် ဘုရား တရားနှင့် အရိယာသံယာတော်များကို လေးလေးစားစား
ကိုးကွွယ်ဆည်းကပ်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို မိမိတို့ စွမ်းနိုင်ရာ
ဘက်မှ အချက်ကျကျ ဖြင့်တင်ခဲ့ကြပေသည်။

ပရိသတ်စုညီ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးစကပင်
ပရိနိဗ္ဗာန်စုတော်မူခြင်း ပရိနိဗ္ဗာန်စုတော်မူပါရန် လျှောက်ထားလာ
သော မာရ်နတ်ကို “သာသနာတာဝန်ဆောင်
နိုင်မည့် ပရိသတ်လေးမျိုး၊ မစုညီသေးသမျှ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတော်မူပြီးမည့်
မဟုတ်”ဟု ပယ်မြစ်တော်မူခဲ့၏၊ ယခုအခါ တာဝန်ဆောင်မည့်
ပရိသတ်လေးမျိုးလည်း ပြည့်စု၍ အသက်တော်လည်း ရှစ်ဆယ်
ပြည့်နေပြီ ဖြစ်သောကြောင့်သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတော်မူပါသည် ဤအချက်
ကို စဉ်းစားလျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ဘိက္ဗ၊ ဘိက္ဗနှင့် ဥပါသကာ၊
ဥပါသကာ ဟူသော ပရိသတ်လေးပါးတို့ကသာ အမြဲ တာဝန်ဆောင်
နိုင်၍ ထိုပရိသတ်လေးပါးတွင် တစ်ပါးပါးလျှော့လျှင် တာဝန်ဆောင်
အဖွဲ့ လျှော့၍ သာသနာတော်အားပျော့ရပေလိမ့်မည်၊ တာဝန်ဆောင်
ပုဂ္ဂိုလ်များတွင်လည်း အတော်များများက စိတ်အားလျှော့လိုက်လျှင်
သာသနာတော် အားပျော့ရမည်မှာ မမွတာ (ထုံးစံ)ပင် ဖြစ်သည်၊
ထိုကြောင့် ရေးရေးက တာဝန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမလျှော့ဘဲ
သာသနာတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပုံကို ပြပါရီးမည်။

၅။ ရှေးမထောင်ကြီးများ ကြိုးစားခန်း

ပထမသံဂါယနာ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ ကုသိနာရုပ်ပြည်၍
 အရှင်မဟာကသုပသည် ခုနစ်သိန်းသော
 မထောင်ကြိုးများအား မိန့်တော်မူသည်မှာ “င့်ရှင်တို့...ပါဝါပြည်မှ ဤ
 ကုသိနာရုပ်ပြည်သို့ လာသောအခါ လမ်းခရီးအကြား၌ ဘုရားရှင်-
 ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကြောင်းကို ကြားရသည်၊ ထိုအခါ ဘုရားကို
 မဖူးတွေ့ဘူးသော ရဟန်းယောများ နိကြာသော်လည်း “သူဘုဒ္ဓ”
 တော့ထွက်ကြီးကား ဝမ်းသာသောမျက်နှာဖြင့် “င့်ရှင်တို့...မင့်ကြပါနှင့်
 ရှေးတုန်းက ငါတို့မှာ ရှင်ဂါတမ၏ အချုပ်အချယ်ကို ခဲ့ကြရသည်
 ယခုတော့ သူ့လက်က လွတ်ကြပေါ့၊ ငါတို့ လုပ်ချင်တာ လုပ်နိုင်,
 မလုပ်ချင်တာ မလုပ်ဘဲ နေနိုင်ကြပြီ”ဟု ပြောပါသည်၊ င့်ရှင်တို့...
 အဓမ္မ မထွန်းကားမီ၊ အဓမ္မက ဓမ္မကို မလွမ်းမိုးမီ၊ အဓမ္မကိုပင်
 အကောင်းဟု ပြောလေ့ရှိသူတို့ မထွန်းကားမီ၊ ဓမ္မကို အကောင်းဟု
 ပြောလေ့ရှိသူတို့ အားမသေးမီ၊ ဝိနည်းလမ်း၏ ဆန္ဒကျင်ဘက်ကို
 အကောင်းဟု ပြောလေ့ရှိသူတို့ မထွန်းကားမီ၊ ဝိနည်းကို အကောင်း
 ပြောလေ့ရှိသူတို့ အားမသေးမီ ယခုနှစ်က သံဂါယနာတင်ကြပါစို့”
 ဟု ပြော၍ အများသဘောကျ သံဂါယနာတင် မထောင်များကို
 ရွေးချယ်ပြီးလျှင် ရာဇ်ဟုမြှုပ်၍ ပထမသံဂါယနာ တင်ခဲ့ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ॥အဓမ္မဟူသည် အကုသိုလ်တရားတည်း၊ ဓမ္မ^၁
 ဟူသည် ကုသိုလ်တရားတည်း၊ အဓမ္မကို ပြုခံသူတွေ နေရာတိုင်း၌
 လူတွင်ကျယ်ဖြစ်ခြင်း၊ အဓမ္မပြုသူကိုပင် ချီးကျှုံးခြင်း၊ ထိုသူတို့မှာ
 စီးပွား ဥစ္စာ တိုးတက်၍ (ရဟန်းဖြစ်လျှင် ဘုန်းက ကြီးမား၍)
 နောက်လိုက်များခြင်း၊ အဓမ္မပြုခံသည်ကိုပင် အသားယူခြင်းသည်

အဓမ္မတွန်းကားခြင်း မည်၏ ထိသိ အဓမ္မတွန်းကားသောခေတ်၌ ဓမ္မကို ကျင့်သူ၊ ဓမ္မအတိုင်း ပစ္စည်းဆွဲ ရှာဖွေနေထိုင်သူတို့ ဦးခေါင်း မပြုခံအောင် အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ရခြင်းသည် အဓမ္မက ဓမ္မကို လွှမ်းမှုရာရောက်၏ ထိအခါ အဓမ္မဘက်သားတို့ အားကောင်း၏။ ဓမ္မဘက်သားတို့ အားနည်းကြရသည် ထိအတူပင် ဝိနည်းပည်တ် တော်ကို အပိုဟုပင် အထင်ရှုနေသူနှင့် ဝိနည်းတော်အတိုင်း မနေသူတို့ အားကောင်းလာသောအခါ ဝိနည်းတော်အတိုင်း နေသူတို့ အရာရာမှာ အရေးပါ အရာမရောက်ဘဲ အားနည်းကြရသည်။ ယခု ထိခေတ်သို့ ရောက်လုပြီလော၊ သို့မဟုတ် ရောက်နေပြီလော။

ခုတိယသံရီယနာ ခုတိယသံရီယနာတင်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ဘုရားရှင် ပရီနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး၍ အနှစ်တစ်ရာ လောက်အကြာတွင် ဝို့တိုင်းသား ရဟန်းတို့ ငွေအလျှေခံခြင်းပင်တည်း [အကျယ်ကို အနာဂတ်သာသနာရေး ကျမ်းစားပြုပြီး] ထိဒုတိယ သံရီယနာမတင်စီ ငွေအလျှေခံသော ဝို့တိုင်းသား ရဟန်းတို့ကို နှိမ်နှင်းရာ၌ အရှင်ယသု၏ လျောက်ထားချက်ကြောင့် ရဟန့်ကြီးများပင် ပါဝင်တော်မူကြ၏။ တစ်မြေပြုပြင်လုံး၏ အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ရဟန်းပါတော်ပင် တစ်ရှာနှစ်ဆယ် ရတော်မူပြီးသော “သဗ္ဗကာဖီ”မည်သော ဆရာတော်ကြီးပင် ပါဝင်တော်မူ၏။ ထိဆရာတော်ကြီးကား အရှင်အာနနာ၏တပည်ကြီးဖြစ်၍ ဘုရားရှင်ကို မို့လိုက်၏ ဤသို့လျှင် ငွေအလျှေခံမှုကိစ္စအတွက် သံရီယနာတင်ရသည်အထိ သက်တော်ကြီး၏။ ရဟန့်ကြုံပြုပြီးသော မထောက်ကြီးအများပင် ကြောင့်ကြိုက်တော်မူကြပိုက် ယခုအခါ သူတော်စင် အရှင်ကောင်းတို့ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားသင့်ကြပါသည်။

**မထောရ်ကြီးများ၏
အဖြော်အမြင်**

ဒုတိယသံဂါယနာတ်ပြီးသောအခါ နောင်ရေး
နောင်တာကို တွေးတော်မူရာ၊ နောင်အခါ
အသောက် မဟာရာဇ္ဈာ၏ လက်ထက်ပြု

သာသနာတော်ဝယ် ဘေးရန်ပေါ်မည်ကို မြင်တော်မူကြ၏၊ ထိုဘေးရန်
ကို နှစ်နှင့်ဗုဏ်ပူရှုလ်ကို လူပြည်နတ်ရပ်ပြု ရှာသောအခါ မတွေ့
ကြရဘဲ မြဟ္မာ့ပြည်ကို ကြည့်မှ တိသုပြဟ္မာမင်းကို တွေ့၍ လူပြည်
ပြု ဖြစ်ကာ သာသနာပြုပါရန် တော်းပန်ကြလေသည်။ [အကျယ်
ကို အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာပြု ရေးခဲ့ပြု] ဤနေရာဝယ် အရှင်
မဟာယသ အစ၊ အရှင်သဗ္ဗကာမိ အဆုံးရှိသော ရဟန္တာအရှင်
တို့သည် မျက်မောက်သာသနာ၏ ဘေးရန်ကို နှစ်နှင့်ရုံသာမက၊
အနာဂတ်သာသနာရေးကိုပါ ကြောင့်ကြိုက်တော်မူကြပုံကို တွေးမိ
တော်မူကြပါလျှင် ယခုအခါ သာသနာတော်အရေးကို ကိုယ့်အရေး
မဟုတ်သလို လျှစ်လှု။မရှာသင့်ကြတော့ပါ။

တတိယသံဂါယနာ တိသုပြဟ္မာ စုတေ၍ လူပြည်ပြု ဖြစ်ပုံ၊
ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ၊ ဓမ္မသောကမင်း
သာသနာကြည်ညီပုံ၊ ညီတော်ရဟန်းပြုပုံ၊ ဓမ္မကွန်း ရှစ်သောင်း
လေးထောင်ကို ပူဇော်သောအားဖြင့် ဓမ္မသောကမင်း၏ ကျော်းတိုက်
ပေါင်း၊ စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တင်ဆောက်လျှို့ဒိန်းပုံ၊
ထိုကျောင်းရောက်ချုပြု အလွန်သဒ္ဓိဖြစ်၍ အိမ်ရွှေမင်းလောင်းဖြစ်သော
သားတော် မဟိန္ဒမင်းသားနှင့် သမီးတော် သံယ့်မိဋ္ဌာတိုကို ဘိက္ခာ၊
ဘိက္ခာနှင့် ပြုပေးပုံ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါ်များသော သာသနာတွင်းသို့

ရေးမထောက်ကြီးများ ကြိုးစားခန်း

၅၉

ပစ္စည်းရှားပါးသော တိဋ္ဌတို့ အချောင်းဝင်လာပုံ၊ ထိုတိဋ္ဌတို့ကြောင့်
တတိယသံဂါယနာတင်ရပုံ၊ သားတော် အရှင်မဟိန္ဒန္ဒု့ သမီးတော်
သံယမိဓာ္ဒာတို့ ရဟန်ဘဖြစ်၍ သီဟို၏ကျွန်း၌ သာသနာပြုပုံကို
အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်းစာ၌ စုစုလင်လင် ရေးသားခဲ့ပါပြီ။

အသောကမင်း၏ ဓမ္မသောကမင်းသည် ဘာသာသွေး အလွန်
ဘာသာသွေး ထက်သန်လှ၏။ ထိုသို့ ထက်သန်သောကြောင့်
ပင် ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကျောင်းတိုက်
စေတိများကို တည်ဆောက်ပူဇော်ရုံဖြင့် အားမရဘဲ ဒီမိရှုမင်းလောင်း
သားတော်ကို ရဟန်း ပြုပေးနိုင်လောက်အောင် သာသနာတော်
ထွန်းကားစေလိုသော သုဒ္ဓါ ဆန္ဒ ပြင်းပြလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဖြစ်သည့်မှတ်၍ တိုင်းပြည်ကိုလည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့်အညီ အုပ်ချုပ်၏
လူနှင့်ဆိုင်သော တရားစာ တချို့ကိုလည်း ကျောက်စာထွင်း၍
လူမြင်ကွင်းမှာ စိက်ထူထား၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်၍ တိုင်းပြည်ကို
သိမ်းသိမ်းမွှေ့မွှေ့ အုပ်ချုပ်ခါမှသာ တိုင်းပြည်ဌိုင်ဝိပြားပါသေးသတဲ့
ထိုဓမ္မသောကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော အရှင်မဟိန္ဒသည် သီဟို၏
ကျွန်းသို့ သာသနာပြုကြတော်မှုသောအခါ ဓမ္မသောကမဟာရာဇာ၏
အကြည်တော်(အဆွဲတော်)ဖြစ်သော ဒေဝါနံ ပိယတိသုမဟာရာဇာ
သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို လွှာယ်ကူစွာ လက်ခံ၍ မကြာဖိပင်
သီဟို၏ တစ်ကျွန်းလုံးကို ဗုဒ္ဓသာသနာ လွှမ်းဖုံးစေပါသည်။ ဤနည်း
အားဖြင့် ဓမ္မသောကမဟာရာဇာ၏ ဘာသာသွေးသည် ဒေဝါနံ
ပိယတိသုမဟာရာဇာသို့ ကုံးစက်ပြန်ပွားခဲ့လေသည်။

ဒုဋ္ဌဝါမဏီမင်း၏ အရှင်မဟိန္ဒ၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် သိပို့၌ကျိုး
ဘာသာတော် နိုင်မြေသောအခါ ကျိုးသူ ကျိုး
သားနှင့် ဘုရင် မိဖုရားတို့သည် ဘာသာသွေး
ထက်သနိကြ၏၊ ဒုဋ္ဌဝါမဏီမင်းကား ထူးထူးခြားခြား ဘာသာသွေး
များသော မင်းပေတည်း၊ သာသနာတော်ကို အန္တရာယ်ပြုမည်
ကော်ကုလားတို့ကို နှစ်နှင့်ဖို့ စစ်တို့ကိုထွက်ရှုပ်ပင် ရဟန်းတော်
များကို ပင့်၍ သွား၏၊ ထိုမင်းသည် စစ်တို့ကိုထွက်ခါနီး၌ အောက်ပါ
အတိုင်း အဓိဋ္ဌဗုဒ္ဓပြုလေ့ရှိ၏။

“ထိုတွက်မဟားမြောက်၊ ချမ်းသာရောက်ဖို့ ခုလောက်ကြိုးကုတ်၊
အားမထုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာ၏၊ ရှည်ကြာအခြင်း၊
ရောင်လျှောက်ဖို့ စွန်စွန်စားစား၊ ပါကြိုးစားသည်... မိတ်ထား
ထိုမှာ အမြဲတည်း။”

ဆိုလိုရင်းမှာ—“ပါချမ်းသာဖို့ အကျိုးငှာ စစ်တို့က်ခြင်းဖြင့် ယခုလို
အပင်ပန်းခံသည် မဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် တာရှည်စွာ
တည်နိုင်ဖို့ အကျိုးငှာသာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အန္တရာယ်ပြုမည် ရန်သူ
များကို နှစ်နှင့်ရပါသည်”ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုမင်းသည်ပင် စုတေ
ခါနီး၌ စစ်တို့က်စဉ်က အလွန်အားကိုရသော ထိအချိန်မှာ ရဟန်းပြု၍
ရဟန်းဖြစ်သော အဘယ်မထောင်၏ တရားကို နာယူရင်း စုတေ၍
တုသိတာနာတ်ပြည့်၌ ဖြစ်လေသည်။

၆။ မြန်မာနိုင်ငံရွှေပိုင်းသာသနာခန်း

အရှင်အရဟံနှင့် အီနိယ-သီဟိုင်းယ် ရှေးရှေး ရဟန္တာအရှင်မြတ်
အနော်ရထာ များနှင့် ရှေးရှေး သာသနာပြုမင်း အများတို့
သာသနာအရေး ဘာသာသွေးကို နေ့ခဲ့ကြ
သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ ရဟန်းတော် အရှင်မြတ်များနှင့် မင်းတရားတို့
လည်း ဘာသာသွေး မအေးခဲ့ကြပါ၊ အရှင်အရဟံနှင့် အနော်ရထာ
မင်းတို့သည် ယုတ်မာညွစ်ညွမ်းသော အရည်းကြီးခေါ် ရဟန်းအတု
များကို အတင်း ပြပြင်ခဲ့ကြပါသည်၊ ဆက်ပါဉီးမည်-အစ်အမှန်ကို
အကြောင်းပြု၍ အတုအပ အယောင်အဆောင်များ ရိုနေခြင်းမှာ
ထုံးစံစမ္မတာလို ဖြစ်နေ၏၊ ဥပမာ-ရွှေအစစ် စိန်အစစ်၏ အဖူးတန်ဗုံကို
အကြောင်းပြု၍ ရွှေအတု စိန်အတုများ ပေါ်ပေါ်ကိုလာသကဲ့သို့တည်း
အစစ်နှင့်အတုနှစ်မျိုး ရိုပြန်လျှင် အသိဉာဏ်ရှိသူ၊ သို့မဟုတ်
ကံကောင်းသူတို့သာ အစစ်ကို သုံးစွဲရ၍ ဉာဏ်မရှိ-ကံမရှိသူတို့မှာ
အတုကိုသာ သုံးစွဲရလေသည်။

ဤသာသနာရေးညွှန်လည်း ရှေးရှေးကာလ် အစစ်နှင့်အတု ဒွန်တွဲကာ
ဉာဏ်ရှိသူ ကံရှိသူတို့သည် အစစ်ဘက်မှာ ပါဝင်၍၊ ဉာဏ်မရှိသူ
ကံမရှိသူတို့ကား အတုဘက်၍ ရောက်ရိုနေကြပေးလေသည်၊ ထိုကြောင့်
အရှင် အရဟံနှင့် အနော်ရထာ မင်းတရားတို့ အရည်းကြီးများကို
မနိမ့်နင်းရသေးမီ အချိန်က ဉာဏ်မရှိသော/ဉာဏ်ရှိသောလည်း ကံ
မရှိသော တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် အရည်းကြီးတို့ ဟောပြောသမျှကို
သဘောကျကျ/မကျကျ လိုက်နာ၍ နေခဲ့ကြပေးလေသည်၊ ဘုန်းကံ
လည်း ရှိ၊ ဉာဏ်လည်း ရှိသော အနော်ရထာမင်း လက်ထက်ကျမှ

အရှင်အရဟံ ကြွေလာ၍ သာသနာအစစ်အမှန်ကို သိသဖြင့် ယဉ်တဲ့
ညွှန်ညွှန်းဆိုသွေးသော အရည်းကြီးတိုကို ဖယ်ရှားလျက် အစစ်အမှန်
သာသနာကို ကိုးကွယ်ကြရပေသည်။

မြန်မာဆရာ ပုဂံခေတ်မှ စ၍ ကောင်းမွန်လာသော မြန်မာနိုင်ငံ
ဒကာများ သာသနာတော်သည် သာသန္တဝန်ဆောင် ဆရာတော်
များနှင့် သာသနာပြု မင်း မျှူးမတ်မှစ၍ ရပ်သူရွှေသား
ဒါယကာ ဒါယိကာမများတိုင်ဒော်အောင် အရှင်မပျက်ခဲ့ပါ၊ အလွန် သဒ္ဓါ
တရားကောင်းသော မင်းတုန်းမင်း၏ လက်ထက်မှာမူ ပရိယတ်
(စာပေ သင်ကြား ပို့ချုပ်)သာက်က တိုးတက်၍ လာသကဲ့သို့ ထင်ရှုံး
မင်းတုန်းမင်းတရားသည် သာသနာတော်သို့ ကြာရည်စွာ တည်စေလို
သဖြင့် ပိဋက ပါဉ်တော်များကို ကျောက်ပြား၍ ထွင်းကာ ပွဲမ
သံကိုယနာကိုပင် တင်ပါသေးသည်၊ ပဋိပတ် (အကျင့်အကြံ)သာက်၌
လည်း ဥာဏ်မီသဗျာ အားပေးခဲ့ပါသည်၊ မမှတ်နယပြန်တမ်းထုတ်၍
“ရဟန်း သာမဇောတို့ ပွဲမကြည့်ရ၊ ရေးမဝယ်ရ၊ ပိုက်ဆံမကို့ရ”
စသည်ဖြင့် ထိခေတ်အလိုက် အမြင်မတော်မှုများကိုလည်း အင်း
အကြပ် နှိပ်ကွင် တားမြစ်ခဲ့ပါသည်။

သာသနာပြုမင်း မြန်မာတစ်ပြည်လုံး အင်လိပ် လက်အောက်
ကာင်းဝေးချိန် ရောက်သွားသောအခါ၌လည်း မြန်မာဆရာတော်
ကြီးများနှင့် မျှူးကြီး မတ်ကြီးဗျာကြီးလူကြီးလူကောင်းတို့
တိုင်ပင်၍ သာသနာရေးကို ထိမ်းသိမ်းကြပါသည်၊ ယခု တွေ့မြင်ရ
သော အစိုးရ ပထမပြန်၊ သကျသီဟာစာပြန်ပွဲတို့သည် ထိုဆရာတော်၊
ထိုလူကြီးလူကောင်းတို့ စတည်ခဲ့ကြသောကောင်းမှုများ ဖြစ်ကြပါသည်

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့ပိုင်းသာသနာခန်း

၆၃

ထိုသို့ ဆရာတော်များနှင့်လူကြီးလူကောင်းတို့ အတိုင်း ဘာသာသွေး ထက်သနခြင်းကြောင့် ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်မတိုင်မိကာလည်း အက်လိပ် လက်အောက်မှာ နေကြရသော်လည်း အမျိုးသားများသည် ဘာသာခြား အတူလိုက်မှု နည်းပါး၏ အမျိုးသမီးများသည် လူမျိုးမြားနှင့်လက်ထပ်မှု နည်းပါးနဲ့သေး၏၊ သာသနာတော်သည် အတော် ဂူးနှေ့ပါရပါသေး၏၊ ဤသို့ မြန်မာနိုင်ငံက အစစာရာရာဝယ် အကျိုင်းစာရိတ္ထ အပျက်အစီး နည်းပါးကြောင်းမှာလည်း သူတစ်ပါးလက်အောက်၌ နေရသော နိုင်ငံချင်း ယုဉ်၏ ကြည့်မှ သိသာပါသည်၊ အချို့နိုင်ငံ၌ ထိုင်းရင်းသား အယူအဆနှင့် ဘာသာရေးများ ကွယ်လွှမတတ် ရှိ၏၊ အချို့နိုင်ငံ၌ ကား ကွယ်ပျောက်သလောက်ပင် ရှိကြလေဖြို့။

[ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ပညာသင်ကြားရေးမော်ကွန်း
စာအုပ်မှု အောက်ပါအချက်များကို ထုတ်ပြုလိုပါသည်။]

ဆာအာသာဖယ်ရာနှင့် မြတ်သွေးသွေးသော ဆာအာသာဖယ်ရာသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း များ၌ ဖြစ်ပါသည်။ အောက်မြန်မာပြည်
ကို သိမ်းယူပြီးနောက် မြန်မာသဏ္ဌာရန်
(၁၂၂၅-၂၆)ခုနှစ်၌ မဟာဝန်ရှင်တော်
မင်းကြီးဖြစ်သော ဆာအာသာဖယ်ရာသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
များ၌ ကျောင်းပိုင်း ကျယ်ပြန်ပုံး၊ အဆောက်အအီးကောင်းပုံတို့ကို
လည်းကောင်း၊ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးများ၏ သုဇာရှိပုံကိုလည်းကောင်း
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ သင်ရှိပညာများ၏ အကျိုင်းစာရိတ္ထ
ကောင်းဖော်ပုံကိုလည်းကောင်း သိမြင်လေသည်။ ထိုသို့ သူမြင်သည်
အားလုံး၏—

- (၁) တိုင်းရင်းသားဘာသာ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကိုသာ အားကိုးထိက်ကြာင်း၊
- (၂) ထိုဘုန်းတော်ကြီးများက ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာအပြင် လောကို၍ အသုံးဝင်မည့် သင်ခန်းစာများကိုလည်း တွဲဖက်ပို့ချပါရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားသင့်ကြာင်း၊
- (၃) ထိုသို့ လျှောက်ထားရာ၌လည်း ဖြစ်ပြောက်နိုင်လောက်သော အကြောင်းများဖြင့် ဖြောမြင်နိုင်ဆောင် လျှောက်ထားရန်လိုကြာင်း၊
- (၄) လိုရာစာအုပ်များကို ဘုန်းတော်ကြီးများအား လူ။ဒါန်းရမည် ဖြစ်ကြာင်း၊
- (၅) မြို့ငယ်များနှင့် ရွှာများတွင်လည်း အိမ်ကျောင်းများ ဖွင့်လှစ် ခဲ့သော် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများနှင့် အပြိုင်အဆိုင်ပြုရာ ရောက်မည် ဖြစ်၍ အိမ်ကျောင်းများ မဖွင့်သင့်ကြာင်းကို ညွှန်ကြားခဲ့ဖူးလေသည်။ [လူဝတ်ကြာင်ဆရာတ် စာသင်ကျောင်းကို “အိမ်ကျောင်း”ဟု ခေါ်ထားသည်။]

ဘုန်းတော်ကြီး ထို ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အစိုးရအမှုဝေမျှ စာသင်ကျောင်းများ တို့၏ လျှောက်ထားချက်ကြာ့နှင့် မြန်မာ သက္ကရာဇ် (၁၂၂၉) ခုနှစ်တွင် အစိုးရ အသိ အမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း(၃၁)ကျောင်း စတည်ပို၍, (၁၉၉၅)နှစ်လောက်ကြာသော် (၁၂၄၈) ခုနှစ်၌ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ပေါင်း (၃၉၇၅) ကျောင်းအထိ အောက်နိုင်ငံ၌ တည်ရှိခဲ့လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရွှေပိုင်းသာသနာခန်း

၆၅

အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို သိမ်းယူပြီးနောက်၌လည်း ထိုညွှန်ကြားချက် အတိုင်း ကြီးစား ဆောင်ရွက်ကြလေရာ (၁၂၉၈) ခုနှစ်၌ အစိုးရ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းပေါင်း အထက်နိုင်ငံ၌ (၂၈၉၈)ကျောင်း ရှိလေသည်။ [အထက်အောက် နှစ်ရပ်ပေါင်းလျှင် (ဒေရဲ၈)ကျောင်း ဖြစ်၏။] သို့ရာတွင် ထိုနှစ်များ၏ နောက်၌ကြား အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးစာသင် ကျောင်းများ ယုတ်လျှော့၍ လာခဲ့လေရာ (၁၂၇၈)ခုနှစ်၌ အထက် အောက် နှစ်ရပ်ပေါင်းမှ ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်း (၃၀၉၁) ကျောင်းသာ ရှိတော့သည်။

အိမ်စာသင်ကျောင်းများ: မြန်မာပြည် အစိုးရမင်းတို့သည် တိုင်းရင်း ဘာသာ ပုလာရေးအတွက် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကို အားကိုးသော်လည်း မှန်းတိုင်းမပေါက် ခရီးမရောက် သောအခါ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကို အားပေးမှ လက်မလွှတ် စေဘဲ အိမ်ကျောင်းများကိုလည်း အားပေးခဲ့ရလေတော့သည်။ ထိုကြောင့် မြန်မာသဏ္ဌာန် (၁၂၃၀)ခုနှစ်အတွင်း၌ အိမ်ကျောင်း အလျဉ်းမရှိခဲ့သော်လည်း နှစ်ပေါင်း(၄၀)ခန့်လောက် ကျော်လွန်ရာ (၁၂၇၈)ခုနှစ်မှာ အိမ်ကျောင်းပေါင်း (၃၆၇၀)အထိ ရှိလာလေသည်။ [ထိုနှစ်၌ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းထောက် အိမ်ကျောင်းက အနည်းငယ် ပိုလွန်လာလေပြီ။] ကျောင်းအရေအတွက်အားဖြင့် အိမ်ကျောင်းက အနည်းငယ်သာ ပိုလွန်သော်လည်း ကျောင်းသားအရေအတွက်မှာ အိမ်ကျောင်း၌ ကျောင်းသားပေါင်း နှစ်သိန်းခွဲခန့် ရှိ၍၊ ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းများ၌ ကျောင်းသားပေါင်း တစ်သိန်းကျော်မျှသာ

66

ବ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟାଃ

ရှိတော့ရကား ကျောင်းသား အရေအတွက်ချင်း များစွာ ကွာခြား လေသည်။

[ଶ୍ରୀକା: ତୃତୀୟିକୀଃଦେଵରଃ ପଦ୍ମାଵନିକ୍ଷାଃରେ
ତେଜିକୁଣ୍ଡିଃଶାଶ୍ଵତିଷ ଯତ୍ତିର୍ଗୁରୁର୍ବୁଦ୍ଧିର୍ବାନ୍ଦିତାନ୍ତଃ॥]

စဉ်:စားဖွယ် မြန်မာနိုင်ငံထဲ အထက်အောက် ဒေသနှစ်ရပ်ပြု အစိုးရ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော ဘုန်းတော်ကြီးစာသင် ကျောင်း(ဒေရဂါ)ကျောင်း ရိုခဲ့ဖူးပါလျက် ယခုအခါ ထိုကျောင်း အများ အပြားပင် ကွယ်ပျောက်သွားရာ၌ များစွာ စဉ်:စားဖွယ်ရှိသည်ကား:-

(၁) ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ကျောင်းအပ်အဖို့ဖြင့် ကျောင်းကို အပ်ချုပ်ရှုသာ အပ်ချုပ်၍၊ သင်ပြသောဆရာတို့က လူဝတ်ကြောင် များ ဖြစ်သောကြောင့် အတော်ကြာလျှင် ဘုန်းကြီးသာ မရှိသဖြင့် ကျောင်းပုဂ္ဂိုလ်သလော်။

(J) ဘုန်းတော်ကြီးသည် ကျောင်းအုပ်ချုပ်ခကို ယူထားသော်လည်း အနိုင်ရ၏ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာဖို့ရန် ခ ယဉ်းသော ကြောင့် ကျောင်းပျက်ရလေသလော॥

(၃) ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ပညာအုပ်များ ဆက်ဆံရာဝယ် သဘာဝ အားဖြင့် ဘုန်းကြီးက အထက်က နေရသော်လည်း ဥပဒေအရ ပညာအုပ်၏အောက် ကျနေစာဖြင့် ဆက်ဆံရေး အဆင်မပြု သောကြောင့် ကော်ငါးပျက်ရလေသလော်။

မြန်မာနိုင်ငံရွှေပိုင်းသာသနာခန်း

၆၇

- (၄) တစ်ရဲတစ်ခါ ပုဂ္ဂိုလ်သာမဟုတ်သော ပညာအုပ်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ သွားလာ နေထိုင် ပြောဆို လျောက်ထားမှုမှ စဉ် အဆင်မပြုဖွယ် ကိစ္စတွေ ရှိနိုင်ရကား ထိအကြောင်းလည်း ကျောင်းပျက်ရခြင်း၏ အကြောင်းတစ်ပါး ဖြစ်လေသလော။
- (၅) အနိုးရ လခကို ယူ၍ အုပ်ချုပ်သော ကျောင်းအုပ်ဘုန်းတော်ကြီးများကို များစွာသော အခြားဘုန်းကြီးများနှင့် အချို့သော လူကြီးတို့က အထင်သေး အဖြင့်သေး ဖြစ်စွဲခြင်းကြောင့် တစ်စာတစ်စာ ကျောင်းပျက်ရလေသလော။

ဤသို့ စသောအားဖြင့် စဉ်းစားဖွယ်တွေ များစွာ ရှိနေပါသည်၊ ထိုပြင်-ဘုန်းတော်ကြီးက ကျောင်းကို အုပ်ချုပ်ရုံသာ အုပ်ချုပ်၍ လူဝတ်ကြောင်ဆရာက အတန်းစာကို သင်ပြလျှင် “ထိကျောင်းသား များသည် ဘုန်းကြီးထက် အတန်းဆရာကို ပို၍ မလေးစားပေဘူးလား”ဟု စဉ်းစားဖွယ် ရှိပြန်၏ [ယခုအခါ သာသနာဘာက်၌ စာမပိုချိန်င်သော၊ သံယာများကို ဆွမ်းသက်နိုး ဝေါ်နိုင်လောက်အောင် ဘုန်းကံလည်း မရှိ၊ ရှိစေကာမူ ဝေါ်လေ့မရှိသော ကျောင်းထိုင်တိုက်အုပ် တိုက်ကြပ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ထိကျောင်းမှာ ထိတိုက်မှာ စာချေနေသော ဘုန်းကြီးများလောက် သုဇာမရှိပါ၊ စာသင်သားတို့က လည်း စာမပိုချိသော ထိတိုက်အုပ်စသည်ကို “ဆရာ”ဟု အသိအမှတ်မပြုကြပါ။]

ထိပြင် ဘုန်းကြီးက ကျောင်းအပ်ဖြစ်၍ လူဝတ်ကြောင်ဆရာတိုက အတန်းစာကို ပြုလျက် ကြီးများနေရှင်သေးသော ကျိန်သမျှကျောင်း များ၌ သာသနူ အညွှန်အတက် ရဟန်းဝယ် မည်မျှထွက်သနည်းဟု ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်ထိက်ပါသည်၊ အကယ်၍ သာသနူအညွှန် အတက် မထွက်ဘဲ လူဝတ်ကြောင် အဆက်ဆက်သာ ထွက်နေပါ လျှင် ထိကျောင်းသည် လောက်လူဝတ်ကြောင်များ အုပ်ချုပ်သော ကျောင်းထက် ဘာသာရေးသာက်၌ အကြားအမြင်များရုံမှ တစ်ပါး၊ ထူးခြားသောအကျိုး မထင်ပါ၊ လူဝတ်ကြောင်တာပည် အဆက်ဆက် ပုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးများတန်သလောက် များသော်လည်း ကျောင်းကို ဆက်၍ အုပ်ချုပ်နိုင်သော သာသနူ အညွှန်အတက် ရဟန်းများ မပေါ်ထွက်လာလျှင် ထိကျောင်းသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းအဖြစ်မှ ရွှေလျောပျောက်ဂျာယ်ရမည် မဟုတ်ပါ လော့ [ယခုအခါ ဘုန်းကြီးများ၏ ကျောင်းအတွင်း၌ လူဝတ်ကြောင် ဆရာများ သင်ပြမည် မူလတန်းကျောင်းကို လိုလားသောပုဂ္ဂိုလ်များ သည် အစိုးရအသိအမှတ်ပြုအပ်သော ကျောင်းပေါင်းပြောက်ထောင် ကျို့ ပျက်ခဲ့ရပုံကို စဉ်းစားသင့်ကြပါသည်။]

ရှေးရိုးကျောင်းများ မိမိတို့ မမွေးခင် ရှေးယခင်က အစိုးရ အထောက်အပုံမခံသော ရှေးရိုးဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းများလည်း ရှိ၏ ထိကျောင်းများဝယ် များစွာသော ဘုန်းတော် ကြီးတို့သည် အနေအထိုင်အားဖြင့် ကြည်ညွှေစရာ ကောင်း၍၊ ကျောင်းသားသူငယ်များကိုလည်း မဂ်လသုတ်စသော လိမ္မာယဉ်ကျေး ဖွယ်ရာ ဘာသာရေးစားပေများနှင့်တက္က ထိအချိန်က အသုံးဝင်မည်

မြန်မာနိုင်ငံရွှေပိုင်းသာသနာခန်း

၆၉

လောကီရေးရာ ဂဏုန်းသချုပ်များဖြင့် လက်ရေးလက်သား သတ်ပုံ သတ်ညွှန်းများကိုလည်း သင်ပြုတော်မူကြ၏၊ အနေအထိုင် အပြော အဆိုမှ စ၍ ယဉ်ကျေးဇာနိုင်သော ဆုံးမစာကိုလည်း စာတွေ လက်တွေ့ သင်ပေးတော်မူကြ၏။

ထိုကြောင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ထွက်သော ရှင်လူထွက်တို့သည် လူ့လောကတွင် လူရာဝင်ခဲ့ကြလေသည်၊ လူရာဝင်သောကြောင့်လည်း ဆရာဘုန်းတော်ကြီးကို ကျေးဇူးတင်ကာ “အာဓိယုဂ္ဂဏေ၊ အနန္တာ” ဟု စိတ်စောလျက် ဒိမ်ထောင်ကျသည့်တိုင်အောင် မိဘထက်ပင် ဆရာဘုန်းတော်ကြီးကို ရုံသေလေးစားကြသည်၊ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးက ၅၀၅၌ ဆုံးမသောအခါ အများအားဖြင့် နားထောင်ကြသည်၊ ထိုခေတ်က ထိုဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျောင်းသည် ရွာဦး ရွာထိပ်၌ ရေတွင်း၊ သို့မဟုတ် ရေကန်၊ သစ်ပင်အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်း ညီညီ မြိုင်မြိုင်းနှင့် ရွာသားကလေးများ၏ လိမ္မာရေး ပညာရေး ကျိန်းမာရေးကို ရရှိစေရာလည်းဖြစ်၊ ရွာသူ့ရွာသားတို့၏ လောကမွေဆိုင်ရာ အသိ ပညာ အလိမ္မာ တိုးပွားစရာလည်းဖြစ်သော ရွှေ့ကျက်သရေဆောင် ဌာနကြီး ဖြစ်ပါပေသည်။

သာသန ရွှေးရွှေးကသော် ကျေးရွာကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ဆက်ဆံခဲ့ကြပုံ တိုင်း ရှင်သာမဏေတက်၍ အတော်ကြားမှ လူထွက်ကြသဖြင့် သူ့ခေတ်အလိုက် အလိမ္မာ စာတော်သူလည်း မနည်းခဲဗို ဉာဏ်ထက်သူ ဖြစ်၍ အော်ကြီးဆယ့်ဖွဲ့စသော တရားစာများတိုင် အောင် သင်အံကျက်မှတ်ရသူ တရီးကား ထိုအတ်တော်ကြီးများကို

အားကျော် တရီးမှာ ရဟန်းဘဝအထိ ဆက်လက်နေကြသည်၊ ကျောင်းသား (ခြေ)ခန့်မှ လေးငါးယောက်လောက်က ရဟန်းဖြစ်၍ သာသန္တဝန်ကို ထမ်းဆောင်သောအပါ လေးငါးယောက်လောက် ကျောင်းသားဟောင်းများသည် သာသန္တဒါယကာများအဖြစ်ဖြင့် ဆွမ်းသက်နိုး ကျောင်းများကို တာဝန်ယူကြ၏၊ မိမိတို့သားများကိုလည်း မိမိတို့နေခဲ့သော ကျောင်းများပင် ဆက်လက် ပညာသင်စေခဲ့ကြ၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်လာသော သာသနာကို မြန်မာ ဒကာ မြန်မာဆရာတို့ အဆက်ဆက် ဆောင်ယူလာခဲ့ကြပါသည်၊ ထိုကျောင်းများသည် ယခုအချိန်တိုင်အောင် မယုတ်လျှော့ တည်းနှင့် အသေးပါမှ ခေတ်အလိုက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲကာ နိုင်ငံတော်ပြု စရိတ်ကျော်ကျော်နှင့် အကျိုးအများဆုံး ဌာနအဖြစ်ဖြင့် ရွာအသီးအသီးမှာ တည်တုနိုင်စရာ မရှိပါလော့။

**လောဓာ၏ ပြုလောက၏ သဘောကို စဉ်းစားသော
ဖြစ်တတ်သောသဘော** အပါ ဖြစ်တတ်သော သဘောတစ်ဖိုးကို တွေ့ရ၏၊ ထိုသဘောကား နေသာထိုင်သာ ရှိကြသောအပါ၊ သို့မဟုတ် အထက်တန်းသို့ ရောက်သောအပါ ရွှေသို့ တိုးတက်ဖို့ရန် ကြိုးစားချင်စိတ် မရှိသောသဘော၊ အေးအေး ဆေးဆေး နေလိုသော သဘော၊ စဉ်းစိမ်ခဲ့ချင်သော သဘော တည်း၊ ထိုသဘောဖိုး ဖြစ်သောအပါ နေသာ ထိုင်သာသဘောမှ လျှောကျော် မနေသာ မထိုင်သာ ဖြစ်သွားတတ်၏၊ အထက်တန်းမှ အောက်တန်းသို့ လျှောကျော်သားတတ်၏၊ မှန်၏ – အသံတနိဗ္ဗာန် ဓာတ်မှတစ်ပါး ဘယ်အရာများ နိုင်မြဲ တည်တုံးသော သဘော မရှိ၊

မြန်မာနိုင်ငံရွှေပိုင်းသာသနာခန်း

ၧ၁

ပျက်၍ ပျက်၍ နေ၏၊ ထိပျက်သမျကို အစားထိုးမိအောင် အမြတ်းစား၍ နေရ၏၊ မကြိုးစားလျှင် ပျက်သမျကို အစားမထိုးနိုင်ဘဲ အပျက်က လွှမ်းမိုးသွားမြဲ ဖြစ်လေသည်။

တုန်းတိုးတိုးအမျိုး ဘုန်းကြိုးတွင် ဘုန်းကြိုး၏ နှစ်ဖက်သော တုန်းတိုးတိုးအမျိုး အသိုးများသည် ရောက်ရှိသော အဆင့်အထန်း တွင် အေးအေးဆေးဆေး နေတတ်သူများ ဖြစ်ကြ၏၊ ဘုန်းကြိုး မှတ်မိသမျှ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ် လုပ်သည်ကို မတွေ့ရဘူးချေ ရရှိသော လယ်စု ယာစုဖြင့်သာ ထိုက်တန်သလောက် လျှော့အန်း ပေးကမ်း၍ ချမ်းသာစွာ နေသွားကြလေသည်၊ ထိုအနေမျိုး နေသွား ကြသော ဦးကြိုး ဘကြိုး စသူတို့လည်း ရှိ၏၊ သူတို့၏ သား သမီး များလည်း အများအားဖြင့် အေးဆေးကြ၏၊ ထူးထူးတွေ့တွေ့လည်း အလုပ် လုပ်တတ်ကြဟန် မတူ၊ ဝမ်းကွဲတော်စပ်ကြသော ခွွဲမျိုး တန္ထုံးကား ရရှိသော လယ်စု ယာစုအပြင် တင်ကြ၍ ငွေပေးဝယ်ထား သော စပါးလည်း များစွာရှိ၏၊ ငွေတိုး ကြေးတိုးလည်း ပေးကြ၏၊ သူတို့ သားသမီး အများစုလည်း ထိုမိဘခြေရာအတိုင်း လိုက်ကြ၏၊ နောင် သားစဉ်မြေးဆက် ရောက်လာသောအခါ အသိုးရင်းများ၏ သားသမီးမြေးများသည် (အနည်းငယ်မှတစ်ပါး) ဘိုးသွားတို့၏ အဆင့် အတန်းကို မဖို့တော့ပေါ့ ဝမ်းကွဲခွွဲမျိုးများ၏ သားစဉ်မြေးဆက်ကား မိဘ၏အဆင့်အတန်းကိုပင် (ခေတ်အလိုက်)လွှန်တက်သွားဟန် တူပါ သည်၊ မြန်မာပြည် ရပ်တိုင်း ရွာတိုင်းလည်း ဤအတိုင်း အေးအေး ဆေးဆေး နေတတ်သူတို့ အစဉ်အဆက် တန်းလျှော၍ ဘုၢ်လည်းရှိ ရိုရိယလည်း ရှိသူတို့သာ အဆင့်ဆင့် မြင့်တက်သွားကြပါသည်။

တိုင်းပြည်များ နိုင်ငံ၏ အစိတ်အပိုင်းသာမက, မြန်မာနိုင်ငံလည်း ကံ ဉာဏ် ဝိရိယ ရှိကြသော အနော်ရထာ, ဘုရင့်နောင်, ဦးအောင်ဖော်ထို့ လက်ထက်က နယ်နိမိတ် ကျယ်ပြန့် ခဲ့ပါလျက် ဘုန်းကံနည်း ဉာဏ်နည်း ဝိရိယနည်းသော မင်း မျှးမတ်တို့ လက်ထက်၌ နယ်နိမိတ် ကျဉ်း၍ ကျဉ်း၍ လာခဲ့ရာမှ နောက်ဆုံးဝယ် လုံးလုံးကြီး ကျွန်းသဘောက်ဘဝသို့ တစ်မျိုးလုံး ရောက်ခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော၊ မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံသာမက, အခြားနိုင်ငံများလည်း (အိန္ဒိယနိုင်ငံကြီးသော်မှုလည်း) ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် လုံးလ ဝိရိယ နည်းပါးမှုကြောင့် အသီးသီး ကျွန်းသပေါက် ဖြစ်ခဲ့ကြဖူးလေပြီ ယခုလည်း အချို့နိုင်ငံကြီးတွေသည် တစ်ချိန်က စည်းစိမ်ရလို့, လုံးလဝိရိယ နည်းပါးမှုကြောင့် ထိပ်တန်းအဆင့်မှ လျှောကျွဲ ပြုနေလေပြီ အမြော်အမြင်နှင့် လုံးလ ဝိရိယကြီးမားသော တိုင်းပြည် ကြီးများသည် ထိပ်တန်းသို့ လုမ်းနေ၍ ရောက်လည်း ရောက်နေကြ လေပြီ၊ ဤသို့လျှင် ဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် လုံးလ ဝိရိယ ရှိခြင်း/ မရှိခြင်းကြောင့် လူတစ်ယောက် လူတစ်မျိုးမှ စ၍ တိုင်းကြီး ပြည်ကြီး များတိုင်အောင် အကျိုးမဲ့/အကျိုးရှိ ကွဲပြားပုံကို သတိပြုပြီးလျှင် ကြုံသာသနာအရေးမှာလည်း (ပြောပြောဆဆန့် အေးအေးဆေးဆေး နေခဲ့မှုကြောင့်) လျှောကျရပုံကို တွေးမိကြစေလိုပါသည်၊ မဗ္ဗာပဒ ပါဋ္ဌာတော်၌ကား ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်ပုံကို သံသရာခရီးအတွက် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မှုထားသော တရားတော်ကို တွေ့ရ၏၊ ထိုတရား တော်သည် လောကီ ကြီးများရေး၊ ဆုတ်ယုတ်ရေးနှင့်လည်း သက်ဆိုင် ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရွှေပိုင်းသာသနာခန်း

၇၃

အပွဲမတွေ့ပမတွေသူ၊ သူတွေ့သူ ဖဟနာဝရေး

အမလသယံဝ သီဟသော၊ ဟိတ္ထာ ယာတိ သူမေဓာသော။

လူအများသည် မေ့မေ့လျှော့လျှော့ ပြေ့ပြေ့ဆဆ အေးစက်စက် နေထိုင်ကြစဉ် မမေ့မလျှော့ မပြေ့မဆ ထထက္ခက္ခနှင့် အမြော်အမြင် ပညာရှိရှိ လူအနည်းငယ်သည် ထိမေ့လျှော့ပြေ့ဆသူများကို စီးပွားရေး တရားရေးအားဖြင့် လွန်တက်သွား၏။ လူအများသည် ပြေ့ပြေ့ဆဆနှင့် အေါပ်ပျော်၍ နေကြစဉ် နီးကြား ထကြ လုံလဝိရိယ များစွာရှိ၍ အမြော်အမြင် ပညာရှိသူ လူအနည်းငယ်သည် ထိ အေါပ်များသူ အပျင်းအားကြီးသူ လူအပေါင်းကို စီးပွားရေး ပညာရေးအားဖြင့် လွန်တက်သွား၏။ ဥပမာ-အားအင်မဲ့၍ ချိန့်သော မြင်းအိုကို လျင်မြန် သွက်လက်၍ အားအင်ပြည့်သော မြင်းအာဏာနည်က လွန်တက်သွား သကဲ့သို့တည်း။

ရ။ မြန်မာနိပ်တောက်ပိုင်းသာသန

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ လောက်၌ ဖြစ်တတ်သော သဘောကို
 မြန့်ကျခဲ့ရပုံ ရေးသားခြင်းမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
 များ နိမ့်ကျရခြင်း၌ လောကသဘောနှင့် ကိုက်ညီပုံကို ပြလိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိသည် အစိုးရ
 အသိအမှတ် မပြုအပ်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ နေခဲ့ရသောကြောင့်
 ထိဘုန်းကြီးကျောင်းများ၏ တဖည်းဖြည်း နိမ့်ကျလာပုံကို စုစုလင်လင်
 နားလည်ပါသည်။ မိမိငယ်စဉ်က မိမိတို့၏ ရပ်ရွှာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်
 ရပ်ရွှာများဝယ် တည်ရှိကြသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများသည်
 ကျောင်းသား၊ ရှင်သာမဏေ၊ ရဟန်းငယ်များနှင့်တက္က မန္တလေးသို့
 စာသင်သွားနေကြသော ရဟန်းသာမဏေများပါ အတော် စည်စည်
 ကားကား ရှိခဲ့ကြ၏။ ယခုခေါ် မိမိနေခဲ့ရာကျောင်း၌ ဘုန်းကြီး
 တစ်ပါးတည်းသာ ရှိ၏။ ရှင် ရဟန်းကို မဆိတားဘို့၊ ကျောင်းသား
 တစ်ယောက်မျှ မရှိတော့၊ အခြားကျောင်းများ၌လည်း ပိန်မသာ
 လိန်မသာပင် ဖြစ်၏။ အနီးဆုံး ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ကား
 ကျောင်းစောင့်ဘုန်းကြီးများပင် မရှိရှာတော့ခဲ့။

ဘုန်းကြီးတို့ကျောင်းမှ ဆရာတော်နှင့် အခြား
 ဘုံသို့ ဖြစ်ရသနည်း တစ်ကျောင်းမှ ဆရာတော်ကြီးသည် သက်
 တော်ကြီးရှင်ပြီး ဖြစ်၍ ကျောင်းတာဝန်ကို
 ဆောင်တော်မမူကြ၊ လက်ထောက်ရဟန်းတော်ကြီးများက တာဝန်
 ဆောင်နေကြသည် ဝါတွင်းအခါ၌ မိမိတို့ရွှာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရွှာများဝယ်

မြန်မာနိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသန။

၅၅

တစ်သီတင်းအတွင်း၌ (၃)ရက်မျှ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးနှင့် ဆွမ်းကြီးခံ ရှိ၏၊ ကျောင်းသား ကိုရင် ရဟန် ရှိသူမျှ အားလုံး သွားကြ၏၊ ထိုရက်များ၌ နံနက်ပိုင်းဝယ် စာအဲ စာတက် မရှိ၊ ကျောင်းသား ကိုရင်များကလည်း စာမအံ့ခြင်း၊ ဟင်းကောင်းစားရခြင်း၊ ရောက်ရာအရပ်၌ အမျိုးမျိုး ကစားရခြင်းတို့ကြောင့် ထိုသို့ လိုက်ရ သွားရသည်ကိုပင် ပျော်ဆွင် ကြ၏၊ ပျော်ဆွင်ရုံမက ကျောင်းသားကြီးတွေက ကိုရင်ဘဝကို အများဆုံး အားကျော်၏ ဖိမ်လည်း ထိုအခိုန်က အားကျေမြတ်ပါလိမ့်မည် ဘုံးကြောင့်နည်း... အလှု။အတန်းရှိသောအခါ ကိုရင်များသည် ကျောင်းသားထက် ဟင်းကောင်းစားရ၊ လက်ဖက်ရည် မုန့်များပါ ရဟန်းတော်များကဲ့သို့ စားရ သောက်ရသောကြောင့်တည်း။

ထိုသို့ ပုံမှန် ဆွမ်းကျွေးများအပြင် ဘုရားပွဲများလည်း ရှိသေး၏၊ စပါးရိတ်သိမ်းပြီးသောအခါ ပတ်ဝန်းကျင်ရွှေများ၌ ရှင်ပြုကိစ္စများလည်း (စပါးရလှုံး ရသလောက်)ရှိသေး၏၊ ထိုရှင်ပြုကိစ္စဗြို့ကား ကျောင်းသား လေး ငါးယောက်နှင့်တကွ ကျောင်းအုပ်ချုပ်သော လက်ထောက် ဘုန်းတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ညာနေအထိ သွားရောက်တတ်၏၊ ကျောင်း၌ ကျွန်းရစ်သော ကျောင်းသားများကို ကျွန်းရစ်သော ဦးပွဲ့ငွေး ကိုရင် ကျောင်းသား အချင်းချင်း စာချုပ်သည်၊ ထိုကဲ့သို့ နေပျက် ရက်ပျက်နှင့် စာသင်သည်အပြင် များစွာသော မိဘတို့က မကြာမကြာ ကျောင်းမှ နှတ်ယူ၍ လူမမယ်သားထံ ကလေးများကို နွားကျောင်းခိုင်း၊ စာခြောက်နိုင်းကြလေ၏။

သင်ရသောစာ

ထိကဲသို့ နှေပျက် ရက်ပျက်များစွာဖြင့် သင်ရသော စာကို ကြည့်ကြပါ၌ ... သင်ပုန်းကြီး၊ မဂ္ဂလသုတေသန၊ ပရိတ်ကြီး၊ လောကနီတိစသော သင်ရှိုးစာများ ဖြစ်၏၊ မဂ္ဂလသုတေသန၊ လောကနီတိမှာ လူ့ဘဝ၍ အလွန် အသုံးဝင်သော စာများ ဖြစ်ကြပါ၏၊ သို့သော်လည်း ကျောင်းသား သူငယ်များသည် နှုတ်တက်ရသည်မှ တစ်ပါး စာ၏ ဆိုလိုချက်ကို နားမလည်ရှုပါ၊ အမှန်အားဖြင့် စာကာလည်း ကလေးနှင့်မတာန်အောင် မြင့်လွန်းပါသည်၊ လက်ရေးကို သင်ကြပါ၏၊ သို့သော် သတ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ မြန်မာစကားပြေရေးနည်းကိုလည်းကောင်း မသင်ရပါ၊ အတော်အထက်တန်းရောက်သောအခါ “နော ကေ နော”စသော ကဏ္ဍားအတွက်ကို သင်ရပါ၏၊ သို့သော် ထိအခြေရောက်နိုင်သူကား အများအပြားမရှိပါ၊ ထိပြင် အကျိုင်းစာရိတ္ထကိုလည်း မဂ္ဂလသုတေ စသည်၌ ပါရိုပြီးဖြစ်၍ အထူးမသင်ကြတော့ပါ၊ ထိသို့ စာရိတ္ထ ယဉ်ကျေးမှုကို အထူးမသင်ရသောကြောင့်လား မသိ၊ ကျောင်းပေါင်းစုံ ထမင်းစားကြရာ၌ တိုး၍ ထွေ၍ လုယက်၍ စားကြလေသည်၊ ထိ စားရင်း ရှိဖြစ်သူလည်း မရှားပင်တည်း၊ “ကျို့မာရေး”ဆိုသည်မှာ (သင်ပြို့ကို မဆိုထားဘို့) ကြားမျှ မကြားရပါ။

မြို့စာသင်
ကိုယ်တော်များ

ဘုန်းကြီးတို့ ရွာကျောင်းမှ မန္တလေးမြို့သို့ စာသင် ထွေက်ကြသော ကိုယ်တော်များ မနည်းလှပါ၊ ထိ ကိုယ်တော်များသည် မြို့သို့ ရောက်သွားသောအခါ စာသင်တိုက်၌ သင်လေ့ရှိသော စာများကို သင်၍ စာမေးပွဲများကို အောင်မြင်ကြပါ၏၊ စာမေးပွဲအောင်ပြီးသောအခါ တရှုံး၊ လူထွက်၊

မြန်မာနိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသနာ

၇၇

တရီး၊ ပုံတော်မှုကြော်၊ မိမိကျောင်းသို့ ပြန်၍ ကလေးသူငယ်များကို
လူတန်းစွဲအောင် လူရာဝင်အောင် စာသင်ပေးဖို့ အတတ်ပညာကို
ကား ထိုစာမေးပွဲအောင်မြင်ရေးတွင် မသင်ခဲ့ရသဖြင့် မိမိ၏ ဆွဲမျိုး
သားချင်း ကလေးသူငယ်များ၏ အကိုးကို မဆောင်နိုင်ကြပါ။ ဤနည်း
အတိုင်းသာ သွားရပါမှ နောင်အခါ၌လည်း မွော်လင့်ဖွယ် မရှိရှုသာ
မက၊ မြို့သို့ စာသင်တာကိုဖို့ရာ ရှင်ရဟန်း၏ အခြေခံကျောင်းသားပင်
မရှိတော့သော အခြေအနေသို့ ရောက်နေပြီ မဟုတ်ပါလော့။

ဘုန်းကြီး ပြခဲ့သောနည်းဖြင့် နေ့ပျောက်၊ ရက်ပျောက်နှင့် အရကျက်
ပညာကို နှုတ်တက်ရအောင် သင်အံပြီးနောက်
ကျောင်းထွက်များ ကျောင်းကထွက်သော ကလေးများသည် အိမ်သို့
ရောက်သောအခါ မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းကို ကူညီလုပ်သူလည်း ရှိ၏၊
ကူညီမလုပ်ဘဲ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေသူလည်း ရှိ၏၊ အသမား ထန်းရည်
သမားလည်း ရှိ၏၊ ကျောင်းကရခဲ့သောပညာကို အသုံးပြုနိုင်သူကား
အလွန် အလွန် နည်းပါး၏၊ ရွေးရွေးကသော် “မိမိကျောင်းထွက်
တစ်ယောက်တလေ မိဘစကား နားမထောင်ဘဲ ဆိုးသွေ့မေ့တယ်”
ဟု ဆိုလျှင် ကျောင်းက ဘုန်းတော်ကြီးသည် ခေါ်၍ ဆုံးမနိုင်ခဲ့၏၊
ယခုသော် ထိုသို့ မဆုံးမနိုင်တော့၊ ဆုံးမနိုင်၍ ခေါ်ယူဆုံးမပြန်လျှင်
ရှေ့တွင်တော့ “မသောက်တော့ပါ၊ မကစားတော့ပါ”ဟု တာဝန်ခံ၏
ရွာထဲ ရောက်လျှင်ကား သောက်မြဲ သောက်၊ ကစားမြဲ ကစား
သည်သာ့။

**ဘုန်းတိုးကျောင်းကို
အားမဂိုးတော့**

လောကြုံအကိုးမရသောဌာနကို လေးလေး
စားစား အားမကိုးကြုံခြင်းသည် ထုံးစံဓမ္မတာ
ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ယခုအခါ များသော
အားဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျောင်းမှ ထွက်ခဲ့ကြသူတို့သည်
မိမိတို့၏ သားများကို မိမိနေခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ ထားလို
စိတ် မရှိကြတော့၊ လောကို လူကျောင်းသိသာ ပိုကြတော့၏။
လောကို လူကျောင်းမျိုးသာ ရွာကေလျေား၌သာ မလွှဲသာ၍ ဘုန်းတော်
ကြီး ကျောင်းသို့ ပို့ရတော့သည်၊ မိမိတို့ ဘုန်းတော်ကြီးများသည်
တစ်ခိုန်က တစ်နိုင်ငံလုံး၏ အားကိုးရှာဖြစ်၍ အားလည်း ကိုးလောက်
ခဲ့ကြပါလျက်၊ ယခုအခါ အားကိုးမခံခြင်း၊ အားမကိုးလောက်ခြင်းကို
တွေးကာ မိမိတို့ အပြစ်ကို မိမိ သနားရတော့မလို ဖြစ်ပါတော့သည်။

**ဋီးပြုသံနှင့်
ပထ်လှန်သံ**

မိမိတို့ ရွာကဲ့သို့ များစွာသော ရွာတို့ဝယ်
ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ စာသင်မည်
ကျောင်းသား မရှိတော့ပါ၊ ရှိပြန်လှုပ်လည်း
များများစားစား မရှိတော့ပါ၊ ထိုသို့ ကျောင်းသား မရှိသည်အတွက်
နိုင်းစရာ မရှိကြသော ဘုန်းတော်ကြီးများသည် “သားများကို မိမိတို့
ကျောင်းမထားသော မိဘများ၏ အပြစ်လိုလို၊ လောက်လူကျောင်းများ
ရှိသောကြောင့်လိုလို”နှင့် ကိုယ်၏ ဒါ့ယွင်းချက်ကို သတိမထားဘဲ
သူတစ်ပါးကို အပြစ်တင်လိုကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း
များ၌ “နိုင်းစရာ ကျောင်းသား မရှိ”ဟု ကျက်သရေမင်္ဂလာ မရှိသော
ဋီးပြုသည့်အသံ ဆူညံနေခိုန်မှာ ဘာသာခြား သာသနာပြုကျောင်းများ
၌ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ကလေးတွေကို အပြေးအထွေး အပြန်ကြသဖြင့်

မြန်မာနိုင်ငံနောက်ပိုင်းသာသနာ

၄၉

“လက်မခံနိုင်ဘူး၊ နေစရာ မရှိစတေဘူး”ဟု ပယ်လှန်ရလောက်အောင် (ဉာဏ် ဝိရိယအကျိုးကို ဖော်ပြုသည်) ကျေက်သရေမဂ်လာ အသံများ နားမဆုံးအောင် ကြားနေရပါသည်။

သတိရဖွယ် ယခုအခါ အလွန်တို့တက်နေသော ဘာသာ
ကောင်းခဲ့သောအချိန် ဓားကျောင်းများ၏ အရင်းအစများ မင်းတုန်း
မင်းလုက်ထက်ပြု မွန်လေးနေပြုသည်တော်ဝယ်
စ၍ ပေါ်ခဲ့သော (ယခုလည်း ရှိနေသော) “သံတဲ့ကျောင်း”ပင်
ဖြစ်၏ ထိုသံတဲ့ကျောင်း၌ မင်းဆွဲ မင်းမျိုးများအပြင် ဘုရင်မင်း၏
သားတော်အချိုပါ အခြေအရံများစွာဖြင့် နေစဉ်သွား၍ အင်လိပ်စာကို
သင်ကြပါသတဲ့ ထိုသို့ မင်းသားများ၏ ဘာသ္ဌာနရသင်ခြင်းသည်
နိုင်ငံဓားနှင့် ဆက်ဆံရာဝယ် စကားပြန် မထားဘဲ မိမိတို့ဘာသာ
ဆက်ဆံနိုင်အောင် သင်ခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည် သို့ဖြစ်လျှင် “ဘုန်းတော်
ကြီးများထံမှ ရရှိသော သင်ရိုးပညာသည် နေရာတိုင်းမှာ အသုံးချုပ်
မရ”ဟူသော အမိဘာယ် သက်ရောက်နေရကား ထိုအချိန်ကပင်
ထိုပေါင်တင် ဆရာတော်အချို့လည်း ထိုအမိဘာယ်ကို စဉ်းတားမိ
တော်မှုကြပါလိမ့်မည် ထိုကြာ့၏ ရွှေကျော်သာသနာပိုင် ဆရာတော်
ဘုရားသည် အင်လိပ်စာကို အတော်အတန် လေ့လာတော်မှုသည်ဟု
တင်ဆင့်စကား ကြားရဖူးပါသည်။

၃။ သာသနအန္တရာယ်ပြခန်း

ကျောင်းသား မရှိပြစ် ကျောင်းများ၌ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ကျောင်းသား မရှိခြင်းသည် သာသန၊ တော်အတွက် သာမန်အန္တရာယ် မဟုတ်ပါ၊ သစ်ပင်ကြီး၌ ရေသောက် မြစ် ပြတ်နေသည့်ပေါ့ ကြီးစွာသော ဓမ္မန္တရာယ် ဖြစ်ကြာင်းကို အများပင် စဉ်းစားပြီး ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ မိမိတို့၏ လက်ရှိ သာသန၊ ဝန်ဆောင်များသည် ငယ်စဉ်က စျော် ပိဋက္ခပညာ အလိမ္မာတို့ကို အခြေခံရသောကြာ့င့် တစ်စ တစ်စကြီးများလျက် သာသနဖူတာဝန် ကို ဆောင်နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပါလော့၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား မရှိလျင် ရှင်သာမဏေလည်း ကြာရည်စွာ ဖြစ်မည့်သူ မရှိနိုင်၊ သာမဏေမှ တက်၍ အဆက်ဆက် တာဝန်ဆောင်မည့် ရဟန်းတော် များလည်း မရှိနိုင်ပါ။

ထို့ပြင် ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ သွန်သင် ပြသမှုကို မခံခဲ့ကြရသော တိုင်းသူပြည်သားလည်း ဘုန်းတော်ကြီးများကို မိရိုးဖလာကိုးကွယ်မှု လောက်သာ ရှိတော့မည် ဖြစ်၍ (သာသန၊ စစ်စစ်ကို ထောက်ပံ့မည့်သူများ) "ဟု ကိုးစားလောက်သူများ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ၊ သစ်ပင်ကြီးမှာ ရေသောက်မြစ် ပြတ်နေသည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင် အမြစ်ကာလေး များမှာလည်း အအေးဓာတ် မရတော့သကဲ့သို့ အခြေခံကျောင်းသား မရှိသည့်ပြင် ထောက်ပံ့ချင်သူလည်း တစ်စ တစ်စ နည်းပါးရာမှ လုံးဝမရှိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ရတော့မည် ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသန၊ သစ်ပင်ကြီးသည် မကြာဖိပင် ခြောက်သွေ့ယိုင်လဲ၍ မနိုင်ဖြော့ ဘဝသို့ ရောက်ရပါတော့မည်။

သာသနာအန္တရာယ်ပြခန်း

၈၁

**အန္တရာယ်ကို
ဘယ်လို တားမလဲ**

ဘုန်းကြီးတို့၏ ရှင်တော်ဘုရားသည် ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒေသနာတော်မှစ၍ အကြောင်းရှိမှ
အကျိုးဖြစ်ပုံကို ဟောပြတော်မူလဲ ရှိ၏။
“အကြောင်းမရှိဘဲ အကျိုးဖြစ်သည်”ဟု တစ်ခုတလေမျှ ဟောတော်
မရှိပါ၊ သာသနာတော်၏ ဆုတ်ယုတ်ရာမှ ကွယ်ပမည် အချက်၌လည်း
ပြခဲ့သော အကြောင်း အကြောင်းတွေ ထင်ရှားနေပြီ မဟုတ်ပါလော
မကောင်းသောအကြောင်းကြောင့် မကောင်းသောအကျိုးကို တွေ့ရ
လျှင် မကောင်းသော အကြောင်းနေရာထိ ကောင်းသောအကြောင်း
ကို လဲလှယ်နိုင်ပါမှ ကေန်မှချ ကောင်းကျိုးပြုးမည်ကိုလည်း သိနိုင်
ပါသည်၊ ယခုအခါ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ ကျောင်းသားမရှိမှ
သည် အရေးအကြီးဆုံးအကြောင်းဟု ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်
သော ဖိမိတို့သည် ကျောင်းသားရှိလာအောင် ဘယ်လို ပြပြုးကြမည်
နည်း၊ ဓာတ်ဟောင်းတုန်းက ပထမပြန်စုစမ်းရေးကော်မတီ ပေါ်လာ
သောအခါ ထိကော်မတီတွင် ပါဝင်သော ကျျှေးဇူးရှင် အဘယာရာမ
ဆရာတော်ဘုရားသည် မူလတန်း ဂဏေန်းသချာနှင့် အာခြေခံပါဌိမျှကို
ပထမယ်တန်းမဝင်မြတ်စုစုတော်ထားဖို့ အကြံပေးခဲ့ဖူးကြောင်းကို ပြခဲ့ပါပြီ။

**သူနာကြိုက်
စတ်စာ**

ယခုအခါ သာသနာတော်ကို ပြပြုးလိုသော
ပုဂ္ဂိုလ်များ အတော်ကလေး လူပ်လူပ်ရွှေ
ဖြစ်လာကြပါပြီ လူပ်လူပ်ရွှေ ဖြစ်လာခြင်း
မှာလည်း “ကြိုအတိုင်းသွားလျှင် မြန်မာနိုင်ငံသာသနာသည် သိပ်
မကြာတော့”ဟု အမြင်ပေါက်သူတွေ များလာသောကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည် မြန်မာနိုင်သာသနာသည် တစ်နည်းအားဖြင့် ဆေးမှုးမခံသော

သူနာနှင့် တူပါသည်၊ ဘာဆေးမျှ မကျွေးဘဲ လက်ရှိစာတ်စာများနှင့် ထားလျှင် ဤသူနာသည် သူအလိုလို တဖြည်းဖြည်း သွားရရှာပါ လိမ့်မည် ခေတ်ပီးဆေးများကို တိုက်ကျွေးကုသပါလျှင်ကား အနာနှင့် ဆေးသင့်အောင်ပေးစိုး အရေးကြိုပါသည်၊ ဆေးတစ်ချက် များလျှင် ဖြတ်ကနဲ့ သွားပါလိမ့်မည်၊ ဤညေမာဖြင့် ဘာကို ဆိုလိုပါသလဲဟု မေးလျှင်...လက်ရှိ စာသင် စာချ စာမေးပွဲ ကျင်းပ၍ ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ ကထိန်ပွဲ ရှင်ပြုပွဲစသော ပကာသနဒါနမှုနှင့် အပျိုအပါး ဒါနမှုတို့သည် သူနာကြိုက်စာတ်စာများနှင့် တူ၏၊ ဘူးကြောင့်နည်း၊ မျှော်လင့်ချက်မရှိသော လူမမာကို “စားချင်တာ စာပါစေတော့”ဟု ဆေးကုဆောက ပြောသဖြင့် ဆွဲမျိုးများက စားချင်တာ ပေးနေ သည်နှင့် တူသောကြောင့်တည်း၊ ဤနည်းကို “ဖြေဖြေသွားမည့် သူနာကြိုက်စာတ်စာပေးနည်း”ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ကြိုတင်၍ တဖန် “အားလုံးဟာ၊ ကဏ္ဍာသချိုာတို့ကို ဆရာ
စဉ်းစားဖွယ် လုပ်စိုး သင်ပေး၍ ကျေးရွာကျောင်းများ၌
ကျောင်းသားတွေ ပြန်လည်၍ လာစေမည်ဟု
ရည်ရွယ်သော်လည်း တကယ်တတ်လာသောအခါ လူထွက်သူက
ထွက်၊ ကျောင်းလဆယ့်၍ စာပြသူက ပြ၊ ဤသို့ လုပ်နေကြလျှင်ကား
ဆေးများသော သူနာလို မကြောင် သာသနာကွယ်သွားပါလိမ့်မည်၊
ဤအချက်သည် အမှန်ကြိုတင်၍ ထွက်ရမည့်အချက် ဖြစ်ပါသည်
ဘူးကြောင့်နည်း? - အဏုမြှုံးစာတ်ကို တွေ့ရှုအောင် ကြိုးစားသော
လောကဓာတ်ဆရာတို့သည် သူတို့၏အဏုမြှုံးကို လူသားများ အကျိုး
ရှိသောနေရာတွင် သုံးစေလိုသော်လည်း အပ်ချုပ်သူတို့က လူသားတွေ

သာသန?အန္တရာယ်ပြခန်း

၈၃

အစုလိုက် အပြုလိုက် သေမည့် ကိစ္စားပင် အသုံးချနေသကဲ့သို့ မျှော်လင့်ချက်က တခြား၊ လက်တွေ့က တခြား ဖြစ်နေတတ်သော ကြောင့် ဘာသနရအတွက် သာသနဘက္ဗယ်လွယ်မည့် အချက်ကို လည်း ကြိုတင်၍ တွက်ပါလိမ့်မည်။

ယခုအချိန်အခါး၌ အတော်များများ ပုဂ္ဂိုလ်တို့
အင်လိပ်စက် သင်ယူနေကြပါပြီ၊ ထိပုဂ္ဂိုလ်
များတွင် စာချေတန်းအောင်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်
အများအပြား ပါဝင်၏၊ ထိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မူလက
ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်ပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ သို့သော အတော်
ကြာကြာ သင်မိသောအခါ စိတ်ကူးတစ်ဖိုး အမြင်တစ်ဖိုး ပြောင်းလွှာ
သွားကြဟန် တူ၏၊ ထိုကြာ့န့် တရာ့၏အထံမှ တစ်ဆင့်ကြားရသော
စကားတို့၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏တရားတော်နှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သဗ္ဗာညျှတ
ညာ၏တော်ကို မယုံကြည်သံ ပါလာ၏၊ တရာ့ကား ထိအမြင်ပြောင်းမှု
ကြာ့န့်လည်းကောင်း၊ အမြင်မပြောင်းသော်လည်း အကြာ့န့်များများ
ကြာ့န့်လည်းကောင်း လူ့ဘောင်သို့ ပြောင်း၏၊ ထိသို့ အဖြစ်များနေပုံ
ကို မြင်ရကြားရသော ဒကာ ဒကာမတို့လည့် အင်လိပ်၊ ဟန္တ္တ၊ သက္ကတာ
ဟူသောဘာသာသွေး(ဘာသာအမျိုးမျိုး)သင်ယူခြင်းကို အားမဲ့ပေးပံ့ကြပေါ်

ဘရာကင်း၏
ပျက်စီးခြင်း
သည် တရီးမှာလည်း လူဝတ်ကြောင်များနှင့် ရောနော၍ သင်ယူရ
ပါသည် အားလုံး၏သော ဘာသာများ၏ ဘုရားပောတော်မှာပါသော

ပိဋကတ္တရားတော်များကဲသို့ သဒ္ဓါတ္တရား တိုးပွားစေနိုင်သော သခံနှင့် တဗ္ဗားမရှိပါ၊ လောကဆိုင်ရာ အာတွေးအာခေါ် ကြော်လုံး ဖန်လုံးတွေသာ အများအပြား ပါရှိပါသည်၊ ဤသို့ ဆရာနှင့် ကင်းကွာနေလျှင် အင်လိပ်စာသင်သူ မဟုတ်သော်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်စီးတတ်ပါသေး၏။ ဤ စကားနှင့်စပ်၍ ဆက္ခအင်းထို့မျှ၊ ခုတိယပဏ္ဍာသက၊ မဟာဝိုင်၊ ဟတ္ထိသာရိပ္ပတ္တသုတ်ကို ညွှန်ပြလိုပါသည်။

“ဤလောက၌ အချိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကိုသော်လည်း ကောင်း၊ အလေးပြုလောက်သော (ဆရာစသော) သီတင်းသုံးဖော်ကို လည်းကောင်း မိုး၍နေနိုက်ဝယ် ကောင်းသော အလုပ်ကိုစွဲပွဲ မွေ့လျှော်၏။ မိမိထက် ကြီးသူတို့ အပေါ်၍ ရိုသေစွာ မိမိကို နှိပ်ချေ၏။ အလွန် ြိမ်ြိမ်သက်သက်နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားမှလည်းကောင်း၊ အလေးပြုအပ်သော(ဆရာစသော) သီတင်းသုံးဖော်မှလည်းကောင်း အခွာ၍ အခြားရဟန်းများနှင့်ဖြစ်စေ၊ သိက္ခာနို့ ဥပါသကာ ဥပါသကာမ တိုနှင့်ဖြစ်စေ၊ မင်းမျိုးမတ်တိုနှင့်ဖြစ်စေ၊ တိတ္ထိဆရာ တိတ္ထိတာပည့် တိုနှင့် (ဘာသာ၌ြားဆရာ ဘာသာ၌ြားတပည့်တိုနှင့်)ဖြစ်စေ ရောရော နောက္ခာ နေသောအခါ ထိုသူတိုနှင့် စကားမျိုးစုံပြောလျှက် နေရ သောကြောင့် ကိုလေသာရာက ထက္ခာ၍ သိက္ခာချဲလျှက် လုပ္ပါယ်တတ် လေသည်”။ [ထိုမိစ္စာအယဉ်ပါဒ်ကိုလည်း ယဉ်သွားတတ်ပါသေး၏။]

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဆရာကင်း၏ အခြားသူများနှင့် ရောရော နောက္ခာ စကားပြောလျှက် နေတတ်သူမှာ ရာန်ရပြီးဖြစ်စေကာမူ လုပ္ပါယ်တတ်သည်ဟု အရှင်ကော်ြိမ်ြိမ်သော အခြားရဟန်းများကို ပြောပြပါသည်။ ထိုကြောင့် သဒ္ဓါတ္တရား မတိုးပွားစေနိုင်သော

သာသနာအန္တရာယ်ပြခန်း

၈၅

ဘာသန္တရကို သင်ယူမှာ တော်တော်တန်တန် သဒ္ဓါအခြေခံရှိရှိဖြင့် စိတ်မချရကြောင်း၊ လူမထွက်သော်လည်း ဘုရား တရား သံယာများ၏ ယုံကြည်မှု လေးစားမှ နည်းသွားတတ်ကြောင်းကို ဤပါဋ္ဌီတော် စာတွေ့၊ ယခုခေတ် လက်တွေ့အားဖြင့် ကောင်းကောင်းကြီး သဘော ပေါက်ထားသင့်ကြပါသည်။

အခြေခံကောင်းလျှင် ဘာသာအမျိုးမျိုးကို သင်ယူတတ်မြောက် သော်လည်း ပျက်စီး မသွားဘဲ သာသနာ မပျက် တာဝန်ကို ပို၍ ထမ်းဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ် များကိုလည်း တွေ့နိုင်ပေသည်။ (၁) ပထမ ရွှေကျင်ဆရာတော် ပုံ၊ လွန်တော်မျှ၍ ဒုတိယရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဖြစ်တော်မူသော မဟာဝိသုဒ္ဓရှိ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဝောကျမ်းတတ် ဗြာဟွာဏာ တို့ကို ပေါ်၍ သက္ကတဘာသာသာကို သင်ယူတော်မူ၏၊ တတ်ကျမ်းတော် မူသောအခါ သဒ္ဓါဘက်၌ အမြင်ကျယ်လာ၍ ထိအချိန်က ပညာရှိ အများ လေးစားလောက်သော ဝိသုဒ္ဓရှိသုတေနက်ကျမ်းကြီးကို စိရင်တော်မူသည်။ ပရမထွေသရုပ်-ဆိုဒ္ဓဟန်နှင့် စသောကျမ်းများ ကိုလည်း စိရင်တော်မူ၏၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီးကိုလည်း အထက် အောက် ကျယ်ပြန့်စေတော်မူသည်။

(J) ဘုန်းကြီး၏ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဖြစ်တော်မူသော ရွှေကျင် နိကာယဉ်လွှာ မဟာနာယက၊ အဂ္ဂမဟာပလ္လိုတ၊ သကျေသီဟ ဓမ္မာစရိယ၊ အဘယာရာမရွှေဂုဏ်ရာတော်သည် ထို မဟာဝိသုဒ္ဓရှိ ဆရာတော်ကြီး အထံ၌ သက္ကတဘာသာသာကို လေ့လာတော်မူ၏။

ထိန္ဒာက် ဆရာတော်ကြီးလက်ထက်ပုံပင် အိန္ဒိယသို့ ကြွေ့ ပဏ္ဍာတိ
မြာဟူကာတို့အထံ ထပ်မံလေ့လာပြန်၏ (အားလုံးကိုလည်း
နည်းနည်းပါးပါး လေ့လာတော်မူ၏) ထိကဲ့သို့ လေ့လာ၍ အရာရာ
ဉာဏ်အမြင် ကျယ်ပြန့်လာရကား ပါ၌ သက္ကတ နည်းမျိုးစုံပါသော
အဘိဓာန်နှင့်သူယ, မောဂလ္လာနှင့်သူယ, အမရကောသနှင့်သူယစသော
ကျမ်းစာတိုကို ရေးသားတော်မူခဲ့၏ ထိကျမ်းများသည် ယခုအခါ
စာချော့န်းတော်ကြီး ခတ်များများ၏ လက်စွဲများ ဖြစ်ကြပေသည်။

(၃) ရွှေကျင်နိကာယဉ်ကြွေ့ မဟာနာယက, အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ
ဖြစ်တော်မူသော ဧည့်တုန်းမြို့ ရွှေဟာသာဝါ ပထမဆရာတော်
သည် အားလုံးကို သက္ကတ၍ ကျမ်းကျင်တော်မူ၏ ထိဆရာတော်
ဘုရားကြီးသည် မင်္ဂလာလက်စွဲ စသော လူအများသုံး ကျမ်းစာ၊
(သက္ကတသုံး များစွာဖြင့်) အလက်သနှင့်သူယစသော သာသနာဝင်
ကျမ်းစာတိုကို စီရင်တော်မူခဲ့၏။ အနာဂတ်သာသနာအတွက်
ရွှေဟာသာကျောင်းတိုက်ကြီးကိုလည်း နိုင်ဖြီးတည့်မတ် သတ်ယပ်စေ
တော်မူခဲ့ပါသည်။

(၄) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ၊ သကျသီဟ ဓမ္မာစရိယ, မင်းကွန်း
ဂိုဇ္ဇာလက်ရချောင် အရှင်သုန္တရားဘိဝံသ ဆရာတော်သည် အိန္ဒိယသို့
ကြွေ့ ဟိန္ဒီ။ သက္ကတ, အားလုံးဘာသာသာများကို လေ့လာတော်မူ၏။
မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်တော်မူသောအခါ မြောက်ပိုင်းမှုဒွာဘာသာ
တို၏ မှုဒွာဝင်ဟု ခေါ်ရသော လလံတစိတ္တာရသုတ္တန်ကို မြန်မာပြန်၍
ရေးသားတော်မူပါသည်။

သာသနာအန္တရာယ်ပြခန်း

၈၈

(၅) ဧရွှေကျင်နိကာယဉ်ကြုံ မဟာနာယက, အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ, သကျသီဟဓမ္မစရိယ ဖြစ်တော်မူသော စည်ရှင်ဆရာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငြှုလည်းကောင်း၊ အီန္ဒိယပြုလည်းကောင်း ဟိန္ဒ။ သက္ကတ, အောင်လိပ်ဘာသာတိုကို သင်ယူတော်မူ၏ ဧရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ တာဝန် ကိုလည်း အထူးဆောင်တော်မူ၏ မိမိ၏ လက်ရုံးတပည့်တစ်ပါး ဖြစ်သော သကျသီဟဓမ္မစရိယ ပထမကျော် အရှင်အာနန္တပဏ္ဍာတိကို လည်း ဟာရာဏသီသို့ စေလွှတ်၍ ဟိန္ဒ။ သက္ကတ, အောင်လိပ်ဘ တိုကို သင်ယူစေတော်မူပါသည်။

(၆) ဘုန်းကြီးကျေးမူးတော်ရှင် ဧရွှေကျင်နိကာယ(ခုတိယ)ဉ်ကြုံ မဟာနာယက, အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ, သကျသီဟ ဓမ္မစရိယ, မြောင်းမြ ဆရာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငြှုလည်းကောင်း၊ အီန္ဒိယပြုလည်းကောင်း ဟိန္ဒ။ သက္ကတ, အောင်လိပ်ဘာသာတိုကို သင်ယူတော်မူ၏ ယခုအခါ ဧရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ တာဝန်ကို အထူးဆောင်တော်မူ၏ မြောင်းမြိမ့်၏ ပဇ္ဇာတာရုံတိုက်၏ နာယက ဓမ္မစရိယဖြစ်သော မိမိ၏ တပည့်ရင်း အရှင်ဘဏ်ကိုလည်း ပဇ္ဇာတာရုံကျောင်းတိုက်ကို တိုးချဲ့ သင်ပြ နိုင်ဖို့ အီန္ဒိယသို့ စေလွှတ်၍ ယခုအခါ ဟိန္ဒ။ သက္ကတ, အောင်လိပ် ဘာသာတိုကို အထက်တန်းရောက်အောင် လေ့လာစေတော်မူ၏။

ဤကား ဘုန်းကြီး ကောင်းကောင်းသီထားသော ဧရွှေကျင်ဂိုဏ်း ကြီး၏ ဉ်ကြုံမြေဆရာတော်များ ဘာသန္တရလေ့လာပုံဖြစ်၏ ထိုဆရာတော် များကဲသို့ အခြားဂိုဏ်းမှာလည်း ဘာသန္တရတာတိမြောက်၍ သာသနာ တာဝန်ကို ဆောင်နေသော ဆရာတော်ကြီးများကို ကြားဖူးပါ၏။

အသေအချာ မဟုတ်သောကြာင့် မဖော်ပြား ထားပါသည်။ “ထိ
ဆရာတော်များသည် ဘာသန္တရကို လေ့လာတတ်မြောက်ကြပါလျက်
ဘုံကြာင့် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မရှိကြသလ”ဟု စဉ်းစားထိကို,
မေးမြန်းထိက်၏။ ထိဆရာတော်များသည် နိုင်ငံခြားသို့ ရောက်နေစေ
ကာမူ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဏ်ပါဒကို နာယူပြ နာယူနေကြ၏။
ပိဋက္ဌး ကျွမ်းကျင်ရကား သာသနာတော်ဝယ် သွှေ့တရား အခြေ
စိုက်ပြီး ဖြစ်ကြ၏။ ရည်ရွယ်ရင်းကလည်း “ဘာသန္တရကို လေ့လာ၍
ထိဘာသန္တရမှ ယူသင့်ရာကို ယူပြီးလျှင် ပါမြိုဘာသာကို တန်ဆာ
ဆင်မည်”ဟု ရည်ရွယ်ရင်း ဖြစ်၏။ ထိအကြောင်းများကြာင့် ထိ
ဆရာတော်များ ယိမ်းယိုင်ခြင်း မရှိဘဲ သာသနုတာဝန်ဆောင်
အဖြစ်ဖြင့် နိုင်မြေတော်မူကြသည်ဟု အဖြေထွက်ပါသည်။ [ထိကဲသို့
ဝန်ဆောင်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးကို သာသနာတော် ရရှိခြင်းအတွက်
ဝန်မဆောင်လိုသော ဘာသန္တရတတ်ကျွမ်းသူအများ ပျက်သွားခြင်း၌
ဝမ်းမနည်းထိက်တော့ပါ။]

ဆရာက်း၍ ဘာသန္တရသင်ယူရခြင်း၌ ပျက်စီး
ဆရာကောင်းထံ ဖွယ် များကြောင်းကို ပြ၍ ဆရာကောင်းများ၏
ဉာဏ်ပါဒက်တော်သွေး ဘာသန္တရသင်ပုဂ္ဂိုလ်များ
မပျက်စီးကြောင်းကို ပြောပါပြီ ထိုကြာင့် “ဂဏေန်းသချုပ်နှင့် ဘာသန္တရ^၁
တိုကို (သာသနာထိန်းသိမ်းမည်ဟူသော သမ္မာဆန္ဒဖြင့်) သင်ယူကြသော
ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အလေးပြုလောက်သော ဆရာသမားများ အထိ၍
နည်းခံ သင်ယူမှုသာ ရည်ရွယ်ချက် အထေမြောက်စရာ ရှိသည်”
ဟု မှတ်ချက်တစ်ခု ရနေ့ပါသည်။ ထိုမှတ်ချက်သည် မှန်လှပေ၏။

သာသနာအန္တရာယ်ပြခန်း

၈၉

မိမိသည်ပင် အလေးပြုလောက်သော ဆရာအဆက်ဆက်အထိ၌ နည်းခံ သင်ယူ၍ ဆုံးမသုဝါဒနှင့် အုပ်ချုပ်နည်းကိုပါ လက်တွေ့ ရှုခဲ့သောကြောင့် ယခုအခါ စာရေး စာချု၍ တိုက်တာအုပ်ချုပ်မှု တာဝန်ကို ဆရာများ၏ နည်းကို ဖိုး၍ သိပ်သည်ဗျာ ဆောင်နိုင်ပါ သည်၊ ထိုကြောင့် မိမိ၏ ဆရာသမားများထံမှ နည်းရှုခဲ့ပုံကို အကျဉ်းမျှ ပြပါ၍မည်။

မန္တလေးနှင့် မိမိသည် ထုတ်စဉ်ကာ၍ အနေအထိုင်ကောင်းသော ပခုစ္စ။

ဆရာသမားများနှင့် အဆင့်ဆင့် ကြီးပွားခဲ့ရ၏၊ ခွဲကျင်ဂိဏ်းကြီး၏ ဒုတိယ သာသနာပိုင်သည် ဘေးတော် တော်စပ်၏၊ ပြခဲ့သော ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယ်ကဆရာတော် များသည် စာသင်ပေးသောဆရာ၊ သုဝါဒပေးသောဆရာများ ဖြစ်ကြ၏။ စာသင်သားဘဝဖြင့် ပခုဏ္ဏ၍သို့ ရောက်သောအခါ မဟာဝိသုတာ ရာမတိကိုကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယ်က ဆရာတော်သုံးပါးလုံးအထိ၌ ကိုယ်တိုင် သုမားနှစ်ခန့်မျှ စာဆိုခဲ့ရ၏၊ ရဟန်းသုံးဝါအရတွင် စာချု အဖြစ်ဖြင့် ဆရာတော်များက ချီးမြှောက်တော်မူကြ၏၊ ထိုစဉ်က သံယာခြောက်ရာကျော်ကို ဆယ်ပါးလောက်က တာဝန်ပူ၍၍ စာချုရာ တွင် အငယ်ဆုံးစာချု ဖြစ်ခဲ့၏၊ ထိုပခုဏ္ဏ၍ဆရာတော်များ အထုဝယ် (မန္တလေး၌ ပို့ချေလေ့မရှိသော) အထက်နိုက်ယုံကြီးများကို ကိုယ်တိုင် ဆိုရစဉ်က ဘုရားရှင်နှင့် တရားတော်များကို အလွန် ကြည်ညိုခဲ့၏၊ ပခုဏ္ဏ၍တိုက်ကြီးဝယ် စာချုဘုန်းကြီး အချင်းချင်း မေတ္တာအားကြုံပုံကို ကိုယ်တွေ့ သိခဲ့ရ၏၊ မိမိကိုကား အငယ်ဆုံးဖြစ်၍ အားလုံးကပင် အရေးပေးကြပါသည်။

မဟာဂန္ဓာရု
ဆရာတော်အထူ

(၁၄)နှစ်သားလောက်က စဉ် စစ်ကိုင်းတောင်ရှိ
ပထမ မဟာဂန္ဓာရုဆရာတော်၊ ဒုတိယ မဟာ
ဂန္ဓာရုချမ်းအေးဆရာတော်တို့၏ အရိပ်အောက်
သို့ မကြာခဏ ရောက်ခဲ့၏။ ပထမရောက်ချိန်ကား မဟာဂန္ဓာရု
ဆရာတော်သူရားသည် လူတွေ့မခံဘဲ သုံးနှစ်ခန့်မျှ တစ်ပါးတည်း
တရားကျင့်ခိုက် ဖြစ်၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ပတ်ဝန်းကျင် ကာရု
ထားသော မဟာသုခရောင်အတွင်းဝယ် တစ်ပါးတည်း သီတင်းသုံး
တော်မှု၏။ (၈)နာရီလောက် ဆွမ်းပို့သွားသော ဆရာတော်သည်
မိမိကို ခေါ်သွား၏။ ခြေသံမကြားစေနှင့်ဟု သတိပေးတော်မှု၏။
ခရောင်အဝသို့ ရောက်သောအခါ သော့ခလောက်ကို အသာဖွင့်၍
ဝင်သွားကြ၏။ ဆရာတော် ဆွမ်းသူ့ပေးနေကျ နေရာ၌ ယူလာသော
ဆွမ်းချိုင့်ကို အသာချု၍ မနေ့က ထားခဲ့သော ဆေးကြားပြီးသား
ဆွမ်းချိုင့်ကို ယူကာ ပြန်ထွက်ခဲ့ကြ၏။ ဆရာတော်ကိုကား မတွေ့ခဲ့
ရပေ ချောင်အဝ ပြန်ရောက်သော် (ဆွမ်းပို့ထားခဲ့ပါကြောင်း အထိမ်း
အမှတ်ဖြစ်) ဆွဲထားသော တုံးကလေးကို သုံးချက်ခေါက်၍ တံခါးကို
သော့ခတ်ပြီး ပြန်ခဲ့ရပါသည်။

တိတ်ဆိတ်သော ထိုအချိန်၌ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်တာကွ မဟာဂန္ဓာရု
တော်ကျောင်း ချောင်ကြီးသည် တော်ကျောင်းပါသစွာ သာယာ
တိတ်ဆိတ်လုပ်၏။ သက္ကသိုလ် အားထုတ်ခိုက်
ဖြစ်သော မြောင်းမြေဆရာတော်တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ စာကြည့်တော်
မျှကြသကဲ့သို့ မိမိလည်း တိုးတိုးကလေး စာအံကာ လွန်စွာပျော်မွေ့
၏။နေ့ဆွမ်းဟားချိန်၌ မိမိလည်း မြောလုံကြီးဝယ် သက်သတ်လွှတ်

သာသန?အန္တရာယ်ပြခန်း

၉၁

ဟင်းများကို ထည့်၍ သံယာတော်များ စားသကဲ့သို့ တင်ပလွှင်ခွဲ၍
စားရ၏၊ ဆွမ်းလုတ်ပြင်ပုံကို အနားမှ ဒန်ပူစားနေသော (ဒုတိယ
မဟာဂန္ဓာရု) ချမ်းအေားဆရာတော်ဘုရားက အမြဲ သင်ပြတော်မူ၏၊
မဟာဂန္ဓာရုဆရာတော်ဘုရားသည် မိမိရဟန်းဖြစ်ခါနီးအချိန်ဝယ်
တစ်ပါးတည်း နေရာမှ ထွက်တော်မူခဲ့၍ အတော်ကြာပေပြီ ထိအခို့
မိမိ၏ ရဟန်းဖြစ်ရေးကို မဟာဂန္ဓာရုဆရာတော်နှင့် ချမ်းအေား ဆရာ
တော်ကြီး နှစ်ပါးလုံးပင် ကြာ့နှင့်ကြုနိုက်တော်မူကြပါသည်၊ ပထမ
မဟာဂန္ဓာရုဆရာတော်ဘုရားသည် မိမိအား နောက်ဆုံး ဥပဇ္ဈာယ်ပြ၍
ထိနှစ်မှာပင် ပုံလွှန်တော်မူပါသည်၊ ဒုတိယမဟာဂန္ဓာရု ချမ်းအေားဆရာ
တော်ဘုရားကြီးကား မိမိ၏ နေရာမှာပင် မိမိသံယာများ၏ အပြုအစုကို
ခံတော်မူကာ သက်တော် (၉၁)နှစ်မှာ ပုံလွှန်တော်မူပါသည်။

ဆရာများထံမှ မန္တလေး မဟာဝိသုဒ္ဓိရုတိက်မှ အခြေခံစာသင်နည်း
အကျိုးရ နှင့် ပိဋ္ဌအငွေကထာ သွားလာနည်းကို ရခဲ့၍ ပခုက္ခ၊
တိက်ကြီးမှ နိကာယ်များစွာ မဟာသမုဒ္ဓရာကုးခတ်
နည်းကို ရခဲ့ပါသည်၊ ထိပေါက္ခ၊ တိက်ကြီး၌ မပျော်မရှိ စားချွော်း၊
လက်အောက်စာချေအချင်းချင်း မေတ္တာအားကြီးခြင်း အလေ့အထကို
လည်း စာတ်ခံတ်ခုအဖော်အားဖြင့် ရခဲ့ပါသည်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓိရုတိက
ယ် သွေထယ်ဘဝမှ စ၍ စီမံအုပ်ချုပ်သမျှကို လိုက်နာခဲ့ခြင်း၊ ပခုက္ခ၊
နေစဉ် အုပ်ချုပ်သော စာချေပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့ခြင်း
တိကြော့နှင့် တိက်ကြီးနှစ်တိက်မှ တိက်တာအုပ်ချုပ်နည်းကိုလည်း
ရခဲ့ပါသည်၊ မဟာဂန္ဓာရုဆရာတော်ကြီး၏ ယောဂိသံယာတော်များ
မှလည်းကောင်း၊ မြောင်းမြှု ဆရာတော်များ အထံမှလည်းကောင်း

သက်နှုန်းအသွေးရောင် ရှင့်ရှင့်ဝတ်ခြင်း၊ မတို့မရှည် ညီညိုဝတ်ခြင်း၊
အသံကျယ်ကျယ် စာမအံခြင်း၊ အသံကျယ်ကျယ် မပြောဆိုရခြင်း
ဟူသော အလေ့အကျင့်များကို ဝါသနာပါအောင် ရခဲ့ပါသည်၊ ထို
ဆရာတော်အားလုံးအထံမှ ဒါယကာ ဒါယကာမတို့ကို ဖြောက်လည်း
မဖြောက်၊ နှိပ်လည်း မနိပ်ဘဲ မေတ္တာ ကရဏာမှန်မှန်ဖြင့် ဟောပြော
ဆုံးမခြင်း အလေ့အထံကို ရခဲ့ပါသည်၊ ရရှိသော ပစ္စည်းလာဘ်များကို
“မိမိဖို့”ဟု သဘောမထားဘဲ တိုက်တာသံယာအားလုံး၊ တိုက်တာ
ကျေးဇူးများသူအားလုံးကို ဝင်္ဂသုံးစွဲခြင်း အလေ့အထံကိုလည်း ထို
ဆရာသမားအားလုံးအထံများပင် ရခဲ့ပါသည်၊ တိုက်တာ-ကျောင်းများကို
ဆရာလုပ်၍ အုပ်ချုပ်မည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ဆရာသမားများ၏အထံမှ
အလားတူ နည်းကောင်းများ ရအောင် ကြီးစားတိုက်ကြသည်
မဟုတ်ပါလော့။

မိမိ၏ ဆန္ဒ **ဤသို့လျှင် မိမိသည် ဝိဟသုနာကမ္မာဌာန်းဆရာတော်**
ဘရားများ၏အရိပ်အာဝါသ၊ ရွှေကျင်ဂိတ်းဆရာတော်
များ၏ အရိပ်အာဝါသ၊ ပရာကြား မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီး၏ အရိပ်
အာဝါသဝယ် အေးပြောပြုခြင်း၊ အကျင့်စာရိတ္ထနှင့် အထက်တန်း
နိကာယ်ကြီးများကို လက်တွေ့ရခဲ့သောကြောင့် “မိမိအမြှင့်မှာ နိုင်ငံရေး
ဘာသာရေးအတွက် တစ်ခုဗီးကြီး ဖြစ်နေလေသလော”ဟု မဖြောတတ်
ပါ၊ ပြုပြင်လိုသော ဆန္ဒကား အလွန်ပြင်းပြလျက် ရှိပါသည်၊ ပြုပြင်
လိုသော ဆန္ဒ ပြင်းပြလုသောကြောင့်ပင် တစ်ပါးတည်း စွမ်းနိုင်သမျှ
ရေးသားမျိုး အုပ်ချုပ်ခြင်းဖြင့် ပြုပြင်ခဲ့သည်မှာ အတော်ကြား၍ အတော်
လည်း အရာထုပ်ပါပြီ မိမိ၏ကျောင်းတိုက်သံယာသည် များသောအားဖြင့်

သာသနုအန္တရာယ်ပြခန်း

၉၃

(ခေတ်အလိုက်) ကျော်ဖွဲ်၍ အနေအထိုင်ဖြင့် ဉာဏ်ပြသမျှကို လိုက်နာကြပါသည် မိမိ၏ ကျမ်းစာကိုလည်း လူရော ရှင်ပါ အတော်ချားစွာကလက်ခံကြသည်၊ ထို့ကြောင့် “ယခု အခြေအနေထက် တိုးချဲ၍ နိုင်ငံအကျိုး သာသနာတော်အကျိုးကို ရွက်ဆောင်နိုင်လျှင် ကောင်းလေစွာ” ဟု အကြဖြစ်နေသည်မှာ ကြောခဲ့ပါပြီ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်းကြောင့်တော်း၊ လေးဖက်လေးဌာန ကြိုးစားကြပါလျက် သာသနာမတိုးတက်သောကြောင့်တော်း။

ကြိုးစားပါလျက် ယခုအခါ စာချုပ်ရှိလ်၊ စာသင်သား၊ တိုင်းသူ
အထင်သေး ပြည်သား၊ အစိုးရဟု သာသနုတာဝန်ဆောင်လေးမျိုးကို တွေ့ရ၏၊ စာချုပ်ရှိလ်များသည်
 အချိန်အားလုံးစွာ စာချေနေကြရ၏၊ တရီးကား အတော် ပင်ပင်
 ပန်းပန်း စာချေတော်မှုကြ၏၊ စာသင်သားတို့လည်း စာမေးပွဲဝင်ဖို့ရန်
 အတော် ပင်ပင်ပန်းပန်း သင်ယူလေ့ကျက်နေကြ၏၊ တရီးမှာ စာသင်
 ရာမှ လူစဉ်မဖို့အာင် ရောဂါရကြ၏၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့လည်း
 နေ့စဉ် ဆွမ်းလောင်းခြင်း၊ နေ့ကြီး ရက်ကြီးများ၌ အထူးဆက်ကပ်
 လျှော့ခြင်းခြင်း၊ သားရှင်ပြု၊ ဘုရားပွဲ၊ ဘုန်းကြီးပုံစံသောကိစ္စအတွက်
 များစွာ အကုန်အကျခံ၍ လျှော့ခြင်းခြင်း ဤသို့အားဖြင့် သာသနာနှင့်
 ဝပ်၍ အကုန်စရိတ်ကို များစွာ အသုံးပြုနေကြ၏၊ အစိုးရကာလည်း
 တိုင်းသူပြည်သားတို့အထံမှ ကောက်ခံရရှိသော ဘဏ္ဍာတော်ဖြင့်
 ဓမ္မသာသနာတော်အတွက် စာမေးပွဲ ပြုလုပ်ပေးခြင်းစသည်ဖြင့် နှစ်စဉ်
 လေစဉ် ဘဏ္ဍာတော်ကို အသုံးပြုနေ၏ ဤသို့ လေးဖက် လေးတန်
 သာသနုအလုပ်ကို အားထုတ်နေကြပါလျက် တိုင်းသူပြည်သားတို့က
 သာသနာတိုးတက်လာသည်ကို မမြင်ရဘဲ သာသနာဆုတ်ယုတ်နေပြီ
 ဟု အယူရှိရှိမက၊ တရီးကမူ သာသနာရေး၌ အထင်သေး အမြင်သေး
 ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

**စာချုပ္ပါနိုလ်များ
ဉာဏ်ပြုခြင်း** စာချုပ္ပါနိုလ်သည် စာသင်သားတို့အပေါ်၌ ဉာဏ်ရှုသင့်၏၊ ဉာဏ်ရှုအောင်လည်း ဆရာဂုဏ်အဲကို နှင့် ပြည့်စုံရပေလိမ့်မည်၊ ယခုသော် နာမည် ကြီးသော စာချုပ္ပါနိုလ်အထူး ကျောင်းတို့ကိုအမျိုးမျိုးမှ စာသင်သား များ လာရောက်၍ ဆွေ့ခဏမျှ နားထောင်ကြ စာလိုက်ကြ၏၊ စာလိုက် ပြီးလျှင် ဆိုင်ရာ ကျောင်းသို့ ပြန်ကြ၏၊ ထိုကြောင့် မြို့ကြီးများ၏ စာချုဘုန်းကြီးသည် ဝတ္ထာရားအတိုင်း စာချုရသော်လည်း စာသင်သား တို့ အပေါ်မှာ ငါ၏ ဉာဏ် တပည့်များဟု သဘောမထားနိုင်က တော့ပေါ် ကြုံသို့ ဆရာ တပည့် ရင်းရင်းနှီးနှီး မရှိကြသဖြင့် ဆရာ လည်း ဆရာဘာသာ နော်၊ တပည့်လည်း တပည့်ဘာသာ နောခြင်း သည် တိုးတက်လမ်း ပိတ်နေသော ဖြစ်ပုံတစ်ရပ်တည်း။

**စာသင်သားများ
ရည်ရွယ်ချက်** ထိုပြင် စာသင်သားတို့သည် များသောအားဖြင့် စာမေးပွဲအောင်ဖိုကို ရည်ရွယ်၍ စာသင်ကြ၏၊ စာမေးပွဲအောင်ခြင်းကြောင့် ဂုဏ်ရှိခြင်း၊ ဆရာ မိဘ ဒကာ ဒကာမတို့က အရေးပေးခြင်း၊ ဆုလာဘ်ခြင်းဟုသော အကျိုးများသည် များစွာသော စာသင်သားတို့ စိတ်တွင် ပေါ်ထင် နေသော အကျိုးများ ဖြစ်၏၊ များစွာသော ဆရာတို့ကလည်း စာမေးပွဲ ကို အားပေးကြ၏၊ မိမိကျောင်းတို့ကိုမှ စာမေးပွဲ မည်များအောင်သည် ဟု ဂုဏ်ယူလိုကြ၏၊ စာတတ်အောင်၊ စာတတ်လျှင် သာသနား တာဝန် ဆောင်ရွက်ရအောင် ရည်ရွယ်ရမည်အတော် စာမေးပွဲအောင်ဖိုကို

သာသန?အန္တရာယ်ပြခန်း

၅၅

ရည်ရွယ်ခြင်းသည် (မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော စာသင် နည်း သုံးမျိုးတဝ်) ဖြေဖမ်းမတတ်ဘဲ ဖမ်းသော အလုပ္ပါယ်ဆရာတော် ဖြေကိုက်ခံရသောနည်းတည်း၊ ယခုအခါ စာချေတန်းအောင်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ် တော်တော်ချားများသည် ဆရာနှင့် ကင်း၍ အင်လိပ်စာကို သင်နောက် ပြန်၏ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းလည်း ပျက်စီးဖို့ရာ နီးကပ်လာသော အဖြစ် တစ်ရပ်တည်း။

ဒကာများ၏ ပြခြင်း ဒကာများ၏ အသုဒ္ဓိနှင့်ပြုရာဝယ် နောက် ဆွမ်း
ပတာသနများ၏ ပြခြင်း ဒကာများ၏ အသုဒ္ဓိနှင့်ပြုခြင်း လောင်း ကိစ္စမှုတစ်ပါး များစွာသော ဒီနတို့၌ အတုအပ ပြခြင်း၊ ဂုဏ်ရှိအောင် ပြခြင်း (ကြိ
 ပြခြင်းကို ပကာသနဒီနဟု ဆို၏) နောက်ဘဝ စည်းစိမ့်ကို တောင့်တ
 ၍ ပြခြင်းတို့ကြောင့် ငွေကုန်သလောက် သာသနာကျိုး မသက်ရောက်
 ဘဲ ရှိရသည် သာသနာရေးနှင့်အပ်သော ဒီနမှန်လျှင် သာသနာအကျိုး
 သက်ရောက်မှသာ သာသနာပြုရာရောက်မည်၊ မန္တလေး၌ ဒီယကာ
 ဒီယကာမတို့သည် သာသနာပြုဒီနကိုသာ ပြကြမည်ဆိုလျှင် ကထိန်
 ခေတ်အတွင်း ကုန်ကျစရိတ်မူဖြင့် မန္တလေးအတွက် သာသန?
 ဝန်ဆောင် တက္ကသိုလ်ကြီး ဖြစ်လာစရာ ရှိ၏ ရန်ကုန်၊ မော်လမြှုင်၊
 ပုသိမ်စသော မြို့ကြီးများ၌လည်း ထိုအတူတည်း၊ ထိုကြောင့်
 သာသနာကို တိုးတက်စေလိုသော ဘာသာသွေးရှိသူ မှန်သမျှ
 သာသနာပြုဒီနကို ပြသင့်ကြပါသည်။

၉။ တာဝန်ကျေပွန်ရန် ဉာဏ်ပြခန်း

**အစိုးရ၏
တာဝန်** အစိုးရဆိုသည်မှာ သဘာဝအားဖြင့် တိုင်းသူပြည်သား၏ မိဘပင်တည်း၊ မိဘသည် သားသမီး အလိုကို လိုက်ဖိုထက် သားသမီး ကြီးပွားရေးကိုသာ ဂရရိက်ရသကဲ့သို့ အစိုးရလည်း တိုင်းသူပြည်သား၏ ကြီးပွားရေးကိုသာ ကြည့်ရပေလိမ့်မည်။ မိမိတို့ သုံးစွဲနေသော အခွန်ဘဏ္ဍာသည် (သာသနုတုံးစံအားဖြင့်) သံပိုကု-အများဆိုင်ပစ္စည်းပင် ဖြစ်၏၊ သံပိုကုပစ္စည်းနှင့်လျှင် တိုက်ပိုင်ဆရာတော်ကြီးသော်မှ ပိုင်နိုး ပိုင်နှင်းမသုံးစွဲရာ သုံးစွဲလျှင် ကြီးလေးသောအပြစ် ရှိ၏၊ ဘဏ္ဍာစား ပြန်၍ ပေးရ၏၊ မပေးဘူးဟု ငြင်းလျှင် ပါရာမိကအတိ အပြစ်ကြီး၏။

ထိုကြောင့် သာသနာရေးအတွက် သုံးစွဲရှုံး သာသနာအကိုး ရှိလောက်မှသာ သုံးစွဲသင့်၏၊ သာသနာဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်နေ မှန်း သိလျက် ဆန္ဒ(ချုပ်ခင်သော)ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဘယ်(ကြောက်သော)ကြောင့်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ယောက် အသင်းအစွဲအတွက် သုံးစွဲပေးလျှင် အကတိလိုက်ရာ ရောက်၏၊ မိမိမလိုလားသူအတွက် သုံးစွဲသင့်လျက် မသုံးစွဲပြန်လျှင် ဒေါသာဂတိ လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏၊ သာသနာ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း မသိ၍ သုံးစွဲမိပြန်လျှင် မောဟာဂတိလိုက်ရာ ရောက်ပြန်၏၊ အကတိလိုက်လျှင် မူချ ဂုဏ်သတင်း ယုတ်လျော့ရ မည်သာ၊ ထိုကြောင့် သာသနာရေးအတွက် သုံးစွဲနေသော ဘဏ္ဍာတော်သည် သာသနာ၍ မည်၍ မည်မျှ အကိုး သက်ရောက်/ မသက်ရောက်ကို တာဝန်ရှိသူတိုင်း သတိပြုသင့်ကြေပေသည်။

တာဝန်ကျော်ရန် ညွှန်ပြခန်း

၉၅

ဆရာတုန်းကြီးများ တာသင်သားတိုင်း အခြေခံနည်းမှန်ဖို့ အရေးကြီး ပါသည်၊ အခြေခံ ဟူရာ၌ တာတစ်မျိုးကိုသာ တာဝန် ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပါ၊ အနေ အထိုင် အဝတ် အစား အပြောအဆိုများကို ဆိုလိုပါသည်၊ တာသင်သားဘဝသည် ပဋိသန္တတော်ပုံနှင့် တူ၏၊ အမျိုးညွှန် ပဋိသန္တ တည်မိလျှင် တစ်ဘဝလုံး ထိုအမျိုး၏ ထုံးစံအတိုင်း အညွှနည်းကို ရသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ စည်းကောင်းမရှိသော ဆရာအထံ၌ တာသင်သားဘဝ ရောက် နေရလျှင် ထိုဆရာသာများ၏ ထုံးစံအတိုင်းသာ ပြောဆို နေထိုင်နည်းကို ခံယူရပါလိမ့်မည်၊ အမျိုးကောင်း၌ ပဋိသန္တတော်နေမိလျှင်ကား ထိုအမျိုးကောင်း၏ ထုံးစံကောင်းကို ရနိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ဆရာ ကောင်းထံ၌ တာသင်သားဘဝရောက်နေလျှင် ထိုဆရာအထံမှ ကောင်းသောနည်းများကို ခံယူရရှိပါလိမ့်မည်၊ ထိုကြောင့် ကျေးဇားဆရာသာများများသည် မိမိတာပည့်ကို နည်းကောင်းရမည့် လမ်းကိုသာ ညွှန်ပြီး တာဝန်ရှိကြပါသည်။

သီလရှင်များ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ မကြာခင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ တောင်းပန်လာသော မာရိနတ်အား “သီက္ခာ၊ တာဝန် သီက္ခာနှင့် ဉာဏ်သကာ၊ ဉာဏ်သကာ”ဟူသော ပရိသတ် လေးပါးတို့ တရားသီသိနှင့် ပြည့်ပြည့်စုစု မရှိသေးသမျှ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူမည် မဟုတ်သေးဟု မိန့်တော်မူ၍ ပရိသတ်လေးပါး စုံညီ သောကြောင့်သာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါသည်၊ ယခုအခါဝယ် သီက္ခာနှင့် ပရိသတ် အဆက်ပြတ်နေပါပြီ၊ ထိုပရိသတ်၏နေရာ၌ သီလရှင်များ ဝင်ရောက် နေထိုင်လျက် ရှိပါသည်၊ ဘုရား လက်ထက်တော်၌

သိကျွန်များသည် တရားကျင့်၍ များစွာသော အမျိုးသမီးများကို
ယဉ်ကေား ထိမ္မာအောင် တာဝန်ယူခဲ့ကြပါသည်။ စမ္မာသောက
မဟာရာဇဗ္ဗာ၏သမီးတော် သံယမိတ္ထာထေရိမသည် သီဟို၌သို့ လာ၍၏
အနုဋ္ဌာဒေဝိ အမှုးရှိသော နှင့်တော်သူများကို သိကျွန် ပြုပေးခဲ့
ပါသည်။ ယခုအခါ ဘုန်းကြီး သိကျွန်းသော သီလရှင်များတွင်
အထက်တန်းအမျိုးသမီးများ ပါရှိပါသည်။ ထိုအမျိုးသမီးများသည်
မိမိတို့ ကိုယ်ကို သာသနာဝန်ဆောင်ရာတွင် တိုင်းပြည့်ရှိ အမျိုးသမီး
များအတွက် တာဝန်ယူနိုင်လောက်သော စိတ်ဓာတ်သတ္တိကို ဖြစ်စေ
သင့်ကြပါသည်။

ဘာသာ၌ြား

သီလရှင်များ

ဘုန်းကြီးသည် ဘာသာ၌ြား သီလရှင်များ၏
အနေအတိုင် စသည်ကို အခွင့်သင့်တိုင်း သတိ
ပြုပါသည်။ သူတို့သည် ကလေးတွေကို ပညာ
သင်ပေးကြ၏။ အပ်ချုပ်ခြင်းစသော လက်မှုပညာများကို တတ်ကျွမ်း၍
သင်ပေးကြဟန်တူ၏။ ဆေးဘက်၌ ကျွမ်းကျင်သူတို့က ဆေးကုပေး
ကြ၏။ ဘုန်းကြီးသီရသော သီလရှင်ဆရာမကြီး၏ ဆေးကုပုံမှာ
အလွန် မေတ္တာ ကရဏာ ပါ၏။ တချို့ကား ကုဋ္ဌရောဂါသည်များ
ကိုပင် ကုသပြုစုကြ၏။ သူတို့၏ မေတ္တာ ကရဏာ အသက်ဝင်နေ
သော ဆေးကုမှုကြောင့် သူတို့ကို အားကြီးကြ၏။ မေတ္တာ ကရဏာ
အတူ့ပြန်ကြ၏။ သူတို့ကား မကြီးပွားဘဲ မနေ၊ ကေန် ကြီးပွားခွင့်
ရှိပါပေသည်။ သီလရှင်ဆရာမကြီးတို့ အုပ်ချုပ်သော မဣန္တလေးကွန်ဗုံး
ကျောင်းကား ကျောင်းသူအမျိုးသမီးကလေးများ (နေရာမရလောက်
အောင်) ပြည့်လျှံ၍ နေပါတော့သည်။

တာဝန်ကျေမွန်ရန် ဋ္ဌန်ပြခန်း

၉၉

သီလရှင်များ၏
ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သီလရှင်များလည်း
စေတိနှင့် လျှပ်လီစွာ အမျိုးသမီး
ကလေးများကို ပညာသင်ပေးမှု,
အကျင့်စာရိဇ္ဈာ ပြုပြင်မှုများကို ပြုစေလိပါသည်၊ ထိုသို့ ပြုပြင်ဖို့ရန်
ရဟန်းတော်များအတွက် ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက် လိုသကဲ့သို့
သီလရှင်များအတွက်လည်း အမှန်ပင် ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက် လိုပါ
လိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ဝယ် စနစ်ကျသော ပညာကို
သင်ယူကြပြီးနောက် မိမိတို့ မြို့ချာနယ်ပယ်သို့ ပြန်၍ အမျိုးသမီးများ၏
အားကိုရာများ ဖြစ်နိုင်မှသာ တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် ရှေးသိက္ခာနှင့်
ထေရိမတို့၏ နေရာဝင်၍ ဗုဒ္ဓသာသနုဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာ
ရောက်ကြပါလိမ့်မည်။

ကျိုးမာရေး
ပညာသင်ပါ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သီလရှင်များကို ဘာသာခြား
သီလရှင်များကဲ့သို့ သူနာပြုဆရာမ လုပ်ပါဟု
မတိုက်တွန်းလိပါ၊ သို့ရာတွင် မိမိကျောင်း
အတွင်းရှိ သီလရှင်များနှင့် တပည့်မကလေးတို့၏ ကျိုးမာရေး
စောင့်ရှောက်နိုင်ဖို့ရန် ကျိုးမာရေးပညာကိုကား သင့်ကြားဖို့ လိုပါသည်
သီလရှင်သာမက၊ ရန်းတော်များလည်း ရဟန်းသံယာ အချင်းချင်း
စောင့်ရှောက်ဖို့ရန်နှင့်ကျောင်းသားသူ့ပယ်များကို စောင့်ရှောက်ဖို့ရန်
ကျောင်းတွင်း ကျိုးမာရေးပညာကို တတ်သင့်ပါသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သည် ဘေသဇ္ဇနနှင့်ကာဟု ခေါ်သော ပါဂ္ဂိုတော်တစ်ပိုင်လုံး၌
ဆေးနည်းများကို ဟောတော်မူပါ၏ “ဆရာသည် တပည့် မကျိုးမာ
လျှင် ပြုစုစုပေါင်ကျေးရမည်”ဟု ပညာတော်မူ၏၊ ပဋိကာအင်္ဂါးရို့
ဂိုလာနတ်ပို့ကား “ဂိုလာနအတွက် ဆေးစီမံတတ်(ဆေးစီပံ့တတ်)ရမည်,

သင့်/မသင့် အစာကို သိရမည်" စသည်ဖြင့် အဂါတီပါးကို ဟောတော် မူ၏၊ ထိုကြောင့် ဆရာဖြစ်သူတိုး ကျိုးမာရေးအတတ် ဆေးအတတ် များကို တတ်၍ တပည့်များကိုလည်း သင်ပေးထိုက်ပါသည်၊ ဤသို့ အသီးသီး တာဝန်ကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ကြမှသာ ဤနိုင်ငံနှင့် ဤသာသနာတော် တိုးတက်နိုင်စရာ ရှိပါသည်။

တာဝန်ဆောင်ရခြင်း: မိမိတို့ ယခုတွေ့ရသော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ရိနည်းလမ်း သုတေသနလမ်း အသိဓမ္မာလမ်းနှင့် အကျိုး အညီ ထမ်းဆောင်ကြပါမှ ထိုထမ်းဆောင်သူ ဆရာ ဒကာ အားလုံးပင် သာသနာတော်နှင့် စပ်၍ သိထိုက် ရထိုက်သောဗ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းပါရမိကို ကိုယ်င ရပြီး ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက် မပြုနိုင်သေး၍ သံသရာခရီးကို သွားနေရတို့လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အယူဝါဒနှင့် ဆန္ဒကျင်သော မိဇ္ဇာအယူများကို ယူယူနိုင်စရာ မရှိတော့ပါ၊ တွေ့ရာ ကြံးရာ ဘဝတိုင်း၌ ခုစရိတ်အမှုကိုလည်း အများအားဖြင့် ရှောင် ရှားနိုင်စရာ ရှိပါသည်။ သုဝဏ္ဏသွေ့မြတ်တော်၌ အရှင်မဟာကသာပ အလောင်း၊ မယ်ဘဒ္ဒိအလောင်းတို့သည် မြစ်ကမ်းနှစ်ဖက်ရှိ တံငါ ရွာသူကြီးများ၏ သားသမီးများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါးကို အလွန် သနား၍ မသတ်မီကြပါ၊ သူတို့နှစ်ဦး လက်ထပ်ပြီးသောအခါ ဆွဲမျိုး အားလုံးနှင့် စိတ်ချင်းမတူ၍ တောတွက်သွားကြပါသည်၊ ဤသို့ ခုစရိတ် သတ်ဖြတ်မှုကို မပြုနိုင်ခြင်းသည် ရှေးသဝဟောင်းတို့က အထုံး ပါသနာကောင်း ပါလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

တာဝန်ကျေပွန်ရန် ညွှန်ပြခန်း

၁၀၁

**ကြံ့ခဲ့သော
သာသနာ**

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ တစ်ဆူ တစ်ဆူ၏ သာသနာသည်
အလွန် ပေါ်လာဖို့ ခဲယဉ်း၏။ ဘုန်းကြီးတို့၏ ဘုရား
အလောင်းတော် ပါရမိဖြည့်ရာဝယ် လေးအသချွဲ
နှင့် ကဗ္ဗာတစ်သိန်း၏အတွင်းမှာ (ဘုရားရှင်ပေါင်း နှစ်ကိုပ်လေးဆူသာ
ပွင့်ခဲ့သောကြောင့်) ဤသာသနာမျိုးမှာ နှစ်ဆယ့်လေးကြိုမ်သာ ကြံ့ခဲ့ရ
ဖူးသည်။ ထိမျှလောက် ခဲယဉ်းသော သာသနာတော်ကြီး ထွန်းပေါ်
ချိန်ဝယ် မိမိက လူ့ဘဝကို ရန်ဖို့လည်း တစ်ဆင့် ခဲယဉ်းပြန်၏။
လူ့ဘဝ ရပြန်ပါလည်း ဗုဒ္ဓသာသနာကို ယုံကြည်သော လူ့ဘဝ
ရဖို့ကား ထပ်မံ၍ ခဲယဉ်းပြန်၏။ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ယုံကြည်သော
လူ့ဘဝကို ရပြန်ပါလည်း သာသနာတော်ကို ပြရှုသော သဒ္ဓါ ဆန္ဒနှင့်
သီလ သမဂ္ဂ ပညာ၊ ဥစ္စာဓန ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ဖို့ရန် ထပ်မံ၍
ခဲယဉ်းပြန်၏။ ထိုကြောင့် တွေ့ဖို့ ကြံ့ဖို့ ခဲယဉ်းသမျှ အလုံးစုံ
ပြည့်စုံနေသော ဆရာ ဒကာ ဟူသမျှသည် သဘာဝကျကျနှင့်
အားရဖွယ် သာသနာတော်ကို မဖြစ်မနေ အားသွေ့နှင့်ကြိုးပမ်း အစွမ်းကုန်
ထမ်းကြေစေလိုပါသည်။ [ဤနေရာဝယ် ဘာသာခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
သူတို့ သာသနာ တိုးမွားရေး၌ အားစိုက်ကြပုံကို သတိပြုစေလိုပါ
သည်။]

၁၀။ ခေတ်ပညာတတ်များ ဓရိုးစားဖွယ်

အမျိုးကို ခေတ်ပညာတတ် လူငယ်များသည် ခေတ်အလိုက်
အထင်မသေးနှင့် သိပ္ပ ဂီဇာတိကို နိုင်ငံခြားမှ နည်းယဉ်ရသောကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း ငွေ အထောက်အပုံကို
လည်း နိုင်ငံခြားမှ အတော်အတန် ရသောကြောင့်လည်းကောင်း
နိုင်ငံခြားလူမျိုးများကို အထင်ကြီးကောင်း ကြိုးကြပါလိမ့်မည်။ သို့သော်
လူမျိုးတစ်မျိုးသည် ထာဝရ မြင့်နေမည် ပဟုတ်ပါ၊ ထိုလူမျိုးမှ
ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ခေါင်းဆောင်နေနိုက်
မြင့်နေ၍ ခေါင်းဆောင်ကောင်း မရှိသောအခါ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျ
တတ်ပါသည်၊ တစ်ချိန်တုန်းက မြန်မာလူမျိုးများ မြင့်ခဲ့ဖူးသည်ကို
သတိရပြီးလျှင် တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျလာရာမှ ချက်ချင်း ကွုန်ဖြစ်ရ
ပုံကို စဉ်းစားကြပါ၊ ထိုကြောင့် အမျိုးသား အမျိုးသမီးများနှင့်
ဘုန်းကြီးတို့ တစ်တွေ ယခုတစ်ကြိမ် ကြိုးစားနိုင်ကြပါလျှင် ဤ
ပြည်ထောင်စု မြန်မာလူမျိုးလည်း ခေတ်အလိုက် တိုးတက်သင့်
သလောက် တိုးတက်ရမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍
မိမိလူမျိုးကို အထင်မသေးဘဲ “**ကြိုးစားလျှင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်
 သေးရဲ့**” ဟူသော မြန်မာလက်သုံးဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင်ပြုကာ
ကြိုးစား၍ တိုးတက်နိုင်သော လမ်းကို ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်းသွားဖို့
ပြင်ကြပါလော်။

ဘာသာဂိုလည်း ဘုရားပွင့်တော်မူလာခြင်းသည် နိုဗာန်ပြင်အောင်
အထင်မသေးနှင့် ကျင့်နိုင်သူများအတွက် နိုဗာန်ရောက်ကြောင်း
လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ကို ဟောပြနိစာ မကပါ၊
လောက် ကြိုးများ ချမ်းသာကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းကိုလည်း

ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

၁၀၃

ညွန့်ပြို့ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုသို့ ညွန့်ပြရာ၍လည်း နောက်ဘဝရောက်မှ
ချမ်းသာရေးကိုသာ ညွန့်ပြပါသည် မဟုတ်ပါ၊ လက်ရှိဘဝမှာပင်
ချမ်းသာဖို့ နည်းလမ်းကိုလည်း ညွန့်ပြပါသည်၊ ဥပမာ-လူမှိုက်နှင့်
မပေါင်းရ၊ လူလိမ္မာနှင့်သာ ပေါင်းပါစသော ညွန့်ပြခြင်းမျိုး၊ သမွဒါ
လေးပါစသော တရားမျိုးတည်း] အသင် ခေတ်ပညာတတ်တို့သည်
နိုင်ငံအနှစ်အပြား၌ ဘုရားစေတိ ဆင်းတုတော်များ လိုသလောက်ထက်
ပိုအောင် တည်ထားကြပုံ၊ အပျော်အပါး ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ လုပ်ကြပုံ၊
ဘုရားအတွင်း မသန့်မရှင်း တည်ရှိပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း၊
ရဟန်း သာမဏေ တချို့၏ သွားလာ ဝတ်စားပုံကို ကြည့်၍လည်း
ကောင်း၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး စားကြ သောက်ကြနှင့် ဥပုသ်စောင့်ပုံကို
ကြည့်၍လည်းကောင်း၊ ကြွေးယူ၍ သားရှင်ပြုစသော ဒီနပြုကြပုံ၊
ရဟန်းတော်များက ဒီနအကျိုးဟော၍ ကိုယ်ဝိုင်က မလျှော့ ယူနှစ်သာ၊
ယူကြပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မဟာကရဏာ
ကြီးမားစွာဖြင့် တည်ထားတော်မူအပ်သော ဘာသာနှင့် သာသနာ
တော်ကို အထင်အမြင်သေးကြပေလိမ့်မည်၊ သို့သော် ထိုအလုပ်များ
သည် ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျ မဟုတ်ကြပါ၊ အလိုကျ မဟုတ်
ကြောင်းကိုလည်း အနာဂတ်သာသနာရေးစာအုပ်၌ ရှင်းပြထားပါပြီ။

အသင်ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် တိုးတက်
လက်တွေ့မဟုတ်လျှင် အသင်ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် တိုးတက်
မလုံးတူးလား နေသော လောကဓာတ် ပညာကြောင့်
လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို အထင်သေးရှုံးမက၊
ဗုဒ္ဓတရားတော်တွေ လွှဲမှားနေပြီဟု တချို့က ယူဆပါလိမ့်မည်၊ ဤ
နေရာဝယ် အတော်ကျယ်ကျယ် ရေးဖို့လိုသော်လည်း အနည်းငယ်မျှ

ရေးပြပါပည်၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဝယ် “ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မ၊ သုတ္တန်”ဟု သုံးဖျိုးရှိ၏၊ ဝိနည်းသည် ရဟန်းတော်များ၏ အနေ အထိုင် အပြော အဆို ယဉ်ကျေးမို့၏ ညွှန်ပြသော တရားတော်ဖြစ်၏၊ တချို့ဖူးလှုပ်တွေ မယဉ်ကျေးခြင်းမှာ ဝိနည်းတော်အတိုင်း မလိုက်နာလိုသာ ဖြစ်ပါသည် အဘိဓမ္မသည် ရပ်သဘော နာမ်သဘောကို အစစ်အမှန် ဟောပြ သော တရားတော် ဖြစ်၏၊ ထိုတရားကား ပုံမှန်းတရားတော်တိုင် အောင် နားလည်၏၊ သာသန၊ ဘာသာကို လေးစားလေ ဖြစ်စေ၏၊ ထိုတရားနှစ်ပိုး၌ မကျေမနပ်ဖြစ်ဖွယ် မရှိ၊ လောကဓာတ်နှင့်စစ်လေ အဘိဓမ္မက ကျေန်ပြစေလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ သတ္တဝါတို့ တရားအထူး ကို ရစေနိုင်သော တရားတော်သည် ထိုစိန်သူး၊ ထိုအဘိဓမ္မဟုတ်၊ သုတ္တန်တရားတော်သာ ဖြစ်၏၊ ခုသာဝ နောက်ဘဝတို့၌ ချမ်းသာသုခ ရအောင် ညွှန်ပြသော တရားတော်လည်း သုတ္တန်တရားတော်ပင် ဖြစ်၏၊ ထိုသုတ္တန်တရားတော်များတွင် အတိတော်များလည်း ပါဝင်၏၊ နေ့ လတို့ လှည့်ပတ် သွားလာပုံများလည်း ပါဝင်၏၊ ငရဲ နတ်ပြည့် တို့လည်း ပါဝင်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုသုတ္တန်မှ တရားတရှို့ကို ခေတ်ပညာတတ်တို့က လက်တွေ့မဟုတ်၍ မယုံနိုင်ဘဲ ရှိကြပေ လိမ့်မည်။

အစစ်အမှန်သည် ခေတ်ပညာတတ်များကို မေ့လိုပါသည် သစ်ပင် ပယ်စရာမဟုတ် ကြီးကို ခုတ်လွှဲ၍ နတ်ဖမ်းစားခြင်း၊ တဇ္ဇာသူရဲ ခြောက်ခြင်း၊ စုန်းပူးခြင်း၊ အစိမ်းသေက ပူး၍ ပြောခြင်း၊ လူဝင်စားက ရှုံးဖြစ်ဟောင်းကို ပြောခြင်း စသည်များ တစ်ခုတစ်ခုပါ ရှိတတ်သည် မဟုတ်လော့၊ ထိုနတ် တဇ္ဇာသူတို့သည်

မျက်မြင် မဟုတ်ကြပါ၊ လောကဓာတ်နည်းဖြင့်လည်း မသိနိုင်ပါ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကဗျာ လူနှင့်မတူသော နတ်ဘဝ ပြတ္တာဘဝတစ်မိုးဟု ဆိုထားလေရာ လောကဓာတ်နှင့် တိုက်ဆိုင်၍ မရလျှင် / လက်တွေ မမြင်ရလျှင် မဟုတ်နိုင်၊ မရှိနိုင်ဟု ယူဆသင့်ပါမည်လော့၊ အမွှားလူး မွေးလာသော ကလေးနှစ်ယောက်သည် မိဘ၏ သွေးသားနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်များက တစ်ထပ်တည်း တူပါလျက် စိတ်ချင်း မတူပုံ၊ ဥာဏ်ချင်းမတူပုံ၊ အကျိုးပေးခြင်း မတူပုံကို တွေ့ရ၏၊ လောကဓာတ် ပညာဖြင့် အဘာယ်သို့ ဆုံးဖြတ်မည်နည်း၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကဗျာ ရှေးရှေး ဘဝက ကံချင်းမတူသောကြောင့် ထိကဲသို့ မတူဘဲ ကွဲပြားရသည်ဟု ဆိုထားပါသည်၊ လက်တွေ့ မဟုတ်၍ မယုံလျှင် အခြားစဉ်းစားဖွယ် ကို ပြကြပါလော်။

ဘုန်းကြီးကား “လောကဓာတ်ဆရာတိ၏ လက်တွေ့ စမ်းသပ် သမျှ ဖြန့်မြန့် အထေမြောက်ပါစေ”ဟု ဆုတေဘာင်းပါသည်၊ အကြောင်းကား လုပ်တွေ့လိုက်လေ၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့်ကိုက်လေ ဖြစ်ရမည်သာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ တခါးအရာဝယ် လက်တွေ့နှင့် စာတွေ့ မတူမျှဘဲ လက်တွေ့က မှန်တာသေချာလျှင် “ကျမ်းစာထဲ၌ ပါသော စကားသည် ရှေးသံကိုယနာသုံးတန်တွင် ပါဝင်ခဲ့သော တရားမဟုတ်” ဟု ပယ်ထုတ်လိုက်ရုပင် ဖြစ်၏၊ ဘုရားရှင်သည် ပယ်စရာမဟုတ်၊ တရားမှန်လည်း ပယ်စရာ မဟုတ်ပါ၊ တရားကျင့်၍ အရိယာဖြစ်သော သံယာလည်း ပယ်စရာမဟုတ်ပါ။ [ကြိုနေရာဝယ် အသက်ထင်ရှား ရှိနေသေးသော ယဉ်ကြည်လောက်သူ လုကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်၏ ကိုယ်တွေ့ဝါးကို ဖော်ပြုလိုပါသည်။]

အိမ်တော်ဝန် ဦးစံဖော်
တို့ထွေးဝတ္ထာ

သမ္မတ၏ အိမ်တော်ဝန် ဖြစ်ခဲ့သော ဒါယကာ ဦးစံဖော်သည် (၁၉၂၅)ခုနှစ်လောက်က သာယာဝတီခရိုင် ဗီးကုန်းမြှုပြု နယ်ပိုင် ဝန်ထောက် အဖြစ်ဖြင့် နှစ်နှစ်ခဲ့ခန့် နေပြီးနောက် အင်းစိန်မြှုပြုသို့ အခွန်ဝန် အဖြစ်ဖြင့် ပြောဆွဲခဲ့ရသည်၊ အင်းစိန်မြှုပြု ဝင်းကျယ် အိမ်ကောင်းကို ရှာဖွေ၍ နေထိုင်စဉ် သုံးလလောက်ကြာသောအခါ နေမကောင်းသဖြင့် ရုံးမတာက်ဘဲ အိမ်မှာ အနားယူ၍ အိပ်ရာထဲ၌ လဲလျောင်းနေရာသို့ နေလည် နှစ်နာရီအချိန်လောက်ဝယ် အရပ်ပုံပုံ ဆံပင်ချုပ် မိန်းမတ်ယောက် ခုတင်ခြေရင်း၌ ရပ်လာသည်၊ အခွန်ဝန်ကတော်သည် ဝန်မင်းအနားမှာ ရှိသော်လည်း ထိမိန်းမကို မမြင်ရ၊ ဝန်မင်းသာ မြင်ရသည်။

ဝန်မင်း နေမကောင်းမီ သုံးရက်လောက်ကလည်း ညျှော်အခါတွင် မင်းကတော်နှင့် သားငယ်တို့ ခုတင်ကြီးပေါ်တွင် အိပ်နေကြစဉ် သားငယ်သည် နံရုံးဘက်က အိပ်ပါလျက် ခုတင်အောက်သို့ လိမ့်ကျ သွားဖူး၏၊ ဝန်မင်း၏ မိခင်သည် ဘုရားမီး ပူဇော်၍ ဘုရားဝတ်ပြု နေစဉ် လေးခါလောက် မီးများ အလိုလို ဤမီးသွားဖူး၏ သို့သော် ထိဖြစ်ရပ်များကို အမှတ်တာရ ဂရုမဖိုက်ခဲ့ကြ၊ ယခုအကြိုမြှုပြုကား လူပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ကိုယ်ထင်ပြသောကြောင့် ဂရုမစိုက်၍ မဖြစ်နိုင်တော့ ချေ ထိအတွင်းများပင် မိတ်ဆွဲဖြစ်သူ ဦးထွန်းအောင် ရောက်လာ၏ ဦးထွန်းအောင်ကား ဆေးဝါးကုသောဆရာ မဟုတ်သော်လည်း ပယောကနိုင်သူ ဖြစ်၏၊ သူသည် ဝန်မင်းနှင့် တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း

ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

၁၀၅

“ဝန်ထောက်မင်း ဒီအိမ်မှာ မနေပါနှင့်၊ ကျွန်တော် ဒီအိမ်ကို ဝင်လာတော့ အိမ်ရှင်မသူရဲကို တွေ့ရပါသည်၊ သူက မဆိုင်တဲ့သူများ ဒီအိမ်နေတာ မကြိုက်ပါ”ဟု ပြောလေသည်။

“အကယ်၍ ဒီအိမ်မှာ နေချင်လျှင် အိမ်ရှင်မသူရဲကို နှင်ပေးမည်” ဟု ပြောသော်လည်း ကိုယ်ချင်းစာသောအားဖြင့် “သူက မနေစေချင် လျှင် မနေရဲပေါ့၊ နှင်တော့ မနှင်ပါနှင့်” ဟု ပြော၍ တခြားအိမ်သို့ မိသားတစ်စု ပြောင်းရွှေကြောသည်၊ ထိုနောက် ဝန်မင်း ရုံးတက်နှင့် သောအခါ ရုံးစာရေးတို့အား ထိုအိမ်ကြီး၏အကြောင်းကို မေးရာ၊ ထိုအိမ်ရှင်မသုည် သူက ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သော်လည်း ဘာသာမတူသော အင်လိပ်ကပြားနှင့် အကြောင်းပါ၍ လင်က အလျင်သေပြီးနောက် သူသေခါနီးဝယ် လှုပါနီးလှု၍ ဘဏ်ကငွေကို ထုတ်ပေးရန် ပြောသော လည်း ထုတ်မပေးကြသဖြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်ပြီး သေသွားရာ၊ ထိုအိမ်မှာ (သူရဲဖြစ်ကြောင်း) ပြောကြ၏၊ သူ၏အရပ်လည်း ပုံပြတ်ပြတ်ပင်ဟု ပြောပြကြလေသည်။

<p>နိုင်ပြားမှာ နောက်ပိုင်းမချမ်းသာ</p>	<p>အသင်ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် ယခုအခါ ထိုတန်း ရောက်နေသော နိုင်ပြားဝယ် လောကနိုဗာန် ရနေကြပြီဟု တွေးကာ သွားရည်ယိုကောင်း ယိုကြပါလိမ့်မည်၊ နိုင်ပြားမှ ပြန်လာသော ပိုလ်မျှူးတစ်ယောက် အပြောမှာ ထိုထင်သလို မဟုတ်ပါ၊ အသက် အခွဲယ် ငယ်သူများသည် အလုပ်ကို မနားမနေ လုပ်ကြ၊ အားလပ်ချိန် ကို မရု-အရယူကာ ပျော်နိုင်သမျှ ပျော်ကြနှင့် ငယ်ချွဲယ်သော အသက်တစ်း အချိန်ကို ကော်လွန်စေကြ၏၊ အသက် (၆၀) ကျော်</p>
--	---

အဘိုး အဘွားပိုင်း ရောက်သူကား အလုပ်စရာ မများ
ကလပ်သွား၍လည်း ငယ်ချေယ်စဉ်ကလို မပျော် လှင့်ယ်များ တု၍
ဓားကြည့် သောက်ကြည့် ကကြည့် ဆိုကြည့် ခံစားကြည့်သော၍လည်း
အတွင်းသွေးသားတွေကိုက ထုံးထိုင်း ဦးဖျင်းလာပြီ ဖြစ်သောကြောင့်
လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကလည်း သဘာဝအလိုက် လော့လာပြီ
ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဘာတစ်ခုမျှ အရွယ်ပိုင်ကောင်းတုန်းကလို
အရသာ မရှိတော့ချော့ ထိုသို့ အရသာ မရှိသောကြောင့် အလိုလို
ပျင်းရိုင်းငွေ့ကာ လုပ်စရာအလုပ်ကို ရာကြောပါသော၍လည်း ဘယ်အလုပ်
မျှ စိတ်ချမ်းသာမှုကို မပေးနိုင်ကြသဖြင့် အိုခြင်း နာခြင်း ဆင်းရဲတွင်းမှ
သေခြင်း မရဏာသို့ ကူးပြောင်းကြရပါသတဲ့။

၃၅ မြန်မာနိုင်ငြုံကား ထိုအရွယ်ပိုင်အောင် အသက်
တရားတော်၏ ဤမြန်မာနိုင်ငြုံအောင် ရှင်နေသေးသူတို့အတွက် (တရား လိုက်စားဖို့ရာ)
သူခ အလွန်ကောင်းသော အချိန်အခါ ဖြစ်၏။ ငါးပါး
သီလစသည်ကို မကျိုးမပေါ်က်အောင် ထိန်း၍ ဖိမိ ပါသနာပါသော
ဘာဝနာတစ်မျိုးမျိုးကို ဗွားများနေနိုင်လျှင် ဤဘာဝ၌ စိတ်ချမ်းသာမှုကို
လက်တွေ့ ရနိုင်၏။ လူအများက တရားဖြင့် နေခြင်းကို ပျင်းစရာဟု
ထင်ကြ၏။ အမှန်အားဖြင့်ကား တရားဖြင့် နေခြင်းသည် ပျင်းစရာ
ပေါ်တိပါ။ သီလကို အခြေခံ၍ တရားအာရုံ ယူနေသောအခါ ကုသိုလ်
စိတ် ဖြစ်၏။ ထိုကုသိုလ်စိတ်၌ ပိတ် သောမနသုတို့ (အများအားဖြင့်)
ပါဝင်၏။ ပိတ်-နှစ်သက်ခြင်း၊ သောမနသု-ဝမ်းမြောက်ခြင်းတို့ကား
ကြည်လင်ခြင်ပျသောတရားများ ဖြစ်၍ ထိုကုသိုလ်ဖြစ်ခိုန်းမှာ အမှန်
ပျော်မွေ့ကြရပါသည်။ ဤသုခမျိုးကို နိုင်ငံခြား အဘိုး အဘွားတို့
လိုချင်ကြသော၍လည်း အသက်ကိုက ထို သုခမျိုးကို ဋ္ဌန်ပြနိုင်သော

ခေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

၁၀၉

ပဋိရှုပဒေသ (သင့်တော်သောအရပ်) မဟုတ်ပါ၊ ဤမြန်မာနိုင်ငံကား ထိုတရားမျိုးကို များစွာ ညွှန်ပြနိုင်သော ပဋိရှုပဒေသ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုကြောင့် အသင် ခေတ်ပညာတတ်တို့သည် ဤ နိုင်ငံကျော်၍ အခြားနိုင်ငံကို မျှော်ဆည့်အစား ဤနိုင်ငံ၌ သဘာဝအတိုင်း ရရှိနေသော အကောင်း များကိုသာ တကယ်ကောင်း/မကောင်း မြည်းစမ်းစေလို ပါသည်။

နောက်ဘဝမရှိဟု ထူးချွဲ နှစ်ခုဖြစ်နေလျှင် ဘယ်ကိစ္စမျိုးမဆို မိမိစိတ်မှာ နှစ်ခုဖြစ်နေလျှင် မများနိုင်သော လမ်းကို လိုက်ရပါသည်၊ ဘာသာခြားတချို့က “နောက်ဘဝမရှိ”ဟု ဆို၏၊ ဗုဒ္ဓဘာသာက “နောက်ဘဝ ရှိ၏”ဟု ဆို၏၊ “နောက်ဘဝ မရှိ”ဟု ယူသုတို့သည် မိမိကိုယ်ကို စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းထားဖို့ အရေးမကြီးတော့ပါ၊ လူချင်း ဆက်ဆံရာဝယ် အဆင်မပြောမည် စိုးသောကြောင့်သာ စောင့်စည်းဖို့ လိုပါသည်၊ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူ့မှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ ဒစရိတ်မကောင်းမှုများကို ရှောင်ဖို့လည်း အရေးမကြီးတော့ပါ၊ ယခုဘဝမှာလည်း လူတစ်ပါးက ယုံကြည် စိတ်ချုပ်သော လူကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ကောင်းမှ ဖြစ်တော့မည်၊ ထိုသို့ အယူရှိသူတွေ လူများစု ဖြစ်နေပါမှ ထိုသူတို့ များသောနေရာ သည် စိတ်ချုလက်ချု နေစွဲရတော့မည် မထင်ပါ၊ တစ်ဖန် သူတို့ ယူဆသည့်အတိုင်း နောက်ဘဝမရှိတာမှန်လျှင် ခံသာပါသေး၏၊ အကယ်၍ နောက်ဘဝရှိခဲ့လျှင် သူတို့၏ ယခုဘဝ အကုသိုလ်ကဲသည် မကောင်းကိုးပေ၍ ကုန်နိုင်ရန် မရှိတော့ပါ၊ သို့ဖြစ်လျှင် “နောက်ဘဝ မရှိ”ဟူသော အယူကြောင့် ခုဘဝလည်း ရှုံး၊ နောက်ဘဝလည်း ရှုံး၊ နှစ်ဖက်ရှုံး၊ ရှုံးဖို့သာ ရှုံးပါတော့သည်။

နောက်ဘဝအရှိဟု
ယူသူ နှစ်ဖက်အကျိုးရ
သောကြာင့် လူကောင်းသူကောင်း ဖြစ်၏၊ ယူဆသည့်အတိုင်း
နောက်ဘဝမရှိစေကာမူ ဤဘဝ၌ လူကောင်း သူကောင်း ဖြစ်ခြင်း
ကား အမြတ်ရပါပြီ အကယ်၍ နောက်ဘဝရှိတာ မှန်လျှင်ကား
ပြုထားသော သုစရိတ်ကုသိလ်ကံကြာင့် ကောင်းရာဘဝသို့သာ
ရောက်ဖိုရာ ရှိပါတော့သည့်၊ ထိုကြာင့် “နောက်ဘဝ ရှိ၏”ဟူသော
အယူသည် ယခုလည်းကောင်း၊ နောင်လည်းကောင်းသဖြင့် နှစ်ဖက်
ကောင်း ကောင်းသောအယူ ဖြစ်ရကား စိတ်ထဲ၌ မဆုံးဖြတ်နိုင်လျှင်
“နောက်ဘဝ ရှိ၏”ဟူသော အယူကို ယူခြင်းသာ မမှားနိုင်သောအယူ
ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသား
သူတော်ကောင်းများ
ယူအခါ ရှေးရှေး ဘဝများစွာက ပါရမီ
ဖြည့်ခဲ့ဖူးသော ပညာတာတ်သူတော်ကောင်း
သည် တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင်
တစ်ယောက် ဆိုသလို ရှိတတ်ပါသေး၏၊ ထိုသူသည် ခေတ်အလိုက်
ပညာကို သင်၍ တတ်မြောက်သော်လည်း လူထုံးစံအတိုင်း အိမ်ထောင်
ပြုလိုသော စိတ်ဆန္ဒကား နည်းပါးပါလိမ့်မည်၊ ထိုကဲ့သို့သော အမျိုး
သားကောင်းများ ရှိလျှင် ဤသာသနာဘောင်သို့ ဝင်၍ အမျိုးဘာသာ
အကျိုးကို ဆောင်လှည့်ပါလော၊ ဘုရားလက်ထက်တော်မှ စ၍ ဤ ဤ
သာသနာတော်ကို များစွာသော မင်းညီမင်းသားနှင့် အမျိုးကောင်း
သားတို့ ဆောင်လာခဲ့ကြာင်း သိန့်ရာ သာသနာတ် အစဉ်အဆက်ကို
ရေးသားခဲ့ပါသည့် ပြန်၍ ကြည့်ကြပါ၊ ခေတ်ပညာတာတ်ပြီးသူသည်

ဓေတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

၁၁၁

ဘုရားတရားတော် (ပိဋက) သက်သက်ကိုသာ ဆရာကောင်းနှင့် သင်ပါမူ နှစ်များစွာ မကြာဘဲ အဘီဓမ္မာနှင့်တက္က တတ်မြောက်နှင့် ပါသည်၊ ထိုသို့ ပိဋကသင်ယူနေစဉ် ဘာသန္တရ သင်လိုသော စာချ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း လူ၌၌ရရန့် မိမိက သင်ပြနိုင်ပါသေးသည်၊ မိမိတစ်ယောက်က သာသန္တကျကိုသရေ ဆောင်နေတာ မြင်လျှင် အလားတူ အမျိုးကောင်းသားလုပ်ယ်များလည်း “သာသန္တတာဝန်ကို ဆောင်လျက် ပါရမီ ဖြည့်ကာ ကြုံ တတ်သက်တာ အချိန်အခါကို ကောင်းသော လွန်ခြင်းဖြင့် လွန်သွားနိုင်သည်”ဟု သဘောပါက်ကြ ပါလိမ့်မည်၊ ကြုံနည်းအားဖြင့် သာသနာတော်သည် ဓေတ်ပညာတတ် အမျိုးသားတို့၏ ပါရမီဖြည့်၍ ပျော်မွေ့ရာလည်း ဖြစ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့၏ အားကိုးရာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပညာတတ်
ထက်မြောက်သူများ

ယခုအခါ ဓေတ်ပညာလည်း တတ်၊ မိတ်လည်း ထက်မြောက်သူများ ထက်မြောက်သောအချို့လုပ်ယ်များသည် နိုင်ငံ ကောင်းစားရေးအတွက် စွမ့်စားလိုသော ဆန္ဒပြိုးပြသည်ကို တွေ့ရ၏။ “နိုင်ငံကောင်းစားရေး”ဟုသော စကားကို သဘာဝကျကျ စဉ်းစားလိုက်လျှင် ချမ်းသာပြီးသူကို မယုတ်လျော့ စေဘဲ ဆင်းရဲသူများကို မြှင့်တော်ပေးနိုင်မှသာ နိုင်ငံကောင်းစားစေရာ ရောက်သည်၊ သို့ဖြစ်လျှင် “လောကတွေစရိယ—လောကအကျိုးကို ကျင့်ခြင်း”ဟုသော ဘုရားအလောင်းတို့ အကျင့်နှင့် ပံ့ဆင်ဆင် တူရကား ထိုသို့သော နိုင်ငံကောင်းစားရေးကို သာသနာတော်အတွင်း ဝင်၍ မိမိကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လမ်းစဉ်ဒေသနာကို သင်ယူရင်း ဆင်းရဲသား ကလေးတွေကို မိမိတတ်ပြီးသော ဓေတ်ပညာ သင်ပေးရလျှင် အစ်အမှန် သဘာဝကျသော နိုင်ငံကောင်းစားရေးကို ပြုကျင့်ရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။

၁၁၂

ဘာသာသွေး

လူဘဝထက်
ဆောင်နိုင်သောဘဝ

အသင် ခေတ်ပညာတတ်လူငယ်များသည်
ဆရာဝန်စဉ်သော ခေတ်ပညာကို တတ်ပြီး
နောက် ဒီမိတောင်ပြုလိုက်ကြလျှင် ထိ
တစ်ဒါမိတောင်အတွက် ကောင်းစားရေးကိုသာ အားစိုက် ခွန်စိုက်
ဆောင်ရပါလိမ့်မည်၊ သာသနာတော် ဝင်လာလိုက်လျှင်ကား မိမိ
ကိုယ်တိုင် ဘုရားဒေသနာတော်မှ သြုပိဒါဒအသစ်တွေကို ရှုံး ဆင်းရဲ
သားများအပေါ် ကရဏာအသစ် ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ မိမိ၏
ခေတ်ပညာကို သင်ပေးရလျှင် ထိုကလေးအပေါင်း မြောက်မြားစွာ
သည် ခေတ်ပညာကို အခမဲ့ သင်ရှုံး အသက်မွေးမှုပညာကို
လွှာယ်လွှာယ်နှင့် ရကြပါလိမ့်မည်၊ ထို့နောက် ထိုကလေးများသည်
အထက်တန်းပညာများကို ဆက်လက်သင်ယူသောအခါ ကျွန်းမာရေး
ဆရာကလေးစသည် ဖြစ်၍ ကျွန်းလက် ရွာပေါင်းများစွာ၏ အားကိုရာ
ဖြစ်နိုင်ကြပါသည်၊ ထိုကြောင့် “ရဟန်းဘဝသည် လူဝတ်ကြောင်
ဘဝထက် လောကာအကျိုးကို ပို၍ ဆောင်နိုင်သောဘဝ”ဟု စဉ်းစားမိ
ကြပါလျှင် သာသနာတော်ဘောင် ဝင်၍ ဆင်းရဲသားများကို မြှင့်တင်
လည့်ကြပါလော်။

အမျိုးသမီး
သူတော်ကောင်းများ
လူဘောင်ဗြို့ပင်
ပြုခဲ့ကြ၏။ ထိုခုန်းယောက်လုပ်ခွဲ့ပေါ်

ကသသပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ကိုကို
ရှင်ဘုရှင်မှာ သမီးတော်ခုန်းယောက် ရှိ၏။
သူတို့သည် ဘီကျွန်း ပြုလုပ်ခွဲ့ မရသဖြင့်
လူဘောင်ဗြို့ပင် ဥပုသံသီလ ထိန်း၍ အနှစ်နှစ်သောင်းမျှ ကောင်းမှု
ပြုခဲ့ကြ၏။ ထိုခုန်းယောက်လုပ်ပင် ဤဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌

ဓာတ်ပညာတတ်များ စဉ်းစားဖွယ်

၃၁၃

ခေမှ၊ ဥပ္ပလဝဏ်စသော သူတော်ကောင်း အဖြစ်ဖြင့် တရားထူး
ရကြပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် အမျိုးသမီးများလည်း မိမိ၏
ရှေးရှေးဘဝက ပါရမိစာတ်ခံ ပါ/မပါကို ယခုဘဝ အနေ အထိုင်
ဘာသာရေး အလုပ်အကိုင် ကြည့်၍ ခန့်မှန်းရပါလိမ့်မည် ဘာသာခြား
အမျိုးသမီးများသည် ပညာပေးသော ဆရာမအဖြစ်၊ ဆရာဝန်မ
အဖြစ်ဖြင့် သူတို့ဘာသာ၏ တိုးပွားကြောင်းကို ကြိုးစားနေကြပါ
သည်။

ဘုန်းကြီးတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးများလည်း တစ်နည်းနည်း
ဖြင့် ကြိုးစားစေလိပါသည်၊ တစ်ရာ တစ်ယောက်၊ တစ်ထောင်
တစ်ယောက်ဆိုသလို ထူးခြားသော ဓာတ်ပညာလည်း တတ်၊ အများ
အကျိုးလည်း ဆောင်လိုသော အမျိုးသမီး ဖြစ်လျှင်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏
အရိပ်အောက်ဝယ် ပိဋကတ်တော်များကို သင်ပါ၊ ထိုသင်ယူနေနိုက်၌
အမျိုးသမီးကလေးများကိုလည်း မိမိက သင်ပြဲလျှက် သူတို့၏ စာရိတ္တ
ကို ပြုပြင်နိုင်ပါသည်၊ ပိဋကတ်တရားတော်ပါ တတ်မြောက်သော
အခါ ကူးစွဲသိကွာရင့်သော အမျိုးသမီးဆရာမကြီး အဖြစ်ဖြင့် ပါရမိ
ဖြည့်ကာ အမျိုးသမီးကျောင်းများကို တည်ထောင်နိုင်ပါသည်။

၁၀။ သာသနပြုဒကာများသိဖွယ်

ကျောင်းတိုက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို အောင့်ရှောက်
ဂေါ်ပကအဖွဲ့ ထိန်းသိမ်းသောအဖွဲ့ကို “ဂေါ်ပကအဖွဲ့”ဟု ခေါ်၏
တို့ဂေါ်ပကအဖွဲ့သည် ဓမ္မပြုတစ္ဆေး၏ သာသနာတော်ကို ပြုစုရာ၌
သာသနာပြုနည်း နားလည်ဖို့ အရေးကြီးပါသည် “နားလည်”ဟူ၍၌
အလျှိုဒ်ပစ္စည်းများသည် သာသနာ၌ အသုံးဝင်သောပစ္စည်း ဖြစ်
အောင် ရွှေချယ်တတ်ဖို့ နားလည်ခြင်း၊ ငွေနှင့် စပ်၍အပ်သောနည်း-
မအပ်သောနည်းတို့ကို နားလည်ခြင်း၊ တောင်းသာ တောင်းကောင်း
မပေးကောင်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးကို နားလည်ခြင်းများတည်း၊
တို့သို့ နားလည်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များက တာဝန်ယူ၍ နားမလည်သေး
သော အလျှိုဒ်ပြုများကို နားလည်အောင် ဟောပြောခြင်း၊ ဒါနပစ္စည်း
များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဆရာတော် သံယာတော်များနှင့်
တိုင်ပင်၍ လိုသောနေရာထဲ စည်းကမ်းတကျသုံးစွဲခြင်းတို့ဖြင့် ဂေါ်ပက
အဖွဲ့သည် ကျောင်းတိုက်၏ တိုးတက်မှုကို ရွက်ဆောင်ရာ၌ အရေးပါ
အရာရောက်သောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ [တို့ဂေါ်ပကအဖွဲ့ကို ကျောင်း
တိုက်နှင့် အရင်းနှင့် ကျောင်းဒကာများနှင့် အတွင်းက ဝေယျာစွာ
ဆောင်ရွက်မည့် ဒါယကာ ဒါယကာများ စုပေါင်း၍ ဖွဲ့ထားသင့်၏]

အသုံးဝင်သော ယခုအခါ တရှုံးကျောင်းတိုက်များ၌ လိုသည်ထက်
ပစ္စည်း ပိုနေသောနာရီ၊ ခုတင်၊ ကုလားထိုင်၊ ဖျာ၊ သင်ဖြူး၊
ကော်ဇား စသော အသုံးအဆောင်တို့ကို တွေ့ရ၏။
တစ်နှစ်မှတစ်ခါ အသုံးဝင်သော ပစ္စည်းများလည်း အများအပြား
နှုတ်တော်၏၊ သံယာမရှိဘဲ ပိုနေသောကျောင်းများကိုလည်း တွေ့ရ၏။

သာသနပြုဒကာများသိဖွယ်

၁၁၅

သာသနပြုကျောင်းတိုက်၌ ထိပစ္စည်းပါး မရှိအောင် ဂေါပကအဖွဲ့
သည် အမြဲ ဂရိုက်ရလိမ့်မည်၊ ဒါနရှင်များကလည်း မိမိပစ္စည်းကို
စာသင် စာချုပ် တရားကျင့်မှု၌ အသုံးကျျ-မကျျကို ကိုယ်တိုင်လည်း
စဉ်းစား၊ ထိကျောင်း၏ ဂေါပကအဖွဲ့ကိုလည်း မေးမြန်း စုစမ်းပြီးမှ
အသုံးဝင်သော ပစ္စည်းကိုသာ လျှော့ဒါန်းသင့်ကြပါသည်။

မအပ်သောငွေ မကိုင်ကောင်း မသုံးစွဲကောင်း မစီမံကောင်းသော
ကြောင့် “ဘုန်းကြီး ရဟန်း သာမဏေတိအား
ငွေမအပ်”ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသည်၊ ထိသို့ မအပ်ခြင်းမှာလည်း
ဘုရားရှင်က ဝိနည်းတော်၌ မကိုင်ဖိုရန် မသုံးဖိုရန် မစီမံဖိုရန် တားမြစ်
ထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်၊ ချွေးအုံ-ရွှေ ငွေများကို ကိုင်လျှင်
“အနာမှာသခုက္ကား”ဟု ပညာတ်တော်မှု၏ [အနာမှာသ-မသုံးသပ်
ကောင်း မကိုင်ကောင်းပါဘဲ သုံးသပ်ခြင်း၊ ကိုင်ခြင်းကြောင့် အပြစ်
သင့်အပ်သော+ခုက္ကားအာပတ်၊ သာမဏေများကိုင်လျှင် ဒဏ်ထိုက်၏၊
သဲဇဏ်၊ ရေဇဏ်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်-ဟူလို့] ငွေကို ကပိုယ်အထဲ
မအပ်နိုဘဲ ဘုန်းကြီး ရဟန်း သာမဏေအား တိုက်ရှိက်လျှော့ဒါန်းသည်
ကို လက်ဖြင့် (သပိတ်ဖြင့်) ခံယူမှု၊ နှုတ်ဖြင့် (အင်းဟု) ခံယူမှု၊
လက် နှုတ်မပါဘဲ စိတ်ဖြင့် သဘောကျူမှု တစ်ခုရပြုလျှင် နိသို့ယူ
ပါစိတ်အာပတ်ဟု ပညာတ်တော်မှု၏ [နိသို့ယူ-ထိုငွေကို ဝိနည်းထုံးစံ
အတိုင်း စွန့်ရမည်၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်သည်ဟု ဆိုလိုသည်]
ငွေကိုင်မှု အပြစ်ထက် လျှော့သည်ကို လက်ခံမှု အပြစ်က သာ၍ကြီး၏
ထိုငွေဖြင့် ဆွမ်းဝယ်လျှင်၊ ကျောင်းဆောက်လျှင် ထိပစ္စည်းကို သုံးစွဲသူ
အားလုံး သုံးစွဲတိုင်း သုံးစွဲတိုင်း ခုက္ကားအာပတ် ထပ်၍ ထပ်၍ သင့်၏

၁၆

ဘာသာသွေး

လူတိုက် လျှော့လို၍ မဟုတ်ဘဲ မိမိက အလျှော့သောကြောင့် လျှော့သည်
ကို လက်ခံသာယာလျှင်လည်း ဤအာပတ်ပင်တည်း၊ သို့သော်
အလျှော့မှုကြောင့် ဒုက္ခိုအာပတ်တစ်မျိုး တိုးသွားသည်၊ ဤသို့
ငွေနှင့်ပို၍ မအပ်သောနည်းများကို သိထားပြီးလျှင် အပ်သောနည်း
ကိုလည်း မှတ်သားကြပါ။

ငွေဖြေဖြေသော ပစ္စည်း အလျှော့ဒါန ပြုရာ၌ ငွေပါလာလျှင် “ထိုငွေကို ငါ
မသာယာ” ဟု စိတ်က ပယ်ထားပါ၊ ထို ငွေကို
ကျောင်းသားစသော ကပိုယထံရောက်၍ ကပိုယ
လုပ်သူက (တစ်ဆယ်ဖြစ်လျှင်) “တစ်ဆယ်တန်အပ်သော ပစ္စည်းကို
တောင်းပါ” ဟု လျောက်လျှင် ခဲတံ စာအုပ်စသော ပစ္စည်းကို
တောင်းယူနိုင်၏။ [“ထိုငွေဖြေ့ ခဲတံဝယ်ပေးပါ” စသည်ဖြင့်ကား
မဖိမ့်ကောင်း။] တစ်စုံတစ်ယောက်က ငွေလာလျှော့လျှင် “ငွေမအပ်” ဟု
ပယ်ပါ၊ ကပိုယသာယ်မှာလဲဟု လျောက်၍ ကပိုယထံ အပ်နှုံပြီးလျှင်
“အလိုရှိသောအခါ အပ်သောပစ္စည်းကို အလျှော့ရစ်ပါ” ဟု လျောက်
လျှင် ထိုကပိုယထံ အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းကောင်း၏။ လျှော့သူက
မလျောက်ဘဲ ကပိုယကလျောက်လျှင်လည်း ကပိုယထံ တောင်းကောင်း
၏။ “ငွေကို မအပ်ဘူး” ဟု ပယ်သောအခါ အလျှော့ရှင်က ကပိုယထံ
မလွှဲတော့ဘဲ “တပည့်တော်ထံ အပ်သေးပစ္စည်းကို အလျှော့ပါ”
ဟု လျောက်လျှင်လည်း ထိုအလျှော့ရှင်ထံ အပ်သောပစ္စည်းကို
တောင်းယူကောင်း၏။ [ကပိုယအထံ လွှဲအပ်ရခြင်းသည် အလျှော့ရှင်
နှင့် အလျှော့ဘုန်းကြီးတို့က နေရပ်ချင်း မတူသဖြင့် အလိုရှိလျှင်

သာသနပြုဒကာများသိဖွယ်

၁၁၅

အလွယ်တကူ မရမည့်စီးသောကြောင့် ဖြစ်၏ တစ်ရပ်တည်း ဖြစ်လျှင် “မိမိအထံ တောင်းပါ”ဟု လျောက်ခြင်းက သာ၍ စိတ်ချရသည်။]

သာသနပြု ဘုရားရှင်သည် ငွေနှင့်စပ်၍ ဤမျှလောက် တင်းတင်း သတိ ကြပ်ကြပ် ပညတ်တော်မှုထားပါသည်၊ သို့ပါလျက် ယခုအခါ အလူဗုဒကာတို့သည် ငွေကို ပေါ့ပေါ့ဆဆ လူဗုလိုက်ကြ၏ နိုင်က ကပိုယထံ အပ်၍ သပ်သပ်ရပ်ရပ် လူဗုလိုက် စေကာမှ ကပိုယလုပ်သူက မလျောက်တတ်လျှင်လည်း မအပ် ဖြစ်ပြန်၏၊ ကပိုယက လျောက်တတ်စေကာမှ အလူဗုခံပုဂ္ဂိုလ်က “ထိုငွေကို မည်သည့်နေရာ ထားလိုက်”ဟုလည်းကောင်း၊ “ထိုငွေဖြင့် မည်သည့်ပစ္စည်းကို ဝယ်ပေးစမ်း”ဟုလည်းကောင်း စီမံလျှင် လည်း မအပ်ဖြစ်ပြန်၏၊ သာ၍ သနားဖွယ်ကောင်းသည်ကား ပို့သ တို့သည် သားရဟန်း သားကိုရင် စာသင်သွားရာ၌ ဆင်းရဲမည် စီး၍ သား၏ သေတ္တာထဲမှာ ငွေ ထည့်လိုက်ရှာကြ၏၊ ဘုန်းကြီး၏ ဖေမည်းတော်သည်ပင် ဘုန်းကြီးသေတ္တာထဲ၌ စာသင်သွားစဉ်က ထည့်လိုက်ရှာပါသေးသည် ဤနေရာက နေ၍ မိမိ၏ ဖေမည်းတော် အား မိမိ၏ သာသနပြုပါရမိကို အမျှပေးပါသည်။

ငွေသည် အဆိပ် ထိုသို့ သေတ္တာထဲ၌ ထည့်လိုက်သည်က စ၍ ထိုငွေသည် အဆိပ်မဟ လောင်ပါတော့၏၊ ထိုငွေဖြင့် စွမ်းဝယ်စားလျှင် အဆိပ်ကိုပင် စားရခြင်း ပြစ်တော့၏၊ “ဘယ့်နှယ်လဲ မို့သတို့ ... ချစ်လွှာသော သားကို အဆိပ်ပ်၍ သတ်ရာ မရောက်ပါလော”၊ ထိုမျှလောက် အပြိုင်းသောကြောင့်ပင်

ငွေအလျှော်မှုကို အကြောင်းပြ၍ ခုတိယ သံရိယနာတင်ရသည်အထိ ရှေးရှေးက ရဟန္တသများ ကြောင့်ကများတော်မှုနဲ့ကြပါသည် [အနာဂတ် သာသနာရေးစာအုပ်၌ ခုတိယသံရိယနာတင်ခန်းကို ပြန်၍ကြည့်ပါ] ထိုကြောင့် သာသနာဝန်ဆောင်တိုက်ကြီး တည်၍ အနာဂတ်သာသနာ ပြုလိုသော ဒါယကာ၊ ဒါယကာမတို့သည် မိမိထို့လည်း သာသနာ ပြုနည်းကို နားလည်အောင်၊ ကျောင်းတိုက်၏ ဂေါပကအဖွဲ့ကိုလည်း နားလည်သူများ စုပေါင်း၍ ဖွဲ့ထားနိုင်အောင် ကြီးစားမှုသာ ဘုရား အလိုတော်ကျေသော သာသနာပြု ဖြစ်နိုင်မည် အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း သတိပြုကြပါလေ။

ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး သာသနာပြုမည် ဆရာဒကာတို့ မှချသီသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး ရှိသေး၏။ (၁)ပေးသာ ပေးကောင်း မတောင်းကောင်း၊ (၂)တောင်းသာတောင်းကောင်း မပေးကောင်း၊ (၃) ပေးလည်း ပေးကောင်း တောင်းလည်းတောင်းကောင်း၊ (၄) ပေးလည်း မပေးကောင်း တောင်းလည်း မတောင်းကောင်း ဤသို့ ဆရာ ဒကာ နှစ်ဖက်လုံး သတိထားရမည် ဒကာ ဒကာမ အမြှားအစား လေးမျိုးရှိသည်၊ ထိုလေးမျိုးတွင်...

ပေးသာ ပေးကောင်း	ရဟန်းများက ထေမင်း ဆေး စသည်ကို
မတောင်းကောင်း	ပေးသာ ပေးကောင်း၍၊ သူတို့ အထု မတောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ
ကစ်မျိုး ရှိ၏ ထို သူမျိုးကား—ဖုန်းတောင်း ယာစကား အဖြစ်ဖြင့် တောင်းရမ်းလာသူ၊ ရှင်လောင်း၊ မိမိအခိုင်းအစေ ကျောင်းသား၊ ညှိသည် အာက္ခာအဖြစ်ဖြင့် စားနှစ်ရိက္ခာမပါဘဲ ကျောင်းသို့ ခေါ်	

သာသနပြုဒကာများသိဖွယ်

၁၁၉

ရောက်လာသူ၊ ဓားပြ သူပုန်နှင့် အစိုးရတိုတည်း သူတိုအား ကျောင်း ရောက်လာသောအခါ မိမိပိုင် ဆွမ်း စသည်ကို ပေးကောင်း၏၊ မကျိန်းမာလျှင် ဆေးပေးကောင်း၏၊ သူပုန် ဓားပြတို့မှာ သေးအန္တရာယ် ပြုတတ်သောကြောင့် သံယာပိုင် ပစ္စည်းကိုပင် ပေးကောင်း၏၊ ထိုသို့ ပေးရာ၌ “ဝါကပေးလျှင် သူကပစ္စည်း လျှော့လိမ့်မည်”ဟူသော မျှော်လင့်ချက်ကား မရှိစေရ၊ ထိုသူတို့ထဲ့၌ သူတို့ပိုင်ပစ္စည်းကို (အယုတ် သဖြင့် ရေကိုမျှ) မတောင်းကောင်းပါ၊ ကြံးစကားကို ကြည့်၍ အရပ်ထဲမှ ခေတ္တမျှ ကျောင်းလာသူအား ဆွမ်း စသည်ကို မပေး ကောင်း၊ လူတာချို့က ကျောင်းမှာရှိသော သစ်သီး ပန်း စသည်ကို လာ၍ တောင်းတတ်၏၊ လူမမှာအတွက် စာတ်စာ ဖြစ်လျှင်သာ အနည်းငယ် ပေးကောင်း၏၊ စာတ်စာမဟုတ်လျှင် မပေးကောင်း၊ မပေးလျှင် ကျောင်းကို ရန်ရှာမည့်သူကိုကား ခိုးသား ဓားပြလို သဘောထား၍ ပေးရပေလိမ့်မည်။ [တတိယပါရာမိကန့် ကုလ္လာသန သိကွာပုဒ်များ၏ အဋ္ဌကထာကို မြှို၍ ရေးသားသည်။]

တောင်းသာတောင်းကောင်း မပေးကောင်းကောင်း၏ တောင်းသာ တောင်းကောင်း၍ မပေး ကောင်းသော ဒကာ ဒကာမတတ်မျိုး လည်း ရှိသေး၏၊ ထိုသူမျိုးကား ဆွမ်းတော်စပ်သူ၊ ဆွမ်းမတော်သော်လည်း “အလိုက္ခရာ တောင်းပါ” ဟု ဖိတ်မံထားသူတည်း၊ ထိုသူတို့ အထဲ့ ရဟန်းတို့နှင့် အပ်စပ်သော ဆွမ်းစသောပစ္စည်းကို တောင်းကောင်း၏၊ ရဟန်းက ထမင်းစသည်ကို မပေးကောင်း၊ [ဆွမ်းတော်သူသည် မကျိန်းမာလျှင် သူတို့မှာလည်း ဆေးမရှိလျှင် မိမိရှိသော ဆေးကို ပေးကောင်း၏၊ ဆွမ်းမတော်ဘဲ

မိတ်မဲထားသူကား ကျောင်းအနီးမှာနေ၍ မိမိကို ပြုစုနေသူဖြစ်လျှင်သာ ဝေယာဝစ္စပြုသူ ဖြစ်၍ ဆွမ်း ဆေးစသည်ကို ပေးကောင်း၏ အိမ်မှာ နေလျှင် ဘာမျှ မပေးကောင်း အိမ်မှာနေခိုက် မကျန်းမာသောလည်း ဆေးမပေးကောင်း၊ ဆေးနည်းကိုမျှ တိုက်ရိုက် မပြောကောင်း] ကြိုစကားကို ကြည့်၍ ဆွမ်းမအတ်သော ဒကာ ဒကာမတိုအား ရင်းနီးကြည့်ညိုရှိ၊ ကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမ ရဟန်းဒကာ ရှင့်အမ ဖြစ်နေရုံမှုဖြင့် ဘာမျှ မတောင်းကောင်းကြောင်း၊ “ကျောင်းဆောက် လိုက်ပါ၊ ရဟန်းဒကာ ရှင်ဒကာ လုပ်ပါ”ဟုလည်း မနိုင်းကောင်း ကြောင်း သတိပြုပါ၊ မတောင်းသဲလည်း ယူသည်ကို ကျောင်းမည်သူ ဖြစ်လျှင်ကား “ဝိသာသရှိဟ”၏ အကျမ်းဝင်သော နည်းဖြင့် ကိုယ်တိုင်လည်း ယူကောင့်း၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို “ယူချေစမ်း” ဟုလည်း နိုင်းကောင်းပါသည်။

ပေးလည်းပေး
တောင်းလည်းတောင်း

ပေးလည်းပေးကောင်း တောင်းလည်း
တောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ
တစ်မျိုးလည်း ရှိ၏၊ ထိုသူမျိုးကား
မိဘတည်း [မိမိတို့ ရဟန်း သာမဏေ အချင်းချင်းလည်း ပေးကောင်း
တောင်းကောင်း၏] မိဘတို့သည် သားရဟန်းအထံမှ ဘာပစ္စည်းမဆို
(သားရဟန်းပိုင် မှန်လျှင်)တောင်းကောင်း၏၊ သားရဟန်းကလည်း
ပေးကောင်း၏၊ သို့သော သာသနာတော်နှင့် ဆိုင်ရာဝယ် အလွန်
ရင်းနီးသော သာသနာဒါယာဒ (သာသနာဆွမ်း ဖြစ်နေကြသော)
မယ်တော် မည်းတော်တို့သည် မိမိမှာ စားရေးသောက်ရေး ပြည့်စုံ

သာသန့်ပြုဒကာများသိဖွယ်

၁၂၁

နေပါလျှင် မိမိကသာ လူမြှို့ သင့်၏ အခြားသူတို့က သဒ္ဓိတရားဖြင့်
လျှိုထားသော ပစ္စည်းကို မတတ်သာလုမှ ယူသင့်၏ သားရဟန်း
ကလည်း အခြားသူတို့က သဒ္ဓိတရားဖြင့် လျှိုထားသောပစ္စည်းကို
မိဘပင် ဖြစ်သော်လည်း စားရုံ သောက်ရုံထက် ပို၍ စီးပွားဖြစ်
မပေးသင့်ပါ။

<p>မပေးကောင်း:</p> <p>မတောင်းကောင်း:</p>	<p>ပေးလည်း မပေးကောင်း၊ တောင်းလည်း မတောင်းကောင်းသော ဒကာ ဒကာမ တစ်မျိုးရှိ၏ ထိသူကား... ဆွဲမျိုးလည်း မတော်၊ စိတ်မံထားသူလည်း မဟုတ်၊ သူတောင်းစားလည်း မဟုတ်, ရိက္ခာမပါဘဲ ကျောင်းသို့ ရောက်လာသော ညျှော်သည်၊ သူနိုး စားပြု၊ အနီးရ စသူလည်း မဟုတ်သော ရိုးရိုးဒကာ ဒကာမတည်း၊ ထိုကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ဒကာ ဒကာမတို့ထံမှ တစ်စုံတစ်ရာ အပ်သောပစ္စည်းကို အလိုရှိပါလျှင် ဆွမ်းပ်ပ်သကဲ့သို့ သူတို့အနီးသို့ (အိမ်သို့) သွား၍ ပ်ပ်ရသည် “ဘာအလိုရှိပါတုန်း”ဟု မေးမှ အလိုရှိတာကို ပြောနိုင် သည် “မတတ်နိုင်သေးပါ”ဟု လျှောက်လျှင် ထပ်၍ တရားစကား ပြောမနေရာ တရားစကားပြောမှ ရရှုင် ထိုပစ္စည်း မအပ်တော့။ [ကြိုစကားကို ကြည့်၍ “ယခုဇေတ် အချို့ကိုယ်တော်များသည် အိမ်ပေါ်တက်ထိုင်၍လည်းကောင်း၊ ကျောင်းသို့ ရောက်လာမော်အခါ့၍ လည်းကောင်း “ဘာလျှိုပါ၊ ညာလျှိုပါ”ဟု အလျှော့ကြခြင်းကား ဂန်ည်းတော်နှင့် မည်း၊ ထိုသို့ ပြော၍ လျှိုအပ်သော ပစ္စည်းသည် ရဟန်း သာမဏေ အားလုံးပင် မသုံးစွဲအပ်”ဟု မှတ်ပါ။]</p>
--	---

ဘုန်းကံရှိသူမှ
သာသနပြုနိုင်

ဘုရားလက်ထက်တော်မှ စဉ် သာသနပြက
သော ဆရာ ဒကာတို့သည် ဘုန်းထူးကံထူး
ပါလာကြသူများချည်း ဖြစ်ကြ၏၊ အရှင်မဟာ
ကသာပ၊ အရှင်မဟာယသ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္ထတိသု၊ အရှင်မဟိန္ဒာ
နှင့် အရှင်အရဟံ စသော ရွှေးရွှေးမထော်ကြီးများ၊ မင်းတုန်းမင်း
လက်ထက်တိုင်အောင် ဆရာတော်ကြီးများသည် သာသနပြုဖို့ရန်
ဘုန်းထူးပါရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များချည်း ဖြစ်ကြပါသည်၊ မိမိသာရ၊
အနာထပ်၏၊ ဝိသာခါ၊ အသောကမဟာရာဇာ၊ ဒေဝါနံပိယတိသု၊
ဒုဋ္ဌဂါမဏီ၊ အနောရထာ၊ မင်းတုန်းမင်းစသော သာသနပြု ဒါယကာ
ဒါယိကာမတို့လည်း ဘုန်းထူး ကံထူးပါလာသူများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

မှန်၏၊ သာသနပြုခြင်းကိစ္စသည် ပစ္စည်းညစာ ပြည့်စုစု၊ တန်ခိုး
အာဏာ ရှိရှိမှဖြင့် ပြီးနိုင်သောကိစ္စ မဟုတ်ပါ၊ ပစ္စည်းညစာလည်း
ပြည့်စုစု၊ သဒ္ဓိတရားလည်း ပြည့်စုစု၊ သာသနတိုးတက်စေလိုသော
ဆန္ဒနှင့် ဆရာဘက်၌ သီလ သမာဓိ ပညာ ဤအားလုံး စုစုည်းပြင်၊
သာသနပြုနိုင်လောက်သော ရွှေးဘုန်း ရွှေးကံလည်း ပါရှိခြီးမှ
အထမြောက်နိုင်သောကိစ္စ ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုကြောင့် “မိမိတို့မှာ
ရွှေးဘုန်း ရွှေးကံ မည်မှာလောက် ပါရှိသည်”ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ဖို့ရန်
သာသနပြုကိစ္စတည်းဟူသော မှတ်ကျောက်တွင် မှတ်တင်၍
ကြည့်ကြပါလော၊ သာသနပြုကိစ္စ အထမြောက်လျင်လည်း
မိမိကိုယ်ကို ပါရမိ ပါလာသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဝမ်းမြောက်ပါလော။

နာမူမြတ်

၁၂။ သံပျောတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

ရွှေးမြန်မာမင်းများ လက်ထက်က သာသနာကို
သာသနာကို အထင်ကြီးကြသော်လည်း ယခုကား အထင်
အထင်မကြီးပါ မကြီးတော့ပါ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် ရဟန်း
သာမဏေများမှာ ဂုဏ်ပရှိတော့ပါ၊ ဘူးကြောင့် ထိုသို့ ရွှေးနှင့်ယခု
ကွဲပြားရသနည်း?... မြန်မာမင်းများ ခေတ်ထိုးများ၏
အရိပ်အာဝါသုဒ္ဓ ဘုန်းတော်ကြီးများ အထုံး လူရာဝင်အောင် ပညာ
သင်ကြရ၏၊ ရပ်ဆာ လူကြီးလူကောင်း ဓနရှင်ဗုံးယဉ်း ဘုန်းကြီးကျောင်း
ထွက်များချည်း ဖြစ်ကြ၏၊ နေပြည်တော် မှုံးကြီးမတ်ကြီးများနှင့်တွေ့
ရှင်ဘုရင့်သားတော် (ရှင်ဘုရင်ပါ) ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖြစ်ကြ၏၊
ယခုသော်ကား ကျေးဇူးအမတ်တွေးပင် ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် မဟုတ်
သူက များ၏ ဝန်ကြီး ထိန်ကလေးဆိုထူးတို့မှာ သာ၍ ဘုန်းကြီးကျောင်း
နှင့် ဝေးခဲ့ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်း သာမဏေများကို အထင်
မကြီးနိုင်ရမက၊ ရှိနေသေးသော ကျောင်းသားအကြွင်းအကျော်
ကလေးများကိုပင် “ဘုန်းကြီးကျောင်းသား သူတောင်းစား”ဟု အဆိုစံ
နေရပြီ မဟုတ်ပါလော့။ [အနာဂတ်သာသနာရေးစာအုပ်ပြည်လည်း
အထင်သေးခံရပုံကို အကျယ် ပြခဲ့ပါပြီ။]

သာသနာကို သာသနာနှင့် ဆိုင်ရာ ကျောင်းသား သူငယ်
မြှင့်တင်ကြပါ။ သာမဏေ ရဟန်းတော်များ၏ အရည်အချင်း
မြှင့်လာအောင် ကြီးစားခြင်းသည် သာသနာ
တော်ကို မြှင့်တင်ရာရောက်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ရွှေးသားကလေးများ
အပေါ်၌ ဆရာလုပ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း မြှင့်နေဖို့က ပထမ လိုပါသည်။

“မြင့်”ဆိုသည်မှာ “ပါသာဒီကေန သမ္မတဝေဝ”ဟု ဥပဇ္ဈယ်ဆရာက
မိန္ဒုတော်မူသည်အတိုင်း မိမိတို့ ရဟန်းသံယာချင်းနှင့် လူဒါယကာ
ဒါယိကာမတို့၏ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်နိုင်သော ကိုယ် နှစ် စိတ်
များပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ကိုယ်အနေအထား အသွား အလာ
ဝတ်ပုံ စားပုံ နေ့ပုံ ထိုင်ပုံ ပြောပုံ ဆိုပုံနှင့်တကွ ယဉ်ကျေးသော
စကားအသုံးအနှစ်း၊ စိတ်နေဖိတ်ထား ကောင်းစွာထားမှု အစုစုကို
ပထမဆုံး ပြုပြင်ရပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ပြုပြင်ရင်းပင် ကလေးသူငယ်
များကို လူရာဝင်စေနိုင်သော အတတ်ပညာများကို ပိဋကတ်ကျမ်းစာ
နှင့်အတူ သင်ယူကြရပါမည်၊ ထိုသို့ ဆရာလုပ်မည်နှင့်လိုက မြင့်ပြီးမှ
သာ မိမိ၏ တပည်သူငယ်များကို အဆင့်အတန်းမြင့်အောင် သင်ပြ
ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ ဤသို့ မိမိလည်းမြင့်အောင်၊ မိမိ၏ရပ်ရာသူငယ်များ
ရပ်သူစွာသားတို့လည်း မြင့်အောင် ပြုပြင် သင်ပြခြင်းသည် သာသနာ
တော်ကို လေးစားနိုင်လောက်သော နည်းဖြစ်၍ သာသနာတော်ကို
မြှင့်တင်ရာ ရောက်ပါသည်။

ကျောင်းတို့ကိုများ ထိုပြခဲ့သည်အတိုင်း စနစ်တကျ သင်ပြသော
ကျောင်းတို့ကိုကြီးတွေ လိုနေပါသည်၊ ထို
ကျောင်းတို့ကိုများ ဖြစ်ဖို့ရန် လက်ရှိကျောင်းတို့ကိုများကို ပြုပြင်နိုင်လျှင်
စရိတ်ကုန် သက်သာဖွယ် ရှိပါသည်၊ မပြုပြင်နိုင်လျှင်လည်း အသစ်
တိတွင်သင့်ပါသည်၊ ထိုသို့ အများအပြား မဖြစ်နိုင်သေးမှာ အထက်
နိုင်ငံနှင့် အောက်နိုင်ငံအတွက် စည်းကမ်းတကျ သင်ပြဖို့ရန် သာသန်း
ဝန်ဆောင် ကျောင်းတို့ကိုနှစ်တို့ကိုမျှ ပထမဆုံး စတည်ထိုက်ပါသည်။

သံယာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

၁၂၅

ထိကျောင်းတိုက်ကြီးများ၏ အသားကျအောင် သင်ယူပြီးသောအခါ ဖိမိနေရာသို့ ပြန်၍ ကျေးရွာ၏ အားကိုးရာ သာသနာ မြင့်ပေးနိုင်သော ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်ဖြစ်အောင် ကိုယ်စိကိယ် ကြီးစားကြလျှင် (၁၀)နှစ်လောက်အတွင်းမှာ သာသနာရေး သာသနာရေး တစ်မျိုးတစ်ပုံ ပြောင်းလဲသွားစရာ ရှိပါသည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲအောင် ကြီးစား နိုင်မှလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာဝန်ကို အားသွန်ကြီးပမ်း ထမ်းရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်။ [ဤသို့ မပြုပြင်နိုင်လျှင်ကား အနာဂတ်ဆယ်နှစ် အတွင်းမှာ သာသနာ? အခြေအနေ ယခုထက်ပင် နိမ့်ကျသွားစရာ ရှိပါတော့သည်။]

**နှစ်တိုနှစ်ရှည်
မီမကိန်း**

ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ကြီး တည်ပြီးသောအခါ ထိကျောင်းတိုက်၌ “နှစ်တိုသင်နည်း၊ နှစ်ရှည် သင်နည်း”ဟု နှစ်မျိုးထားဖို့ လိုပါလို့မည်။ နှစ်တို သင်နည်း ဟူသည်ဟာ—ကျေးရွာကျောင်းများမှ ရွှေချယ်၌ လွှာတ်လိုက် သော၊ သို့မဟုတ် မိမိဘာသာ ရွာသားတို့ကို မြှင့်တင်ဖို့ရန် ဆန္ဒ ရှိသော လက်ရှိကျောင်းဘုန်းကြီး ငယ်ငယ်ဖြစ်စေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးမှ အထူးစေလွှာတ်လိုက်သော တပည့် ရဟန်းတော်ဖြစ်စေ ရောက်လာ သောအခါ နှစ်တိုသင်နည်းဖြင့် ကလေးများသုပ္ပါရန် စာနှင့်တက္က ကိုယ် နှုတ် စိတ်များကို အထူးပြုပြင်သော သင်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ “နှစ်ရှည်သင်နည်း”ဟူသည် သာမဏောင်ယာဝမှ စဉ် တစ်နှစ် တစ်တန်း တက်နည်းဖြင့် ပိဋကတ်သင်ရင်း ကဏ္န်းသချုပ်စာ နောင်ခါကလေးများ သင်ပြရန်) စာများကို သင်ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်တိုသင်နည်း၌ (၆)လဲ၊ သို့မဟုတ် (၁)နှစ် (၂)နှစ်ခန့် သင်ရလှုပ်

မူလတန်းလောက်ကို ပြနိုင်စရာ ရှိပါသည်၊ နှစ်ရှည်သင်နည်း၌ကား
ယခုခေတ်သင်နည်းတွင် တစ်နှစ် တစ်တန်း မှန်မှန်တက်ခြင်း၊
ကလေးများ သင်ပြုဖို့ ဘာသာရှင်များ ပါဝင်စေခြင်းသာ ထူးပါသည်။

သံယာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

၁၂၅

ဖြစ်နိုင်ပါမလား?

ယခု ညွှန်ပြခဲ့သော အစီအစဉ်ကို လူ ရှင်များက
 “ဖြစ်နိုင်ပါမလား?” ဟု မေးစရာ ရှိပါသည်။
 အဖြေမှန်ကတော့-ဒကာ ဒကာမတို့ဘက်က သာသနာပြုလိုသော
 ဆန္ဒ၊ ရဟန်း သံယာတော်များဘက်က သာသနာတာဝန် အားသွေန်
 ကြိုးပမ်း ထမ်းလိုသော ဆန္ဒ မရှိကြထွေ့ အများထင်သည့်အတိုင်း
 ယခု ညွှန်ပြခဲ့သော အစီအစဉ်များ ဖြစ်နိုင်စရာ မရှိပါ၊ နှစ်ဖက်လုံး
 ဆန္ဒထက်သန်မှသာ ဖြစ်နိုင်စရာ၊ ရှိပါသည်၊ မိမိသည် လွှတ်လပ်ရေး
 ရတော့မည်ဟု ကြေးကြော်နေတုန်းအချိန်ကပင် “လွှတ်လပ်ရေးရလှုပ်
 တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင်များ အကုအညီဖြင့် သာသနာရေးကို တိုင်းပြည်
 အကျိုးရှိအောင် သံယာတော်များက ပြပြင်မှ တော်မည်”ဟု ကြေစည်
 ကာ အနှစ်သာသနာရေးကျမ်းစာကို ရေးသားခဲ့ပါသည်၊ ထိနောက်
 လွှတ်လပ်ရေးရသောအခါ တိုင်းပြည်က ပြပြင်ရေးအလုပ်ကို လုပ်ရ^၁
 မည်အစား ဖျက်ဆီးရေးအလုပ်ကို ကြိုးစားကြေသောကြောင့် “မိမိ
 စိစ္ာသော သာသနာရေးအလုပ်ကို မိမိပင် အားထုတ်မည်၊ အားထုတ်
 ၍ မဖြစ်လွှင် စာရေး၍ အေးအေးနေမည်”ဟု အစိုးကြောန်ပြုကာ
 မိမိနေရာ ဌာနကို ပြပြင်ခဲ့ပါသည်၊ ပြပြင်သလောက်လည်း
 ခေတ်အလိုက် ကျေနှင့်သူတွေ အတော်များလာသောကြောင့်
 ဤနည်းအတိုင်းသာ များစွာသော ဆရာ ဒကာတို့ ပြပြင်ကြလွှင်
 ရဟန်း ရှင် လူ သူတော်ကောင်း အများ၏ အားပေးမှုဖြင့် အရပ်တိုင်း
 မှာလည်း အရေးပါ၍ အရောရောက်သောသာသနာ ဖြစ်လောက်စရာ
 ရှိသည်ဟု ယူဆလျက် တိုးတက်၍ ပြပြင်ရေးကို အများအတွက်
 စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါသည်။

မိမိကျောင်းတိုက် ပြုပြင်ပု

- ၁။ မိမိ၏ ကျောင်းတိုက်ဝယ် ဆရာ မိဘစသော ရင်းရင်းနှီးနှီး ပုဂ္ဂိုလ်တိုက လိုက်ပို အပ်နှုနူကိုသာ၊ သို့မဟုတ် ကျောင်း တွင်း၌ နိုက သိပြီးသော အာမခံ ရှိသူကိုသာ လက်ခံပါ သည်၊ အများအားဖြင့် ပြောဆို ပြုပြင်၍ ရလောက်သော သာမဏောင်ယူးကိုသာ လွှဲယ်လွှဲသိကူကူ လက်ခံပါသည်။
- ၂။ တိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သပိတ် သက်နှုန်းစသော အသုံးအဆောင်များကို ရိနည်းတော်နှင့် အညီဖြစ်အောင် သာမန်မျှသာ ရွှေးက သတိပေးခဲ့သော်လည်း တိုးချွဲ ပြုပြင်လိုသော ယခုအချင်မှာ (ကဏ္ဍားသချို့ ဘာသနရတိုကို တွဲဖက်သင်ရမည် ဖြစ်သော ကြောင့်) သာ၍ တင်းကြပ်စွာ စီစစ်နေပါသည်။ [ရိနည်းနှင့် မအပ်အောင် ကိုယ်တိုင် ဝယ်လာသော ပစ္စည်းတစ်ခုသည် ကိုင်တိုင်း ကိုင်တိုင်း အာပတ်တစ်ခု ထပ်၍ သင့်ပါသည်။]
- ၃။ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ရောက်ခါစပုဂ္ဂိုလ်၏ သက်နှုန်းကို အရောင် ရင့်အောင် ဆိုးပေးရပါသည်၊ သက်နှုန်းဝတ်ပုံ၊ စားပုံ၊ ဆရာသမား ဆည်းကပ်ပုံ၊ ကိုယ့်ထက် ကြီးသူကို ရိုသေ လေးစားရပုံ၊ စကားပြောပုံ၊ သက်နှုန်းရုပုံ၊ ဆွမ်းခံသွားပုံ၊ စာအံပုံနှင့်တကွ အယုတ်ဆုံး ကုဋ္ဌတက်ပုံကိုပါ တာဝန်ယူ၍ သင်ပြုရပါသည်။ [ဤတိုက်၌ ကုဋ္ဌ (ကျင်ကြီးအီမီ) ဝယ် ကန့်တံ့ခွဲ တုတ်တံ့ မရှိပါ၊ ဆပ်ပြောနှင့် ရေကိုသာ များများ သုံးရပါသည်။]

သံယာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

၁၂၉

- ၄။ အာမခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖိမိတာဝန်ရှိသူ၏ ကျိုးမာရေးနှင့် စာသင် ရေးကို အထူးတာဝန်ယူရပါသည်။ [ဖိမိ စာချေပေးနိုင်လျှင် စာချေပေး၍၊ စာမချိန်လျှင် စာချေပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်အထံ လိုက်နာ ဖို့ ညွှန်ပြသောအားဖြင့် စာသင်မှုကို တာဝန်ယူရပါသည်။]
- ၅။ ခရီးသွားသောအခါ သက်နှုနိုင်ဖို့၊ သပိတ်ယူသွားဖို့၊ ငွေ မကိုင်ဖို့ သတိပေးပါသည်၊ သို့သော ပင်ကို သဒ္ဓါတရား ကောင်းသူတဆိုသာ သတိပေးတိုင်း ပြုကျင့်၍ သဒ္ဓါတရား နည်းသော စာသင်သားတို့ကား မျက်ကွယ်ရောက်လျှင် ထိအတိုင်း မပြုကျင့်ကြပါ။
- ၆။ ပွဲကြည့်ခြင်း၊ ကျောင်းတွင်းပြုလည်းကောင်း၊ ကျိုုယ် ရနိုင် ပါလျက် ကျောင်းပြင်ပြုလည်းကောင်း ငွေကိုင်ခြင်းသည် တိုက်မှ နှင့်ထုတ်နိုင်သော အပြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။ [တစ်ခု တစ်ခါ ကျိုုယ် မရနိုင်၍ ခရီးသွားရင်း ငွေကိုင်ခြင်းကို ဝိနည်းက ပညာတိတားသော်လည်း နှင့်၍ မထုတ်နိုင်သည်မှာ ငွေမကိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က နည်းပါးသေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။
- ၇။ ဖိမိ၏ အိပ်ရာ နေရာ အဝတ် သက်နှုန်းများကို သန့်ရှင်းစွာ ထား၍ ဖိမိတို့နေရာ ကျောင်း၏ အနီးညာပစာကိုလည်း ထိုက်တန်သမျှ သန့်ရှင်းစေရပါသည်၊ ဥပုသံနေ့မတိုင်ဖို့ အိပ်နေ့၍ ဖိမိနေရာကျောင်းကို အာထူးသန့်ရှင်းစေ၍ ဥပုသံ နေ့ နံနက်ဆွမ်း စားအပြီးတွင် (ဆောင်းအခါမဟုတ်လျှင်) တစ်တိုက်လုံး ရေဖျာန်၍ တံမြေက်လှည်းရပါသည်။

၁၃၀

ဘာသာသွေး

- ၈။ ည်ဗျာအခါ နေဝါယာသာအချိန်၌ ဘုရားဝတ်တက်ကြပါသည် (ဘုရားရှေ့တော်၌ ဘုရားရှိခိုး၊ သုတေသနပါလိုတော်၊ ပါတီမောက်၊ ပရိတ်စသည်တို့ကို အလှည့်ကျ ချွတ်ခြင်းကို ဆိုသည်၊ ထိုနောက် စာပြန်ကြ၊ ညာပါ ချတန် ချကြသည်၊ (၈)နာရီ ခွဲလောက်အချိန်၌ တုံးကလေးခေါက်၍ စာအံတိတ်စေပြီးလျှင် ပစ္စဝေကွဏ်ဆင်ခြင်ဗူး၊ မေတ္တာပွားမှူး၊ ဗုဒ္ဓါနသုတိပွားမှူး စသော အလိုရှိရာပွားမှူးမှုကို နာရီဝက်ခန့် ပြကြရပါသည်၊ [သဒ္ဓါတာရားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ မှန်မှန်ပြကြ၍] အခြောင်သမား တို့ကား ပြကြမည် မဟုတ်ပါ၊ သို့ရာတွင် စကားမပြောရ၊ တိတ်ဆိတ်စွာ နေကြရပါသည်] ထိုနောက် (၉)နာရီလောက် တုံးကလေးခေါက်၍ အညာင်းအညာ ဖြေဖြိုးလျှင် အိပ်ရာ ဝင်ကြရပါသည်၊ နောက်ထပ် စာမအံရပါ။
- ၉။ နံနက်စောစော တုံးကြီးခေါက်လျှင် (အလွန်ငယ်သူမှတစ်ပါး ကျော်းမာလျှင်) အားလုံး ထက်ရောင်၊ ထပြီးလျှင် (လေထမည် စိုးသောကြောင့် စပေါင်း၍ ဘုရားရှိခိုးမှူး ဖြောက်) ပစ္စဝေကွဏ် ဆင်ခြင်ဗူး၊ မေတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓါနသုတိ စသည် ပွားများမှုကို (မအိပ်စီ အတိုင်း) ပြကြရပါသည်။
- ၁၀။ အရှည်တက်သောအခါ သံခြောင်းခေါက်၍ နံနက်ဆွမ်း စားကြပါသည်၊ ထိုနောက် တုံးကလေးခေါက်၍ တစ်နေရာ၌ အားလုံးစုပြီးသောအခါ (စာမြင်ရလောက်အောင်) မလင်းသေး ခင် မိမိအနားမှာ တရားစာကို ခေါ်ခြားရတ်၍ တစ်ရုတ်ခါ

ပြ
၅

သံယာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

၁၃၁

ငယ်ရွယ်သူများအတွက် စာကို အနည်းငယ် ပြောပါသည်၊
တစ်ရုံတစ်ခါ ကျောင်းနှင့်စပ်၍ သတိပေးစရာ၊ အပြစ်တင်
စရာ၊ ချို့ယွင်းချက် စသည်များကို ပြောပါသည်၊ ထိုနောက်
စာမြင်ရသောအခါ ငယ်ရွယ်သူများ ဘုရားရှေ့တော်သွား၍
စာရွတ်ကြ၊ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းနေကြစဉ် စာ
အထက်တန်း ရောက်သူများအား စာချုပ်ပါသည်။

- ၁၁။ ထိုသို့ စာချိုပြီးချိန်နှင့် နေ့စာအတွက် ဆွမ်းခံချိန်သည် အံကိုက်
ကျေစေမြဲ ဖြစ်သည်၊ ဆွမ်းခံချိန်မှ စ၍ ဖိမိသည် စာရေး
စာပြင်မှာကို ပြုမြဲ ဖြစ်၏၊ ဆွမ်းခံပြန်လာသောအခါ စာချု
ဘုန်းကြီးများ စာချုကြ၏၊ နှစ်ကြိမ်လောက် စာချိုပြီးသော
အခါ နေ့ဆွမ်းစားချိန်နှင့် နီးကပ်သွားလေသည်၊ ဆွမ်းစား
သောအခါ တစ်တိုက်လုံး စ၍ ဆွမ်းစာကျောင်း၍ စားကြ
ပါသည်။ [အဖိတ်နေ့ နေ့တစ်ဝက်နှင့် ဥပုသံနေ့နှင့် အဝတ်
ဖွံ့ဖြိုးခေါင်းရှိတ်၊ သက်နှုန်းဆိုး ကိစ္စများကြောင့် စာချု-
စာတက်ကိစ္စများကို ရပ်နားစေပါသည်။]
- ၁၂။ ထိုသံယာများသည် ပဲပြုတ်၊ ချို့ပေါင်ဟင်းမျိုးစုံဖြင့် နေ့စဉ်
နံနက်ဆွမ်း စားကြ၏၊ [ဆွမ်းကို ရှင်သာမဏေကြီးများ
ချက်၍၊ ဟင်းကို တာဝန်ရှိသော ဥပါသီကာမ သီလရှင်တို့
ချက်ကြ၏၊ နေ့ဆွမ်းအတွက်လည်းသုတေသနသောဟင်းနှင့်ခွက်
ကို ချက်ပေးကြ၏၊ နေ့ဆွမ်းစားသောအခါ သာမဏေများ
ကျိုးပေးသော လက်ဖက်ရည်ကိုလည်း သောက်ကြ၏။

ညနေတိုင်းပင် နွဲအခါ မန်ကျဉ်းဖျော်ရည်၊ ဆောင်းအခါ နိုးအခါတို့ ထန်းလျက်ရည်ကို သုံးဆောင်ကြရ၏၊ မကျန်းမာ သောအခါ ကော်ဖီ၊ မှန့်ကွွဲတ်၊ ရှလပတ်ရည်၊ ဂလူးကိုစိ စသည်များကို ဆေးဆရာ၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ရရှိကြ ပါသည်။]

၁၃။ ယခုအခါ တာဝန်ပေါ့သည်ထက် ပေါ့သောနည်းကို စမ်းသပ် နေပါသည်၊ နံနက်ဆွမ်းစားဆိုနိုင်ပို့ တစ်ချို့ကိုယ်တော်များကို ယာဂုဏ်ပျို့ သောက်စေ၍ ဆွမ်းပံ့ပြန်သောအခါ (ရေခါးလို လျှင် ဒီး၌) ဆာသောအချိန်ကျေမှ ဆွမ်းစားစေသောနည်း ဖြစ်ပါသည်၊ ဆွမ်းပွဲနှင့် မစားရှု တစ်ပါးချင်း စီတန်း၍ စားရပါသည်၊ မျှတအောင်လည်း ကျောင်းဟင်းနှစ်ခွက်နှင့် လက်ဖက်ရည် ရပါသေးသည် ဤနည်းအားဖြို့ ကျိုးမာရေး လည်း ပို၍ ရမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ၁၄။ (၁၃)နံပါတ် ဆွမ်းစားနည်းသည် ဘုရား လက်ထက်တော်က နည်းလည်း ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုခေတ်က တချို့က ယာဂုဏ် မသောက်ကြပါ၊ မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်ဘုရားလက်ထက်က ယောဂါရဟန်းတော်များလည်း ဤနည်းအတိုင်း ဆွမ်းဘုည်းပေးကြ ပါသည်။ [သို့သော် ညနေ ဆာတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် တာဝန် လေးမည် စိုး၍ မဆာတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဤနည်းအတိုင်း စားကြဖို့ရန် ညွှန်ပြထားပါသည်။]

သံယာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

၁၃၃

လစဉ်စရိတ် သံယာများအတွက် ထိကဲသို့ တာဝန်ဆောင်ရသော ကြောင့် လစဉ်ကုန်ကျသော ဆန် ဆီ စသည်တို့၏ တန်ဖိုးမှာ မနည်းလုပါ၊ တစ်ခါတုန်းက တံတားဦးမြို့မှ ဒေါ်မြေမေ ဆိုသူက “တစ်လအတွက် ကုန်ကျသောပစ္စည်းများကို လျှော့လိုပါသည်” ဟု လျှောက်၏၊ အကုန်အကျ များလွန်းမည် ထို့၍ “တစ်လအတွက် မဟုတ်ဘဲ လျှော့လိုသလောက် လျှော့ပါလား” ဟု ပြောသော်လည်း တစ်လ အတွက် လျှော့လိုပါသည်ဟု ထပ်၍ လျှောက်သောကြောင့် နေကမ္မ တိန်းသိမ်းနေသော (မြို့စာရင်းအင်စပိတ် ပင်စင်စား) ဥပါသကာကြီး အား အတိအကျ မဟုတ်ဘဲ ခပ်လျှေ့လျှေ့ တွက်ပေးလိုက်ပါဟု ပြောရပါသည်။

ထိုဥပါသကာကြီးကလည်း လျှေ့လျှေ့ပေါ့ပေါ့ တွက်ပေးရာ သံယာတစ်ရာရှိရှိက် ဆန်(၆)အိတ်၊ ဆီ(၄)ပုံး၊ ပါ(၂)အိတ် စသည်ဖြင့် ငါးပါ ငံပြာရည်၊ နေ့စဉ် ဟင်းသီး ဟင်းရွက် ထင်း ရောင့် ချွေချွေ တာတာ ထွန်းရသော ဗိုးစသည်များအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို တွက်၍ “ကိုးရာကျုံ” စာရင်းပြလိုက်ပါသည်။ [ထိုစာရင်း၌ ကော်ဖိစသည် ပပါသေး၊ တစ်ရုံးတစ်ခါ ကုန်ကျသော ရောင့်သုတ်၊ ဆေးသုတ်၊ ကျောင်းပြပြင်မှုများလည်း မပါသေး၊ သို့ပါလျှက် အတိအကျတွက်လျင် သံယာတစ်ရာရှိရှိက်၌ လစဉ် တစ်ထောင်ကျော်အောက် လျှေ့မည် မဟုတ်ပါ၊ ကြိုစာအုပ်ရှိရှိနေရှိန် ပါဆိုရှိုး၌ သံယာ တစ်ရာလေးဆယ် ကျော် ရှိနေပါပြီ။]

တစ်နိုင်ငံလုံး ခန့်မှန်းဖွယ် သံယာတစ်ရာအတွက် ကျောင်း-သက်နှီး မပါသေးဘဲ စားသောက်ရေးပင် ကျောင်းက ကုန်ကျေသလောက်၊ နှေ့ဆွမ်းလောင်းလျှော့သော အရပ်ထဲမှလည်း ထိမျှ နှီးနီး ကုန်ကျေစရာ ရှိပါသည်။ ဤတွက်ကိုန်းသည် အသက်သာဆုံး တွက်ကိုန်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာသမား တာဝန်မယူဘဲ ကိုယ်တာဝန် ကိုယ်ထမ်းရသော တိုက်တာများ၌ စာသင်သားများမှာလည်း ရပ်စွာ မိဖတို့က စားသောက်ရေးအတွက် အလေးတူ ထောက်ပုံမှုကို ပြုကြရ ပေမည်။ သို့ဖြစ်လျှင် သံယာတော် ဝါးသောင်းကျောင်းလောက် ရှိရာ သော ဤ မြန်မာနိုင်ငံဝယ် သံယာတော်များအတွက် လစဉ် ကုန်ကျ စရိတ် မည်မျှရှိမည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်လောက်ပါသည်။

အကျိုးမရလျှင် လောက်၌ ကြီးလေးစွာ ထမ်းဆောင်နေရသော အကျိုးမရမည် တာဝန်တစ်ရပ်ကို “ထိတာဝန်မှ မည်မျှလောက် ဖယ်ချုခံရမည်” အကျိုးပြန်၍ ရသလဲ”ဟု စဉ်းစားမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခါမစဉ်းစားမြဲလျှင် တစ်ခါခါတော့ စဉ်းစားမြဲမည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ゆ့ စဉ်းစားသောအခါ တာဝန်လေးသုလောက် အကျိုး မပေါ်ပေါက်လျှင် ထိုတာဝန်ကို ဖယ်ချုမည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိသည်ပင် “လစဉ် အကုန်အကုခံ၍ ပြောဆိုဆုံးမ စာပိုချေနေရသော ရဟန်း သာမဏေများအထံမှ သာသနာတော်အတွက် ဘာအကျိုး ပြန်ရသလဲ”ဟု စဉ်းစားပါသည်။ ထိုသံယာများ “ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်၍ နောင်အဆက်ဆက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်၍ကုမ္ပဏီ မိမိနှင့်တာကွ စာချေဘုန်းကြီးများ၊ မိမိ၏ ရင်နှီးသော ဒကာ ဒကာမများ၏ ပင်ပန်းရကျိုး၊ ကုန်ကျရကျိုး၊ နပ်ပေလိမ့်မည်။

သံယာတော်များအား လျှောက်ထားခန်း

၁၃၅

ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်လျှင်၊ အကျိုးမများ”ဟု တွောက်ကိန်းချလေ့ ရှိပါသည်၊ ထိုကြောင့် မိမိတိုက်သံယာများကို အထူး သိပ်သည်းစွာ နေထိုင်၍ သာသနာတာဝန် ဆောင်ကြဖို့ မကြာခဏ ညွှန်ပြနေပါသည်။

အမဲမဖမ်းသင့် တော့ရွှေမှ မြို့သို့ ရွှေးဝယ်လာသူကို မြို့က အမြတ်ကြီးတား၍ အညွှား ပေးလိုက်ရာ၌ “အမဲဖမ်းတာပဲ”ဟု ခေတ်သုံးစကားတော်မျိုး ရှိပါသည်၊ [တော့က သားကောင်ကို အမဲကောင်ဟု ခေါ်၍ ထိုအကောင်၏ အမဲသား တားမြို့ရန် (အမိုးမပေးရဘဲ) ဖမ်းယူခြင်းကို ဥပစာတင်စား၍ ပြောသော စကားဖြစ်သည်၊] ထိုအဖြစ်မျိုးကို ဤသာသနာရေးမှာလည်း တရ္ဗို့ နေရာ၌ တွေ့နေရ၏၊ မိမိက သီလ သမဂ္ဂ ပဉာဏ်ရှိဘဲ အလှုံဒါန၏ အကျိုးကို ဟောပြ၍ ဒကာ ဒကာမတို့ အထူးမှ (သာသနာ၏ အကျိုးမများဘဲ) ပကာသနဒါနပစ္စည်းများကို အလှုံခံခြင်းမျိုးတည်း၊ ထိုသို့ ဒါနအကျိုးကို အဟောများမှုကြော့လုပ် “တစ်ယူရလို့ တစ်ပဲလူ။ တိုရှုမ်းတော်သူ တူနိုင်ရိုးလား”ဟူသော သံချွမ်ထိုးသံများနှင့် ရှုမ်းပြည်က ဒါနအတွက် အသားယူကြလေသည်၊ ယခုအခါ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံသား အားလုံးထံမှ ဒါနပစ္စည်းများကို ခံယူရ၍ “အမဲဖမ်း” မဖြစ်အောင် သတိပြုတိုက်လုပါသည်။

ချစ် သနားစရာ
ပြည်မြန်မာ

ချစ်စရာကောင်းသော)

ဤ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သည်
သာသနာရေးဘက် ကြည့်လျှင် ကရဏာ
ဖော်သွားမှုးစွာ ထားထိုက်သော (သနားစရာ
ချစ်စရာကောင်းသော) နိုင်ငံတော် ဖြစ်ပါသည်၊ အင်လန်တိုလို

နိုင်ငံပျိုးဝယ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်သိန်းရှိခေကာမှု တစ်ယောက်တည်းက သာသနပြုကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်ဖို့ ခဲယဉ်း၍ ရဟန်းတော်တစ်ပါး နှစ်ပါးကို အများစုပေါင်း၍ အခမဲ့ ကျွေးထားဖို့လည်း ခဲယဉ်းပါသည်၊ ဤနိုင်ငံဌား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဒါမိတစ်ရာရှိလျှင် ကျောင်းနှင့်တကွ အနည်းဆုံး သံယာ(၁၀)ပါးလောက်ကို ဆွမ်း သက်န်း ပြည့်စုံအောင် ထောက်ပံ့နိုင်ကြပါသည်၊ ထိုကြောင့် ဤနိုင်ငံဌား သာသနာနှင့် စပ်ဆိုင်ရာဝယ် အမဲဖမ်းသလို မဖြစ်ပေါ်သော သနား ချစ်ခင်စွာဖြစ့် သာသနာတော်ကို အကြောင်းပြု၍ အကျိုးရသော နိုင်ငံဖြစ်အောင် သံယာတော်ဘက်ကလည်း စွမ်းဆောင်သင့်လုပါသည်။

ဂုဏ်ရှိရှိနှင့် ဤပြုခဲသော အချက်များကို စဉ်းစားပြီးလျှင်
တည်စေမည်လား “**ဤ** သာသနာတော်ကို ဂုဏ်ရှိ သိရှိရှိနှင့်
ဤနိုင်ငံမှာ တည်စေမည်လား၊ ဂုဏ်မဲ့ သိရှိမဲ့
ဖြစ်၍ ဤနိုင်ငံမှ ကွယ်ပျောက်သွားစေမည်လား”ဟု ဆရာ ဒကာ
အားလုံးပင် မိမိကိုယ်ကို ဖေးလျှင် “ဂုဏ်ရှိ သိရှိရှိနှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာတော်ကြီး၏ တည်တုခြင်းကို လိုလားပါသည်”ဟု ဖြေကြ
ပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ လိုလားကြပါလျှင် (လိုလားနေရုံဖြင့် အကျိုးပရ^၁
နှင်သောကြောင့်) လိုလားသည့်အတိုင်း အားထုတ်ဖို့ရာ ကိုယ်စီ
ကိုယ်၏ ဖြစ်နိုင်လောက်သော အကြော်သစ် ဥက္ကာ်သစ်များဖြင့် သာသနာ
ရေးကို စဉ်းစားသင့်ကြပါကြောင့်၊ လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါသည်
သံယာတော် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

၁၃။ ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခြင်း

လျှောက်ပါရစေ

ယခုအခိန်၌ ရှေ့က ဖိမိကို ပြုစပိုးထောင်လိုက်
သော ဆရာတော်များတွင် ပခုက္ခာ။—မဟာ
နိသုတာရာမဆရာတော်နှင့် ပိသုဒ္ဓရှိ၊ ဖြော်ပြုဆရာတော် နှစ်ပါးသာ
သက်တော်ထင်ရှား ရှိပါတော့၏၊ သို့ရာတွင် ဖိမိကို ငယ်စဉ်ကစ၍
အရေးပါပါနှင့် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသော ဆရာတော်များကား
သက်တော် ရှစ်ဆယ်—ရှစ်ဆယ်ကျော်အထိ ရှိကြပါသေးသည်၊ ထို
ဆရာတော်ကြီးများသည် ဖိမိ၏ ပြုခဲ့သမျှသော စာရေး စာချ
သာသနူကိစ္စကို အားရတော်မျိုး ဖြစ်ကြပါသည်၊ သို့သော ယခုအခါ
တိုးချွဲ၍ ပြုစိရန် ကြွေစည်အပ်သော သာသနူကိစ္စအတွက် ရည်ရွယ်
ချက်ကို မသိရလျှင် ကျေနပ်တော်မူကြမည် မဟုတ်သောကြောင့်
တိုတိကျိုးကျိုးနှင့် လိုရင်းကို ဆရာတော်များအား လျှောက်ထား
ပါရစေဘူးရား။

၁။ ကျေးဇာ ကျောင်းများ၌ ကျောင်းသား မရှိတော့ပါ၊ တဆို။
ကျောင်းများ၌ ကျောင်းစောင့်ဘုန်းကြီးပင် မရှိတော့ပါ။

၂။ မြို့ငယ် မြို့ကြီးများ၌ ကလေးတွေကား အများအားဖြင့်
အင်လိပ်စာသင်ကျောင်းမှာချည်း နေကြပါသည်၊ ပစ္စည်း
ဗျား တတ်နိုင်လေ အင်လိပ်ကျောင်းမှာ နေလေ ဖြစ်နေပါပြီ။

၃။ ထိုအင်လိပ်ကျောင်းတွေက်များသည်ပင် နောင်အခါ နိုင်ငံ၏
ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။

- ၄။ ထိအက်လိပ်ကျောင်းထွက်များသည် သူတို့ ဆရာသမားများ၏
ရှင်ကျေးဇူးကိုသာ သိ၍၊ ရဟန်းသံယာတော်များ၏ ရှင်ကျေးဇူး
ကို သိခွင့် မရတော့ပါ။
- ၅။ ရဟန်းသံယာတော်များ၏ ရှင်ကျေးဇူးကို မသိရလျှင် သာသနာ
တော်၏ အကျိုးကျေးဇူးကို မသိမဖြင့်နိုင်ဘဲ သာသနာတော်ကို
လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသံယာကိုလည်းကောင်းနိုင်ပုံမှာ တာဝန်အပို
တက်နေသောအစုအဝေး)ဟု အယူရှိစရာ ဖြစ်လာပါတော့မည်။
- ၆။ ယခုလည်း လူတို့ အနီးမှာ ရှိနေကြသော တစ္ဆေး သူရဲနှင့်
ရက္ခာမိန်တ်များကိုပင် မြင်အောင် မကြည့်နိုင်သူတို့က သူတို့
မဖြင့်နိုင်ရုံမှဖြင့် မြင့်မိုးရတောင် မရှိ၊ နတ်ပြည် မရှိ၊ ငရေပြည်
မရှိဟု ရဲရဲတင်းတင်း ပြောနေကြပါပြီ။
- ၇။ ထိုပြင် တပည့်တော်များ၏ ကျောင်းများ၊ ကျောင်းတိုက်များဝယ်
ဆရာ ဒကာတို့ ကြိုးစားနေခိုက်သာ ကောင်းမွန် တိုးတက်၍
မူလ ဆရာ ဒကာတို့ ကွယ်လွန်သွားလျှင် နိမ့်ကျေရ၊ ပျက်စီးကြ
ရသည်ကို တွေ့ရပါသည် ထို့ကြောင့် ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်
များကို စောင့်ရှုရောက်ရာဝယ် ဆရာဘက်က နာယကအဖွဲ့၊
ဒကာဘက်က ဂေါပကအဖွဲ့ဖြင့် စောင့်ရှုရောက်သွားမှသာ
အဆက်ဆက် တည်တဲ့ တိုးတက်စရာ ရှိပါသည်။
- ၈။ ထို့ကြောင့် ဘုရားတပည့်တော်သည် ကဏ္ဍားသချာစသော ပညာ
များကို သင်ပေးခြင်းအားဖြင့် တော့ချာကျောင်းများကို ထိန်းသိမ်း
နိုင်မည်ဟု လည်းကောင်း၊ ဘာသိန္တရ သင်ပေးခြင်းအားဖြင့်

ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခြင်း

၁၃၉

ဆရာနှင့် ဖွဲ့၍ ဘာသ္ကာရ သင်နေကြသော စာချိန်စွမ်း
ရှိသော ရဟန်းတော်များကို ပိဋ္ဌက လက်မလွတ်စေဘဲ
သခြားတရား မယျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဟုလည်း
ကောင်း၊ ထိုသို့ ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် ကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက်
များကို အဓိန္တရည်စွာ တည်နေနိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်းကောင်း
မျှော်လင့်ပါသည်။

၉။ ယခုအခြေအနေမှာ အတော်များစွာသော စာချုတန်းအောင်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဘာသ္ကာရ သင်သူက သင်၊ စာသင်တိုက်
မဟုတ်သော နေရာ၌ ဖြစ်သလို သာမည် နေသူက နေ
ဖြစ်ရကား သမင်မွေးရင်း ကျေားစားရင်း ဆိုသလို စာချုတန်း
အောင်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်များကို တပည်တော်များ၏ ကျောင်းတိုက်၌
ထိန်း၍မထားနိုင်အောင် ဖြစ်နေပါသည်။ ဘာသ္ကာရ သင်ပေး
နိုင်ပါမဲ့ အားလုံး မဟုတ်သော်လည်း တဒ္ဒါ့ကို ထိန်းထား
နိုင်မည်ဟု ထင်ပါသည်။

၁၀။ ကဏ္ဍားသချို့ ဘာသ္ကာရကို သင်ပေးရာ၌ သင်ချင်သူတိုင်းကို
သင်ပေးမည် မဟုတ်ပါ။ ဝိနည်း သိကွာကို လေးစား၍
သာသနာပြုလိုသော ဆန္ဒရှိသူများကိုသာ ရွေးချယ် လက်ခံ၍
သင်ပေးပါမည်။

၁၁။ ဓမ္မာစရိယအဆင့်အတန်း ရှိသူကိုသာ အက်လိပ်စာသင်ပေး
ရာ၌ အတန်းမထားဘဲ ဗဟိသုတဖြစ်ရုံ သက်သက်သာ
သင်ပေါ်ပါသည်။ [အတန်းထားလျှင် အထက်တန်းကို အစိုးရ
စာမေးပွဲများ၌ ဝင်ရောက် ဖြေဆို၍ အောင်မြင်သောအပါ

၁၄၀

ဘာသာသွေး

- လူထွက်လိမ့်မည်ဟု လူဒါယကာများက သံသယဖြစ်ကြပါ
သည်၊ ဒါယကာအကုအညီမပါလျှင် မဖြစ်နိုင်သော သာသနာပြု
ကိစ္စဝယ် လူဒါယကာတို့၏ သွှေ့တရားကို မင့်လျှင် မဖြစ်နိုင်ပါ။]
- ၁၂။ အင်လိပ်စာ သင်နေစဉ် ပိဋကကျမ်းစာကို ပိုချစေ၍၊ မသင်ရ^၁
သေးသော နိကာယ်ကြီးများကို သင်ယူစေပါမည်။ ထိုသို့
ပိဋကနှင့် အဆက်မပြတ်မှုသာ “သွှေ့တရား ပြယ်မသွားဘဲ
တိုးလာလိမ့်မည်”ဟု ယူဆပါသည်။
- ၁၃။ သာသနုပ်စန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်၌ ထိုဝမ္မာစရိယစချုပ်ဂိုလ်
အတော်များလာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို စာချစေ၍ တစ်နှစ်
တစ်တန်း ပုန်မှန်တက်ရသော စာသင်နည်းကို စီစဉ်နိုင်စရာ
ရှိပါသည်။
- ၁၄။ ထိုတစ်နှစ်တစ်တန်း စာသည်နည်းသည် စာသင်သားများကို
အရည်အချင်း ရွှေးချယ်ပြီးသား ဖြစ်စေ၍ စာသင်တိုက်မဟုတ်
သော နေရာ၌ အကြောင်းထူး မရှိဘဲ နေထိုင်မှုကို တားမြတ်
ပြီးလည်း ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။
- ၁၅။ ထိုကဲ့သို့ တိုးချွဲထားသော ဝန်ဆောင်ကျောင်းတိုက်ကြီးများ၌
စာနပ်ရိက္ခာ လိုလိမ့်မည်ကို စဉ်စားမိပါသည်။ တပည်တော်များ
၏ ကျောင်းတိုက်၌ သံယာတစ်ရာ ရှိချိန်ဝယ် (နေဆွမ်း
ခံလျှက်နှင့်) တစ်လလျှင် တစ်ထောင်တန်လောက် ရိက္ခာ
ကုန်နေပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ သံယာ(၃၀၀) (၄၀၀) စသည်ရှိလျှင်
သုံးထောင် လေးထောင်စသည်အထိ စာနပ်ရိက္ခာအတွက်
ကုန်ကျဖွယ် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်များထံ ခွင့်ပန်ခြင်း

၁၄၁

- ၁၆။ ထို့ပြင် ရဟန်းတော်များကိုယ်တိုင် ဆရာမလုပ်နိုင်သေးသော အခါန်း၌ ကဏ္ဍာန်းသချုံ၊ အင်လိပ်စာပြုဖွံ့အတွက် ဆရာရဖိတာဝန် လည်း ရှိပါသေးသည်၊ ထိုဆရာလုပ်သူလည်း အထက်တန်း ဆရာဖြစ်မှ စနစ်တကျ သင်ပြီနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ဆရာအတွက် ရိက္ခာလည်း (လေး ဝါးနှစ် အတွင်းမှာ) တော်တော်များများ ကုန်စရာရှိပါသည်။
- ၁၇။ ထိုမျှလောက် ကြီးလေးသော တာဝန်သည် (အလျှော့ဒါနပြုသူ တို့က သာသနာပြု ဒါနကိုသာ ပြုကြလျှင်) ထမ်းဖို့ရန် ခဲယဉ်းလှမည် မထင်ပါ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် စဉ်းစားမိသည်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကို စေတနာမှန်ဖြင့် ပြုသူတို့ အပေါ်ဝယ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တန်ရိုးရှိန်တော် အာနာဘော်တော် လည်း သက်ရောက်နေဖွယ် ရှိ၏ဟု စဉ်းစားမိပါသည်။
- ၁၈။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တန်ရိုးတော်အစွမ်းကြောင့် အနာဂတ် ဘုရားရှင်များအတံဝယ် ကျွေတ်တန်းဝင်နိုင်ကြမည့် သူတော် ကောင်း အလောင်းအလျောများသည် ဆရာဘက်၌ သာသနာ ပြု ဆရာကောင်းအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာဘက်၌ အနာထပ်၏ ဂိသာခါလောင်း အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း စုပေါင်း မိကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။
- ၁၉။ မည်သို့ပ်ဖြစ်စေ၊ သာသနာတော်ကို မြှင့်တင်နိုင်လောက်အောင် အကြောင်းညီညွတ်လျှင် သာသနာတော်ကို မြှင့်တင်ရင်း ပြည့်ထောင်ရုပ်မှန်းကိုလည်း သာသနာဘက်က နေ၍

အားပေးရာ ရောက်စေပါမည့် သာသနာတော်ကို မဖြစ်နိုင်လျှင်
မိမိလုပ်နေကျ စာရေး စာချုဖြင့် နေမြဲတိုင်း နေမည်ဟု
ရည်ရွယ်ပါသည်။

၂၀။ တပည့်တော်၏ တစ်သက်မှာ ဤ သာသနာပြု အလုပ်ကို
ထောက်အောင် မလုပ်နိုင်စေကာမှ အနာဂတ်ကာလျှင်
ဤတာဝန်ကို ဆောင်နိုင်စွမ်းသော ဘုန်းရှင်ကံရှင် တစ်ပါး
တလေ ပေါ်ထွန်းလာလျှင် ထိပုဂ္ဂိုလ်က ဤသာသနာပြု
စာတမ်းကို ကြည့်ရှု၍ ပြုပြင်နိုင်လိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့်
ပါသည်။

ဤ မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ယခုပြုမည့် သာသနာ တိုးချွဲရေး
အလုပ်သည် အရင်းရှုံးမည့်အလုပ် မဟုတ်နိုင်ပါ၊ အကြောင်းသီ္ပါဒ္ဓတ်
လျှင် အမျိုးသာသာ သာသနာ တိုးတက်စေနိုင်ရကား သာသနာပြု
ကုသိုလ်အမြတ်သာ ရကြဖို့ ရှိပါသည်၊ ထိုကြောင့် တပည့်တော်၏
ဤဘဝ ရွေးဘဝတို့၌ ပြုခဲ့သော ကံ၊ ဆရာတော်ဘုရားများ၏
မေတ္တာတော် ကရဏာတော် အရှိန်အပါး၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ဖိုး
အာနာတော်တော်များကို အားကိုးအားထားပြု၍ ယခု ကြေစည်အပ်သော
သာသနာပြုရေး အချက်အလက်များကို မပျက်မကွက် ခွင့်ပြုတော်
မူပါမည့်အကြောင်း ရှိသေစွာ ခွင့်တောင်း လျှောက်ထားပါသည်
ဆရာတော် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

ဇနကာသိဝံသ

၁၄။ နိဂုံးအခန်း

အတိချုပ် ကျေးမာ ဘန်းကြီးကျောင်းများ၏ ရေသာက်ပြစ်ပဲမာ
ဖြစ်နေသော ကျောင်းသားသူငယ်များ ပြတ်နေခြင်းကို
ပြန်၍ ဆက်ဖို့နှင့် ကျေးမာဘန်းတော်ကြီးများက ကျေးမာကို ထိန်းသိမ်း
စောင့်ရောက်စေလိုခြင်း၊ စာချ (ဓမ္မာစရိယ)ပုဂ္ဂိုလ်များက အဆုံးတိုင်
အောင် သင်ယူ၍ ပိဋ္ဌကကျမ်းစာများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်စေ
လိုခြင်း၊ မိမိတို့၏ လက်အောက်တပည့်များကို ထဲကျရှိရနိုင် ချီးမြှင့်
ပြောက်တင်စေလိုခြင်း၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့က အပိုဖြစ်နေသော
ဒါနမှုကို ရောင်ရှား၍ သာသနာပြု ဒါနမှုကိုသာ ပြုကြစေလိုခြင်း
၍ အကျိုးများကို မျှော်မှန်း၍ ဖြစ်သင့်သော ပြုပြင်ရေး အကြောင်း
များကို ပြခဲ့ရာ ယခု ပြီးစီးပါပြီ။

ငှက်ပွဲသလို ဤသာသနာတော်ကြီးသည် ပြုပြင်သူ ရှိသောအခါ
ထိပ်တန်းရောက်အောင် တက်၍၊ ပြုပြင်သူ မရှိသော
အခါ တဖြည်းဖြည်း နိမ့်ကျ၍ တချို့တိုင်းပြည့်မှာ လုံးလုံးပင် ကွယ်
ပျောက်ခဲ့ပါပြီ ထိုကြောင့် သာသနာတော်ကြီးကို “ထောက်ရှာ့ငါက
ပွဲသည်ပဲမာ နိမ့်ချည် မြင့်ချည်သာသနာ”ဟု ပြောစမှတ် ပြုခဲ့ကြ
ပါသည်၊ ဤလက်ထက် ဆရာ ဒကာတို့သည် ဤသာသနာကို
မြင့်အောင် ပြနိုင်ပါမှ “ပါရမိပေတ်ခဲ ရင့်သန်သူ”ဟု မိမိကိုယ်ကို
ဆုံးဖြတ်၍ နေရ သေခဲသူများ ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်၊ ဤသာသနာ
တော်ကို အရာထင်အောင် ပြုပြင်၍ မသွားနိုင်ပါလျှင် နောင်တစ်စောင်
၌ ပြုပြင်သူ ပေါ်လာစေကာမူ အလွန်ခဲယဉ်းစွာ ပြုပြင်ရပါလိမည်။

သိမဟုတ် လုံးလုံးမပြုနိုင်ဘဲ သာသနာတော်သာ ကစိုးကရဲဖြစ်၍
ကျယ်ရစ်ပါလိမ့်မည် မူဒှမ်တ်စွာ၏ ကန္တာများစွာဝယ် အသက် စည်းစီမံ
များစွာကို စတေး၍ တည်ထားတော်မူအပ်သော သာသနာတော်
အဆောက်အအီးကြီးသည် ဤနှစ်ထောင့်ပါးရာ ကျော်ရုံမျှဖြင့် ဤမျှ
လောက် မဆုတ်သင့်သေးပါ၊ ထိုကြောင့် ဆရာ ဒကာ အချင်းချင်း
စိုင်းပြင်း ဆွေးနွေး၍ ဤသာသနာတော်အရေးကို လေးလေးနှက်နှက်
စဉ်းစားကြဖို့ရန် တိုက်တွန်းပါသည်။

စစ်လိုသတောထား၍ စစ်တိုက်သောအခါ ဆုတ်စစ် ခံစစ် ထိုးစစ်
ကြီးစားပါ ဟု သုံးမျိုးရှိ၏၊ ပိမိဘက်က ခံနိုင်ပုံမရလျှင်
စနစ်တကျ ဆုတ်နိုင်ဖို့ ကြီးစားရ၏၊ ခံနိုင်ပုံ
ရလျှင် ကြေကြေးခံရ၏၊ ထိုသို့ ကြေကြေးခံရာမှ အားရှိလာလျှင် ထိုးစစ်သို့
ပြောင်းကာ တိုးတာက်စေရ၏၊ ထိုအတူ ဤသာသနာတော်သည်
ဆုတ်၍ ဆုတ်၍ လာရရှား ဆုတ်စစ်နှင့် တူနေ၏၊ ဆုတ်ပုံကလည်း
အလျှော့ဒါနပြုမှု၊ စာပေသင်မှု စသည့် စနစ်မရှိ၊ (သူတစ်ဦး ငါတစ်ဗုံ)
လုပ်နေကြသောကြောင့် အကျပ်မရှိသောကြမ်းကဲ့သို့ ပရမ်းပတာ
ဖြစ်၍ စနစ်တကျ ဆုတ်ခြင်းမဟုတ်၊ သို့ရာဝယ် ဘုရားဥပဒေတော်
နှင့်အညီ စည်းကမ်းတကျ ရပ်တန္ထု၍ ပြပြင်နိုင်ကြပါလျှင် ခံစစ်
သဘောသို့ ပြောင်းကာ အဆုတ် ရပ်တန္ထုမည်သာ၊ ထိုအခါ တိုင်းသူ
ပြည်သားတို့၏ အကျအညီက လမ်းမှန်ကျသဖြင့် ထိုးစစ်သဘောသို့
မကြာမီ ပြောင်းလွှဲ၍ သာသနာအောင်ပွဲကို နဲ့နိုင်ကြပါလိမ့်မည်။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

၁၄၅

တိုင်းမော်သတော်
အြစ်မှာစိုး

လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ခနှစ် ပုသိမ်သို့သွားသော
“တိုင်းမော်” အမည်ရှိ လူစီးသဘော်သည်
ပြင်းထန်သော မိုးသက်လေမှန်တိုင်း မြော်။

ထိုအခါ သဘောအလုပ်သမားတို့လည် သဘောနှစ်မှည်စိုး၍ သေးကာ
ရွက်ဖျင်များကို အပေါ်သို့ လိပ်တင်ကြော်၊ သဘောစီးသူများသည်
မိုးပက်ဒဏ်ကို မခံနိုင်၍ ရွက်ဖျင်များကို ပြန်ချကြော်။ သဘောသား
တို့က တစ်ဖန် ထပ်၍ ပင့်တင်ကြော်၊ ရွက်ဖျင်တင်ထားသောဘက်မှ
မိုးပက်ရာတွင် မိုးသီးတွေပါလာသဖြင့် တရာ့က ထိုမိုးသီးများကို
အလှအယက် ကောက်ယူကြော်၊ ဤသို့ မိနစ်အနည်းငယ် အချိန်ဝယ်
ရွက်ဖျင်တင်လိုက် ချလိုက် မိုးသီးကောက်လိုက်နှင့် သဘော နစ်ပါ
တော့၏။ လူအများနှင့် ပစ္စည်းတွေပါ သဘောနောက်သို့ ပါသွား
ရှာကြသည်။

ထိုအတူပင် ဤ သာသနာတော်ကို အထင်အဖြင်သေးသော၊
အထင်သေးရှုတွင် မကာဘဲ လုံးလုံးဖျက်ဆီးလို့သော လေမှန်တိုင်းကြီး
ကား ကျရောက်နေပါပြီ၊ ဤသာသနာတော်ကြီးကို နစ်မှည်စိုး၍
သာသနာတော်စည်းကမ်းအရ သာသနာဝန်ဆောင်တို့က စည်းကမ်း
ပြ၍ (ရွက်ဖျင်တင်ကြ)သည်ကို မလိုက်နာဘဲ မိုးသီးနှင့်တူသော
ပစ္စည်း လာဘ်တို့ကိုသာ ကောက်ယူနေကြမည်ဆိုလျှင် ကေန်မှချ
သာသနာတော်ကြီး နစ်မြှုပ်ရာတွင် ဝန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း
ပါဝင်သွားပါလိမ့်မည်၊ တို့ကြောင့် သာသနာတော် စည်းကမ်းနှင့်အညီ
အလုပ် လုပ်ကြဖို့ ညွှန်ပြချက်ကို အားလုံး လက်ခံကြပါရန် တိုက်တွေ့န်း
တောင်းပန်ပါသည်။

၁၄၆

ကျမ်းပြီးနိုင်း

ကျမ်းပြီးမှတ်ထုံး၊ ကမ္မတ်အုပ်စီး၊ ပြည်လုံမှန်း၏၊ ခွဲခြမ်းလှစ်ဖွေ၊
စဉ်းစားစေအဲ...တို့မြေကြာနိုင်၊ ရှေးသီဆိုဝယ်၊ မထောင်အပေါင်း၊ စရာ
ကျောင်းမှ၊ ပြိုမြေညာင်းသာယာ၊ မိန့်အာဏာကို၊ ရပ်စွာလူများ၊
လွန်လေးစားခဲ့။

ခုကားသို့နှုတ်၊ မဟုတ်ကွယ်၍၊ နယ်ပယ်ပေါက်ဖြား၊ အမျိုးသားတို့၊
ဘုန်းဘုရားကျောင်းတွင်၊ စာမသင်တော့၊ တို့ပြင် .မြို့နေ့၊ ကလေး
တွေကား၊ တို့မေ့သာယာ၊ တို့မေ့စာကို၊ သင်ရာကောင်းမျှ၊ မထင်
ကြော်၊ ပြင်ကလာပေး၊ စာပတွေးကို၊ အလေးဂရု၊ အရေးပြု၍။

ထိုသူ့ဘာယာ၊ ထိုသူ့စာများ၊ ခေတ်ဒါအလိုက်၊ လောကတိုက်ဝယ်၊
သိုက်မြိုက်ဖို့ရန်၊ အကြောင်းမှန်လည်း၊ နောင်သံသာတွေက်၊
ကြောင်းမဖက်၍၊ သက်သက်မျက်စီ၊ တစ်ဖက်ကြည်တည်း။

ဤသည်တိုင်းသာ၊ နှစ်ပေါင်းကြောလျှပ်၊ မြန်မာတိုင်းဖြား၊ အမျိုးသားတို့၊
ဘုရားကိုစွဲ၊ တရားစွဲ၍၊ စွန့်လိမ့်မှုစွဲ၊ မြတ်သံလားတည်း၊ တို့ခါ
တိုင်းဖြား၊ လွှာအများလည်း၊ တရားလက်ကွာ၊ တစ်ဖက်စာကြောင့်၊
ဆက်ကာခုထက်၊ တို့၍ ပျက်လိမ့်။

သို့တွေက် မားပြား၊ ဘုန်းဘုရားတို့၊ တရားကိုယ်ကျင့်၊ လုံအောင်ကျင်၍၊
မလင့်စေရ၊ ကိုယ်အော်၍၊ သိပ္ပ ပို့စွာ၊ ပြသင့်ရာကို၊ ကောင်းစွာ
ပိုင်ပိုင်၊ ပြသနိုင်မှ၊ ဘုန်းလှိုင်ဟောပြီ၊ ဉာဏ်အကိုး၊ စိတ်ကြည်အူး၊
လိုက်နာယူလျက်၊ ကိုယ်မှုနှင့်ပြောင်း၊ စိတ်လည်းကောင်း၍၊ ရှုရှုံးကြောနေသို့ တွန်းမည်တို့

ဘာသာသွေး ပြီး၏။